

VLADA CRNE GORE
Uprava za javne nabavke

**IZVJEŠTAJ O JAVNIM NABAVKAMA
U CRNOJ GORI ZA 2016. GODINU**

Podgorica, maj 2017. godine

SADRŽAJ

1. UVOD	5
2. AKTIVNOSTI IZ NADLEŽNOSTI UPRAVE.....	7
3. AKTIVNOSTI U PROCESU PRIDRUŽIVANJA EU	8
3.1. Poglavlja 5 - Javne nabavke.....	8
3.2. Poglavlje 23.....	18
3.3. Poglavlje 22.....	18
4. IZVRŠENJE AKCIONOG PLANA ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE RAZVOJA JAVNIH NABAVKI U CRNOJ GORI ZA PERIOD 2016-2020.....	20
4.1. Izvještaj o radu koordinacionog tijela	20
4.1.1. Uradena Analiza efekata primjene izmjena i dopuna Zakona o javnim nabavkama u praksi – izrada SWOT analize i Analiza usaglašenosti izmjena i dopuna ZoJN i zahtjeva novih Direktiva 2014/24/EU i 2014/25/EU	20
4.1.2. Izrađen načrt izmjena i dopuna Zakona o javnim nabavkama radi usaglašavanja sa novim Zakonom o upravnom postupku	25
4.1.3. Izvršene adredene aktivnosti na pripremi stručne osnove za donošenje novog ZoJN, i obezbjedjenje pune transpretnosti i participativnosti prilikom donošenja novog ZoJN.....	25
4.1.4. Organizovani okrugli stolovi u cilju priprema izrade komunikacijskih smjernica za mala i srednja preduzeća u CG.....	25
4.1.5. Lista obveznika (<i>naručilaca</i>) primjene Zakona o javnim nabavkama	26
4.1.6. Lista ponudača.....	26
4.1.7. Lista službenika za javne nabavke	26
5. MONITORING POSTUPAKA JAVNIH NABAVKI.....	30
5.1. Najčešće greške naručilaca	31
5.2. Najčešće greške zainteresovanih lica.....	32
5.3. Načešće greške ponudača.....	33
5.4. Ojačan Help desk centar za savjetodavne i konsultantske usluge.....	37
5.5. Sprovedena je kampanja o podizanju nivoa javne svijesti i transparentnosti u javnim nabavkama	38
5.6. Međuinstitucionalna saradnja u javnim nabavkama.....	38
5.7. Olakšan pristup informacijama o javnim nabavkama, unaprijeden portal javnih i unaprijedeno objavljivanje svih srodnih dokumenata o javnim nabavkama.....	39
5.8. Planiranje javnih nabavki i upravljanje ugovorom.....	40
5.9. Izrada, praćenje i izvještavanje o realizaciji Plana integriteta.....	41
5.10. Održan Forum o javnim nabavkama.....	42
5.11. Pripremljen je Izvještaj o procjeni stanja sistema javnih nabavki u CG u saradnji sa predstavnicima SIGMA/OECD	42
5.12. Pojačani kapaciteti Uprave za javne nabavke	42
6. SARADNJA SA NVO.....	43
7. OBUKA U OBLASTI JAVNIH NABAVKI I JAČANJE ADMINISTRATIVNIH KAPACITETA	45
7.1. Zakonodavni okvir stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki.....	45

7.1.1.	Organizovane obuke i polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki	46
7.1.2.	Organizovane ekspertske edukacije službenika UzJN o primjeni EU propisa i pravilno tumačenje za implementaciju novog ZoJN i druge edukacije.....	48
8.	SPREČAVANJE KORUPCIJE U SISTEMU JAVNIH NABAVKI	50
8.1.	Inicijative UzJN podnijete UzIP.....	57
9.	SPORAZUM O VLADINIM JAVNIM NABAVKAMA (GPA)	58
10.	REALIZACIJA ZAPOČETIH PROJEKATA OD ZNAČAJA ZA SISTEM JAVNIH NABAVKI (<u>4 PROJEKTA</u>).....	60
11.	STATISTIČKI PRIKAZ	63
11.1.	Obveznici primjene Zakona, ...	63
11.2.	Izuzeća od primjene Zakona.....	64
11.3.	Broj dostavljenih izvještaja UzJN.....	64
11.4.	Ukupna ugovorena vrijednost javnih nabavki za 2016 godinu.....	65
11.5.	Broj i vrijednost ugovora prema vrjednosnim razredima	66
11.6.	Nabavka po vrsti predmeta javne nabavke	69
11.7.	Nabavke iznad EU pragova po predmetima nabavke	70
11.8.	Nabavake po vrstama postupaka.....	71
11.9.	Okvirni sporazum	75
11.10.	Otvoreni postupak javne nabavke.....	76
11.11.	Šoping.....	77
11.12.	Neposredni sporazum	78
11.13.	Pregovarački postupak bez predhodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje	79
11.14.	Pregovarački postupak sa predhodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje.....	83
11.15.	Ostvarene uštede	84
11.16.	Kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude.....	85
11.17.	Intezitet konkurenkcije i broj postupaka sa jednim ponudačem.....	86
11.18.	Odluke o obustavljanju postupaka	87
11.19.	Portal javnih nabavki.....	88
11.20.	Vrijednost dodijeljenih ugovora i učešće u ukupnom broju ugovora ponudača van CG	89
12.	JAVNE NABAVKE U ZDRAVSTVU, JEDINICAMA LOKALNIH SAMOUPRAVA, MINISTARSTVIMA I ŠKOLAMA	92
12.1.	Javne nabavke u zdravstvenim institucijama.....	92
12.2.	Javne nabave na nivou lokalnih samouprava (<i>opština</i>).....	96
12.3.	Javne nabavke za potrebe državnih organa (<i>ministarstva</i>).....	101
12.4.	Javne nabavke za potrebe javnih ustanova (<i>raspitno-obrazovne ustanove</i>).....	103
13.	ZAKLJUČCI I PREPORUKE.....	105
14.	PRILOZI	110
Prilog 1: Naručiocu koji u toku 2016. godine nijesu sačinili i objavili plan javnih nabavki na Portalu javnih nabavki		
Prilog 2: Naručiocu sa čestim izmjenama plana javnih nabavki		
Prilog 3: Naručiocu sa najvećom razlikom između planiranih i ugovorenih javnih nabavki		

- Prilog 4:** Naručioци nijesu dostavili informaciju UzJN o imenovanom licu za službenika za javne nabavke
- Prilog 5:** Naručioци koji nijesu u zakonskom roku dostavili izvještaj za 2016. godinu
- Prilog 6:** Naručioци sa najvećim vrijednostima ugovorenih nabavki neposrednim sporazumom u 2016. godini
- Prilog 7:** Ukupne ugovorene javne nabavke po naručiocima čija ukupna ugovorena vrijednost prelazi 500.000,00 eura
- Prilog 8:** Ugovori zaključeni sa ponudačima čije je sjedište van CG
- Prilog 9:** Ponudači sa najvećim ugovorenim javnim nabavkama u 2016. godini
- Prilog 10:** Uporedni pregled planiranih i ugovorenih javnih nabavki za zdravstvene institucije
- Prilog 11:** Uporedni pregled planiranih i ugovorenih javnih nabavki na nivou lokalnih samouprava
- Prilog 12:** Uporedni pregled planiranih i ugovorenih javnih nabavki za vaspitno-obrazovne ustanove
- Prilog 13:** Uporedni pregled planiranih i ugovorenih javnih nabavki za ministarstva
- Prilog 14:** Tabela sa Aneksim
- Prilog 15:** Mediji

1. UVOD

Na osnovu člana 19. stav 1 tačka 12, a u vezi sa članom 118 Zakona o javnim nabavkama ("Službeni list Crne Gore", br. 42/11, 57/14 i 28/15, u daljem tekstu ZoJN), Uprava za javne nabavke (UzJN) svake kalendarske godine priprema i dostavlja Vladi CG Godišnji Izvještaj, u kome se analiziraju aktivnosti javnih nabavki u CG, zajedno sa preporukama za poboljšanje sistema javnih nabavki, prije svega, poboljšanje zakona i podzakonske regulative a na osnovu ovlašćenja koja su nam data zakonom.

Izvještaj se dostavlja Vladi CG ne kasnije od kraja meseca maja tekuće kalendarske godine.

Ovaj izveštaj je pripremljen u saglasnost sa zahtevima ZoJN, i predstavlja detaljnu analizu o svim aktivnostima javnih nabavki odvijenih u našoj zemlji, oslanjajući se na potpisanim javnim ugovorima tokom perioda 01. januara – 31. decembra 2016-te godine. Pripremanjem ovog izveštaja ispunjavaju se i zahtevi iz člana 118 ZoJN, prema kojem UzJN treba da prikupi, analizira i objavi informacije o postupcima javnih nabavki i dodeljenih javnih ugovora nastojeći da ga svake godine unaprijedi, i da ga što je više moguće kompletira, s ciljem da Vlada, ima jasnu sliku o svim aktivnostima javnih nabavki u CG odvijenih tokom 2016 god..

Ovaj izveštaj biće dobrodošao i za sve međunarodne finansijske monetarne institucije koje su u CG, zato što će imati na raspolaganju izveštaj u kojem se obuhvataju aktivnosti javnih nabavki u CG prema izvorima finansiranja, vrijednostima ugovora nabavke, vrsti aktivnosti nabavke, kao i postupcima nabavke.

Svi pojedinačni izvještaji naručilaca/obveznika primjene Zakona Uprava je objavila na internet stranici: www.ujn.gov.me, u okviru sekcije „*Pojedinačni izvještaji obveznika primjene Zakona o javnim nabavkama za 2016 godinu*“¹.

Upravi su dostavljeni pojedinačni izvještaji naručilaca u pisanoj i elektronskoj formi. Za sve dostavljene podatke, koji su sastavni dio tih izvještaja, odgovorni su sami naručiocci, tj. odgovorno lice/ovlašćeno lice naručioca i službenik za javne nabavke.

Uprava je daljom obradom dostavljenih podataka sačinila zbirni Izvještaj o ugovorenim javnim nabavkama za 2016. godinu. Ključna dokumenta koja su analizirana za izradu ovog izveštaja: pojedinačni izvještaji naručilaca, Izvještaj o radu UzJN za 2016. godinu, Izvještaj Koordinacionog tijela o realizaciji mjera AP za implementaciju Strategije razvoja sistema javnih nabavki u CG za 2016-2020 za 2016. godinu, monitoring koji vrši UzJN, UzIP, pravne prakse rada DK, anketa sprovedena od strane UzJN sa naručioca (*ministarstva, jedinice lokalne samouprave, zdravstvene institucije*) i predstavnicima ponudača u CG (*mala i srednja preduzeća*) su ključna dokumenta koja su analizirana za izradu ovog izvještaja.

Ovaj dokument sadrži više cjelina. U jednom dijelu obradene su tematske jedinice posvećene aktivnostima realizovanim tokom 2016 godine: aktivnostima UzJN koja u skladu sa nadležnostima prati ostvarivanje sistema javnih nabavki u CG, aktivnostima u procesu pridruživanja EU, Sporazum o vladinim javnim nabavkama (GPA), realizacije mjera iz AP za sprovođenje Strategije razvoja sistema javnih nabavki u CG za period od 2016-2020 i prijedlog mjera za dalje unapređenje sistema javnih nabavki u CG.

¹ <http://www.ujn.gov.me/pojedinačni-izvještaji-obveznika-primjene-zakona-o-javnim-nabavkama/>

Zatim su dati detaljni statistički podaci koji se odnose na planirane i realizovane javne nabavke u 2016-oj godini sa komentarima. Na ovaj način se bliže sagledavaju aktivnosti obveznika primjene ZoJN, u periodu od 01. januara do 31. decembra 2016 godine a koji su uskladeni sa zaključcima Vlade CG od 23 juna 2016 godine kada je usvojen godišnji izvještaj o javnim nabavkama u CG za 2015 godinu. U skladu sa jasnim zaduženjima koji su pretočeni u Programom rada UzJN za 2016. godinu i drugim strateškim dokumentima ovaj organ je u izvještajnom periodu ispunio sve pomenute zaključke. Observacija na iste data je kroz ovaj Izvještaj koji sublimira u cjelosti zaključe Vlade CG iz 2016.godine.

Uprava je ovu aktivnost obavila sa najvećom posvećenošću i odgovornošću, i na taj način ostvarila svoju misiju u smislu pružanja najbolje pravne i ekonomske osnove za podršku adekvatnom trošenju javnog novca, kao i neophodnu pomoć naručiocima, ponuđačima, civilnom društvu i medijima i svim ostalim zainteresovanim stranama.

Učešće privatnog sektora treba da obezbijedi i učvrsti kontrolni mehanizam procesa nabavke i suzbijanja mogućih neregularnosti.

U ovom kontekstu, Izvještaj o javnim nabavkama u CG predstavlja osnovu za podizanje nivoa transparentnosti i efektivnosti sistema javnih nabavki za ponuđače i za naručioce, dok u isto vrijeme predstavlja i značajan akt za otklanjanje nepravilnosti.

Cilj ovog izvještaja je da svi učesnici u procesu javnih nabavki dobiju sve potrebne informacije kako bi se mogući problemi prevazišli u korist javnog interesa.

Nakon usvajanja Izvještaja od strane Vlade CG, UzJN će ovaj dokument objaviti na svojoj internet stranici.

DIREKTOR

doc dr Mersad Mujević,s.r.

2. AKTIVNOSTI IZ NADLEŽNOSTI UPRAVE

Uprava za javne nabavke je samostalan organ državne uprave osnovan Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave („*Službeni list CG*“ br. 005/12 od 23.01.2012, br. 025/12 od 11.05.2012, br. 025/12 od 11.05.2012, br. 044/12 od 09.08.2012, br. 061/12 od 07.12.2012, br. 020/13 od 26.04.2013, br. 017/14 od 04.04.2014, br. 006/15 od 10.02.2015, 080/15 od 31.12.2015, br. 035/16 od 03.06.2016, br. 041/16 od 06.07.2016, br. 061/16 od 26.09.2016, br. 073/16 od 25.11.2016, br. 003/17 od 13.01.2017.), kojom je utvrđena nadležnost za poslove javnih nabavki koji se odnose na: ostvarivanje sistema javnih nabavki; pripremanje stručnih osnova,iniciranje i učestvovanje u pripremi propisa o javnim nabavkama; praćenje usaglašenosti propisa kojima se uređuju javne nabavke sa pravom EU; davanje saglasnosti naručiocima o ispunjenosti uslova za sprovođenje odgovarajućeg postupaka javne nabavke u skladu sa ZoJN; savjetodavnu pomoć na zahtjev naručioca; organizovanje i sprovodenje stručnog ospozobljavanja i usavršavanja zaposlenih za vršenje poslove javnih nabavki; organizovanje polaganja stručnog ispita za vršenje poslova u oblasti javnih nabavki; uspostavljanje i održavanje portala javnih nabavki; objavljivanje planova javnih nabavki, tenderske dokumentacije, odluka o kvalifikaciji kandidata, odluka o oizboru najpovoljnije ponude, odluka o obustavljanju postupka javnih nabavki, odluka o poništenju postupka javne nabavke, ugovora o javnoj nabavci, izmjena i dopuna plana javnih nabavki, tenderske dokumentacije, odluka i ugovora o javnoj nabavci; pripremanje i objavljivanje liste naručilaca; promovisanje sprovođenja javnih nabavki u elektronskoj formi; ostvarivanje saradnje sa međunarodnim organizacijama, institucijama i stručnjacima u oblasti sistema javnih nabavki; pripremanje i objavljivanje liste ponuđača na internet stranici ovog organa na osnovu odluke o izboru najpovoljnije ponude; pripremanje i objavljivanje jedinstvenog rječnika javnih nabavki; izdavanje publikacija i druge stručne literature u oblasti javnih nabavki, kao i druge poslove koji su joj određeni u nadležnost.

Poslovi Uprave za javne nabavke (*u daljem tekstu UzJN*) su bliže uređeni ZoJN², vezani su za upravne i sa njima povezane stručne poslove u oblasti javnih nabavki, dok je unutrašnja organizacija i sistematizacija ovog organa, organizacione jedinice, djelokrug rada, radna mjesta, zapošljavanje pripravnika uređen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji UzJN³.

Vršeći poslove iz svoje nadležnosti UzJN u kontinuitetu od svog osnivanja utiče na stvaranje povoljnijeg poslovnog ambijenta u CG, uslova za ekonomičnu, efikasnu i transparentnu upotrebu javnih sredstava, konkurentnih i ravnopravnih uslova za sve ponuđače i doprinosi kreiranju zdrave i održive ekonomije.

Stoga, zbog same važnosti instrumenta javnih nabavki za kreiranje tržišne ekonomije uopšte, uloga UzJN je od posebne važnosti.

² „*Službeni list Crne Gore*“ br. 42/11, 57/14 i 28/15, član 19.

³ <http://www.ujn.gov.me/wp-content/uploads/2015/11/Sistematizacija.pdf>

3. AKTIVNOSTI U PROCESU PRIDRUŽIVANJA EU

Uskladivanje državnih sistema javnih nabavki zemalja članica je jedan od najbitnijih instrumenata za postojanje internog tržišta i uklanjanje prepreka za slobodnu trgovinu unutar EU. Reformom EU Direktiva o javnim nabavkama predviđeno je i intezivnije korišćenje javnih nabavki kao instrumenta za promociju održivog razvoja, što se ostvaruje kroz poštovanje visokih socijalnih i ekoloških kriterijuma kao i povećanje dostupnosti procesa javnih nabavki za mala i srednja preduzeća.

3.1. Poglavlje 5

Pregovori u ovom poglavlju su otvoreni 18. XII 2013. godine na Međuvladinoj konferenciji i za CG je Evropska komisija (EK) tom prilikom definisala tri sveobuhvatna i kompleksna završna mjerila, za čije je ispunjenje bilo potrebno isplanirati i preduzeti niz aktivnosti, predviđjeti set zakonskih izmjena, strateških dokumenata i izvještaja kako bi se pratio napredak u cjelokupnom sistemu.

Tokom 2016. godine preduzete su značajne aktivnosti u cilju dalje harmonizacije pravne regulative iz oblasti javnih nabavki sa zakonodavstvom Evropske unije (*u daljem tekstu EU*) i prihvatanjem evropskih standarda utvrđenim završnim mjerilima i aktivnostima na ispunjenju istih za poglavlja 5 - Javne nabavke, kao i na poglavljima koja su usko vezana za javne nabave a prije svega Poglavlje 23 - Pravosude i temeljna prava i poglavlje i Poglavlje 22 - Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata.

Podsjetimo se mjerila obavezujućih za Poglavlje 5 i njegovo zatvaranje

1. CG mora uskladiti čitav zakonodavni sistem javnih nabavki sa pravnom tečajnom EU u svim oblastima, s posebnim fokusom na oblast koncesija, javno-privatnog partnerstva (JPP) i nabavke u oblasti odbrane.
2. CG mora postaviti adekvatne administrativne i institucionalne kapacitete na svim nivoima i preduzeti adekvatne mјere da osigura primjenu zakona prije pristupanja EU.

Ovo posebno podrazumijeva:

- 2.1. Implementaciju Strategije za razvoj sistema javnih nabavki za period 2011-2015 i akcionalih planova za njeno sprovođenje u cilju jačanja administrativnih kapaciteta, uključujući adekvatne obuke na svim nivoima.
- 2.2. Pripremu praktičnih alatki za nadgledanje (*uključujući administrativna pravila, instrukcije, priručnike i standardna ugovorna dokumenta*).
- 2.3. Jačanje kontrolnih mehanizama koji su neophodni kako bi se osiguralo da sistem bude pouzdan, uključujući dobar nadzor i pojačanu transparentnost faze izvršenja javnih ugovora zasnovanih na sistematičnoj procjeni rizika sa prioritetom kontrole ranjivih sektora i procedura.
- 2.4. Efikasno funkcionisanje sistema pravne zaštite, uključujući pravnu zaštitu u oblasti koncesija, JPP i oblasti odbrane.
- 2.5. Mjere/aktivnosti vezane za prevenciju i borbu protiv korupcije i sukoba interesa u oblasti javnih nabavki kako na državnom tako i na lokalnom nivou.

3. CG mora pokazati dobar bilans rezultata fer i transparentnog funkcionisanja sistema javnih nabavki koji obezbjeduje vrijednost za novac, konkureniju i efikasnu zaštitu od korupcije.

U vezi prvog mjerila mogu se izdvojiti najvažniji elementi ostvarenih rezultata:

- 07 januara 2016 godine, stupio na snagu „*Pravilnik o metodologiji analize rizika u vršenju kontrole u postupcima javnih nabavki*“;
- 01 februara 2016 godine, usvojen „*Pravilnik o metodologiji za utvrđivanje stepena energetske efikasnosti u postupku javne nabavke*“⁴;
- 23 juna 2016 godine, Vlada CG razmotrila i usvojila „*Izveštaj o javnim nabavkama u CG za 2015. godinu*“⁵;
- 20 juna 2016 godine, održana „*III sjednica Koordinacionog tijela za kontinuirano praćenje sprovodenja Strategije razvoja sistema javnih nabavki*“⁶;
- 18 jula 2016 godine, održan „*I Forum o javnim nabavakama u CG*“⁷;
- 20 jula 2016 godine Odbor za evropske integracije Skupštine CG usvojio Izveštaj o pregovaračkom poglavlju 5 – Javne nabavke.
- 28 jula 2016 godine, Vlada Crne Gore na 167 sjednici usvojila je „*Izveštaj o realizaciji mjera iz Aktionog plana za 2016 (polugodišnji) za implementaciju Strategije razvoja sistema javnih nabavki za period 2016-2020*“;
- Ministar finansija je Rješenjem broj 01-12061-1 od 22 jula 2016.godine obrazovao Radnu grupu za izradu novog ZoJN. Ova RG je tokom izvještajnog perioda izradili prvi načrt i dostavila Ministarstvu finansija na uvid, radi dalje koordinacije i postupanja (28.12.2016),
- 11 oktobra 2016 godine, održana „*IV sjednica Koordinacionog tijela za kontinuirano praćenje sprovodenja Strategije razvoja sistema javnih nabavki*“;
- 26 decembra 2016 godine održana je „*V sjednica KT za kontinuirano praćenje sprovodenja Strategije razvoja sistema javnih nabavki*“⁸;
- Koordinaciono tijelo za realizaciju AP Strategije razvoja sistema javnih nabavki u CG za period 2016-2020 godine sačinilo je Godišnji izvještaj o realizaciji mjera iz AP za implementaciju Strategije javnih nabavki za 2016. godinu⁹.

Da bi se pristupilo kvalitetnoj izradi Novog Zakona o javnim nabavkama a koji bi pratio paket Direktiva EU iz 2014 godine, UzJN je uradila u toku 2016 godine „*Analiza efekata primjene izmjena i dopuna Zakona o javnim nabavkama („Sl.list 42/11, 57/14 i 28/15) u praksi i izradila SWOT analizu i Analiza usaglašenosti izmjena i dopuna ZoJN i zahtjeva novih Direktiva 2014/24/EU i 2014/25/EU*“, analizom su identifikovani loše i dobre strane postojećeg zakonskog rješenja, izvršene su i aktivnosti na pripremi stručne osnove za donošenje novog ZoJN i obezbjedenje pune transpretnosti i participativnosti prilikom donošenja novog ZoJN.

Kako je već navedeno Rješenjem Ministra finansija broj 01-12061/1 od 22 jula 2016.godine obrazovana je Radna grupa za izradu Prijedloga Zakona o javnim nabavkama. Prvi načrt

⁴ <http://www.ujn.gov.me/wp-content/uploads/2016/03/Pravilnik-za-EE-u-javnim-nabavkama.pdf>

⁵ <http://www.ujn.gov.me/2016/06/izvestaj-o-javnim-nabavkama-za-2015-godinu-3/>

⁶ <http://www.ujn.gov.me/2016/06/zapisnik-sa-treće-sjednice-koordinacionog-tijela-za-pracenje-i-sprovodenje-strategije-razvoja-sistema-javnih-nabavki-u-crnoj-gori-za-period-2016-2020-godine/>

⁷ <http://www.ujn.gov.me/2016/08/i-forum-o-javnim-nabavakama-u-crnoj-gori-u-2016-godini/>

⁸ <http://www.ujn.gov.me/2016/12/zapisnik-sa-pete-sjednice-koordinacionog-tijela-za-pracenje-i-sprovodenje-strategije-razvoja-sistema-javnih-nabavki-u-crnoj-gori-za-period-2016-2020-godine/>

⁹ <http://www.ujn.gov.me/category/koordinaciono-tijelo/>

novog Zakona o javnim nabavkama radna grupa je izradila 28 decembra 2016.godine i isti dostavila Kabinetu Ministra finansija.

Medutim, Rješenjem broj 01-698/1 od 23 januara 2017.godine Ministarstvo finansija formira hitan Radni tim sa jasnim zaduženjem da izradi Prijedlog Izmjena i dopuna ZoJN, što ova RG čini i izraduje Prijedlog koji je dostavljen Kabinetu Ministra finansija na dalju nadležnost. Prijedlog ovih izmjena, kako je planirano, trebao je da stupi na snagu tokom juna mjeseca 2017.godine.

Takođe se, u izvještajnom periodu radilo na izradi predloga Zakona o javno-privatnom partnerstvu i Zakona o koncesijama koji se uskladjuju sa Direktivom 23/2014,¹⁰ te usklađivanja sa ZoJN, uraden je Predlog Zakona o javno-privatnom partnerstvu i prijedlog Zakona o koncesijama, na ZoJPP, UzJN je dala svoje komentare (*predstavnik UzJN uključen je u rad RG mart/april t.g.*).

Dalje aktivnosti oko rečenog se očekuju u II kvartalu 2017.godine kada će biti jasan i uređen pravni okvir za javno-privatna partnerstva i koncesije.

U vezi drugog mjerila izdvojićemo nekoliko važnih aktivnosti

Dva važna dokumenta u kojima se jasno sagledava nacionalna politika sistema javnih nabavki u našoj zemlji su:

- Strategija razvoja sistema javnih nabavki u CG za period 2011-2015. godine¹¹, i
- Strategija razvoja sistema javnih nabavki u CG za period 2016-2020. godine¹².

Oba dokumenta sadrže detaljan pregled zakonodavnog i institucionalnog okvira, zaštitu prava u postupcima javnih nabavki, stručno osposobljavanje i jačanje administrativnih kapaciteta u javnim nabavkama, potrebu razvoja i jačanje elektronske komunikacije u javnim nabavkama (*elektronske javne nabavke*), unaprjedenje mjera za suzbijanje neregularnosti i mjere za borbu protiv korupcije (*sprječavanje korupcije u javnim nabavkama*), metodologiju upravljanja strategijom i druga pitanja, sve u cilju stvaranja slobodne, nediskriminatorske, konkurentne borbe u postupcima javnih nabavki i esikasnijeg, efektivnijeg i svrshishodnjeg korišćenja javnih sredstva.

Navedenim strategijama obuhvaćena su dva perioda u razvoju sistema javnih nabavki. Oba dokumenta ukazuju na kontinuiranu potrebu unapredjenja i jačanja praćenja ostvarivanja sistema javnih nabavki, a od posebnog značaja za sistem javnih nabavki i za ukupnu ekonomsku politiku naše zemlje.

Jasan pokazatelj za dalji napredak u ovoj oblasti bila je obaveza izrade Nove Strategije razvoja Sistema javnih nabavki u CG sa AP za njenu realizaciju koja je decembra 2015 godine usvojena na Vladi CG.

¹⁰ <http://www.ujn.gov.me/2014/09/direktiva-2014-23eu-evropskog-parlamenta-i-vijeca-od-26-februara-2014-godine/>

¹¹ <http://www.ujn.gov.me/2012/01/predlog-strategije-razvoja-sistema-javnih-nabavki-u-crnoj-gori-za-period-2011-2015-s-predlogom-akcionog-plana-i-predlogom-odluke-o-obrazovanju-koordinacionog-tijela-za-pracenje-i-sprovodenje-strategije/>

¹² <http://www.ujn.gov.me/strategija-razvoja-sistema-javnih-nabavki-u-crnoj-gori-za-period-2016-2020-godine/>

Kao po pravilu i ova Strategija 2016-2020 ima jasnu metodologiju upravljanja Strategijom definisanu kroz sada devetnaestočlani Koordinacioni tim, sastavljen od predstavnika zakonodavne, sudske, izvršne i civilne vlasti.

U toku 2016 godine održano je pet sjednica Koordinacionog tijela. Rezultat tih sastanaka jeste, pripremljeni i usvojeni Izvještaj o realizaciji mjera iz Aktionog plana za 2016 (polugodišnji) i (godišnji) za implementaciju Strategije razvoja sistema javnih nabavki za period 2016-2020, koji je Vlada CG usvojila na 167 sjednici od 28. jula 2016 godine i 02. februara 2017 godine na 11 sjednici Vlade CG.

U skladu sa planom KT je sačinilo Izvještaj koji sadrži informacije u vezi ukupno 56 mjera, od čega je tokom 2016. godine: u cijelosti realizovano 16 mjera, u kontinuitetu se realizuje 13 mjera, djelimično je realizovano 14 mjera, zbog dospjeća u narednim godinama nije realizovano 10 mjera a 3 mjere predviđene za usvajanje tokom 2016 godine nijesu realizovane.

U izvještajnom periodu UzJN zbog nedostatka finansijskih sredstava nije adekvatno odgovorila potrebama javnosti. U smislu izrade stučne literature, propagandnog materijala, flajera, biltena i dr. no vrijedno je ipak pomenuti nekoliko akcija, i to da je:

- UzJN sa Centrom za monitoring i istraživanje i ambasadom Sjedinjenih Američkih Država u Podgorici, kroz program „Criminal justice civil society program (CJCS“ u okviru projekta „Liječenje zdravstvenog sistema Crne Gore“ saradivala u izradi „Smejrnica za javne nabavke u oblasti zdravstva“¹³, kao i
- u saradnji i uz odobrenje EBRD-a pripremala priručnik za elektronsku platformu za nabavke, pod nazivom “Da li ste spremni za eNabavku”?,
- sa Agencijom za sprječavanje korupcije u kontinuitetu saraduje u izradi flajera koji se distribuiraju širom Crne Gore na temu „Prevencija korupcije u javnim nabavkama“,
- i dr.

ZoJN uredeno je pitanje jačanje kontrolnih mehanizama koji su neophodni kako bi se osiguralo da sistem bude pouzdan, uključujući dobar nadzor i pojačanu transparentnost faze izvršenja javnih ugovora zasnovanih na sistematičnoj procjeni rizika sa prioritetom kontrola ranjivih sektora i procedura i definisana službena nadležnost koja će se ogledati u aktivnom odnosu Uprave za inspekcijske poslove (u daljem tekstu UzIP).

Godišnji preliminarni Izvještaj UzIP nam pokazuje na sljedeće aktivnosti;

Podaci o inspekcijskim pregledima, utvrđenim nepravilnostima i preduzetim mjerama, prikazani po predmetima inspekcijskog nadzora

R. br	Predmet inspekcijskih Nadzora	Broj inspekcijskih pregleda po predmetima nadzora	Broj utvrđe nih nepravi lnosti	Broj ukaziva nja	Broj nepravilno sti čije je otklanjanj e naloženo rješenjem	Broj izdatih prekrša jnih nalogu	Broj zahtjeva za pokretanje prekršajno g postupka	Broj otklonj enih nepravi lnosti
1.	Donošenje, izmjene, dopune i objavljivanje	50	14	9	2	-	3	11

¹³<http://www.ujn.gov.me/wp-content/uploads/2016/12/Smjernice-za-javne-nabavke-u-oblasti-zdravstva.pdf>

	plana javnih nabavki							
2.	Ispunjenošć uslova za obavljanje poslova službenika za javne nabavke i komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda	48	29	18	11	-	-	18
3.	Sadržaj, izmjene i dopune i pojašnjenje tenderske dokumentacije	24	-	-	-	-	-	-
4.	Način i blagovremenošć objavljivanja, oglašavanja i dostavljanja tenderske dokumentacije, način i blagovremenošć objavljivanja i dostavljanja pojašnjenja tenderske dokumentacije	14	-	-	-	-	-	-
5.	Sprovodenje antikorupcijskih mjera i mjera sprječavanja sukoba interesa u postupku javne nabavke	23	4	4	-	-	-	4
6.	Vodenje i čuvanje evidencija i dokumentacija o javnim nabavkama	18	1	1	-	-	-	1
7.	Primjena pravila postupka pregleda, ocjene i vrednovanja ponuda	1	1	-	1	-	-	1
8.	Poštovanje rokova za donošenje odluka o okončanju postupka javne nabavke od strane naručioca	2	1	-	-	-	1	-
9.	Zaključivanje ugovora o javnim nabavkama	35	-	-	-	-	-	-
10.	Realizacija ugovora o	14	1	1	-	-	-	1

	javnim nabavkama							
11.	Zabrana dijeljenja predmeta javne nabavke koja predstavlja jedinstvenu cjelinu (član 44 Zakona)	4	2	-	-	3	-	-
12.	Blagovremenost sačinjavanja i dostavljanja izvještaja o izvršenim javnim nabavkama	56	29	15	3	2	10	20
13.	Primjena načela transparentnosti u javnim nabavkama	2	-	-	-	-	-	-
14.	Blagovremenost dostavljanja ugovora o javnoj nabavci i objavljivanja na portalu javnih nabavki	12	2	2	-	-	1	2
15.	Blagovremenost dostavljanja rješenja o izboru najpovoljnije ponude i objavljivanja na portalu	3	-	-	-	-	-	-
16.	Dostavljanje odgovora na žalbu i predmeta spisa DK u zakonskom roku	4	-	-	-	-	-	-
17.	Prekid aktivnosti po izjavljenoj žalbi	3	-	-	-	-	-	-
18.	Utvrđivanje obaveze dostavljanja garancije za nabavke procijenje vrijednosti vrijednosti iznad 30,000 €	1	-	-	-	-	-	-
19.	Postupanje po rješenju DK u ostavljenom roku	3	1	1	-	1	-	1
20.	Prekoračenje prava iz neposrednog sporazuma	2	2	-	-	-	-	-
21.	Registracija obveznika primjene ZoJN, na portalu UzJN	1	1	-	1	-	-	1

22.	Nesačinjavanje Pravilnika o postupanju kod neposrednog sporazuma	15	5	5	-	-	-	5
23.	Sačinjavanje Upitnika o sprovođenju antikorupcijske metodologije	6	5	5	-	-	-	5
Ukupno:		341	98	61	18	6	15	70

Od ukupnog 98 utvrđenih nepravilnosti otklonjeno je 70, za 11 nepravilnosti koje se odnose na neispunjavanje uslova za obavljanje poslova službenika za javne nabavke, rok za otklanjanje nepravilnosti nije još istekao, 15 nepravilnosti nije otklonjeno zato što radnje kojima je počinjen prekršaj (*rokovi za donošenje odluka o okončanju postupka javne nabavke, zabrana dijeljenja javne nabavke koja predstavlja jedinstvenu cjelinu 2 nepravilnosti, blagovremenost sačinjavanja i dostavljanja izvještaja o javnim nabavkama 9 nepravilnosti, prekoračenje prava iz neposrednog sporazuma 2 nepravilnosti*) nije moguće vratiti u predašnje stanje, ali su počiniocima prekršaja izrečene novčane kazne putem prekršajnih naloga (*izdato je šest prekršajnih naloga u iznosu od 6.500,00 eura*), i podnijeto 15 zahtjeva za pokretanje prekršajnih postupaka kod nadležnih sudova za prekršaje.

Najveći broj nepravilnosti, u odnosu na predmet nadzora, utvrđen je u odnosu na blagovremenost sačinjavanja i dostavljanja izvještaja o izvršenim javnim nabavkama (29) u 56 pregleda, zatim nepravilnosti koje se odnose na ispunjenost uslova službenika za obavljanje poslova javnih nabavki (29) u 48 pregleda, slijede nepravilnosti u vezi sa donošenjem, izmjenama, dopunama i objavljivanjem planova javnih nabavki (14) u 50 pregleda.

Izvještaji o radu inspektora za javne nabavke se polugodišnje razmatra na sjednicama Vlade Crne Gore, pri čemu Vlada zauzima odredene stavove i zaključke sa preporukama¹⁴.

Povećanje zakonitosti i izvjesnosti postupaka javnih nabavki je uslovilo da se izmjenama i dopunama ZoJN uspostavi **obavezni monitoring UzJN** u odnosu na ukupni tok postupaka javnih nabavki. Ovo je od suštinske važnosti jer se na taj način obezbjeduje blagovremeno otklanjanje nepravilnosti koje bi u slučaju žalbe, prouzrokovale zastoj u postupku, a u krajnjem mogle da dovedu u pitanje regularnost ukupnog postupka javne nabavke. U tom smislu preventivna uloga UzJN u sudejstvu sa nadležnom inspekциjom, treba ove rizike značajno eliminiše ili da svede na sporadične slučajeve. Poglavlje monitoringa jasnije i analitičnije obrađeno je u **Poglavlju 5**.

Evaluacija uspješnosti definisana je kroz inspekcijski nadzor koji se sprovodi u skladu sa ZoJN i Zakonom o inspekcijskom nadzoru. Prepoznat je kroz aktivnost inspekcije za javne nabavke u formi kontrole zaključivanja i realizacije ugovora o javnoj nabavci.

Izmjenama i dopunama ZoJN, **sistem pravne zaštite** je dodatno unaprijeden, kroz dvostepenost sudske zaštite, nezavisnost žalbenog tijela i jasne mehanizme pravne zaštite definisane u oblastima klasičnog, komunalnog i nabavke iz oblasti odbrane. Na Rješenja DK omogućena je i sudska zaštita pred Upravnim sudom. Pravna zaštita definisana ovim zakonom ne uključuje oblast koncesija i javno privatnog partnerstva.

¹⁴ Izvještaji UzJP objavljeni su na internet stranici: www.vlada.me i www.uip.gov.me

Preliminarni podaci Državne komisija za kontrolu postupaka javnih nabavki a koji su dostavljeni tokom izvještajnog perioda 2016 godine u smislu obaveze polugodišnjeg izvještavanja EK a povodom otvorenog Poglavlja 5 – Javne nabake

U izvještajnom periodu sprovedene su sledeće aktivnosti u radu DK za kontrolu postupaka javnih nabavki.

Povećanje broja članova DK i Izrada novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Stručne službe DK.

Obim i intenzitet poslova DK značajno se uvećao iz godine u godinu, tako da se u 2015.godine uvećao za oko 90 %, a u 2016.godine za oko 100 % više u odnosu na period iz 2012. godine, kada je ova Komisija i konstituisana. Ova činjenica je ključni razlog za neopohodno jačanje kapaciteta DK, kako u povećanju broja članova Komisije, tako i jačanju administrativnog kapaciteta Stručne službe, kao i obezbjeđivanju adekvatnih prostornih i tehničkih uslova za rad Komisije, na koji način bi se obezbijedilo normalno funkcionisanje rada DK i time postigla što veća efikasnost u završavanju predmeta, kao i što veći stepen kvaliteta donijetih odluka. Shodno tome, u septembru 2016 godine, dostavljena je Skupštini CG i VCG inicijativa za predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama, kojom bi se broj članova DK povećao za dva člana, odnosno da "DK ima predsjednika i šest članova koji vrše funkciju profesionalno".

Takode, DK je u decembru donijela novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Stručne službe DK broj 09-258/9-2016 od 28.12.2016.g., na koji je saglasnost dala Vlade CG Zaključkom broj 07-3459 od 19.01.2017.godine, a kojim je broj službenika u istoj povećan za tri daktilografa, jednog upisničara, kao i dva samostalna savjetnika-dipl.pravnika, što će svakako doprinjeti boljoj efikasnosti rada DK. Predsjednik DK je član Radne grupe za izradu Zakona o izmjenama i dopunama ZoJN kao i za izradu novog ZoJN.

U navedenom periodu 2016. godine nije sprovedeno jedno rješenje DK od za to zaduženih naručilaca (*radi se o IKCG*).

U decembru 2016.godine izrađen je i stavljen u funkciju softver za praćenje predmeta DK kao i za izvještavanje, koji će omogućiti efikasniji i jednostavniji rad Državne komisije, brzo i jednostavno pripremanje godišnjeg izvještaja koji DK podnosi Skupštini CG, te lakše i brže pripremanje statističkih i stručnih izvještaja, ujednačavanje prakse, te na taj način omogućiti još veću transparentnost rada DK. Takode, DK je dana 24.12.2016.godine objavila javni oglas za popunu radnog mjesa Samostalni savjetnik II za informacioni sistem, a koji oglas je realizovan u 2017. godini, tako da je ista na taj način obezbjedila i kadrovske kapacitete koje će se starati o funkcionisanju informacionog sistema DK.

U oktobru mjesecu 2016 godine DK je uputila UzI, Zahtjev za rješavanje trajnog i adekvatnog poslovnog prostora, na koji način bi se stvorili preduslovi za efikasno izvršavanje obaveza i zakonom utvrđenih nadležnosti, a sve u cilju jačanja sistema javnih nabavki i blagovremene pravne zaštite učesnika u postupcima javnih nabavki što je, od posebog državnog interesa. U međuvremenu direktor Uprave za imovinu je usmenim putem obavijestio predsjednika DK da će za DK biti obezbjeden poslovni prostor koji trenutno koriste Uprava za mlade i sport i Direktorat za medijski pluralizam Ministarstva kulture, te da će nakon iseljenja iz istog poslovni prostor biti stavljen na raspolaganje DK za kontrolu postupaka javnih nabavki.

Statistički podaci o radu (*statistika u ovom izvještaju predstavlja indikative, sa mogućim manjim odstupanjima, jer je zakonska obaveza DK da dostavi Skupštini CG konačan Izvještaj o radu za 2016 godinu, na usvajanje do 30 juna 2017.godine*)

U periodu od 01 januara do 31 decembra 2016.godine, DK je primila ukupno 1113 predmeta, od kojih:

Vrsta predmeta	Broj
Podnesene žalbe primljene u periodu od 01 januara do 31 decembra 2016.g.	1017
Zahtjevi za nastavak postupka primljeni u periodu 01 januara do 31 decembra 2016.g.	49
Presude Upravnog suda CG kojima se poništavaju odluke DK primljene 01 januara do 31 decembra 2016.g.	47
Ukupno	1113

Žalbe

	Broj
Usvojene žalbe	320
Odbijene žalbe	176
Odbačene žalbe	395
Povučene žalbe (zbog odustanka žalioca od žalbe)	16
Po službenoj dužnosti poništeni postupci javne nabavke	13
Ukupno	920

Po vrsti postupka javne nabavke, u predmetima u kojima je DK donijela odluke u izvještajnom periodu, žalbe su izjavljivane u:

- Otvoreni postupak javne nabavke 665
- Pregovarački postupak sa prethodnim objavljanja poziva 3
- Postupak javne nabavke šopingom 269
- Neposredni sporazum 1

Po vrsti predmeta javne nabavke, u predmetima u kojima je DK donijela odluke u izvještajnom periodu, žalbe su izjavljivane na:

- Robe 306
- Radovi 214
- Usluge 418

Predmeti po presudama upravnog suda

U periodu od 01 januara do 31 decembra 2016.godine, DK je primila 82 presuda Upravnog suda CG, od čega je 36 presuda kojima su odbijene tužbe protiv odluka DK; 42 presuda kojima su usvojene tužbe, 3 rješenja kojim se postupak obustavlja.

Osim toga, od strane Upravnog suda dostavljen je jedan zahtjev za odlučivanje u sporu pune jurisdikcije i jedan zahtjev za donošenje akta u izvršenju presude.

U istom periodu, u postupku izvršenja presuda Upravnog suda po kojima su predmeti vraćeni na ponovno odlučivanje, DK je donijela 20 odluka.

Tužbe

U navedenom periodu 2016.godine, Upravni sud CG dostavio je DK 62 tužbe protiv odluka DK.

Vanredno preispitivanje sudske usluge odluka

U navedenom periodu 2016.godine, DK je od strane Vrhovnog suda primila 7 Zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke, od kojih je 6 odbijeno kao nesonovano, a 1 zahtjev usvojen i predmet vraćen Upravnom судu na ponovni postupak.

UzJN uz koordinaciju sa institucijama koje se bave **preventivnim antikorupcijskim aktivnostima** kontinuirano informiše predstavnike EU o unapređenju sistema koji se odnosi na: dogovor oko konkretnih mera za jačanje vidljivosti i perpoznatljivosti antikorupcijskih preventivnih napora, razvoj strateškog pristupa kojim se uzdiže profil koordinacije u oblasti prevencije korupcije na veći institucionalni nivo, pregled činjeničnog stanja u oblasti prikupljanja, analize i dijeljenja podataka među organima za prevenciju, razmatranje niza zaključaka i preporuka za dalje unapređenje koordinacijskih mera.

Naime, sukob interesa u postupku javne nabavke je potencijalni izvor korupcije, kao najopasnijeg oponenta suštinskih ciljeva javnih nabavki, koji se najefikasnije suzbijaju na nivou preventive, odnosno kroz prepoznavanje rizičnih slučajeva i okolnosti koje se smatraju nedozvoljenim bez obzira na posljedice, kao i na praćanje i otklanjanje stvarnih rizika koji nastupe u toku postupka. Shodno tome, iako su postojeća zakonska rješenja u ovo pogledu ocjenjivana kao veoma napredna i na nivou najviših međunarodnih standarda, izmjenama i dopunama ZoJN, učinjena su dalja poboljšanja u smislu cjelebitosti prepoznavanja potencijalnih slučajeva sukoba interesa na strani naručilaca i ponuđača i načina njihovog sprječavanja i otklanjanja, kao i predviđanja konkretno propisani posljedica u slučaju da se postupak javne nabavke sproveدهe uz postojanje sukoba interesa. Takođe su unaprijedene i antikorupcijske mјere u smislu preventivnih a i prekršajnih normi, pored ostalog i utvrđivanjem metodologije za analize rizika u vršenju kontrole, sa ciljem proaktivnog djelovanja u prevenciji i ranog otkrivanja koruptivnih radnji i drugih djela sa obilježjem korupcije i obaveznosti kod svakog ugovora o javnoj nabavci inkorporiranje antikorupcijske klauzule, ugovor o javnoj nabavci koji ne sadrži odredbu je ništavan.

U praksi se ovaj problem rješava podnošenjem izjava koje se odnose na nepostojanje sukoba interesa koju sačinjavaju naručioc i ponuđač, kojim pod materijalnom i krivičnom odgovornošću garantuju da nijesu u sukobu interesa. Naručilac izjavu/e sačinjava prije formalnog pokretanja postupka javne nabavke, ista/e je/su sastavni dio tenderske dokumentacije, a izjava ponuđača je sastavni dio ponude. Zakonom i podzakonskim aktima je utvrđeno ko je odgovoran za davanje i potpisivanje izjave, koje se okolnosti mogu smatrati stvarnim, potencijalnim ili prividnim sukobom interesa, u kojoj fazi postupka nabavke je potrebno predati izjavu, kako provjeriti izjavu o nepostojanju sukoba interesa, kako nadzirati izjavu o nepostojanju sukoba interesa, kakve se sankcije primjenjuju za one koji ne prijave situaciju sukoba interesa, koje radnje treba poduzeti u slučaju da je utvrđen sukob interesa ili su prijavljeni/otkriveni sukobi interesa prije ili nakon postupka i dr.

U vezi sa istim, UzJN razvija saradnju sa predstavnicima biznis sektora, zatim kroz osnaživanje internih i eksternih mehanizama kontrole, kao i saradnjom sa civilnim sektorom.

Mjerilo 3. gdje Crna Gora mora pokazati dobar bilans rezultata fer i transparentnog funkcionisanja sistema javnih nabavki koji obezbjeduje vrijednost za novac, konkureniju i efikasnu zaštitu od korupcije.

Transparentnost javnih nabavki je važna za dobijanje povjerenja poreskih obveznika da Vlada CG efikasno upravlja nabavkama. Na internet stranici UzJN objavljen je pravi ZoJN i sve njegove dalje izmjene, kao i ostali propisi, uredbe i pravila koja definišu sam proces javnih nabavki. U skladu sa načelima transparetnosti UzJN objavljuje brojna dokumenta naručioca, pocev od planova javnih nabavki - šta naručioci žele kupiti, kako bi isti dali svim zainteresovanim licima na uvid. Objavljaju se sve tenderske dokumentacije u postupcima javnih nabavki, na taj način se jasno izražava u svakoj nabavci kako će se vrednovati ponuđači. Obavljaju se sve odluke u postupcima javnih nabavki, tako da se obavještavaju svi neuspješni ponuđači kao i predstavnici javnosti o ovoj informaciji, koji je ponuđač dobio posao i za koju ponudu. Nakon toga omogućen je žalbeni postupak gdje nezavisna treća strana ili advokati neuspješnih ponuđača mogu pregledati sva kod naručioca, kod lica koja sprovode proceduru, smatrajući da na ovakav način se doprinosi da ponuđač kao najbolji čuvalac sistema javnih nabavki može odbraniti svoj interes a time ujedno unaprijediti javni interes.

Važno je istaći da osnovni i strateški cilj CG je uvođenje elektronskih javnih nabavki, prije svega radi daljeg unapređenja transparentnosti i efikasnosti javnih nabavki, većem doprinosu borbi protiv korupcije i ostalih neregularnosti koje se javljaju u ovoj oblasti, kao i uspostavljanje jedinstvenog sistema, unifikaciji i standardizaciji procedura. **Opširnije** o aktivnostima tokom izvještajnog perioda koje vodi Uprava date se kroz izvještaj a prilikom pojedinačne obrade navedenih tema.

3.2. Poglavlje 23

Dio Akcionog plana za poglavlje 23 - Pravosude i temeljna prava odnosi se na javne nabavke u cijelini, javne nabavke za potrebe zdravstvenih institucija i nabavki na nivou jedinica lokalnih samouprava. U skladu sa tim u izvještajnom periodu, za realizaciju dospjelo ukupno 4 mjere, od čega se u kontinuitetu realizuju 3 mjere (75%), a nerealizovane 1 mjera (25%).

Nerealizovana mjeru odnosi se na potrebu jačanja kapaciteta institucija u sistemu javnih nabavki, UzJN, DK za kontrolu postupaka javnih nabavki (*u daljem tekstu DK*) i UzIP u skladu sa planom koji je predviđen PPCG Evropskoj Uniji 2016-2018, u dijelu Poglavlja 5.

Plan zapošljavanja za potrebe inspektora za javne nabavke nije realizovan. Izvršena je revizija PPCG (*koji će važiti za period 2017- 2018*), te u skladu sa tim u 2017. godini planirano je da se primi tri i u 2018. dva inspektora (*ukupno pet inspektora za javne nabavke*). Ove i druge informacije o realizaciji mjera iz AP i Operativnog dokumenta za sprečavanje korupcije u oblastima od posebnog rizika, sastavni su dio izvještaja za poglavje 23.

3.3. Poglavlje 22

Osim što se oblast javnih nabavki tretira kao posebno pregovaračko poglavlje, pitanja iz ove oblasti su direktno ili indirektno povezana sa poglavljem 22 regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata, gdje UzJN kroz članstvo u radnoj grupi za pripremu pregovora učestvuje u definisanju uslova i načina finansijske podrške EU državama članicama i regionima. Samim tim UzJN pruža podršku u realizaciju aktivnosti iz istih, u cilju jačanja društvene, ekonomске i teritorijalne kohezije i posebno:

- jačanja ravnomjernog razvoja i smanjenja razlika u razvijenosti regiona,
- jačanja konkurentnosti regiona EU i jačanja konkurentnosti EU na svjetskom tržištu,
- jačanja interregionalne saradnje unutar EU.

Dakle, pregovaračko poglavlje 22 sadrži okvirna pravila kojim se određuju uslovi i mehanizmi za odobravanje sredstava Evropskog strukturnog fonda, Evropskog kohezionog fonda i Evropskog socijalnog fonda kroz operativne programe.

Rezultat dosadašnjih aktivnosti su otvoreni pregovori, utvrđena mjerila, tj. polazne tačke otpočinjanja pregovora. U toku 2016. godine održano je niz sastanaka radne grupe, radi sagledavanja iskustava međunarodnih organizacija i ino eksperata, a sve u cilju nastavka i određivanja budućih aktivnosti radne grupe u ovoj oblasti.

4. IZVRŠENJE AKCIONOG PLANA ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE RAZVOJA JAVNIH NABAVKI U CG ZA PERIOD 2016-2020

4.1. Izvještaj o radu Koordinacionog tijela

U cilju sprovodenja Strategije i AP za sprovodenje Strategije razvoja sistema javnih nabavki u CG za period 2016-2020, Vlada CG je donijela Odluku o osnivanju Koordinacionog tijela za kontinuirano praćenje sprovodenja Strategije (*u daljem tekstu KT*), koje je u obavezi da dva puta godišnje izvještava Vladu o napretku ostvarivanja predviđenih strateških ciljeva i mjera iz AP. U skladu sa planom KT je sačinilo Izvještaj koji sadrži informaciju u vezi ukupno 56 mjera, od čega je tokom 2016. godine:

- u cijelosti realizovano 16 mjera,
- u kontinuitetu se realizuje 13 mjera,
- djelimično je realizovano 14 mjera,
- zbog dospjeća u narednim godinama nije realizovano 10 mjera, i
- 3 mjere u 2016. godinu nijesu realizovane.

Izvještajima KT dat je pregled i drugih aktivnosti u izvještajnom periodu a u cilju isticanja najvažnijih elemenata vezanih za pravnu tekovinu i njenu implementaciju. Takođe, izvještaj sadrži ključne izazove i planirane aktivnosti, finansijske posljedice, saradnju ključnih institucija u sistemu javnih nabavki sa ciljem da se kroz obezbjedenje kvalitetnijeg procesa donošenja odluka, ispune obaveze koje proističu iz pregovaračkog poglavlja 5 i drugim poglavljima za one mјere koje su povezane sa procesom javnih nabavki.

Sve aktivnosti o radu KT redovno se ažuriraju na internet stranici u okviru sekcije Strateški dokumenti, Koordinaciono tijelo¹⁵.

4.1.1. Urađena Analiza efekata primjene izmjena i dopuna Zakona o javnim nabavkama u praksi – izrada SWOT analize i Analiza usaglašenosti izmjena i dopuna ZoJN i zahtjeva novih Direktiva 2014/24/EU i 2014/25/EU

UzJN u cilju definisanja strateških ciljeva razvoja sistema javnih nabavki, uočavanja slabosti i sagledavanja efektivnosti primjene ZoJN uradila SWOT analizu. Analizom su uporedo sa zakonom sagledana i prateća podzakonska regulativa: Pravilnik o obrascima u postupku javnih nabavki; Pravilnik o metodologiji iskazivanja podkriterijuma za izbor najpovoljnije ponude u postupku javne nabavke; Pravilnik o bližim kriterijumima za obrazovanje komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda; Pravilnik o metodologiji utvrđivanja računske greške u ponudi u postupku javne nabavke; Pravilnik o načinu vođenja i sadržaju evidencije o kršenju antikorupcijskih pravila; Pravilnik o izmjenama Pravilnika o načinu vođenja i sadržaju evidencije o kršenju antikorupcijskih pravila.

Zaposleni u UzJN, Sektor za praćenje sprovodenja propisa i monitoring u javnim nabavkama, u skladu sa obavezom i ulogom izvršili su sagledavanje kompletног, gore navedenog, crnogorskog zakonodavstva za oblast javnih nabavki pri tom uzimajući ulogu neutralnog posmatrača u cilju donošenja objektivnih zaključaka.

¹⁵ <http://www.ujn.gov.me/category/koordinaciono-tijelo/>.

Ova analiza je prikazana u Izvještaju KT i javno objavljena na internet stranici ovog organa.

Analizom su identifikovani sledeći **dobri elementi** postojećeg zakonskog rješenja:

1. Crnogorsko zakonodavstvo za javne nabavke u velikoj mjeri uskladeno je sa paketom Direktiva iz 2004 godine i to Direktivom 2004/17/EZ kojom se uskladjuju postupci nabavke subjekata koji djeluju u sektorima vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga, Direktivom 2004/18/EZ o koordinaciji postupaka za dodjelu ugovora o javnim radovima, ugovora o javnoj nabavki robe te ugovora o javnim uslugama, Direktivom 2007/66/EZ kojom se mijenjuju i dopunjaju Direktive Vijeća 89/665//EEZ i 92/13/EEZ vezano za poboljšanu efikasnost postupka revizije u vezi sa dodjelom ugovora o javnim nabavkama, Direktivom 2009/81/EZ o uskladivanju postupaka nabavke za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavci robe i ugovore o uslugama u području odbrane i bezbjednosti;
2. ZoJN primjenjuje svi naručiocu za javne ugovore roba, usluga ili radova, nabavke u oblasti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskog saobraćaja, nabavke u oblasti odbrane i bezbjednosti i zaštitu prava u postupku javne nabavke;
3. ZoJN karakterišu osnovna načela javnih nabavki, prije svega, transparentnost, konkurenčija, nediskriminacija i jednak tretman, ekonomičnosti i efikasnosti upotrebe javnih sredstava;
4. Transparentnost primjene ZoJN osigurana je kroz objavljivanje zakona, podzakonskih akata, strateških dokumenta razvoja sistema, liste naručilaca, liste službenika za javne nabavke i liste ponuđača na internet stranici Uprave na crnogorskom i engleskom jeziku. Osim toga naručilaci su u obavezi da na Portalu javnih nabavki objavljuju: plan javnih nabavki, tendersku dokumentaciju, odluke o kvalifikaciji kandidata, odluke o izboru najpovoljnije ponude, odluke o obustavi postupka javne nabavke, odluke o poništavanju postupka javne nabavke, ugovore o javnoj nabavci, izmjene/dopune plana, tenderske dokumentacije, odluka i ugovora i drugih dokumenata i informacija;
5. ZoJN obezbijeduje jednak tretman domaćim i stranim preduzeća;
6. Postupak javne nabavke može početi samo ako su za tu nabavku obezbijedena finansijska sredstva budžetom ili na drugi način u skladu sa zakonom i ako je nabavka predviđena planom javnih nabavki naručioca, time je obezbijedena sigurnost plaćanja nastalih obaveza prema dobavljačima;
7. ZoJN je utvrđena obaveza monitoringa plana javnih nabavki, poziva za javno nadmetanje koji je sastavni dio tenderske dokumentacije, odluka, ugovora o javnoj nabavci ili njihove izmjene i/ili dopune koje se dostavljaju UzJN radi objavljivanja, te u slučaju da nijesu u skladu sa zakonom ovaj organ će o tome odmah obavijestiti naručioca da u roku od tri dana da uočenu nepravilnost otkloni nakon prijema obavještenja o neusklađenosti. Ako naručilac nepravilnost ne otkloni u određenom roku UzJN će akt naručioca objaviti u dostavljenom tekstu i o tome obavijestiti inspektora za javne nabavke;
8. ZoJN utvrđuje obveznost naručioci da vodi evidenciju o svim sprovedenim postupcima i zaključenim ugovorima, o čemu su dužni da na godišnjem nivou izvještavaju UzJN;
9. Zakonom je utvrđena obveznost UzJN da na godišnjem nivou, na osnovu pojedinačnih izvještaja, sačini godišnji izvještaj o ugovorenim javnim nabavkama, koji se potom podnosi Vladi na usvajanje i nakon toga se objavljuje na internet stranici Uprave;
10. ZoJN utvrđuje obveznost primjene i odnosi se na različite vrste naručilaca, uključuju državne organe, jedinice lokalne samouprave, javne službe i druge korisnike sredstava

budžeta CG, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave i drugih javnih prihoda, privredna društva i pravna lica koja vrše poslove od javnog interesa, privredna društva, pravna lica, preduzetnike i fizička lica koji se finansiraju sa više od 50% iz sredstava budžeta CG, jedinice lokalne samouprave i drugih javnih prihoda ili sredstava privrednog društva, odnosno pravnog lica, privredna društva, pravna lica i preduzetnike koji obavljaju djelatnost u oblastima vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskog saobraćaja. UzJN utvrđuje listu i objavljuje je na svojoj internet stranici, a naručiocu, koji ispunjavaju uslove iz ovog zakona dužni su da se prijave radi evidentiranja na listi naručilaca i da primjenjuju zakon, bez obzira na to da li se ili ne nalaze na listi;

11. ZoJN uređena su određene izuzeća od primjene čime je olakšan proces zaključenja ugovora za specifične situacije bez sprovodenja postupka javne nabavke;
12. Nabavke u komunalnom sektoru takođe su obuhvaćene propisima o javnim nabavkama;
13. ZoJN uređuje antikorupcijsko pravilo i sprečavanje sukoba interesa na strani naručioca i na strani ponudača u postupku javne nabavke, posljedice sukoba interesa i evidentiranje sukoba interesa, a podzakonskom regulativom je utvrđena metodologija analize rizika u vršenju kontrole sa ciljem proaktivnog djelovanja u prevenciji i ranog otkrivanja radnji i drugih djela sa obilježjem korupcije, kao i način vođenja i sadržaj evidencije o kršenju antikorupcijskih pravila;
14. Zakonom je uređena nadležnost UzJN, da vrši upravne i sa njima povezane stručne poslove u oblasti javnih nabavki, organizacija, status, nadlažnost i ovlašćenja DK za kontrolu postupaka javnih nabavki, ureden je inspekcijski nadzor inspektora za javne nabavke UzIP, poslovi i predmet nadzora, zatim prekršajna odgovornost naručilaca;
15. ZoJN utvrđuje vršenje poslova javnih nabavki kod naručioca za službenika za javne nabavke i komisiju za otvaranje i vrednovanje ponuda, kontinuirano stručno ospozobljavanje i usavršavanje, kao i obavezu polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki;
16. ZoJN su propisani uslovi i način sprovodenja postupka javne nabavke, vrste postupka, vrijednosni razredi, prethodna saglasnost za određene postupke javnih nabavki, podjela predmeta javne nabavke u cjelini ili po partijama na način da se koristi terminologija iz izraza utvrđenim jedinstvenim rječnikom javnih nabavki, određivanje procijenjene vrijednosti u planu javnih nabavki, odluci o pokretanju postupka javne nabavke, tenderskoj dokumentaciji, odluci o izboru najpovoljnije ponude jedinstvenom valutom u EURu i način određivanja procijenjene vrijednosti predmeta javne nabavke, kao i sredstva finansijskog obezbjedenja u postupku javne nabavke;
17. Zakonom i podzakonskom regulativom u zavisnosti od vrste postupka javne nabavke uredena je sadrzina tenderske dokumentacije, tehničke karakteristike ili specifikacije i sadržinu istih, način objavljivanja i dostavljanja tenderske dokumentacije, izmjene i dopune, pojašnjenja, kao i oglašavanje svih obavještenja o javnoj nabavci;
18. ZoJN uređuje obavezne uslove za učešće u postupku javne nabavke koje treba da ispunи ponudač, fakultativne uslove, dokazivanje ispunjenosti tih uslova, utvrđivanje ispunjenosti uslova u trenutku otvaranja ponude, odnosno prijave, valjanost dokaza iz drugih država, kao i oblika dostavljanja dokaza, obaveza naručioca da na jasan i nedvosmislen način zahtijevane uslove navede u tenderskoj dokumentaciji kako bi svi ponudači bili na balagovremen način obaviješteni i u skladu sa tim sačinili i dostavili ponudu za predmetnu javnu nabavku;
19. Zakon je uredio sadržaj ponude, način pripreme ponude, dostavljanje ponuda po partijama, blagovremenost ponuda, podnošenje zajedničke ponude, učešće podugovarača, odnosno podizvodača, alternativnu ponudu, period važenja ponude,

- ponudenu cijenu, rok za izvođenje radova, pružanje usluga, odnosno isporuku robe, rokove za podnošenje ponuda u zavisnosti od vrste postupka, prijem i evidentiranje ponuda, javno otvaranje ponuda, ispravnost ponuda, neispravnost ponuda, pregled ocjena ponuda, sadržinu, način vođenja zapisnika o otvaranju ponuda i zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda;
20. Zakon je predvidio dva kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude, najniže ponudenu cijenu i ekonomski najpovoljniju ponudu koja se zasniva na niz podkriterijuma u skladu sa predmetom javne nabavke, na osnovu kojih se vrši izbor između dostavljenih ispravnih ponuda pri čemu svakoj ponudi u zavisnosti od vrste kriterijuma dodjeljuje određeni broj bodava, tako da zbir bodova iznosi 100, po silaznom redosledu.

Uzimajući u obzir obavezu uskladivanja definisanu PP CG EU za period 2015-2018, pri čemu se Crna Gora obavezala da izradi novi ZoJN uskladen sa Direktivama EU iz 2014. godine, zaposleni u Sektoru za praćenje sprovodenja propisa i monitoring u javnim nabavkama identifikovli su odredene nedostatke postojećeg Zakona u cilju ispunjenja svih mjerila za zatvaranje poglavlja 5 - Javne nabavke, od čega posebno ističemo potrebu ili pak obavezu:

- uskladivanja čitavog zakonodavnog sistema javnih nabavki sa pravnom tekovinom EU za oblast koncesija, JPP i nabavke sredstava posebne namjene u oblasti odbrane i bezbjednosti;
- usaglašavanja klasifikacije obveznika primjene ZoJN sa EU direktivama;
- uređenja opštih i posebnih izuzeća od primjene ZoJN, kao i dobrovoljne prethodne transparentnosti u slučaju izuzeća predmetne nabavke;
- uređenja posebne situacije koji se tiču ugovora koji subvenciraju i susfinansiraju javni naručioc, uslove koji su povezani sa Sporazumom o javnim nabavkama (*GPA*) i drugim međunarodnim sporazumima, kao i rezervisane javne nabavke;
- uključenje načela životne sredine i obezbedenja energetske efikasnosti;
- obaveza naručioca da izvrše prethodne konsultacije tržišta i izvrše otvorenu komunikaciju sa kandidatima ili ponudačima;
- određivanja novog vrijednosnog razreda za nabavku robe, usluga i radova, te usaglašavanja sa EU pravovima u mjeri primjenljivosti;
- uvođenje novih postupaka javnih nabavki, tehnika i instrumenta javnih nabavki;
- uređenje mješovite javne nabavke;
- usaglašenja rokova, usaglašavanje obaveznih uslova i uslova sposobnosti privrednih subjekata, normi osiguranja kvaliteta, normi upravljanja zaštitom životne sredine, te oslanjanja na sposobnost i kapacitete drugih subjekata;
- uvođenje službene liste odobrenih privrednih subjekata i potvrđivanja od strane nadležnog organa;
- ostvarivanje uslova za podnošenje elektronske ponude;
- uređenje troškova životnog ciklusa, ništavost ugovora o javnim nabavkama i uvođenje alternativne kazne;
- preciznije definisanje podugovaranja, uvođenje mogućnosti izmjena ugovora i okvirnih sporazuma u toku njihovog trajanja, završetka ugovora;
- uvođenje posebnih režima nabavki «blage režime», rezervisane ugovore za određene usluge blagog režima, te monitoring ugovora;
- usaglašavanje zaključivanja ugovora o javnoj nabavci za sektorske naručioce u skladu sa Direktivom 2014/25/EU, primenju, mješovite nabavke za različite pravne režime, posebne odnose (*saradnja, povezana društva i zajedničko ulaganje*), postupke nabavke, tehnike i instrumente za elektronske i objedinjenje javne nabavke i druga pitanja za sektorske naručioce;

- nadzor i izvještavanje o postupcima javnih nabavki i
- dr.

Osim potrebe usaglašavanja sa Direktivama EU, tokom analize identifikovani su određeni nedostaci u praktičnoj primjeni ZoJN, koji u velikoj mjeri utiču na sam tok postupka javnih nabavki kod naručilaca, koji u određenim segmentima opterećuju sam postupak nepotrebnim formalističkim pristupom.

- primjetna je dominantnost cijene kao jedinog kriterijuma za dodjelu ugovora pored kriterijuma ekonomski najpovoljnije ponude, nizak stepen korišćenja dvofaznih postupaka.
- uočeno je da određeni zahtjevi naručilaca nemaju suštinski značaj na kvalitet ponude i sigurnost realizacije budućeg ugovora, što sa jedne strane predstavlja određenu vrstu biznis barijere. Naručiocima sa manje bitnim zahtjevinama u velikoj mjeri utiču na povećane troškove i ažurnost prilikom pripremanja ponude ponuđača, utiču na ograničavanje tržišne konkurenčije, a to značajno doprinosi odugovlačenju toka postupka uzrokujući okolnosti i situacije koje utiču na konačni ishod postupka.
- uočeno je povećanje troškova naručioča uspostavljanjem obaveze da naručiocima izvršavaju naknadu troškova vođenja postupka ponuđačima u roku od 15 dana, od dana pravosnažnosti odluke ako je u postupku po žalbi odlučeno u korist podnosioca žalbe pri čemu se troškovi naručiocima znatno uvećavaju za nadoknade advokatima u postupku po žalbi.
- takođe, a ne manje važno, potrebno je istaći samu zloupotrebu žalbe kako sa strane ponuđača tako i sa strane naručioča.
- pored zakonske regulative od velikog značaja na sam proces javnih nabavki imaju i ostali materijalni propisi koje su naručiocima u obavezi primjenjivati prilikom sprovodenja postupaka javnih nabavki: Zakon o opštem upravnom postupku; Zakon o inspekcijskom nadzoru; Zakon o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru; Zakon o obligacionim odnosima; Zakon o budžetu; Zakon o privrednim društvima; Zakon o komunalnim djelatnostima i drugi zakoni koji uređuju oblast vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga; zakoni koji regulišu oblast odbrane i bezbjednosti, Zakon o prekršajima, Krivični zakonik i dr. Pravilnom primjenom navedenih i drugim materijalnih propisa koji bliže opisuju predmet javne nabavke značajno utiču na efikasnost primjene ZoJN.

Problem u javnim nabavkama koji je uzrokovan neadekvatnošću drugih zakona i propisa, neće se riješiti poboljšanjem regulative iz oblasti javnih nabavki ali svakako ima značajan uticaj na javne nabavke.

U skladu sa održenom SWOT analizom utvrđene su određene smjernice za dalje unapređenje sistema javnih nabavki u CG za period 2016-2020 i to:

- Potrebno je naručiocima pružiti pravnu sigurnost, mogućnost sprovodenja nabavke uz minimalne administrativne napore, obezbjeđujući najbolju vrijednost za novac, lakšeg pristupa privrednih subjekata na tržištu javnih nabavki, uz ravnopravan tretman i konkurenčiju, i
- SWOT analiza je dala dobru osnovu za izradu novog ZoJN, izradu nove podzakonske regulative, te dalje harmonizacije novog ZoJN i drugih propisa, koji su relevantni za oblast javnih nabavki u vremenu i dinamici utvrštenoj u PPCG za 2017. godinu.

4.1.2. Izrađen načrt izmjena i dopuna Zakona o javnim nabavkama radi usaglašavanja sa novim Zakonom o upravnom postupku

Nakon pregleda svih zakona sa većim odstupanjima od novog Zakona o upravnom postupku kojim je izvršena reforma upravnog postupka, Vlada CG utvrdila i obavezu usaglašavanja ZoJN sa ovim zakonom.

U vezi sa tim UzJN sačinila je pregled određenih normi koje treba međusobno usaglašavati, krajem I kvartala 2016. godine izvršila uskladivanje ZoJN sa ZUP-om i dostavila Ministarstvu finansija radi daljeg postupanja.

Osim usaglašavanja sa bitnim novimama u odnosu na dosadašnji upravni postupak, UzJN je predložila odredene izmjene postojećeg zakonskog rješenja koja su se u praktičnoj primjeni ZoJN pokazala da ih treba podrobnije definisati i uskladiti sa materijalnim propisima i međunarodnim standardima, koje se odnose na:

- oglašavanje u dnevnim novinama;
- značenje pojedinih izraza;
- ovlašćenja UzJN u pogledu preventivnog ostvarivanja sistema javnih nabavki i vršenja monitoringa;
- određivanje rokova za spovođenje pojedinih radnji u postupku;
- način objavljivanja obavještenja o podnijetom zahtjevu za zaštitu prava;
- način dostavljanja dokaza za dokazivanje ispunjenosti uslova za učešće u postupku javne nabavke;
- zaključivanje ugovora;
- sadržinu, predmet inspekcijskog nadzora i mjere, prekršajne odredbe,
- definicija naručioца,
- prelazne i završne odredbe i
- dr.

Potreba predloženih izmjena, osim od strane UzJN inicirana su od strane određenih naručilaca i ponuđača.

4.1.3. Izvršene adređene aktivnosti na pripremi stručne osnove za donošenje novog ZoJN, i obezbjeđenje pune transpretnosti i participativnosti prilikom donošenja novog ZoJN

U procesu pripreme stručne osnove za donošenje novog ZoJN uskladenog sa Direktivama iz 2014 godine, UzJN je preduzela značajne aktivnosti u cilju pravovremene pripreme.

U tom smislu pristupila je prevodenju Direktiva 2014/24/EU i 2014/25/EU na crnogorski jezik koje je objavila na internet stranici. Zatim je u okviru Foruma o organizaciji EBRD i WB prisustvovala panelima i prezentacijama koje nude nova zakonska rješenja.

U cilju jačanja kapaciteta i razmjene iskustva održani su sastanci sa predstavnicima Austrije, Slovenije i Hrvatske, kako bi se sagledali ZoJN tih država, da bi se ujedno sagledala očekivanja koja nude nove direktive.

U saradnji sa ED u Podgorici i SIGM-om organizovana nekoliko specijalističkih obuka službenika UzJN u susret novom paketu Direktiva iz 2014 kao i analize pojedinih pitanja iz paketa Direktiva iz 2004 godine.

U zadnjem kvartalu 2016. godine UzJN pripremila je plan aktivnosti iz svoje nadležnosti u cilju obezbeđenja pune transparentnosti i pripreme stručne osnove za izradu novog ZoJN.

Zajedno sa MF raspisalo javni poziv za učešće NVO sektora u izradi novog ZoJN.

4.1.4. Organizovani okrugli stolovi u cilju priprema izrade komunikacijskih smjernica za mala i srednja preduzeća u CG

Tokom 2016.godine u pogledu jačanja pristupa MiSP u sistemu javnih nabavki UzJN preduzela je značajne mjere u razmjeni dobre prakse među naručiocima, proširenje informacija i znanja, davanjem konkretnih savjeta koji će se koristiti u postupcima javnih nabavki u cilju boljeg planiranja javnih nabavki i istraživanja tržišta kako bi se olakšao pristup malim i srednjim preduzećima u javnim nabavkama. U cilju kvalitetnije pripreme te poboljšanja učešća MiSP u javnim nabavkama tokom 2016. godine UzJN u saradnji sa partnerima za realizaciju ove mjere iz AP Strategije razvoja sistema javnih nabavki u CG za period 2016-2020, organizovala je četiri okrugla edukativna stola u: Podgorici, Bijelom Polju, Baru i Beranama.

U cilju stvaranja uslova za veće zapošljavanje i razvoj MiSP dogovorena je izrada smjernica, dalja edukacija i održavanje seminara za MiSP-a vezano za inovacije u javnim nabavkama, veće zapošljavanje i razvoj MiSP, kao i edukacija naručilaca u cilju stvaranja boljeg poslovnog ambijenta za ova preduzeća u CG i njihov izlazak na tržište EU.

4.1.5. Lista obveznika (*naručilaca*) primjene Zakona o javnim nabavkama

Uprava je pripremila i objavila listu naručilaca za 2016. godinu na internet svojoj stranici¹⁶. Na listi je evidentirano 616 obveznika, grupisanih prema sjedištu naručioca, po opštinama. Lista sadrži naziv institucije, kontakt telefon i odgovorno lice.

4.1.6. Lista ponuđača

ZoJN Upravi je utvrđena nadležnost da redovno ažurira Listu ponuđača. Ista se formira na osnovu izvoda iz svih odluka o izboru najpovoljnije ponude, odluka o obustavljanju postupaka javnih nabavki i odluka o poništenju postupaka javnih nabavki. Lista ponuđača podijeljena je na dva dijela, i to: na listu ponuđača čije je sjedište u CG i listu inostranih ponuđača.

Na ovaj način, na jednom mjestu postoje objedinjene informacije o nazivu ponuđača, adresi, imenu i prezimenu odgovornog lica, kontakt telefonu, matičnom broju i e-mail adresi ponuđača.

Lista ponuđača je javno dostupna na zvaničnoj web stranici Uprave u okviru sekcije „*Lista ponuđača*“.

4.1.7. Lista službenika za javne nabavke

UzJN vodi evidenciju službenika za javne nabavke koji su razvrstani po naručiocim u četiri grupe naručilaca, i to: državni organi, organi jedinice lokalne samouprave i javne službe; privredna društva koja vrše poslove od javnog interesa (*akcionarska društva*); privredna

¹⁶ <http://www.ujn.gov.me/lista-obveznika-za-2016-godinu/>

društva čiji je osnivač Država i lokalna samouprava; privredna društva iz komunalnog sektora. Lista se kontinuirano ažurira na osnovu pristiglih rješenja za imenovanje novih službenika za javne nabavke nadležnih institucija.

U cilju unapređenja sistema i olakšanja dostavljanja informacija ovaj organ je unaprijedio model ažuriranja liste službenika za javne nabavke na način da je kreirana funkcionalna web forma za dostavljanje potrebnih informacija¹⁷. Kao jedna od obaveza prilikom unosa informacija u formu dat je i unos skeniranog rješenja o imenovanju službenika, pa je na taj način kreirana elektronska baza podataka dostavljenih rješenja. Polja koja su naručiocu dužni popuniti u pomenutoj formi sadrže informacije neophodne za ažuriranje kako liste službenika za javne nabavke, tako i liste naručilaca.

Tokom 2016.godine na adresu UzJN pristiglo je više od 120 rješenja donijetih od strane nadležnih institucija koja se odnose na imenovanje službenika za javne nabavke, u papirnoj formi, a nakon kreiranja web forme, dostavljeno je preko 590 izvještaja sa informacijama, zajedno sa kopijama rješenja o imenovanju službenika za javne nabavke (*elektronska forma*).

Na listi za 2016. godinu je evidentirano ukupno 603 službenika za javne nabavke.

Određeni broj naručilaca nijesu imenovali službenike za javne nabavke ili nijesu dostavili informacije. Razlika u broju naručioca i broju imenovanih službenika za javne nabavke postoji iz godine u godinu, o čemu govore podaci iz tabele koja slijedi.

Tabela 1: Broj službenika za javne nabavke koji su se nalazili na listi službenika u periodu 2014-2016.

Posmatrani period	2014.	2015.	2016.
Broj prijavljenih službenika	589	573	603

U cilju sagledavanja administrativnih kapaciteta naručilaca za sprovođenje javnih nabavki, u smislu prikaza koliko naručilaca ima posebno organizovane nabavne službe, broj službenika koji rade na tim poslovima, te u cilju prikupljanja i drugih infromacija koje se tiču same organizacije rada ovih poslova kod naručiocima, UzJN je sprovedla online anketu za sve naručioce sa Liste.¹⁸

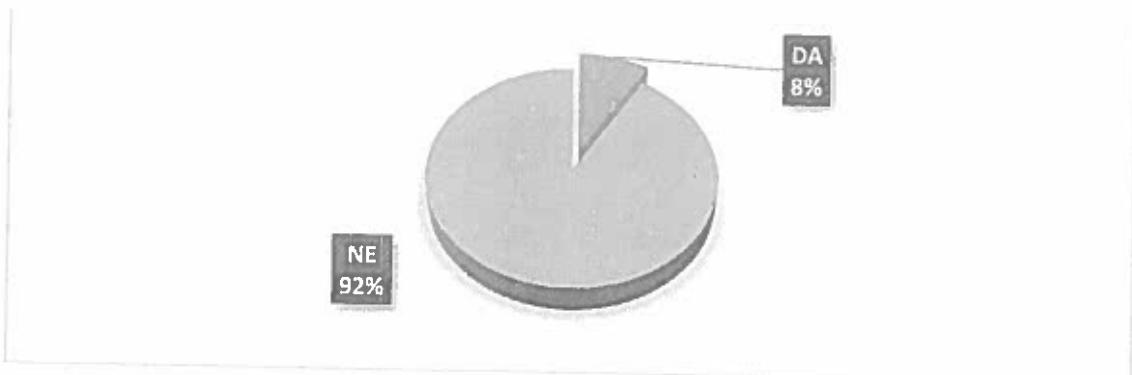
Iz pristiglih odgovora dobijene su sljedeće informacije.

Na pitanje, da li imaju posebnu organizacionu jedinicu u okviru institucije koja se bavi poslovima javnih nabavki, od ukupno broja dostavljenih odgovora (300 naručilaca) 92 % je odgovorenih sa „NE“ a 8% sa „DA“.

¹⁷ adresa: <http://www.ujn.gov.me/informacije-o-službeniku-za-javne-nabavke-kod-naruciocu>

¹⁸ Adresa ankete: <http://www.ujn.gov.me/anketa-za-narucioce-april-2017-godine/>

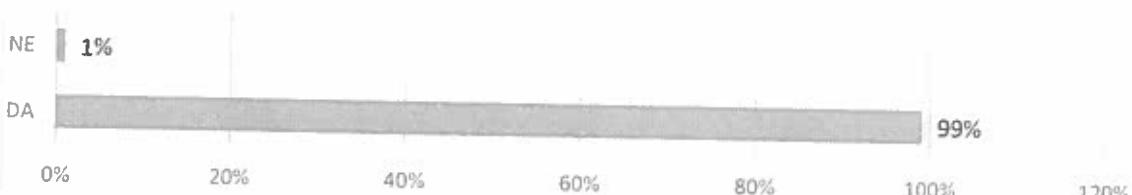
Grafikon 1:

Od 8 % naručilaca koji su odgovorili da imaju posebnu organizacionu jedinicu, na pitanje koliko broje zaposlenih i kako su organizovani, dobili smo različite odgovore. Najčešći odgovor je od dva do pet zaposlenih. Zapazili smo da manji broj naručilaca ima organizovane nabavke službe sa više od 10 zaposlenih sa zadacima u skladu sa koracima u ciklusu javnih nabavki, tako da prate planiranje, sprovođenje postupka i realizaciju ugovorenih javnih nabavki.

Prikaz odgovora na pitanje da li imate službenika za javne dat je grafikonom koji slijedi. Vidno je da je odgovor „DA“ u 99% dostavljenih odgovora.

Grafikon 2: Prikaz broja imenovanih službenika

Na pitanje „koliko imate imenovanih službenika“, zaključak je da naručiocci imaju u prosjeku jednog službenika. Ovo je pokazatelj da je visok stepen opterećenosti službenika za javne nabavke, pa nije isključena mogućnost nastanka različitih poteškoća tokom izvršavanja Zakonom utvrđenih obaveza.

Na pitanje, koji su to „najčešći problemi“ sa kojima se zaposleni naručioča na poslovima javnih nabavki susreću i kako bi ih rješavaju pristigli su brojni odgovori od kojih naročito izdvajamo sledeće:

- povećanje motivisanosti službenika za javne nabavke putem ostvarenja prava na dodatnu zaradu, a naročito za ona lica koja pored ovih poslova kod naručioča obavljaju druge odgovorne poslove,
- potrebe organizovanja posebnih organizacionih jedinica, naročito kod naručioča sa povećanim obimom posla,
- uvodenje ograničenja da službenik za javne nabavke ne može istovremeno biti i finansijski direktor ili šef računovodstva, te pomoćnik direktora,
- povećanje interne kontrolne naručioča, naročito kada je u pitanju planiranje javnih nabavki, izrada tehničkih specifikacija i praćenje realizacije ugovora,

- potrebe da se zakonom uredi mogućnost da službenik za javne nabavke jednog naručioca može obavljati ove poslove kod drugog naručioca,
- jačanje administrativnih kapaciteta službenika za javne nabavke i svijesti zaposlenih naručioca o značaju javnih nabavki,
- dalja specijalizacija službenika za javne nabavke,
- povjeravanje poslova iz oblasti osnovnog i srednjeg obrazovanja Ministarstva prosvjete,
- i dr.

5. MONITORING POSTUPAKA JAVNIH NABAVKI

Nosilaci i izvršioci politike javnih nabavki u CG su Ministarstvo finansija (*MF*), Uprava za javne nabavke (*UzJN*), Uprava za inspekcijske poslove (*UzIP*) i Državna komisija za kontrolu postupaka javnih nabavki (*DK*).

MF je na osnovu Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („*Sl. list CG*”, broj: 05/12 i 20/13), resorno ministarstvo u oblasti javnih nabavki. U tom smislu, ovo ministarstvo, u saradnji sa drugim nadležnim organima iz ove oblasti, priprema načrte zakona, druge propise i opšte akte, predlaže Vladu strategije razvoja i druge mјere u oblasti javnih nabavki, vrši nadzor nad primjenom zakona i dr.

UzJN vrši stručne i sa njima povezane poslove u oblasti javnih nabavki radi ostvarivanja razvojnih ciljeva postavljenih Strategijom Europa 2020, te Strategijom razvoja sistema javnih nabavki. Ovo znači potpuno uskladivanje crnogorskog pravnog okvira u ovoj oblasti sa standardima prihvaćenim direktivama EU, unaprijeđenje sistema stalnim nadgledanjem i pravovremenim reagovanjem na uočene nedostatke, predlaganjem mјera radi otklanjanja nedostataka, predlaganjem mјera u cilju otklanjanja ili ublažavanja posljedica uočenih nedostataka, praćenjem novina u ovoj oblasti na međunarodnom planu, jačanjem kadrovskog potencijala u ovoj oblasti, omogućavanjem i podsticanjem pristupa javnim finansijama. Zajednički imenitelj ovih ciljeva je zdrav i održiv sistem javnih nabavki zasnovan na osnovnim principima javnih nabavki.

U sprovodenju Vladine politike *UzJN* vrši redovno posmatranje i belježenje aktivnosti koje se odvijaju u procesu javnih nabavki, tj. u skladu sa ovlašćenjima vrši monitoring sistema. Na taj način *UzJN* vrši nadzor ostvarivanja sistema javnih nabavki u CG, na sistemski i svrshodni način posmatra i prati ostvarivanja plana javnih nabavki, sprovođenje postupaka javnih nabavki, uočavanje i reagovanje na nepravilnosti koji se pojavljuju postupcima, a sve u cilju podsticanja razvoja sistema i dobijanja najbolje vrijednosti za uloženi novac.

Uprava, dakle, prati ostvarivanje sistema, neposredno primjenjuje zakon i podzakonsku regulativu, uočavajući nedostatke i tim povodom priprema stručne osnove i inicira i učestvuje u pripremi novih ili izmjenama i/ili dopunama postojećih propisa. Takođe, analizira rezultate monitoring. *UzJN* pruža povratne informacije, daje određena mišljenja i preporuke za otklanjanje nedostataka uočenih monitoringom, te pruža podršku naručiocima i ponuđačima kroz tzv. „*help desk*“ centar.

Pored navedenih ključnih institucija u CG za proces javnih nabavki posebnu ulogu po važnosti imaju naručioci i ponuđači. Naručioci sami biraju ponuđače sprovodeći postupak javne nabavke, zaključuju ugovore o nabavci roba, usluga ili radova. Ponudaci se pripremaju za proces javnih nabavki kako bi ispunili zahtjeve naručioca u skladu sa unaprijed propisanom procedurom. Pripremajući se za proces nabavki naručioci detaljno planiraju nabavku, pripremaju i sprovode postupak javne nabavke, zaključuju ugovor i prate njegovu realizaciju.

Na tom putu naručioci i ponuđači imaju visok stepen uspješnosti, ali imaju i greške koje uzrokuju obustavljanje postupka i produženje rokova za zaključenje ugovora.

U cilju sakupljanja informacija od značaja za implementaciju ZoJN, radi identifikovanja problema sa kojima se suočavaju učesnici u postupku javne nabavke, *UzJN*, *DK* i *UzIP* u skladu sa svojim nadležnostima, markirala je najčešće greške u postupcima javnih nabavki

koje su uočene tokom 2016. godine, koje je daljom obradom i analizom UzJN grupisala prema učesnicima postupka javne nabavke na: **greške naručilaca, zainteresovanih lica i ponuđača.**

S tim u vezi radi primjene pouka i smanjenja istih, izdvajamo sledeće:

5.1. Najčešće greške naručilaca:

- kašnjenje u donošenju i objavlјivanju plana javnih nabavki;
- česte ismjene i dopune plana javnih nabavki;
- neimenovanje službenika za javne nabavke i nedostavljanje UzJN informacija o licu koje vrši poslove javnih nabavki;
- pogrešan izbor postupka javne nabavke, naročito za pojedine predmete javne nabavke (*čest izbor šopinga i konkursa za predmete de primjenom ovih postupaka se ne postiže najveći efekat za dati novac*);
- često prekoračenje gornje propisane granice na nabavke neposrednim sporazumom;
- pogrešno ili nejasno definisanja predmeta javne nabavke, isti nije jasno i precizno opisan i određen po svim elementima potrebnim za podnošenje odgovarajuće ponude (*često se navodi samo jedinica mјere, a ne i stvarna količina predmeta nabavke, pa je predmet nabavke nesrazmjeran u odnosu na rok i dinamiku izvršenja ugovora o javnoj nabavci, a ponuđena cijena nesrazmerna sa procijenjenom vrijednošću javne nabavke*);
- nedovoljno precizno sačinjavanje tenderske dokumentacije, da ista nije prilagodena vrsti postupka i predmetu javne nabavke (*predmet se nabavlja kao cjelina, a pojedini djelovi tenderske dokumentacije su dati kao da je u pitanju nabavka po partijama ili obratno*);
- kod utvrđivanja podobnosti ponuđača za učestvovanje u postupku javne nabavke;
- kod izbora kriterijuma, odnosno podkriterijume dodjele, česta upotreba kriterijuma najniže ponuđene cijene;
- kod izrade tehničke specifikacije, ista se sačinjavaju bez poziva na standarde i tehničke propise koji važe u CG (*često naručilac navede klauzulu da je ponuđač dužan da dostavi dokaz da je nabavka u skladu sa važećim standardima, ne navodeći pri tom standard koji predmet nabavke treba da zadovolji, što za posljedicu ima neuporedivost ponuda i pitanje validnosti dostavljenih dokaza, slična situacija je i sa tehničkim propisima. Dodatni problem je što nadležna ministarstva nijesu donijela sve tehničke propise predviđene zakonima kojim su uređene određene oblasti, a samim tim nijesu ni osnaženi utvrđeni crnogorski standardi. Pojedini naručiocici imaju svoja interna akta koja primjenjuju kao tehničke propise, što je apsolutno pogrešno i neprihvatljivo sa aspekta zakonitosti postupka i procedura*);
- tehničke specifikacije su često previše detaljne tako da odražavaju karakteristike tačno određenog modela ili tipa proizvoda (*ovim se ograničava konkurenca ili favorizuje određeni ponuđač*);
- tehničke specifikacije ne sadrže bitne karakteristike predmeta nabavke u pogledu kvaliteta, dimenzija i drugih performansi (*u ovim slučajevima naručilac praktično ne zna šta nabavlja, pa nabavi neodgovarajuću, nekvalitetnu ili nepotrebnu robu ili uslugu*);
- česta upotreba izuzetka iz člana 51 stav 2, praktično se koristi kao pravilo (*suštinski problem je u tom slučaju dokazivanje ekvivalentnosti*);
- kod izrade pojašnjenja tenderske dokumentacije,
- kod sukcesivnih nabavki naručiocici navode da nijesu u obavezi da preuzmu ukupan predmet nabavke, ne određujući pri tome ni koliko odstupanje može da bude;

- pojašnjenjem se vrše izmjene i dopune tenderske dokumentacije;
- pojašnjenja se daju reda radi i istim se ništa ne pojašjava niti objašjava (*česti su odgovori: da, ne, kao u tenderskoj dokumentaciji i sl.*);
- primjedbe i sugestije zainteresovanih lica na tendersku dokumentaciju se rijetko koriste za otklanjanje učinjenih nepravilnosti i/ili nezakonitosti;
- ne zahtjeva se ispunjenost uslova u pogledu dozvola, licenci, odobrenja ili drugih akata za obavljanje djelatnosti koja je predmet nabavke, kada je to propisano posebnim zakonom;
- traženje neadekvatnih licenci, dozvola odobrenja ili sl. Pri tom su najčešći slučajevi kod nabavke urbanističkih i geodetskih usluga i građevinskih radova, to je dobrim dijelom zbog činjenice što postoje licence koje se razlikuju po nazivu ili opisu predmeta primjene, a u suštini pokrivaju istu vrstu radova ili usluga;
- kod zahtijevanja sertifikata i/ili drugih dokaza o usaglašenosti ne pravi se razlika u pogledu validnosti domaćih sertifikata i sertifikata izdatih u državama članicama EU i sertifikata izdatih u drugim državama, iako takva obaveza proizilazi iz Zakona o usaglašenosti proizvoda;
- rokovi za podnošenje ponuda se skraćuju na dozvoljeni minimum, često bez nekih objektivno opravdanih razloga na koje naručilac blagovremeno može da utiče;
- spravnost ponuda se ne cijeni u odnosu na sve predviđene uslove, zahtjeve i obaveze (*iz zapisnika i odluka se često ne vidi da li je ova radnja sprovedena i koji su razlozi ispravnosti, odnosno neispravnosti ponude*);
- ispozitivom rješenja se ne odluči o svim podnesenim ponudama;
- ispozitiv i obrazloženje rješenja su u suprotnosti;
- ispozitiv rješenja o obustavljanju postupka javne nabavke, u slučaju kada su sve ponude neispravne, ne sadrži odluku o svakoj ponudi, već samo konstataciju da se postupak obustavlja iz razloga što nije podnesena nijedna ispravna ponuda, što nije u skladu sa članom 105 stav 3 ZoJN;
- u slučaju kada za određenu partiju nije podnesena nijedna ispravna ponuda ne donese se odmah odluka o obustavljanju postupka javne nabavke za tu partiju, već se o ponudama za tu partiju odluci rješenjem o izboru ponude za ostale partije, pa se naknadno donosi rješenje o obustavljanju postupka javne nabavke;
- pogrešno donošenje rješenja u slučaju usvajanja žalbe (*često se ne navede da se usvaja žalba, niti se navede član 129 stav 1 koji je osnov naručioca za postupanje po žalbi, a posebno je problem kada se novim rješenjem ne stavi van snage prethodno rješenje*);
- kod zaključivanja ugovora o javnim nabavkama;
- kod blagovremenosti sačinjavanja i dostavljanja izvještaja o izvršenim javnim nabavkama;
- kod realizacije realizacije ugovora i
- drugo.

5.2. Najčešće greške zainteresovanih lica su:

- neblagovremeno podnese zahtjev za pojašnjenje tenderske dokumentacije;
- podnese žalbe na tendersku dokumentaciju, a pri tom ne dokaže aktivnu legitimaciju za podnošenje žalbe (*ne traži pojašnjenje ili neblagovremeno traži pojašnjenje tenderske dokumentacije*);
- podnese žalbu a u žalbi ne dokaže, niti učini vjerovatnim da se zbog spornog dijela tenderske dokumentacije pretrpjelo ili može petrpjeti štetu;
- zahtjevom za pojašnjenje tenderske dokumentacije traži izmjena i/ili dopuna tenderske dokumentacije;

- ne podnese blagovremeno žalbu na tendersku dokumentaciju, već to čini u žalbi na rješenje o izboru najpovoljnije ponude, rješenje o obustavlja postupka javne nabavke ili rješenje o poništenju postupka javne nabavke;
- podnese neurednu žalbu i
- drugo.

5.3. Najčešće greške ponuđača su:

- prije sačinjavanja ponude, ne prouči tendersku dokumentaciju, a posebno uputstvo za sačinjavanje i podnošenje ponude;
- ne dostavi u ponudi sve ili dostavi neodgovarajuće dokaze za dokazivanje ispunjenosti obaveznog ili fakultativnog uslova (*najčešći slučajevi su kod dokazivanja ispunjenosti obaveza po osnovu poreza i doprinosa; ispunjenosti uslova u pogledu neosuđivanosti zakonskog zastupnika; ispunjenosti uslova u pogledu posjedovanja licenci i zaposlenja lica sa licencom; nedostavljanje ili dostavljanje neodgovarajućih potvrda o izvršenim uslugama; nepravilno sačinjavanje izjava za dokazivanje stručno – tehničke i kadrovske sposobljenosti, itd*);
- ne sačini finansijski dio ponude u skladu sa tehničkom specifikacijom, odnosno predmjerom radova iz tenderske dokumentacije;
- ponudene cijene ne iskaže na propisan način;
- ne primijeni propisanu stopu PDV-a;
- nepravilno sačini ponudu po partijama;
- nepravilno sačini zajedničku ponudu ili ponudu sa podugovaračem/ podizvodačem;
- ne dokaže ekvivalentnost ponuđenog proizvoda;
- ne dostavi odgovarajuću garanciju ponude ili je ne dostavi na propisani način;
- ne zapečati ponudu čvrstim pečatnim voskom sa otiskom pečata, žiga ili sličnog znaka ponuđača;
- podnese neurednu žalbu na rješenje i
- drugo.

Iz svega gore navedenog može se zaključiti da naručioc griješe u svim fazama postupka javne nabavke.

UzJN ukazuje naručiocima da je faza planiranja javnih nabavki početna i ključna, jer je naručilac obavezan da na osnovu odobrenih potreba za različitim vrstama roba, usluga i radova i sredstava za finansiranje istih doneće i objavi na portalu javnih nabavki godišnji plan javnih nabavki, precizno određujući predmet nabavke, procijenjenu vrijednost, vrstu postupka, izvor i budžetsku poziciju finansiranja. Posebno je važno ukazati da iskazivanje procijenjene vrijednosti treba biti objektivno, tj. po metodologiji iskazivanja iste propisane zakonom, a izbor postupka nabavke primijeren ne samo vrijednosnom razredu kojoj javna nabavka pripada, već prirodi predmeta i drugim okolnostima.

Rezultati monitoringa pokazuju da su otvoreni, šoping, te neposredni sporazum najviše zastupljeni, te da je zastupljenost tzv. dvofaznih postupaka na niskom nivou. Ovo zbog nepostojanja ili nepostojanja objektivnog sistema kvalifikacije kod naručilaca, te nepoznavanja ili nedovoljnog poznавanja prirode ovih postupaka, i ako se isti za date nabavke nameću kao najprijemčiviji i detaljno se obraduju na svakoj obuci.

Analiza pokazuje da su postupanja naručioca suprotna zakonu prisutna u fazi izrade tenderske dokumentacije, u fazi pregleda, upoređivanja, ocjene i vrednovanja ponuda, donošenja i izrade odluka u postupku javne nabavke, te prilikom zaključivanja i realizacije ugovora.

Osim dobijanja informacija o najčešćim greškama u postupcima javnih nabavki, UzJN je monitoringom sa posebnom pažnjom prikupljala informacije da li je u izvještajnom periodu u postupcima javnih nabavki postojala ili nepostojala korupcija u javnim nabavkama i da li su narušavana pravila sukoba interesa na strani naručioca ili ponuđača u postupcima javnih nabavki.

U vezi sa tim UzJN je prikupljala i obradivala izvještaje naručioca¹⁹, kao i anketom naručioca i ponuđača pokušala doći do odgovora na ovo pitanje.

Rezultati ankete pokazuju da je po njihovom mišljenu rizik od nastanka korupcije prisutna kako u fazi planiranja, tako i u fazi pripreme i sprovođenja postupka, dodjele ugovora i kasnije upravljanja zaključenim ugovorom.

Na pitanje „U kojoj fazi postupka javne nabavke kod naručioca najviše izražen rizik od nastanka korupcije“.

Od prispjelih odgovora;

- 42,86% ispitanika je odgovorilo da je moguć rizik od korupcije u fazi planiranja, zatim
- 23,21 % u fazi sprovođenja postupka javne nabavke i
- 33,93 % u fazi realizacije ugovora.

Grafikon 3 : Struktura odgovora naručilaca

Na pitanje, „Da li je prisutna korupcija u javnim nabavkama“ ponuđači, predstavnici malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori,

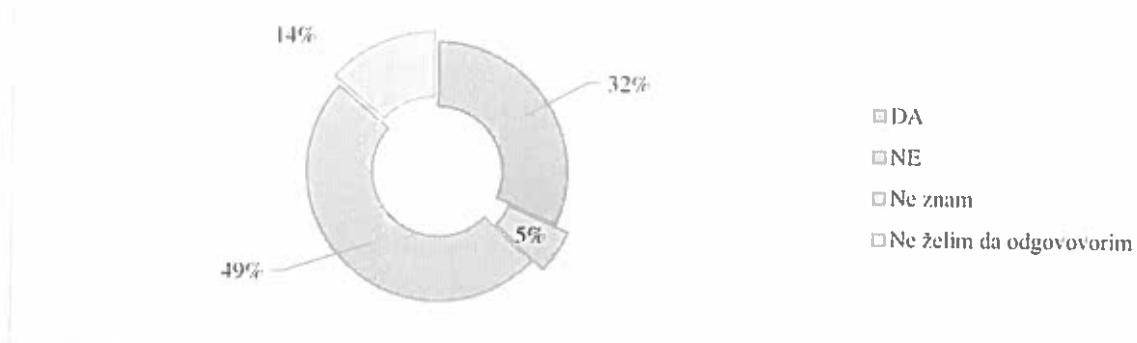
- 49% ispitanih se izjasnilo da „Ne zna“,
- 14 % nije željelo da da odgovor,
- 32% ispitanih je odgovorilo sa „DA“,

¹⁹ Više informacija je dano u ovom izvještaju pod tačkom 6- Sprečavanje korupcije u javnim nabavkama.

- a svega sa 5% dalo je odgovor sa „NE“.

U vezi sa tim dat je grafički prikaz koji slijedi.

Grafik 4: Ponuđači

U neposrednoj komunikaciji sa službenicima za javne nabavke tokom obuka, kroz pitanja i odgovore ukazali su na određene probleme na koje nailaze tokom primjene zakona, ukazujući na mogući način prevazilaženja istih. Po mišljenju službenika za javne nabavke najčešći problemi koji su bili prisutni tokom 2016. godine odnose se na:

- različite odluke DK u istoj stvari,
- nejasno ili nedovoljno jasno određenje ovlašćenog lica naručioca i ponuđača, te zainteresovanog lica,
- određenje (ne) ispravnosti ponude,
- zloupotrebu prava na žalbu,
- pojašnjenje tenderske dokumentacije
- trajanje postupka,
- status službenika za javne nabavke,
- nerazumijevanje prirode poslova službenika za javne nabavke od strane starješina ili ovlašćenih lica i menadžmenta,
- nedostatak finansijskih sredstava za nabavku roba , usluga i radova;
- kašnjenje u plaćanju dohvataljačima i sl.

U skladu sa zaključcima Vlade CG broj 08-1661 od 30.06.2016. godine, MF i UzJN su nastavili proces daljeg usaglašavanja nacionalnog pravnog okvira u ovoj oblasti sa standardima direktiva 24 i 25 (*klasični i komunalni sektor*) iz februara mjeseca 2014 godine.

Cilj ovih aktivnosti je potpuna implementacija principa jedinstvenog tržišta javnih nabavki EU, što je ujedno obaveza koja proizilazi iz budućeg članstva u EU, ka i prevazilaženje i oticanje uočenih slabosti tokom SWOT analize i grešaka u postupcima javnih nabavki.

Na taj način se želi doprinijeti osnaženju principa sistema javnih nabavki, efikasnosti i efektivnosti trošenja javnih sredstava, transparentnosti sistema, ravnopravnog tretmana privrednih subjekata sa sjedištem u CG i izvan CG.

U 2016. godini, utvrđene su nepravilnosti kod 7343 obavještenja o javnim nabavkama, koje su naručiocci proslijedili UzJN, radi objavljivanja na portalu javnih nabavki.

U Tabeli 2 koja slijedi prikazana su obavještenja koja su bila predmet monitoringa, te propisi po osnovu kojih su utvrđene nepravilnosti.

VRSTA OBAVJEŠTENJA ²⁰	PREDMET MONITORINGA	PROVIS - ZoJN (član)
Plan javnih nabavki	Saglasnost na plan, sadržina plana u odnosu na označavanje rednog broja nabavke, odabir vrste postupka, određivanje predmeta javne nabavke, određivanje procijenjene vrijednosti predmeta javne nabavke i sl.	Član 38, a u vezi sa čl. 20, 34, 35, 36, 43, 44, 45, 46, 47, 48 idr.
Tenderska dokumentacija (<i>poziv za javno nadmetanje za otvoreni, ograničeni, pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje, konkurs i šoping</i>)	Poziv za javno nadmetanje, sadržaj poziva	Član 63
	Zaključenje okvirnog sporazuma (<i>vrijeme trajanja, broj ponuđača, promjenljivi i nepromjenljivi elementi okvirnog sporazuma</i>) i način zaključivanja ugovora o javnoj nabavci na osnovu okvirnog sporazuma	Član 26 i 26A
	Uslovi za učešće u postupku javne nabavke (<i>obavezni i fakultativni uslovi i način dokazivanja ispunjenosti istih</i>)	Član 65-74
	Kriterijum za izbor najpovoljnije ponude, određivanje i opisivanje kriterijuma i podkriterijuma	Član 90-96
	Sredstava finansijskog obezbjedenja javne nabavke – garancije, obaveza traženja sredstava finansijskog obezbjedenja za nabavke procijenjene vrijednosti preko 30.000,00 eura	Član 57
	Rokovi u postupku javne nabavke, određivanje rokova, način računanja, i primjerenošć istih	Član 87-89
	Izmjene i dopune tenderske dokumentacije	Član 55
	Pojašnjenje tenderske dokumentacije	Član 56

²⁰ Statistički podaci o objavljenim i odbijenim obavještenjima prikazani su u okviru tematske jedinice – Objavljivanje na portal javnih nabavki.

Odluka o izboru najpovoljnije ponude / obustavljanju / poništenju postupka javne nabavke	Da li je odluka u skladu sa uslovima utvrđenim pozivom iz tenderske dokumentacije, dispozit odluke, rang lista ponuđača, da li je ponudena cijena za predmetnu javnu nabavku u cjelini ili po partijama u granicama procijenjene vrijednosti, da li je odluka donesena od strane ovlašćenog lica i sl.	Član 105, 106, 130, 132 i 134
Ugovor o javnoj nabavci	Da li je ugovor u skladu sa uslovima utvrđenim tenderskom dokumentacijom i odlukom o izboru najpovoljnije ponude, da li sadrži antikorupejsku klauzulu, da li je ugovor u originalu, opečaćen, zaveden od ugovornih strana, skeniran i sl.	Član 15 i član 107

U slučaju da navedena obavještenja nijesu sačinjena u skladu sa ZoJN, službenici UzJN vraćaju obavještenja naručiocu radi ispravke uočenih nepravilnost, a u slučaju insistiranja naručioca za objavu obavještenja sa uočenim nepravilnostima, isti se objavljuje i UzJN postupa u skladu sa svojim nadležnostim iz člana 19 ovog zakona i obavještava UzIP.

Napominjemo da u izvještajnom periodu nije zabilježen ni jedan slučaj insistiranja naručioca na objavu neispravnog obavještenja.

5.4. Ojačan Help desk centar za savjetodavne i konsultanske usluge

UzJN radi radi na daljem jačanju „Help desk“, uspostavljene prakse neposredne komunikacije zaposlenih iz Sektora za praćenje sprovodanja propisa i monitoring u javnim nabavkama i Odjeljenja za praćenje postupaka javnih nabavki i upravljanja elektronskim javnim nabavkama sa naručiocima, ponuđačim i zainteresovanim licima za sistem javnih nabavki. Uprava telefonskim putem pruža pomoć naručiocima i ponuđačima, nastoji da prevazilazi uočene slabosti sistema, utičući na povećanje zakonitosti i izvjesnosti postupaka javnih nabavki i smanjenje vjerovatnoće izjavljivanja žalbe. Organizuje sastanke i u neposrednoj komunikaciji zaposlenih ovog organa i predstavnika naručioca bliže se sagledavaju pojedini aspekti problema sa kojima se suočavaju, da na taj način bliže se identifikuju slabosti. U 2016-oj godini održano je preko 350 sastanka, o kojim su sačinjene službene zabilješke i tom prilikom evidentirane poteškoće u primjeni Zakona, na osnovu čega su predložena određena mišljenja i preporuke za otklanjanje uočenih nedostataka.

Tabela 3: Uporedni pregled

Savjetodavna pomoć	Uporedni pregled			
	2013. god	2014. god	2015. god	2016. god
Održani sastanci	354	580	300	>350
Savjetodavne usluge telefonom	Otvorena linija	Otvorena linija	Otvorena linija	Otvorena ²¹ linija

²¹ UzJN je otvorila posebnu telefonsku liniju, imenovala lica koja svakog radnog dana pružaju savjete i daju odgovore na postavljena pitanja po oblastima koje prate i povjerenim radnim zadacima.

5.5. Sprovedena je kampanja o podizanju nivoa javne svijesti i transparentnosti u javnim nabavkama

Stručne službe UzJN kontinuirano su sprovodile kampanju o jačanju javne svijesti o značaju transparentnog sistema javnih nabavki sa ciljem blagovremenog informisanja javnosti u novinama u ovoj oblasti. U tom smislu ostaverena je saradnja sa međunarodnim organizacijama, institucijama i stručnjacima u oblasti sistema javnih nabavki, zaposlenima koji se bave inspekcijskim nadzorom u cilju sprovođenja aktivnosti vezano za jačanje nadzora nad sprovođenjem ugovora i zaštitu prava ponuđača.

Od posebnog značaja je saradnja UzJN sa Agencijom za antikorupciju u cilju sprovođenja mjera/aktivnosti vezane za prevenciju i borbu protiv korupcije i sukoba interesa u oblasti javnih nabavki kako na državnom tako i na lokalnom nivou.

Na internet stranici UzJN Portalu objavljuju se:

- instrukcije i obaveze koje za naručioce proizilaze u skladu sa Zakonom,
- osnovna mišljenja o primjeni pojedinih odredbi Zakona i drugih propisa o javnim nabavkama,
- obavještenja i instrukcije naručiocima i ponuđačima o organizovanju obuka,
- izvještaji o aktivnostima na polju međunarodne saradnje,
- zakoni, podzakonska akta,
- brošure, bilteni i časopisi, za oblast javnih nabavki, uključujući i dokumente EU,
- idr.

5.6. Međuinstitucionalna saradnja u javnim nabavkama

Jedna od niza nadležnosti koje UzJN ostvaruje jeste i međuinstitucionalna saradnja, koja se ogleda kroz niz potpisanih memoranduma u svrhu razvoja kvalitetnog sistema javnih nabavki. U tu svrhu, pomenimo UzIP i Centar za monitoring i istraživanje.

Radi ostvarivanja saradnje potpisnici su saglasni da predmet saradnje bude prije svega i ne isključivo:

- saradnja u preventivnim aktivnostima sa ciljem ostvarivanja antikorupcijskog pravila i sprječavanja sukoba interesa,
- saradnja putem dostavljanja mišljenje o primjeni propisa,
- saradnja u iniciranju izmjena i dopuna i donošenja propisa u oblasti javnih nabavki,
- zajedničko organizovanje seminara, okruglih stolova i drugih stručnih skupova na kojima se promoviše primjena mjera i principa u cilju zaštite konkurenčije u postupcima javnih nabavki,
- izrada i distribucija različitih publikacija i drugog informativnog materijala u cilju podizanja nivoa informisanosti obveznika primjene Zakona o javnim nabavkama o svim fazama postupka javne nabavke, i
- drugi oblici saradnje od zajedničkog interesa.

UzJN u skladu sa programskim opredeljenjem jača saradnju sa svim institucijama od značaja za sistem javnih nabavki, a posebno razvija saradnju sa organima potpisnicama prethodnih sporazuma.

Uzimajući u obzir da UzJN ima potpisani Sporazum o saradnji sa Agencijom za zaštitu konkurenčije, predstavnici Uprave su učestvovali na dvodnevnoj TAIEX Regionalnoj Radionici održanoj 27- 28 oktobra 2016. godine u Podgorici organizovane od strane Agencije, čime je podstaknuta bolja saradnja između organa i dala preporuka za unaprijeđenje saradnje i transparentnosti.

5.7. Olakšan pristup informacijama o javnim nabavkama, unaprijeđen portal javnih i unaprijeđeno objavljivanje svih srodnih dokumenata o javnim nabavkama

ZoJN u članu 7. uredeno je, da se transparentnost postupaka obezbjeđuje objavljinjem sledećih dokumenata naručilaca:

- plana javnih nabavki,
- tenderske dokumentacije,
- odluke o kvalifikaciji kandidata, odluke o izboru najpovoljnije ponude, odluke o obustavi postupka javne nabavke, odluke o poništavanju postupka javne nabavke,
- ugovora o javnoj nabavci,
- izmjene, odnosno dopune plana, tenderske dokumentacije, odluka i ugovora

na Portalu javnih nabavki.

Prije objavljinja navedenih dokumenata na Portalu, zaposleni Odjeljenja za praćenje postupka javnih nabavki i upravljanje elektronskim javnim nabavkama vrše monitoring usaglašenosti sa uslovima utvrđenim propisima o javnim nabavkama, da li dokument sadrži neke neregularnosti koje mogu diskriminisati ponudače i ograničiti konkurenčiju (*obezbijedena sredstva od strane naručilaca, rokovi predviđeni zakonom, regularnost poziva za javno nadmetanje itd.*). U slučaju uočenih nepravilnosti, službenici se blagovremeno obavještavaju, zahtijevajući ispravke, a u krajnjem informišući inspekciju za javne nabavke o uočenim nepravilnostima, radi postupanja u okvиру zakonom propisanim ovlašćenjima.

Portal javnih nabavki doprinosi povećanju transparentnosti i konkurenčije na tržištu javnih nabavki, prevashodno zahvaljujući većoj dostupnosti relevantnih informacija u ovoj oblasti i omogućava svim zainteresovanim licima da prate postupke javnih nabavki. Tako se kao korisnici Portala pojavljuju i novinari, stručnjaci, ambasade stranih država, razne nevladine organizacije i poslovna udruženja. Na taj način se utiče na povećanje kontrole regularnosti postupaka javnih nabavki. Portal javnih nabavki je jedinstven instrument za pronalaženje brojnih informacija o procesu javnih nabavki, korišćenje portala je bez nadoknade za korisnike, na taj način se utiče na smanjenja troškova postupka javne nabavke, veću konkurenčiju i bolju kontrolu, povećanja svijesti o značaju nabavki, kao i generalnom stvaranju boljeg okruženja za javne nabavke.

Takođe, transparentnost procesa javnih nabavki postiže se i blagovrenim ažuriranjem internet stranice UzJN svim neophodnim informacijama o javnim nabavkama u CG.

Broj aktivnih korisnika Portala za javne nabavke kreće se na dnevnom nivou u rasponu od 2.000 do 2.200, a UzJN ima i značajan broj posjeta zvanične internet stranice.

U tabeli koja slijedi dat je pregled prosječnog broja posjeta na godišnjem, mjesecnom i dnevnom nivou za poslednje dvije godine.

Tabela 4: Uporedni pregled prosječnog broja posjeta web stranici i Portalu javnih nabavki

Godina	Prosječan broj posjeta na godišnjem nivou	Prosječan broj posjeta na mjesecnom nivou	Prosječan broj posjeta na dnevnom nivou
2015	540.000	45.000	2.250
2016	575.000	48.000	2.400

U periodu od maja do decembra 2016. godine na novom Portalu javnih nabavki objavljena je:

- 7.291-a tenderska dokumentacija, sa pripadajućim pojašnjenjima, izmjenama, dopunama, odlukama i ugovorima za otvoreni postupak javne nabavke i šoping,
- 115 odluka i pripadajućih ugovora za pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, i
- 196 odluka i pripadajućih ugovora vezanih za okvirne sporazume zaključene prije donosenja izmjena Zakona o javnim nabavkama;
- 1.246 planova za javne nabavke, izmijene i dopune planova.

Na starom Portalu javnih nabavki koji je paralelno funkcionisao tokom 2016. godine objavljeno je 214 dokumenata od čega:

- I izmjena Poziva za javno nadmetanje u otvorenom postupku javne nabavke,
- 39 odluka o izboru najpovoljnije ponude,
- 21 odluka o obustavljanju postupka javne nabavke, i
- 153 ugovora o javnoj nabavci.

Portal javnih nabavki, kao web-bazirani softver elektronskog oglašavanja, zahtijeva stalno unaprijeđenje kako u softverskom tako i u hardverskom smislu. CG je u procesu pripemanja za potpunu primjenu implementacije elektronskog sistema javnih nabavki u postupcima javnih nabavki i uvođenju elektronskih alata u različitim fazama procesa javne nabavke. Na taj način teži se još većem povećanju transparentnosti procesa javnih nabavki.

5.8. Planiranje javnih nabavki i upravljanje ugovorom

ZoJN propisana je obaveza naručioca da doneše plan javnih nabavki, da isti objavi na portalu javnih nabavki do 31. januara tekuće godine za koji se primjenjuje. Obavezni elementi plana su sledeći: podaci o naručiocu, naziv i predmet javne nabavke, procijenjena vrijednost javne nabavke, pozicija budžeta, odnosno finansijskog plana na kojoj su planirana sredstva za javnu nabavku. Saglasnost na plan javnih nabavki korisnika budžeta CG, osim za Skupštinu CG i organe sudske vlasti, daje Ministarstvo, a saglasnost na plan javnih nabavki organa jedinice lokalne samouprave nadležni organ jedinice lokalne samouprave. Plan javnih nabavki donosi ovlašćeno lice, odnosno organ upravljanja naručioca. Sadrži iznos planiranih nabavki za robe, radove i usluge, po predmetima nabavke i ukupnu planiranu vrijednost. Naručioci UzJN dostavljaju plan nabavke u elektronskom obliku putem aplikativnog softvera izrađenog od strane ovog organa radi objavljivanja, kao i u pisanim oblicima. Naručilac može mijenjati i dopunjavati plan javnih nabavki pet dana prije pokretanja postupka javne nabavke, osim u slučaju rebalansa budžeta. Zakonom nije precizno definisano šta se smatra izmjenom plana nabavki, ali praksa pokazuje da naručioci najčešće mijenjaju plan uslijed izmijene procijenjene vrijednosti javne nabavke, izmijene samog predmeta nabavke, planiranja nove nabavke.

Naručiocima je data veća sloboda izmjene plana javnih nabavki u granicama odobrenih namjenskih sredstava, jer plan javnih nabavki ne uslovljava izmjenu finansiskog plana ili budžeta. Ovim je omogućeno naručiocima da izmijene plan nabavki čak i u situacijama kada na određenim pozicijama imaju dovoljno namjenskih sredstava, za neku nabavku, za kojom je nastala potreba i ranije se nije mogla unijeti u plan nabavki, ako za nju ima finansijskih sredstava i sredstva postoje u finansijskom planu naručioca. Zakonska mogućnost izmjena i dopuna plana javnih nabavki pružila je naručiocima fleksibilnost u mjeri koji omogućavaju sistemski propisi iz oblasti budžetskog sistema.

Tokom 2016. godine Uprava je vršila monitorig planova javnih nabavki prije objavlјivanja njihovog, pratila saglasnosti na plan javnih nabavki u skladu sa zakonom, kao i izmjene i dopune plana javnih nabavki. U prilogu ovog izvještaja dat je pregled naručioca koji nisu dostavili plan javnih nabavki, koji su objavili više od četiri izmjene plana javnih nabavki i naručioci čija se planirana i ugovorena vrijednost znatno razlikuje.²²

U vezi sa tim ZoJN uređen je predmet inspekcijskog nadzora u odnosu na donošenje, izmjene i dopune plana javnih nabavki kao i prekršaje naručioca u vezi roka sačinjanja i dostavljanja na objavlјivanje na portalu javnih nabavki.

Za ovu oblast nadležni organ je Uprava za inspekcijske poslove i sve preduzete radnje i aktivnosti su sastvni dio Izvještaja ovog organa i dostupni su na njihovoj internet stranici.

5.9. Izrada, praćenje i izvještavanje o realizaciji Plana integriteta

Shodno prethodno donešenom Planu integriteta iz 2016.godine sačinjenom u skladu sa obavezama iz odredbi člana 68 Zakona o državnim službenicima i namještenicima, Odluke o usvajaju i stupanju na snagu Plana integriteta UzJN broj 01-3059 od 29.03.2016. godine, Uprava je sačinila Godišnji izvještaj o sprovođenju Plana integriteta za 2016 godinu broj 01-2562 dana 15 marta 2017 godine, za period od 01 januar 2016 - 31 decembra 2016.godine.

Plan integriteta je interni antikorupcijski dokument u kome je sadržan skup mjera pravne i praktične prirode kojima se sprječavaju i otklanjaju mogućnosti za nastanak i razvoj različitih oblika koruptivnog i neetičkog ponašanja u okviru organa vlasti kao cjeline, pojedinih organizacionih jedinica i pojedinačnih radnih mjesta, koji nastaje kao rezultat samoprocjene izloženosti organa vlasti rizicima za nastanak i razvoj korupcije, nezakonitog lobiranja i sukoba interesa kao i izloženosti etički i profesionalno neprihvativim postupcima.

Sprovođenje plana integriteta obuhvata stalno praćenje, periodične preglede (*kontrolu*) rizika i ažuriranje mjera za uklanjanje, smanjivanje i praćenje mogućih uzroka i posljedica korupcije, drugih nezakonitih ili neetičkih postupanja. Svrha Plana integriteta je uspostavljanje mehanizama kojim bi se pojednostavljaju procedure, povećava transparentnost kod donošenja odluka, kontrolisanje diskrecionih ovlašćenja, poštovanje etičkih vrijednosti, eliminisanje neefikasne prakse i neprimjenjive regulative, uvodenje efikasnog nadzora i kontrole rada ponašanja službenika.

Jačanjem integriteta, smanjuje se korupcija.

Preventivne radnje i mjere protiv korupcije:

²² Prilog 1: Naručioci koji u toku 2016. godine nisu sačinili i objavili plan javnih nabavki na Portalu javnih nabavki; Prilog 2: Naručioci sa čestim izmjenama plana javnih nabavki; Prilog 3: Naručioci sa najvećom razlikom između planiranih i ugovorenih javnih nabavki

- Primjena zakona i Etičkog kodeksa;
- Princip integriteta – efikasnost, transparentnost, odgovornost;
- Izrada i sprovodenje planova integriteta;
- Prijavljivanje korupcije i zastitu lica koja to čine; Prijava prihoda i imovine javnih funkcionera i rukovodećih državnih službenika;
- Finansijske revizije;
- Slobodan pristup informacijama;
- Edukacija i podizanje nivoa svijesti da korupcije ne smije biti.

Rukovodioci organizacionih jedinica u UzJN mogu predlagati nove mjere za smanjenje rizika od korupcije i time doprinijeti jačanju integriteta u organizacionoj jedinici kojom rukovode. Zaduženo lice u UzJN redovno održava radionice sa zaposlenim na podizanju svijesti o potrebi poštovanja načela etike i integriteta.

5.10. Održan Forum o javnim nabavkama

U organizaciji UzJN, KT za praćenje sprovođenja Strategije razvoja javnih nabavki i Mreže za afirmaciju nevladinog sektora, u Podgorici je održan Forum javnih nabavki, 18. jula 2016. godine. Tema Forum-a je bila: „*Godina dana primjene novih zakonskih rješenja u oblasti javnih nabavki – prednosti i nedostaci*“. Jednogodišnja primjena propisa u oblasti javnih nabavki pokazala je određeni broj nedostataka, ocijenjeno je na Forumu, da su nedovoljno kvalitetna pojedina zakonska rješenja sa jasnim osvrtom i naznakom o kojim se rješenjima radi, te shodno tome ukazano je na potreba hitne izmjene ZoJN.

Pri tom su istaknuti i problemi shodne primjene ZUP-a u postupku javne nabavke, da Državna komisija uzima u razmatranje žalbe izjavljene elektronskim putem (*mejlom*) i ako ne sadrži napredni elektronski potpis, da se žalba putem pošte dostavlja na adresu naručioca nakon isteka perioda mirovanja, što naručioca navodi na obavezu da zakonski period mirovanja subjektivno produžava i odlaže zaključivanje ugovora o javnoj nabavci, da Državna komisija ne odlučuje po žalbi u zakonskom roku time se stvara šteta za naručioce u pravcu realizacije predmetnih nabavki, da u slučajevima podnijetog zahtjeva za odobravanje nastavka postupka Državna komisija ne odlučuje u roku od tri dana te u slučajevima 124 stav 2 ZoJN te da naručilac nije u mogućnosti da nastavi postupak javne nabavke, da postupak po žalbi traje dugo, da nijesu predvidene prekršajne mjere za neke predmete inspekcijskog nadzora i dr. Više informacija o održanom Forumu objavljeno je na internet stranici UzJN.

5.11. Pripremljen je Izvještaj o procjeni stanja sistema javnih nabavki u CG u saradnji sa predstavnicima SIGMA/OECD

UzJN pripremila i dostavili podatke za izradu procjene zemalja kandidata za pristupanje EU, koju sprovodi organizacija SIGME. Sigma je po prvi put u 2016. godini sprovodila procjenu vezano za Princede javne administaracije²³. Cjelokupan izvještaj „*bazičnih pokazatelja*“ pripremljen za 2016. godinu je objavljen na web sajtu SIGME²⁴ i UzJN.

5.12. Pojačani kapaciteti Uprave za javne nabavke

U cilju jačanja kapaciteta u Upravi se tokom 2016. godine zaposlilo dva službenika.

²³ <http://www.sigmapublicadministration.org/publications/principles-public-administration.htm>

²⁴ http://www.sigmapublicadministration.org/publications/Baseline_Measurement_2016_Montenegro.pdf.

6. SARADNJA SA NVO

CG je Ustavom definisana kao građanska i demokratska država koja je zasnovana na vladavini prava i koja jemči građanska prava i slobode i slobodu udrživanja. U tom pravcu, 2011. godine, usvojen je Zakon o nevladim organizacijama ("Službeni list CG" broj 39/11), kojim se uređuje način osnivanja, upisa i brisanja iz registra, status, organi, finansiranje i druga pitanja od značaja za rad i djelovanje nevladim organizacija.

Saradnja NVO i državnih organa regulisana je Strategijom saradnje Vlade CG i nevladim organizacija i Akcionim planom, Zakonom o državnoj upravi („Službeni list RCG“, broj 38/03 i „Službeni list CG“, br. 22/08 i 42/11), Uredbom o načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladim organizacija („Službeni list CG“, br.7/12), Uredbom o načinu i postupku sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona („Službeni list CG“, br.12/12).

Vlada je osnovala dva posebna tijela u cilju jačanja saradnje sa NVO sektorom: Kancelariju za saradnju sa NVO i Savjet za saradnju Vlade CG i nevladim organizacija.

U radu KT za praćenje sprovođenja Strategije razvoja sistema javnih nabavki za period 2016-2020 imenovan je predstavnik nevladinog sektora. Zatim za izradu novog ZoJN Ministarstvo finansija je rješenjem obrazovalo Radnu grupu, čiji je član i predstavnik NVO MANS i UPCG, NVO MANS je imenovan na osnovu prethodno raspisanog javnog poziva nevladim organizacijama za predlaganje kandidata za člana Radne grupe²⁵.

UzJN je imenovala osobu za saradnju sa civilnim sektorom i menadžera integriteta.

U skladu sa obrascem o primjeni Uredbe o načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i NVO, Uredbe o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona i drugim oblicima saradnje organa državne uprave sa nevladim organizacijama, UzJN je sačinila izvještaj o saradnji državnih organa sa NVO sektorom za 2016. godinu i isti objavila na internet stranici Uprave²⁶.

Uprava je tokom 2016. godine, saradnju sa civilnim sektorom ostvarila putem aktivnog učešća na konferencijama od kojih izdvajamo dvije regionalne u okviru projekta „Kefikasnim mehanizmima javnih nabavki u državama (potencijalnim) kandidatima za članstvo u EU“, u organizaciji Fondacije za otvoreno društvo od kojih je prva održana u Beogradu 17. novembra 2016. godine, dok je druga održana u Sarajevu 5. decembra 2016. godine i koje su okupile veliki broj predstavnika civilnog sektora, medija, državnih institucija za reviziju i javne nabavke Crne Gore, Srbije, BiH i Makedonije.

Projekat „Kefikasnim mehanizmima javnih nabavki u državama (potencijalnim) kandidatima za članstvo u EU“ ima za cilj jačanje pritiska civilnog društva na vlade zemalja zapadnog Balkana da otklone sve prepreke u procesu uspostavljanja efikasnih sistema javnih nabavki i jačanju odgovornosti u trošenju javnih sredstava.

U toku 2016. godine, Uprava je pružala informacije, u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama o svim pitanjima koja su privukla pažnju nevladim organizacija, od kojih izdvajamo:

²⁵ http://www.mnf.gov.me/rubrike/Saradnja_sa_NVO/I-48082/Javni-poziv-nevladim-organizacijama.html.

²⁶ <http://www.uzjn.gov.me/wp-content/uploads/2017/03/IzvestajNVO2016.pdf>

- informacije o broju dostavljenih izvještaja o javnim nabavkama od strane obveznika primjene,
- planova javnih nabavki,
- broju akata proslijedenih UzIP na nadležnost,
- informacije o datim prethodnim saglasnostima UzJN,
- informacije o broju organizovanih polaganja za zaposlene koji učestvuju u procesu javnih nabavki i broju kandidata koji su položili stručni ispit i druga pitanja,
- i dr.

U skladu sa gore navedenim, u tabelama koje slijede dat je izvod iz izvještaja o broju podnijetih zahtjeva i broju usvojenih/djelimično usvojenih, odbijenih rješenja, broju datih odgovora obavještenjem i proslijedenih zahtjeva na nadležnost UzIP za period 2015 i 2016. godinu, kao i analitički prikaz, u skladu sa propisom kojim je propisan posebni upravni postupak UzJN, za 2016. godinu.

Tabela 5: Uporedni prikaz postupanja po zahtjevima NVO sektora za 2015. i 2016. godinu

Godina	Ukupan broj podnijetih zahtjeva	Ukupna broj usvojenih /djelimično usvojenih rješenja	Ukupan broj odbijenih rješenja	Ukupan broj datih obavještenja	Ukupan broj proslijedenih zahtjeva na nadležnost UzIP
2015.	69	41/6	13	6	3
2016.	109	4/2	3	35	65

Tabela 6: Rješavanje po zahtjevima NVO u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama čl. 26, 30 i 149, i postupanja UzJN po članu 212 a ZUP-a

Propis kojim je propisan posebni upravni postupak	Broj podnijetih zahtjeva u skladu sa članom 212a stav 3 ZUP-a	Broj donijetih rješenja kojima se utvrđuje da je zahtjev stranke usvojen/djelimično usvojen	Broj donijetih rješenja kojima se utvrđuje da je zahtjev stranke odbijen	Odgovoreno obavještenjem	Proslijede - no na nadležnost UzIP
Član 30 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Sl. list CG 44/12“)	9	4/2	3		
Član 26 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Sl. list CG 44/12“)	35			35	
Član 149 Zakona o javnim nabavkama („Sl. list CG 46/11, 57/14 i 28/15“)	65				65
UKUPNO	109	4/2	3	35	65

7. OBUKA U OBLASTI JAVNIH NABAVKI I JAČANJE ADMINISTRATIVNIH KAPACITETA

7.1. Zakonodavni okvir stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki

Stručno osposobljavanje i usavršavanje u oblasti javnih nabavki, Uprava organizuje i sprovodi na osnovu prethodno ustanovljene legislative:

- Zakon o javnim nabavkama;
- Pravilnik o programu i načinu polaganja stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki („*Službeni list Crne Gore*“, br. 28/12)²⁷;
- Program i način stručnog osposobljavanja i usavršavanja u oblasti javnih nabavki²⁸.

U okviru UzJN za vršenje poslova stručnog osposobljavanja i usavršanja formirano je posebno Odjeljenje za stručno osposobljavanje, usavršavanje i polaganje stručnog ispita iz oblasti javnih nabavki²⁹.

Za ovaj „posao“ znanje sertifikovanog trenera a kroz Projekt namijenjen korisnicima instrumenta prepristupne pomoći IPA – za Zapadni Balkan i Tursku u organizaciji Uprave za javne nabavki i ITC iz Torina – sertifikованo po standardima EU dvanaest trenera.

Ideja samog Projekta je da se doprinese pojačavanju administrativnih kapaciteta i dobrog upravljanja u javnim nabavkama putem uspostavljanja ekonomičnog i održivog nacionalnog sistema pružanja obuke koji se bazira na Direktivama EU i odgovarajućih metodologija.

Obuka trenera (*Tot*) čini dio ukupnog cilja projekta da se uspostavi na nivou svake zemlje jedan ekonomičan i održiv „*Nacionalni sistem obuke u javnim nabavkama*“ koji obuhvata:

1. Sveobuhvatni nastavni plan za nacionalne obuke u javnim nabavkama baziran na OECD/SIGMA modulima (*2004 EU Direktive*) i dopunjeno specifičnim nacionalnim odredbama, tenderskim i upravnim postupcima (*navedeni Moduli su objavljeni na portalu Uprave za javne nabavke*).
2. Glavni tim sertifikovanih nacionalnih trenera za javne nabavke koji su u potpunosti upoznati sa sadržinom SIGMA modula, nacionalnim zakonskim odredbama i vještinama metodologije obuke.
3. Mreža nacionalnih institucija za obuku koje su akreditovane od strane date Uprave za javne nabavke za pružanje obuke u nabavkama za službenike iz privatnog i javnog sektora uz angažovanje trenera obučenim ovim Projektom i akreditovanog nastavnog plana za obuku u javnim nabavkama.

Program obuke trenera predviđen ovim projektom je intenzivan program učenja orijentisan ka primjeni, zahtjeva visok stepen motivacije i posvećenosti od strane kandidata za trenere, da bili u mogućnosti da prate sastavne komponente programa.

²⁷ <http://www.ujn.gov.me/wp-content/uploads/2012/06/Pravilnik-strucni-ispit.pdf>

²⁸ <http://www.ujn.gov.me/wp-content/uploads/2016/09/Program.pdf>

²⁹ <http://www.ujn.gov.me/wp-content/uploads/2015/11/Sistematisacija.pdf>

Program obuke nacionalnih trenera za javne nabavke za svaku zemlju – korisnicu projekta je jedan od ključnih rezultata Projekta.

S tim u vezi, CG je na ovaj način dobila priznate evropske sertifikate, i stvorila nacionalno jezgro trenera (*koji su uspješno završili Fazu I i Fazu II projekta*), koji su u saradnju sa expertima iz Evropske Komisije i Trening Centra za obuku iz Torina, bili predavači na obukama iz oblasti javnih nabavki.

Obuke se realizuju iz razloga sticanja statusa službenika za javne nabavke, koje može biti samo lice sa visokom stručnom spremom, u radnom odnosu kod naručioca i ima položen stručni ispit za rad na poslovima javnih nabavki. Takođe, najmanje jedna trećina članova Komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda mora imati položen stručni ispit za rad na poslovima javnih nabavki.

S obzirom da su Zakonom definisani poslovi koje obavlja službenik za javne nabavke³⁰, obuka zaposlenih na ovim poslovima obuhvata teme prilagođene njihovim zakonom utvrđenim radnim zadacima.

7.1.1. Organizovane obuke i polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki

Obuku u okviru Opštег programa obuke izvode stručna lica, treneri u oblasti javnih nabavki, ili lica koje imaju najmanje tri godine radnog skustva na poslovima sistema javnih nabavki ili pet godina na poslovima službenika za javne nabavke, kao i sertifikat o sprovedenim obukama u oblasti javnih nabavki.

Uprava izdaje potvrdu o pohađanju Opštег programa obuke licima koja su bila prisutna na najmanje 2/3 predviđenog trajanja obuke, koja sadrži sledeće podatke podatke:

- naziv i evidencijski broj iz Registra Uprave;
- ime i prezime, datum rođenja osobe koja je pohađala Opštег programa obuke;
- datum početka i završetka Opštег programa obuke;
- trajanje Opštег programa obuke (*broj nastavnih sati*);
- datum izdavanja potvrda;
- ime, prezime i potpis odgovorne osobe i pečat Uprave.

U izveštajnom periodu UzJN održala **9 obuka**, na kojim je pohađalo **254 službenika**, izdato je **235 potvrda** o završenom programu stručnog osposobljavanja i usavršavanja.

U tabeli koja slijedi dat je prikaz **održanih obuka** i broj izdatih **potvrda**.

Tabela 7 : Izvod iz evidencije obuka u 2016. godini

Redni broj	Mjesto	Datum	Broj registrovanih	Broj izdatih potvrda
1	Berane	25/26.01.2016	37	37
2	Cetinje	27/28.01.2016	40	40
3	Podgorica/Montenegro Airlines	18.02.-25.03.2016	19	19

³⁰ *Zakon o javnim nabavkama CG*, član 58.

4	Bar/Luka Bar,Marina	03.03-15.03.2016	25	24
5	Podgorica	11.03.2016	55	49
6	Cetinje	27.04.2016	31	15
7	Budva	24.06.2016	28	18
8	Podgorica	31.10.2016	46	46
9	Berane	25.11.2016	13	7
UKUPNO			294	255

Uprava sprovodi i druge specijalizovane programe obuke u oblasti javnih nabavki za naručioce. Ciljne grupe, sadržaj, način i raspored ovog programa utvrđuje Uprava u zavisnosti od potreba sistema javnih nabavki i naručioca. Programe obuke u okviru drugih specijalizovanih programa, Uprava sprovodi i u saradnji sa organom uprave nadležnim za poslove upravljanja kadrovima, kao i sa drugim pravnim i fizičkim licima na osnovu prethodno zaključenog sporazuma o saradnji. Programe obuke u okviru ovog programa Uprava sprovodi u okviru raznih međunarodnih programa i projekata, kao i programa i projekata EU.

Stručni ispit za rad na poslovima javnih nabavki polaže se po programu za polaganje ispita, koji obuhvata: uređenost postupka javne nabavke zakonom, sa osvrtom na propise EU, zaštitu prava u postupku javne nabavke, druge propise, obrasce, akte i dokumenta o javnim nabavkama. Ispit se polaže pred Komisiju za polaganje stručnog ispita za rad na poslovima javnih nabavki čine po jedan predstavnik UzJN, DK i MF.

Stručni ispit sačinjen je iz pismenog i usmenog dijela.

U toku 2016. godine organizovano je šest rokova za polaganje stručnog ispita, prijavu je podnijelo 156 lica, a ispit je položilo 64 prijavljenih lica, što predstavlja 41,02% uspješnosti.

Tabela 8: Evidencija o održanim polaganjima stručnog ispita u 2016. godini

Ispitni rok	Mjesto održavanja	Datum održavanja	Broj lica koja su položila stručni ispit
		Usmeni	
I	Podgorica	14.04.2016	1
II	Podgorica	21.04.2016	28
III	Podgorica	24.05.2016	4
IV	Podgorica	11.10.2016	8
V	Podgorica	14.12.2016	15
VI	Podgorica	23.12.2016	8
UKUPNO			64

Tabela 9: Uporedni pregled održanih obuka i polaganja za 2015 i 2016. godinu

Posmatrani period	Obuke za polaganje stručnog ispita	Broj polaznika	Broj izdatih potvrda	Broj ispitnih rokova	Broj lica koji su položili stručni ispit
2015	15	552	475	5	91
2016	9	254	235	6	65
Ukupno	24	806	710	11	156

U tabelama koje predhode dat je uporedni pregled broja održanih obuka, polaznika i izdatih potvrda, kao i ukupan broj organizovanih rokava za polaganje stručnog ispita i ukupan broj lica koji je položilo stručni ispit u posljednje dvije godine, tokom 2015. godine organizovalo više obuka na kojima je pohađalo više polaznika nego u 2016. godini.

Stručni ispit za rad na poslovima javnih u CG, u periodu od 2012. godine i zaključno sa 2016. godinom, položilo je ukupno 401 lice. Sve informacije o polaganju stručnog ispita objavljene su na internet stranici UzJN³¹.

7.1.2. Organizovane ekspertske edukacije službenika UzJN o primjeni EU propisa i pravilno tumačenje za implementaciju novog ZoJN i druge edukacije³²

U cilju ekspertke edukacije tokom 2016. godine službenici UzJN uzeli su učešće na sledećim seminarima, radionicama, konferencijama i okruglim stolovima:

1. Dvanaesti Forum o javnim nabavkama, tema „*Profesionalizacija javnih nabavki*“, u organizaciji WB, 17-19-maj 2016 Astana, Kazahstan,
2. TAIEX studijske posjete Portugalu, upoznavanje sa elektronskim sistemom javnih nabavki i mjerama transparentnosti u EU zemljama članicama, 17-18 marta u organizaciji Evropske Delegacije,
3. Radionica u organizaciji sekretarijata WTO i Instituta JVI te EBRD, tema „*Vladine nabavke i medunarodna trgovina*“, održana od 1- 4 novembra 2016. godine u Beču;
4. Godišnji Forum o elektronskim javnim nabavkama u organizaciji WB, Berlin, Njemačka, od 13-15 decembra 2016. godine;
5. Međunarodna konferencija „*Inovativne javne nabavke*“ u organizaciji Evropske Komisije, 26. oktobar 2016. godine, Berlin, Njemačka;
6. Nacionalni seminar o GPA, 4. i 5. maja 2016. godine, u Podgorica,
7. Predstavljanje SME Policy Index 2016. za Zapadni Balkan i Tursku, tema “*Procjena implementacije Akta o malim preduzećima (Small Business Act)*“, Organizacija za ekonomsku saradnju i ekonomski razvoj (OECD), Evropska komisija (EK), Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD), Evropska fondacija za obuku (ETF) i Regionalni Centar za razvoj preduzetničkih kompetencija zemalja Jugoistočne Evrope (SEECEL), u saradnji sa Ministarstvom ekonomije CG – Direkcijom za razvoj malih i srednjih preduzeća, Podgorica dana 12 maja 2016 godine;
8. TAIEX regionalna Radionica o unaprjeđenju saradnje između tijela za zaštitu konkurenциje, 27-28.oktobra.2016. godine, Podgorica;
9. Podgorica, 07.novembra 2016. godine – Radionica posvećena sistemu javno-privatnog partnerstva i koncesija, u organizaciji UzJN sa ekspertima SIGMA-e; Podgorica,

³¹ <http://www.ujn.gov.me/wp-content/uploads/službenici/Službenici-položili.pdf>

³² Detaljnije informacije na internet stranici UzJN: <http://www.ujn.gov.me/>

10. Deveta ReSPA godišnja konferencija o optimizaciji javne uprave Podgorica, 15-16. novembar 2016. godine;
11. Beograd, 17.novembra.2016. godine, Konferencija u organizaciji Fondacije za otvoreno društvo iz Srbije na temu „*Kako do efektivne kontrole svrsishodnosti javnih nabavki*“ i Sarajevo, 5. decembra 2016. godine na istu temu;
12. Peti sastanak radne grupe koju čine predstavnici zemalja članica RESPA-e (*Srbija, Crna Gora, Bosna i Hercegovina, Makedonija, Albanija*) i Kosova, Beograd, 14-15.decembra.2016. godine, u organizaciji RESPA-e.

8. SPREČAVANJE KORUPCIJE U SISTEMU JAVNIH NABAVKI

Institucionalni antikorupcijski okvir u CG se razvijao postepeno osnivanjem više organa i tijela za preventivno djelovanje protiv korupcije. Kako je borba protiv korupcije jedan od prioritetnih ciljeva sve tri grane vlasti, kontinuirano se ulažu napor u cilju daljeg jačanja efikasnosti, koordinacije i kapaciteta antikorupcijskih tijela. Jedno od tih tijela je i UzJN, zbog specifičnosti posla koji obavlja. Aktivnosti u borbi protiv antikorupcije u sistemu javnih nabavki sprovodi se u saradnji sa Državnim tužilaštvom, Agencijom za sprečavanje korupcije, DRI, MF i MUPm.

Postojeći ZoJN (*čl.15, 16, 17, 18*) naročit aspekt posvetio je antikorupcijskoj politici i politici sprječavanja sukoba interesa na način što je sukob intresa u postupku javne nabavke prepoznao kao potencijalni izvor korupcije, kao najopasnijeg oponenta suštinskih ciljeva javnih nabavki, koji se najefikasnije suzbijaju na nivou preventive, odnosno kroz prepoznavanje različitih slučajeva i okolnosti koje se smatraju nedozvoljenim. Shodno navedenom, iako su postojeća zakonska rješenja u ovom pogledu ocjenjivana kao veoma napredna i na nivou najvećih medjunarodnih standarda, u nacrtu zakona koji je u proceduri učinjena su dalja poboljšanja u smislu cijelovitosti prepoznavanja potencijalnih slučajeva sukoba interesa na strani naručioca i ponuđača i načina njihovog spreječavanja i otklanjanja, kao predviđanja konkretnih propisanih posljedica u slučaju da se postupak javne nabavke sproveđe uz postojanje sukoba interesa.

Pravilnikom o metodologiji analize rizika u vršenju kontrole u postupcima javnih nabavki, koji je donijelo MF krajem 2015. godine, utvrđena je metodologija analize rizika u vršenju kontrole u postupcima javnih nabavki, sa ciljem proaktivnog djelovanja u prevenciji i ranom otkrivanju koruptivnih radnji i drugih djela sa obilježjem korupcije (*antikorupcijska metodologija*)³³.

Antikorupcijsku metodologiju naručilac primjenjuje fazi planiranja i pripreme postupka javne nabavke, fazi sprovođenja postupka javne nabavke i fazi realizacije ugovora o javnoj nabavci. Pravilnikom je utvrđena antikorupcijska metodologija po svakoj fazi postupka javne nabavke, potencijalna zona rizika i preventivne mjere.

UzJN je u cilju implementacije ovog pravilnika sačinila je obrasce koji sadrže:

1. Upitnik o sprovođenju antikorupcijske metodologije za period od 01. januara do 31. decembra tekuće godine,
2. Uputstvo za popunjavanje upitnika i
3. Plan za otklanjanje uočenih nepravilnosti u sprovođenju antikorupcijske metodologije.

U skladu sa ovim pravilnikom naručiocu su u obavezi da popune dati Upitnik na osnovu podataka iz započetih i okončanih postupaka javnih nabavki u godini u kojoj se upitnik odnosi te postupaka koji su preneseni iz predhodnih godina, ali su okončani u toj godini na koju se upitnik odnosi. Prilikom popunjavanja upitnika uzimaju se u obzir i postupci u ime i za račun naručioca koji sproveo drugi naručilac na osnovu ovlašćenja u skladu sa ZoJN.

Ako je odgovoreno na tri ili više pitanja u upitniku sa NE i/ili sa DA/NE naručilac je u obavezni da popuni plan otklanjanja nepravilnosti uočenih u sprovođenju antikorupcijske

³³ <http://www.ujn.gov.me/2016/01/pravilnik-o-metodologiji-analize-rizika-u-vrsenju-kontrole-u-postupcima-javnih-nabavki/>

metodologije za period od 1 januara do 31 decembra izvještajne godine. Naručilac je u obavezi Planom da navede gdje je uočena nepravilnost, opiše datu nepravilnost sa analizom uzorka, aktivnost koju će preuzeti, sa očekivanim datumom otklanjanja.

Naričilac je u obavezi da vodi vedi evidenciju o svim preduzetim koracima za primjenu gore navedenog pravilnika.

Naručilac je u obavezi vodi se evidenciju o kršenju antikorupcijskih pravila u skladu sa Pravilnikom o načinu vođenja i sadržaju evidencije o kršenju antikorupcijskih pravila evidencije (*antikorupcijska evidencija*) i Pravilnikom o izmjenama Pravilnika o načinu vođenja i sadržaju evidencije o kršenju anikorupcijskih pravila.³⁴

Na osnovu podataka iz antikorupcijske evidencije naručilac sačinjava izvještaj o kršenju antikorupcijskih pravila i jednom godišnje, do 31 decembra tekuće godine dostavlja UzJN.

Izvještaj za 2016. godine dostavilo je **602** obveznika primjene ZoJN, pri čemu nije zabilježen ni jedan slučaj korupcije, dok **14** obveznika primjene ZoJN isti nije dostavilo³⁵.

Uprava je spisak sa imenima institucija dostavila Upravi za inspekcijske poslove na dalje razmatranje odgovornosti po ovom osnovu u skladu sa Zakonom.

Kada je u pitanju borba protiv korupcije Uprava se bavi preventivnim mjerama, na našem Help desku je tokom 2016. godine bilo **6**, **anonimnih prijava**, savjet UzJN po istim je dat i upućen prema drugim organima prije svega AzK, UP i drugim organima. Na adresu UzJN stigle su **dvije prijave korupcije**.

Prva koja se odnosi na bankarsku garanciju, za koju lice koje je prijavilo smatra da je falsifikovana i **druga** koja se odnosi na tendersku dokumentaciju, gdje lice koje je prijavilo smatra da je došlo do zloupotrebe načela obezbjedivanje konkurenčije i načelo ravnopravnosti.

Uprava je ova predmeta proslijedila nadležnim organima na dalje utvrđivanje činjeničnog stanja, kao i tačnosti navoda iz spisa predmeta dostavljenih Upravi.

Tabela 10: Uporedni pregled dostavljenih izvještaja o kršenju antikorupcijskih pravila 2015 i 2016 godinu

Posmatrani period	Broj naručilaca	Broj dostavljenih izvještaja	Nije dostavilo izvještaj	Broj prijava za korupciju	Prijave za moguće sukob interesa	Anonimna prijava
2015	648	420	228	-	2	9
2016	616	602	14	-	2	6
Ukupno		1022	242	-	4	15

³⁴ <http://www.ujn.gov.me/2015/10/pravilnik-o-nacinu-vodenja-i-sadrzaju-evidencije-o-krsenju-antikorupcijskih-pravila/>

³⁵ Spisak obveznika primjene ZoJN koji nijesu dostavili Izvještaj o kršenju antikorupcijskih pravila i pravila o sukuobi interesa

Strategijom razvoja sistema javnih nabavki u CG za period 2011-2015. godine u predhodnom periodu, kao u buduće i Strategijom 2016 – 2020. godine, jasno utvrđeno opšte stanje, identifikovani potojeći nedostaci sistema i utvrđene mјere i ciljevi koji se namjeravaju postići u predstojećem periodu radi unaprijeđenja mјera za suzbijanje neregularnosti i mјera za borbu protiv korupcije.

S tim u vezi u narednom periodu preduzimaće se sledeće mјere:

U cilju unapređenja mјera za suzbijanje neregularnosti i mјera za borbu protiv kurupcije AP za sprovođenje Strategije razvoja sistema javnih nabavki za period od 2016-2020. godine predvidene su odredene aktivnosti, nosioci te aktivnosti i rokovi za realizaciju istih. U vezi sa tim, tokom 2016. godine planirane aktivnosti su realizovane, djelimično realizovane ili je započeta relalizacija. Stim u vezi dajemo pregled aktivnosti i stepen realizacije:

1. **Unaprijediti portal javnih nabavki:** radi unapređenja portala javnih nabavki započet je projekat „*Uvođenje elektronskog sisteme javnih nabavki u CG*“. Prilikom sačinjavanja projektnog zadatka uzeti su u obzir svi pokazatelji predviđeni AP, naročito oni koje koji se odnose na evidenciju javnih nabavki, omogućavanje napredne funkcije pretraživanja javnih nabavki, obezbijedjenje alata za analizu javnih nabavki, obezbjedenja pregleda dobijenih javnih nabavki po ponuđačima, objave aneksa ugovora, kao i drugih pokazatelja od značaja za sistem javnih nabavki. Realizacije tenderske procedure i zaključivanje ugovora sa odabranim ponuđačem očekuje se do kraja 2017. godini. O funkcionisanju potala javnih nabavki, više informacija sadrži ovaj izvješta³⁶.
2. **Propisati obavezu detaljnog planiranja javnih nabavki sa obrazloženjem u dijelu potreba i svrsishodnosti javne nabavke:** ZoJN-ma propisana je obaveza planiranja javnih nabavki i sačinjavanja plana javnih nabavki, obavezu planiranja po predmetima nabavke sa iskazanom procijenjenom vrijednošću za svaki predmet javne nabavke, poziciju iz budžeta, odnosno finanskog plana na kojoj su planiranja sredstava za javnu nabavku, kao i izmjene i dopune plana javnih nabavki, te obezbjeđenja saglasnosti na plan javnih nabavki od strane nadležnog organa naručioca. UzJN u saradnji sa MF kroz obuke, seminare i radionice kontinuirano ukazuje na neohodnost jačanja svrsishodnosti javnih nabavki kod svakog naručioca, te korišćenja javnih sredstva na transparentan, zakonom regulisan i kvalitetan način i ocjenom ekonomičnosti, efikanosti i efektivnosti javnih nabavki. Takođe se ukazuje na jačanje saradnje između organizacionih jedinica naručioca prilikom prikupljanja potreba, procjene potrebnih količina, na obavezu naručioca da predhodno istraži tržište u cilju sagledavanja svih troškova i utvrđivanja procijenjene vrijednosti, određivanja predmeta javne nabavke u skladu sa jedinstvenim rječnikom, utvrđivanja tehnoških i funkcionalnih karakteristika, namjeuu i svojstava, saradnje nabavke službe /službenika za javne nabavke sa službom za finansije prije usvajanja plana javnih nabavki i dugih obaveza u skladu sa ZoJN a vezano za planiranje.
3. **Unaprijediti transparentnost u izvještavanju, naročito u pogledu neposrednih sporazuma:** Zakonom je uredena obaveza izvještavanja o ugovorenim javnim nabavkam po svim vrstama postupaka javnih nabavki i nabavki ugovorenim neposrednim sporazumom. UzJN izvještaju prema Vladi CG navodi detaljne podatke za ugovorene nabavke o neposrednim sporazumom. Zatim je tokom 2016. godine objavila izvještaje ugovorenih javnih nabavki za 2015. godinu kao i izvještaje za

³⁶ Tačka 10.18. Portal javnih nabavki (Statističku i prikaz)

2016. godinu po naručiocima radi povećanja informisanosti širite javnosti i popštovanja načela transparentnosti. UzJN je u ovom periodu aktivno pomogla svim naručiocima u izradi Pravilnika o načinu sprovodenja neposrednog sporazuma, svaki ovaj Pravilnik javno je objavljen na Portalima svakog naručioca.
4. **Utvrđiti obavezu izvještavanja o sprovedenom inspeksijskom nadzoru u oblasti javnih nabavki:** Izvještaji o radu inspektora za javne nabavke polugodišnje se razmatraju na sjedicama Vlade CG, javno objavljaju na internet adresi ovog organa. Izvod iz izvještaja UzIP čini sastavni dio ovog izvještaja.³⁷
  5. **Razviti i unaprijediti internet stranice svih naručilaca u sistemu javnih nabavki, kako bi se obezbijedila dostupnost informacija, alata i uputstava koji se koriste u praktičnom sprovođenju postupaka javnih nabavki:** ZoJN propisana je obaveza uspostavljanje pisane procedure (*interni akt*) o sprovodenju postupka javne nabavke neposrednim sporazumom i objavljivanja na internet stranici samog naručica. Većina naručulaca je tokom 2016. godine realizovalo ovu obavezu.
  6. **Poboljšati transparentnost podataka o kompanijama koje su povezane sa licima koja, u ime naručioca, vrše neke od poslova javnih nabavki i licima koja imaju uticaj na vršenje navedenih poslova sa ciljem da se efikasno spriječe, prepoznaju i uklone sukobi interesa:** U cilju poboljšana transparentnost podataka o kompanijama koje su povezane sa licima koja, u ime naručioca, vrše neke od poslova javnih nabavki i licima koja imaju uticaj na vršenje navedenih poslova sa ciljem da se efikasno spriječe, prepoznaju i uklone sukobi interesa predviđeno je da se navedena aktivnost spro realizuje tokom 2017. godine u saradnji sa naručiocima, Vladom CG, MF i SCG. U cilju jačanja transparentnosti i poštovanja antikorupcijskog pravila, ZoJN normirana obaveza da se ugovor o javnim nabavkama ne može zaključiti ukoliko ne sadrži detaljno razradene anti-korupcijske klauzule koje se tiču konflikta interesa na strani naručioca i ponuđača, te da se se svi zaključeni ugovori koji ne sadrže ove klauzule smatraju pravno ništavim. U tom pravcu UzJN ne objavljuje ugovore o javnim nabavkama koje ne predviđaju ovu klauzulu. Podzakonskom regulativom i zakonom normirani jasni uslovi za izradu tehničkih specifikacija u fazi pripreme postupaka javnih nabavki.
  7. **Unaprijediti saradnju između UzJN, DK, VDT, DRI, UP, UzIP u pogledu razmjene podataka, a u vezi sa pojedinačnim kršenjem zakona, kao i saradnja u pogledu zajedničke edukacije navedenih organa:** Tokom izvještajnog perioda ostvarena je intezivna međuinsticionalna saradnja u pogledu razmjene podataka, u vezi pojedinačnim kršenjem zakona, zajedničke aktivnosti za edukaciju naručilaca i jačanja administrativnih kapaciteta naručilaca;
  8. **Monitorisanje efikasnosti analizirajući tržišne cijene, cijene ugovora kod okvirnih sporazuma:** ova aktivnost UzJN, MF i UzIP realizovana je u skladu sa propisanim nadležnostima navedenih institucija, stim što će se u narednom periodu raditi se na jačanju monitoringa tržišne cijene i pojedninačnih ugovora i okvirnih sporazuma;
  9. **Kreiranje sajta gdje svako može da prijavi anonimno instancu korupcije ili zloupotrebe javnih fondova i uspostavi proceduru kako da se istraže ovi slučajevi (takođe može biti jaka alatka javnih odnosa):** Navedena aktivnost planirana je za period 2017-2018. godine.
  10. **Objavljivanje svih srodnih dokumenata o javnim nabavkama:** ZoJN je propisana obavezost objavljivanja plana javnih nabavki, tenderske dokumentacije, odluke o kvalifikaciji kandidata, odluke o izboru najpovoljnije ponude, odluke o obustavi

³⁷ Tačka 3. Aktivnosti u procesu prihvatiavanja EU, jačanje kontrolnih mehanizama u postupcima javnih nabavki

postupka javne nabavke, odluke o poništavanju postupka javne nabavke, ugovora o javnoj nabavci, izmjene, odnosno dopune plana, tenderske dokumentacije, odluke i ugovora, kao i preuzimanjem drugih radnji i mjera kao i čuvanje dokumentacije od strane naručilaca a nastale u postupku javne nabavke, osim toga na internet stranici UzJN objavljaju se i propisi, publikacije, izvod iz dnevnih listova na temu javnih nabavki (PRESS), katalozi, aktivnosti iz oblasti javnih nabavki na dnevnoj osnovi, EU tenderi, projekti, povezani linkovi sa javnim nabavkama, duge informacije i srodnna dokumenta.

11. **Čuvanje dokumentacije od strane naručilaca a nastale u postupku javne nabavke u skladu sa ZoJN:** U skladu sa definisanim aktivnostima ZoJN uredena je obaveza čuvanja dokumenata nastalih u postupku javne nabavke najmanje pet godina, dok je tri godinine za nabavke čija vrijednost do 15.000, 00 eura.
12. **Obuka policije i tužilaštva u oblasti javnih nabavki:** Navedena aktivnost izvršena je predhodnom periodu. UzJN je nastavila dalju intezivnu saradnju i pruža savjetodavnu pomoć nadležnom ministarstvu i tužilaštvu u zavisnosti od iskazanih potreba.
13. **Obuka za rukovodioce naručilaca o upravljačkoj odgovornosti i ulozi u sprovodenju internih procedura:** Izvršena obuka za rukovodioce naručilaca o upravljačkoj odgovornosti i ulozi u sprovodenju internih procedura.
14. **Kažnjavanje u slučajevima kršenja ZoJN:** U cilju unapređenja mjera za suzbijanje neregularnosti i mjera za borbu protiv kurupcije ZoJN utvrđene su kaznene odredbe u smislu prekršajne odgovornosti slučajevima kršenja vog zakona.
15. **Unaprijediti savjetodavne funkcije UzJN kako bi se olakšalo zakonito sprovođenje propisa iz oblasti javnih nabavki:** Zakonom normirana nadležnost za davanje mišljenja o primjeni i sprovodenju ZoJN i podzakonskih akata ponudačima i naručiocima kako bi se olakšalo zakonito sprovođenje propisa iz oblasti javnih nabavki

Vlada je uvojila i Akcioni Plan za sprovođenje gore navedene Strategije kao i formirala Koordinaciono tijelo koje će se baviti realizacijom mjera iz Akcionog plana, sačinjavati izvještaj o svom radu i realizovanim mjerama iz AP za sprovođenje Strategije i dostavljati Vladi CG.

Do sada je od predviđenih mjera iz AP koji se odnose na unaprijeđenje mjera za suzbijanje neregularnosti i mjere za borbu protiv korupcije, realizovano 7, od kojih se 5 realizuje u kontinuitetu, djelimično je realizovano 5 mjera, a 2 mjere nijesu realizovanje.

UzJN u cilju potrebe za poboljšanjem koordinacije među institucijama koje se bave preventivnim antikorupcijskim aktivnostima kontinuirano informiše predstavnike EU sa ciljevima unapređenja koordinacije između preventivnih organa koje se odnose na: dogovor oko konkretnih mjera za jačanje vidljivosti i prepoznatljivosti antikorupcijskih preventivnih napora, razvoj strateškog pristupa kojim se uzdiže profil koordinacije u oblasti prevencije korupcije na jedan veći institucionalni nivo, preliminarni pregled činjeničnog stanja u oblasti prikupljanja, analize i dijeljenja podataka među organima za prevenciju, razmatranje niza zaključaka i preporuka za dalje unapređenje koordinacijskih mjera.

UzJN kontinuirano radi na jačanju transparentnosti, upravljanju javnim sredstvima, uključivanju biznis sektora, osnaživanju mehanizama kontrole, zaštiti „uzbunjivača“, kao i jačanju uloge civilnog sektora u cilju sprječavanja korupcije u sistemu javnih nabavki.

U sklopu preventivne nadležnosti koju ima Uprava za javne nabavke veoma aktivno se radi na:

a) TRANSPARENTNOSTI - Riječ transparentnost već zvuči kao mantra u debatama o korupciji. Međutim, od slobodnog pristupa informacijama bolji mehanizam za borbu protiv korupcije u javnim nabavkama, i generalno, ne postoji, a i kada bi postojao morao bi da bude zasnovan na javno dostupnim informacijama. Uspješna primjena Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja jedno je od dobrih dostignuća tranzicije kojim građani CG mogu da se ponose. Portal javnih nabavki je odličan izvor informacija za kontrolu zakonitosti i svršishodnosti sprovedenih javnih nabavki. Međutim, znatno više svjetla bi trebalo da bude bačeno na fazu utvrđivanja potreba za određenim robama, radovima i uslugama i planiranja javnih nabavki o kojima nema dovoljno informacija. Planovi javnih nabavki oskudijevaju objašnjjenjima koja su nužna za njihovo razumijevanje.

Ipak teže od nadzora nad planiranjem javnih nabavki je pratiti realizaciju ugovora. Posebno je to teško kod velikih infrastrukturnih projekata gdje je bez uspostavljenog ozbiljnog sistema kontrole (*interne i eksterne*), teško utvrditi recimo da li je ugrađen materijal koji je naveden u ponudi ili možda neki jestiniji i manje kvalitetan. Za praćenje velikog broja nabavki neophodna su i stručna znanja koja prosječni građanin ili kontrolne institucija ne posjeduju. Pored manjka transparentnosti u nekim fazama planiranja i sprovođenja javnih nabavki važan problem je i pravovremenost objavljivanja informacija. Mnogi dokumenti iz kojih se može vidjeti nesavjesno ili protivzakonito djelovanje bivaju dostupni javnosti tek kada je teško napraviti restituciju što odvraća zainteresovane aktere od intervencije.

b) PROMOCIJI DOBROG UPRAVLJANJE SREDSTVIMA - Dobro upravljanje javnim sredstvima podrazumijeva transparentno upravljanje, ali i još ponešto. Prije svega upotrebu sredstava u javnom interesu i za unapređenje javnog dobra. To bi značilo npr. da javno komunalno preduzeće ne nabavlja stručnu literaturu u vrednosti 80.000 eura ako njegovi dugovi čine preko 2/3 ukupnog kapitala preduzeća. To znači da se strategije razvoja i planovi poslovanja javnih preduzeća moraju uskladiti sa opštijim strategijama za čije ispunjenje su odgovorna ministarstva, Vlada ili lokalna samouprava. Pregršt strategija kojima se malo ko vraća nakon usvajanja bilo da provjeri šta bi trebalo raditi u narednom periodu ili da ocijeni stepen i kvalitet njihove realizacije takođe je protivno principima dobrog upravljanja. U krajnjoj liniji, izrada svih tih dokumenata imala je svoju cijenu bez obzira da li je izvor finansiranja bio budžet ili donacija. Tek na osnovu jasnih planova razvoja i strategija moguće je cijeniti da li se sredstvima za javne nabavke dobro upravlja. Zaštitom principa dobrog upravljanja trebalo bi da se bave uspostavljeni kontrolni mehanizmi, kako interni tako i eksterni.

Uspostavljanje dobrog upravljanja u javnim nabavkama biće potpomognuto uvodenjem profesionalnih službenika za javne nabavke kod naručilaca koji raspisuju javne nabavke. Pored stručnosti ovaj institut ima potencijal da unese i više integriteta u postupke javnih nabavki obzirom da će u slučaju nepravilnog i nezakonitog postupanja oni biti najizloženiji sankcijama. Međutim, ovi službenici bi morali da budu i adekvatno nagradeni za odgovornost koju preuzimaju. U suprotnom, mjesto službenika za javne nabavke neće biti atraktivna ljudima koji imaju znanja i vještine da posao obavljaju u skladu sa najvišim standardima. Za ove službenike neophodno je obezbijediti konstantnu obuku i stručnu podršku kako bi se javne nabavke kontinuirano unapredivale. Pored vrhunskog snalaženja u propisima, potrebno je obezbijediti obuku u domenu primjene savremenih tehnologija, te u oblasti standarda integriteta i etike.

c) UKLJUČIVANJEM BIZNIS SEKTORA - U razmatranjima korupcije u javnom sektoru ne smijemo da zanemarimo ulogu poslovnog sektora. Da bi javni sektor mogao da bude korumpiran mora da postoji i druga strana bez obzira da li inicijativa dolazi iz javnog sektora ili privatnog. U CG još uvijek nema ozbiljnijih napora biznis sektora da se korupcija u javnim nabavkama umanji. Štaviše, preduzeća se nerado obraćaju i za zaštitu prava u postupećima javnih nabavki. Razlozi za ovakvu situaciju su višestruki. Preduzeća izbjegavaju da na bilo koji način, makar i posredno, budu povezani sa korupcijom, ako ni zbog čega drugog, onda zbog lošeg marketinga. Međutim, u teoriji je jedan od čestih modela korupcije i kartelsko organizovanje i dogovaranje nekoliko ponudača koji iz konkurenциje izbacuju sve ostale ponudače, obezbjeđujući da uvek neki od učesnika u kartelu dobije posao. Izvedba može da se razlikuje, od rotiranja dobitnika poslova do medusobne podjele novca ili angažovanja članova kartela kao podizvodača u realizaciji posla.

Da bi se napravio iskorak iz „začaranog kruga korupcije“ napor mora da napravi i poslovni sektor i da jasno izrazi namjeru, a potom i da demonstrira viši nivo integriteta u javnim nabavkama. Poslovnom sektoru će biti jednostavnije da napravi ovaj iskorak u nekoj vrsti koalicije koja bi omogućila da se inicijativa ne identificuje sa jednom ili nekoliko kompanija koje bi mogle da snose negativne posledice ovakvog delovanja.

d) OSNAŽIVANJEM INTERNIH I EKSTERNIH MEHANIZAMA KONTROLE - Interna revizija naručilaca trebalo bi da bude stimulisana da radi svoj posao efikasnom radno-pravnom zaštitom i odgovarajućim primanjima, ali i odgovorna u slučaju propusta. Neophodno je uvesti jasan sistem odgovornosti i za ostala tijela koja imaju nadležnost kontrole zakonitosti poslovanja poput upravnih i nadzornih odbora u javnim preduzećima. Suzbijanje korupcije u javnim nabavkama svakako bi doprinijelo jačanje uloge predstavničkih tela u kontroli rada javnih preduzeća. Izveštaji o realizaciji javnih nabavki trebalo bi da budu diskutovani u odborima i na plenarnim sjednicama posebno lokalnih parlamenta.

Ovaj segment podrazumijeva i kontinuiranu gradnju institucija, prije svega kontrolnih. Međutim, kada se ovo kaže ne misli se na često gašenje postojećih i stvaranje novih institucija. Naprotiv, potrebno je unapredrevati postojeće institucije i obezbijediti im neophodne resurse za razvoj.

e) ZAŠTITA “UZBUNJAVAČA” - Važan deo antikorupcijskog sistema čine uzbunjivači. Radi se o ljudima koji su spremni da javno ukažu na korupciju kako bi zaštitili javni interes, rizikujući gubitak posla ili nekog prava koje su koristili, ali često i sopstvenu bezbjednost. Štiteći uzbunjivače država štiti sebe. U SADu na primjer uzbunjivači dobijaju višemilionske kompenzacije ukoliko se na sudu dokažu njihove tvrdnje.

f) ULOGA CIVILNOG SEKTORA - Organizacije civilnog društva unije su u nadzor javnih finansija i metode, znanja i vještine inače svojstvene civilnom sektoru: otvaranje dijaloga o važnim temama, izradu prijedloga praktičnih politika i modela propisa, te njihovo zagovaranje pred institucijama i u javnosti i djelovanje u koalicijama što im s jedne strane pruža zaštitu od progona, a sa druge strane jača zagovaračku poziciju. Ipak, među organizacijama civilnog društva aktivnim u nadzoru trošenja javnih sredstava ili sasvim konkretno javnih nabavki upadljivo nedostaju komore i profesionalna udruženja. Uključivanje ovih aktera u nadzor javnih nabavki u sektorima kojima se bave donijelo bi novi kvalitet i obezbjedilo dublje uvide i, još važnije, kontinuitet u gradanskom nadzoru javnih nabavki u ovim sektorima koji profesionalne antikorupcijske organizacije teško mogu da obezbjede samostalno.

- g) INICIJATIVA UPRAVE - Pored gore navedenih aktivnosti UzJN je uputila inicijativu Agenciji za sprečavanje korupcije za izradu i distribuciju širom CG flajera na temu "Prevencija korupcije u javnim nabavkama". Cilj inicijative je jačanje nivoa javne svijesti o problemu korupcije i edukacija građana, kao i ohrabrvanje istih da prijavljuju korupciju nadležnim organima. Održano je niz sastanaka sa Agencijom za antikorupciju na temu povezivanja Informacionog sistema između ova dva organa, kao i na temu kontrole interesa javnih funkcionera, korišćenjem informacionih tehnologija.

Rad u organima javne uprave vrlo kompleksan i složen, te stoga se i pred zaposlenim često postavljaju eličke dileme. Zaposleni u UzJN imaju tendenciju usvajanja znanja i primjenu standarda koji se odnose na ostvarivanje principa koji čine "dobru upravu", a prije svega primjenu Zakona i Etičkog kodeksa i Principa integriteta.

8.1. Inicijative UzJN podnijete UzIP

U izvještajnom period UzJN podnijela je UzIP sljedeće inicijative za provjeru zakonitosti rada određenih naručilaca;

1. 34 inicijative UzJN je uputila UzIP – razlog - nedostavljanje Godišnjeg Izvještaja UzIP do 28.02.2017. godine, inicijativa br. 01-3682 od 25.04.2016.godine
2. Uprava za javne nabavke je inicirala inspekcijski nadzor u Opštini Plužine, br. Inicijative, 01-4379 od 31.05.2016.godine
3. Uprava za javne nabavke je inicirala inspekcijski nadzor u Opštini Kolašin br. inicijative, 01-3446 od 15.04. 2016.godine
4. 13 inicijativa za nedostavljanje Izvještaja o antikorupciji,
5. Više ukazivanja u skladu sa potpisanim Memorandumom o saradnji između UzJN i UzIP.

9. SPORAZUM O VLADINIM JAVNIM NABAVKAMA (GPA)

Sporazum o vladinim nabavkama (GPA) Svjetske trgovinske organizacije, unapređuje pristup tržištu kroz fer konkurenčiju, transparentnost procedura i inkluzivnost u oblasti globalnog tržišta nabavki. Javne nabavke čine 15% od ukupnog bruto domaćeg proizvoda u razvijenim zemljama i zemljama u razvoju. Trenutno je samo jedan dio njih obuhvaćen Sporazumom o vladinim nabavkama.

Cilj ovog Sporazuma je što veća otvorenost prema međunarodnom tržištu i konkurenčiji, a sa druge strane i garancija za potrebnu transparentnost i posvećenost dobrom upravljanju. Sporazum je revidiran u cilju modernizacije izvjesnih aspekata pravila i normi, kao i u cilju povećanja obima istog. Revidirana verzija ovog Sporazuma na snagu je stupila u aprilu 2013. godine. Razni su razlozi učlanjenja u ovaj Sporazum, za neke članice STO-a, pristupanje je unajviše i u prvom redu podstaknuto ili pak isključivo, uzimajući u obzir pristup tržištu. Samim tim je učlanjenje u ovaj Sporazum rješenje za dobijanje sigurnog i zakonitog pristupa tržištu javnih nabavki čija se vrijednost procjenjuje u iznosu od 1,7 triliona dolara godišnje, i čija će se vrijednost zasigurno uvećavati tokom vremena. Sporazum je veoma važan alat koji omogućava pristupanje malim i srednjim preduzećima internacionalnom tržištu.

CG je u oktobru 2013. godine otpočela aktivnosti u pregovaračkom procesu na pristupanju Sporazumu o vladinim nabavkama, u skladu sa obavezama preuzetim članstvom u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji i politikom otvorenog tržišta javnih nabavki. Jula 2015. godine, predajom ratifikacionih instrumenata, CG je postala punopravna članica Sporazuma i time ispunila veoma važnu međunarodnu obavezu. Pristup GPA-u je dosta složen proces i specifičan za svaku zemlju kandidata. Trajanje i kompleksnost pregovora zavisi od zemlje do zemlje i zavisi od složenosti privrednog sistema zemlje i političke volje vlade da podrži taj proces.

U cilju ispunjavanja Sporazumom preuzetih obaveza UzJN u korodinaciji sa Sekreterijatom STO-a i EBRD-a, je u Podgorici, 4 - 5. maja 2016. godine održala dvodnevni nacionalni seminar. Na seminaru učešće su uzeli predstavnici Sekreterijata STO-a, EBRD-a, kao i predstavnici Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija.

Učesnici seminara su upoznati sa procesom pristupanja Crne Gore ovom Sporazumu, koji je specifičan za svaku zemlju, kao i sa konceptom, principima i obavezama u okviru ovog Sporazuma i značajem koji isti ima za crnogorsko tržište. Istaknuto je da Sporazum stvara određeni prostor koji pruža jednakе mogućnosti svim potencijalnim konkurentima i učesnicima na lokalnom i globalnom tržištu. Poštujući osnovne principe po kojima funkcioniše ovaj Sporazum, princip transparentnosti, liberalizacije trgovine i promovisanje konkurenčije, podsticanje razvoja i ekonomskih reformi zemlja se obavezuje na transparentno vođenje politike, na smanjenju trgovinskih barijera kao i na pružanju pomoći zemljama u razvoju i najmanje razvijenim zemljama.

Takođe, predstavnici UzJN su od 1-4. novembra 2016. godine u Beču, prisustvovali su na regionalnoj radionici na temu vladinih javnih nabavki za centralnu i jugoistočnu Evropu, u organizaciji STO/EBRD-a u saradnji sa JVI. Tema radionice bila je "Vladine nabavke i međunarodna trgovina: STO aktivnosti, regionalni razvoj i politički uslovi kod zemalja u tranziciji i razvoju". Cilj Radionice je da obezbijedi forum i kreatore politike u trgovini i javnim nabavkama i eksperte kako bi razmijenili informacije i inicijative na nacionalnom, bilateralnom regionalnom i multilateralnom nivou.

Širi ciljevi programa su:

- (I) upoznavanje učesnika radionice sa aktivnostima WTO, koje se odnose na javne nabavke, posebno koje se odnose na trgovinu, upravljanje i ekonomski učinak,
- (II) da elaborira benefite i izazove u vezi sa pristupanjem i implementacijom Sporazuma,
- (III) razgovor o međunarodnim i regionalnim standardima, razvoju i trendovima u oblasti javnih nabavki.

Važno je napomenuti da je ova radionica imala i međunarodni karakter jer su učeće uzeli i predstavnici: Bosne i Hercegovine, Jermenije, Rusije, Makedonije, Gruzije, Ukrajine, Moldavije, Bjelorusije, Kazakstana, Kirgistana, Turske, Tadžikistana, Irana i drugih. Radionica je zahtijevala aktivan pristup svih učesnika kako kroz diskusiju tako i kroz određene zadatke.

Prve statističke podatke za 2016 godinu UzJN će dostaviti Sekretarijatu STO po usvajanju ovog Izvještaja a po Aneksina 1 do 7.

10. REALIZACIJA ZAPOČETIH PROJEKATA OD ZNAČAJA ZA SISTEM JAVNIH NABAVKI (4 PROJEKTA)

U 2016. godini UzJN je započela veoma ambiciozne projekte čija realizacija se očekuje u toku 2017 godine, a radi se o sljedećim Projektiima:

Prvi projekt

Pod nazivom „*Support to PFM Policies*“ koji u okviru Komponente IV predviđa sredstva za finansiranje aktivnosti korisnika projekta državne pomoći pod nazivom „*Unaprjedenje i jačanje institucionalnog i pravnog okvira u oblasti državne pomoći i javnih nabavki*“.

Cilj projekta je povećanje efikasnosti, efektivnosti i transparentnosti upravljanja javnim finansijama u Crnoj Gori u skladu sa EU standardima.

Zaposleni UzJN učestvovali su na pisanju projekta, koordinaciji aktivnosti i saradnji sa državnom pomoći, kao drugim korisnikom pomenutog Projekta, CFCU-om i Ministarstvom finansija. Takođe ovaj projekat treba da doprinese poboljšanju pravnog i operativnog okruženja u javnim nabavkama u CG.

Kroz projekat treba da budu finansirane i sprovedene četiri aktivnosti koje se odnose na:

- podršku izradi ZoJN i podzakonske regulative,
- obuku u oblasti javnih nabavki i podrška UzJN,
- izradu priručnika, smjernica i drugih uputstava za primjenu novog zakonodavstva,
- kampanju podizanja javne svijesti.

Status i vrijednost projekta: Obavještenje o ugovoru (*Concertat Notice.docx.*) objavljeno je 28 marta 2017. godine na Portalu www.mf.gov.me, vrijednost projekta je **875.000,00 eura** rok za otvaranje je jun 2017 godine, planirani datum početka Ugovora decembar 2017 godine, rok trajanja Projekta je 24 mjeseca, nabavka će se izvršiti kroz ograničeni postupak.

Drugi projekt

Finansijski sporazum između Vlade CG i Evropske komisije o godišnjem nacionalnom programu IPE za CG za 2014. godinu, za akcije koje će se sprovoditi indirektnim modelom upravljanja, potpisana je 10.12.2015.godine. Ključni dio sporazuma za javne nabavke je projekat „*Uvodjenje elektronskog sistema javnih nabavki u CG*“.

Od novembra 2015. godine počinje se sa pripremom realizacije tog projekta. Od strane ministra finansija obrazovana je Radna grupa za izradu Projektnog zadatka (*Terms of Reference - ToR-a*) za pripremu uvođenja elektronskih javnih nabavki (“*Implementation of E-procurement system*”).

Nakon formiranja Radna grupa izradila je Prior Information Notice - PIN (*najava ugovora*) i ista je objavljena u januaru mjesecu 2016.godine (*objavljeno na sajtu Ministarstva finansija - Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći (CFCU)*). Dalje aktivnosti vezane za projekat koje su uslijedile su izrada Contract Notice-a i finalizacija Terms of Reference -a (*na temelju Action Document-a za dati projekat*), na osnovu kojeg su i popunjene pojedine stavke u Contract Notice -u.

Decembra 2016. godine Contract Notice je finaliziran i dato je odobrenje za njegovu objavu.

Za objavljivanje ToR-a neophodna je saglasnost Ministarstva za informaciono društvo na projektni zadatak. Reformom državne uprave ovi poslovi su u nadležnosti MJU. Saglasnost na TOR MJU izdalo je 11.aprila 2017.godine.

Osnovni, strateški cilj uvođenja elektronskih javnih nabavki u CG jeste, prije svega, povećanje transparentnosti i efikasnosti javnih nabavki, zatim doprinos borbi protiv korupcije i ostalih neregularnosti koje se javljaju u ovoj oblasti, kao i uspostavljanje jedinstvenog sistema javnih nabavki zahvaljujući unifikaciji i standardizaciji procedura. Projekat IPA II 2014-2020 pod nazivom „*Implementacija sistema e-javnih nabavki*“ rezultirao je odobravanjem sredstava za implementacijom e-nabavki u našoj zemlji.

Projekat će se posebno fokusirati na razvoj modernog sistema e-nabavki u klasičnom sektoru u CG kroz sledeći set aktivnosti:

- Izradu AP za praktično uvođenje e-nabavki u CG;
- Razvoj infrastrukture za e-nabavke uključujući isporuku i instalaciju neophodnih komponenti hardvera i softvera za rad i početno održavanje novog sistema;
- Pružanje operativne podrške i usluga Help-desk-a u toku 12-mjesečne pilot faze rada. Izradu i implementaciju programa obuke za korisnike sistema i administratore (*zaposlene u UzJN, naručioce i ponuđače*), kao i isporuku svog neophodnog materijala za obuku;
- Medijsku kampanju za podizanje svijesti o politici i strategijama e-nabavki.

Glavni učesnici procesa razvoja e-nabavki su MF i UzJN kao ključni korisnik i koordinator aktivnosti. Ovo će zahtijevati dodatni regulatorni i institucionalni razvoj od strane drugih organa uprave koji su uključeni u proces.

Do sada na ovom Projektu je učinjeno sljedeće: Urađen i objavljen obavještenje o javnoj nabavki (*PIN*) za elektronski sistem javnih nabavki, u februara 2016 godine, poslije uspješno završenog PIN-a Sektor za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći (*CFCU*) Ministarstva finansija u saradnji sa Upravom za javne nabavke pristupio je finalnoj izradi tenderske dokumentacije i tenderske procedure, koja podrazumijeva oglašavanje, evaluaciju, donošenje Odluke o izboru najpovoljnije ponude i potpisivanje Ugovora i druge radnje koje će garantovati uspjeh Projekta. Vrijednost Projekta je 1,65 M.eura.

Realno je očekivati da se objavi tenderski postupak za izbor najpovoljnijeg ponuđača početkom III Kvartala 2017.godine.

Treći projekt

Strategija razvoja sistema javnih nabavki u CG za period 2016 – 2020. godine i AP, u cilju jačanja administrativnih kapaciteta u naručilaca i ponuđača u javnim nabavkama, za period od 2016 do 2020 godine da se izrade komunikacione smjernice za privredne subjekte, koje bi bile razvijene za MiSP, te izrada priručnika, informatora i sl. za predstavnike MiSP. U skladu sa datim ciljevima UzJN je tokom 2016. godine uradila detaljnu pripremu i istraživanje za realizaciju ovog projekta. Projekat je kandidovan WB krajem 2016. godine, isti prihvaćen i izabran lokalni eksperti. U okviru Programa podrške WB do sredine 2017 godine izradiće se smjernice za MiSP pod nazivom: „*Vodič za podsticanje većeg učešća malih i srednjih preduzeća na tržištu javnih nabavki u CG*“.

Opšti cilj vodiča je da doprinese većem učešću malih i srednjih preduzeća na tržištu javnih nabavki u CG, iz razloga što ovaj sektor predstavlja sve značajniji segment crnogorske privrede. Vrijednost Projekta 50 000 \$. Realizacija ovog projekta predviđena je za jun 2017. godinę

Četvrti projekt

Osim gore pomenutog vodiča UzJN u saradnji sa WB realizuje se i projekat vezan za jačanje monitoringa u javnim nabavkama pod nazivom „*Sistem praćenja javnih nabavki u CG*“.

Projekat je kandidovan u želji da se poboljša praćenje sistema javnih nabavki, potrebe za postavljanjem jasnih ciljeva za praćenje, izrade plana za poboljšanje sistema praćenja u cilju sagledavanja ključnih parametara u procesu reformi sa jasnom vizijom unapređenja.

UzJN kao nadležni organ koji prati ostvarivanje sistema javnih nabavki u CG kandidovala je ovaj projekta da angažovanjem eksperata za oblast monitoringa i korišćenjem iskustva WB sačinili priručnik koji će biti dobra osnova za sve državne organe koji igraju konkretnu ulogu u sistemu javnih nabavki (*UzJN, DK, UzIP, DRI, ASK*).

UzJN je mišljenja da osim UzJN i drugi državni organi koji se bave poslovima javnih nabavki treba da imaju jasan dogovor vezano za određene elemente praćenja u oblasti politike javnih nabavki, ciljeva te politike, ključnih pokazatelja učinka koji će se koristiti, protokol o prikupljanju i obradi podataka, protokol o objavljivanju rezultata. Realizacija ovog projekta predviđena je za jun 2017. godine. Vrijednost projekta je **30 000 \$**.

11. STATISTIČKI IZVJEŠTAJ O JAVNIM NABAVKAMA

Ovaj dio izvještaja nudi detaljan prikaz nacionalnog sistema javnih nabavki sa kvantitativnog aspekta procjene i ocjenjivanja sistema javnih nabavki. Sadrži podatke koje je UzJN prikupila, objedinila i obradila u skladu sa uspostavljenom pozitivnom praksom, a koji su od važnosti i prilagodene su potrebama CG, te predstavljaju ključne informacije za jačanje funkcije praćenja samog sistema i reformi javnih nabavki.

Model prikupljanja podataka je decentralizovan, na način da svaki naručilac vodi evidenciju, obrađuje podatke i dostavlja izvještaj UzJN u elektronskoj formi i pisano na papiru, a ovaj organ ih na centralnom nivou prikuplja, analizira i obrađuje³⁸.

U daljem tekstu date su sveobuhvatne informacije, rangirane po prioritetima u želji da se ciljevi politike u javnim nabavkama mijere na kvantitativan, pouzdan i uporediv način, za pojedine segmente i na period od šest godina.

Svi pojedinačni izvještaji naručilaca/obveznika primjene Zakona Uprava je objavila na internet stranici: www.ujn.gov.me, u okviru sekcije „*Pojedinačni izvještaji obveznika primjene Zakona o javnim nabavkama za 2016. godinu*“.

11.1. Obveznici primjene Zakona

Obavezu primjene ZoJN u 2016. godini imalo je ukupno 616 naručilaca, od čega 453 ili 73,54 %, čine državni organi, organi lokalne samouprave i javne službe, 15 ili 2,44 % privredna društva koja vrše poslove od javnog interesa (akcionarska društva), 135 ili 21,92 % privredna društva čiji je osnivač Država i lokalna samouprava i 13 ili 2,11 % privredna društva iz oblasti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga.

Indikativna lista je utvrđena na osnovu člana 2 ZoJN.

Tabela 11: Broj obveznika primjene Zakona

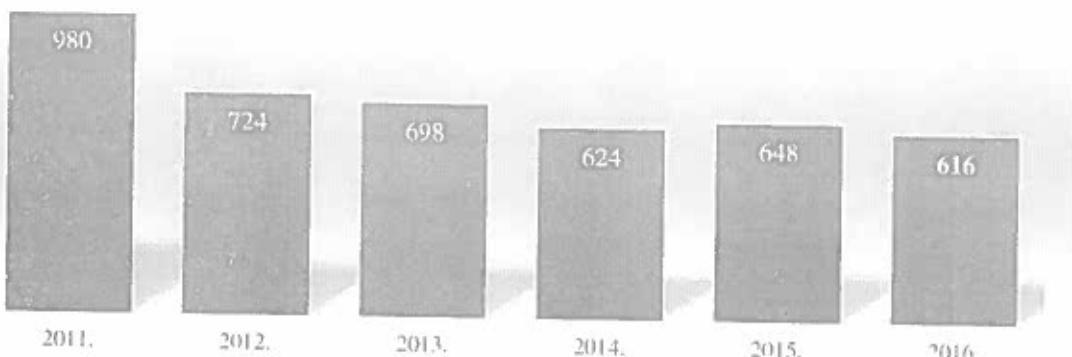
Redni broj	Grupa obveznika	Broj obveznika	Procentualno učešće (%)
1	Državni organi, organi jedinice lokalne samouprave i javne službe - (ZoJN, član 2, stav 1, tačka 1)	453	73,54 %
2	Privredna društva koja vrše poslove od javnog interesa (akcionarska društva) - (ZoJN, član 2, stav 1, tačka 2)	15	2,44 %
3	Privredna društva čiji je osnivač Država i lokalna samouprava- (ZoJN, član 2, stav 1, tačka 3)	135	21,92 %
4	Privredna društva iz komunalnog sektora - (ZoJN, član 2, stav 1, tačka 4)	13	2,11 %
UKUPNO		616	

³⁸ *Zakon o javnim nabavkama CG, član 118:* „Naručilac je dužan da nadležnom organu, najkasnije do 28. februara tekuće za prethodnu godinu, dostavi izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama. Izvještaj iz stava 1 ovog člana dostavlja se u pisanoj i elektronskoj formi. Nadležni organ dužan je da pripremi godišnji izvještaj o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama u prethodnoj godini i dostavi Vladi, najkasnije do 31. maja tekuće godine. Sadržaj i obrazac izvještaja iz stava 1 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.“

Status obveznika primjene definisan je ispunjenjem uslova propisanim Zakonom, a ne u zavisnosti od toga da li se nalazi na listi obveznika. Stoga, u slučaju da se određeni državni organ, organ lokalne samouprave ili privredno društvo ne nalazi na listi naručilaca, a ispunjava uslove, odgovoran je da primjenjuje ZoJN. Neprimjenjivanje ovog zakona ima za posledicu prekršajnu i drugu odgovornost.

Uvidom u liste naručilaca za period od 2011. do 2016. godine primjetna je razlika u broju obveznika, zatim je vidan opadajući trend, da je u 2011. godini bilo 980 a u 2016. godini 616 obveznika. Razlozi smanjenja broja obveznika nastali su usled centralizacije javnih nabavki pojedinih državnih organa (zdravstvo, sudstvo, tužilaštvo, Univerzitet, određena ministartsva i uprave) u smislu člana 33 ZoJN. Međutim, primjetno je da se broj obveznika stalno mijenja, što može biti predmet posebnog praćenja i analize.

Grafikon 5: Ukupan broj obveznika za period 2011-2016.

11.2. Izuzeća od primjene Zakona o javnim nabavkama

ZoJN uredio je izuzeća od primjene u članovima 3, 111 i 116b. Iz tih razloga ovaj izvještaj ne sadrži podatke o ugovorenim nabavkama koje su izuzete od primjene ZoJN.

11.3. Broj dostavljenih izvještaja UzJN

Od ukupnog broja obveznika primjene ZoJN evidentiranih na listi, dostavilo je izvještaj o ugovorenim javnim nabavkama njih **594** ili **96,43%**, dok izvještaj nije dostavio **22** naručilac/obveznika zakona ili **3,57 %**, o čemu je obaviještena UzIP, radi preduzimanja mjera iz njihove nadležnosti. Podaci za 2015 govore da su ovi procenti nešto drugačiji u korist 2016 godine, naime u 2015 godine 90,43% obveznika je dostavilo godišnje Izvještaje dok 9,57 % to nije učinilo, znači da je poboljšanje dostavljanja izvještaja za skoro 62,70%, ovom poboljšanju zasigurno značajno je doprinio rad inspekcije za javne nabavke i proaktivni odnos Uprave za javne nabavke.

Prikaz obveznika koji nijesu dostavili izvještaj dat je u **Prilogu 4**, koji je sastavni dio ovog izvještaja.

11.4. Ukupna ugovorena vrijednost javnih nabavki za 2016. godinu

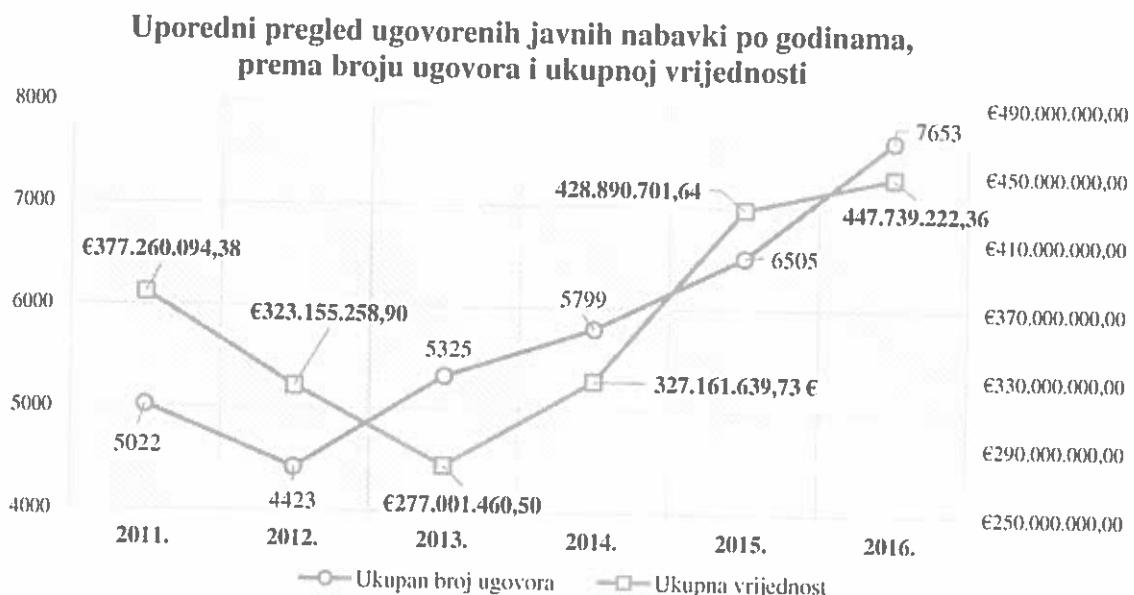
Obveznici primjene ZoJN u 2016. godini ugovorili su ukupno **447.739.222,36 eura** za **nabavku roba, usluga i radova**, zaključili ukupno **7.653 ugovora**.

Kretanje vrijednosti registrovanih javnih nabavki, sa aspekta vrijednosti i ukupnog broja zaključenih ugovora, prikazana je u **Tabeli 12** i **Grafikonu 6**.

Tabela 12: Pregled ugovorenih javnih nabavki po godinama

Godina	Broj	
	Ukupan broj ugovora	Ukupna vrijednost
2011.	5022	377.260.094,38 eura
2012.	4423	323.155.258,90 eura
2013.	5325	277.001.460,50 eura
2014.	5799	327.161.639,73 eura
2015.	6505	428.890.701,64 eura
2016.	7653	447.739.222,36 eura

Grafikon 6

Evidentno je da kada posmatramo ukupan broj ugovora počev od 2011/12 do 2016 da se isti značajno povećava, tako da ta razlika kada upoređimo 2012 i 2016 iznosi 3230 ugovora više u korist 2016 godine, posljedično i ukupna vrijednost je u korist 2016 za 124.583.963,46 eura.

Učešće javnih nabavki u BDP iznosilo je **11,77%** što je skoro na nivou prosjeka za proteklih šest godina.

Tabela 13: Učešće javnih nabavki u ukupnom BDP po godinama

2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
11,43%	9,72 %	8,30 %	9,62%	11,89%	11,77%

NAPOMENA: BDP za 2016. godinu iznosi 3.805.000.000,00 € (*preliminarni podaci*).

11.5. Broj i vrijednost ugovora prema vrijednosnom razredu

ZoJN omogućava naručiocima, da prilikom pokretanja postupka nabavke roba, usluga ili radova sami odluče da li će koristiti otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje, pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, konkurs, šoping ili neposredni sporazum.

Kako je pregovarački postupak javne nabavke bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje i neposredni sporazum ograničene transparentnosti, ZoJN je uredena ograničenost u primjeni, mogu se sprovesti samo uz prethodnu saglasnost UZJN ili do određenog procenta za neposredni sporazum. Zakonodavac je cijenio da će na taj način uticati na povećanje transparentnosti postupaka javnih nabavki kao jednog od ključnih principa i smjernica sistema javnih nabavki.

Shodno ZoJN postupak javne nabavke određuje se prema procijenjenoj vrijednosti javne nabavke koja se razvrstava u tri vrijednosna razreda³⁹, a evidenciju i izvještavanje o sprovedenim postupcima javnih nabavki naručiocu vrše po obrascu koje je propisalo MF⁴⁰.

U Tabeli 14 i Grafikonom 7 koji slijede dat je pregled ugovorenih nabavki za period od šest godina.

³⁹ *Zakon o javnim nabavkama CG, član 21: „I vrijednosni razred - za javnu nabavku čija je procijenjena vrijednost do 5.000 EUR-a, sprovodi se postupak neposrednog sporazuma; II vrijednosni razred - za javnu nabavku čija procijenjena vrijednost iznosi preko 5.000 EUR-a do 25.000 EUR-a za nabavku roba i usluga, odnosno preko 5.000 EUR-a do 50.000 EUR-a za ustupanje izvođenja radova, sprovodi se postupak šopingu; III vrijednosni razred - za javnu nabavku čija procijenjena vrijednost iznosi preko 25.000 EUR-a za nabavku roba i usluga, odnosno preko 50.000 EUR-a za ustupanje izvođenja radova, sprovode se postupci iz člana 20 tač. I do 7. ovog zakona. Za javne nabavke čija je procijenjena vrijednost u okviru I i II vrijednosnog razreda mogu se sprovesti i postupci iz člana 20 tač. I do 7. ovog zakona“.*

⁴⁰ <http://www.ujn.gov.me/2016/04/pravilnik-o-evidenciji-postupaka-javnih-nabavki/> : Na osnovu člana 117 Zakona o javnim nabavkama ("Službeni list CG", broj 42/11). Ministarstvo finansija, donijelo je Pravilnik o evidenciji postupaka javnih nabavki kojim je ureden bliži sadržaj, način vodenja i obrazac evidencije postupaka javnih nabavki.

Tabela 14: Pregled ugovorenih javnih nabavki, za period 2011-2016

	Ugovorene javne nabavke	Broj ugovora	Ugovorena vrijednost
2011.	Član 20 tač 1-5/ Tenderi (<i>Obrazac A</i>)	2554	342.613.920,35 €
	Šopingom (<i>Obrazac B</i>)	3475	15.507.728,70 €
	Neposredni sporazum (<i>Obrazac C</i>)	57963	19.138.445,33 €
2012.	Član 20 tač 1-5/ Tenderi (<i>Obrazac A</i>)	2694	289.492.670,54 €
	Šopingom (<i>Obrazac B</i>)	1729	13.941.245,77 €
	Neposredni sporazum (<i>Obrazac C</i>)	54370	19.721.342,59 €
2013.	Član 20 tač 1-5/ Tenderi (<i>Obrazac A</i>)	2995	239.944.977,82 €
	Šopingom (<i>Obrazac B</i>)	2330	16.605.717,42 €
	Neposredni sporazum (<i>Obrazac C</i>)	64579	20.450.765,26 €
2014.	Član 20 tač 1-5/ Tenderi (<i>Obrazac A</i>)	3028	289.550.682,40 €
	Šopingom (<i>Obrazac B</i>)	2771	16.882.918,81 €
	Neposredni sporazum (<i>Obrazac C</i>)	70659	20.728.038,52 €
2015.	Član 20 tač 1-5/ Tenderi (<i>Obrazac A</i>)	3361	386.535.629,10 €
	Šopingom (<i>Obrazac B</i>)	3144	19.533.017,98 €
	Neposredni sporazum (<i>Obrazac C</i>)	79303	22.822.054,56 €
2016.	Član 20 tač 1-5/ Tenderi (<i>Obrazac A</i>)	4097	400.807.043,73 €
	Šopingom (<i>Obrazac B</i>)	3556	23.547.961,52 €
	Neposredni sporazum (<i>Obrazac C</i>)	84967	23.384.217,11 €

Naručiocu su primjenjivali postupke/ak javnih/e nabavki/e uredene članom 20 tač. 1-5, (*velike nabavke*), za **4.097** ugovora i ugovorili ukupno **400.807.043,73 EUR-a**, a za (*male nabavke*) šoping za **3.556** ugovora ili **23.547.961,52 EUR-a** i neposredni sporazum za **84967** ugovora ili **23.384.217,11 EUR-a**.

Grafikon 7

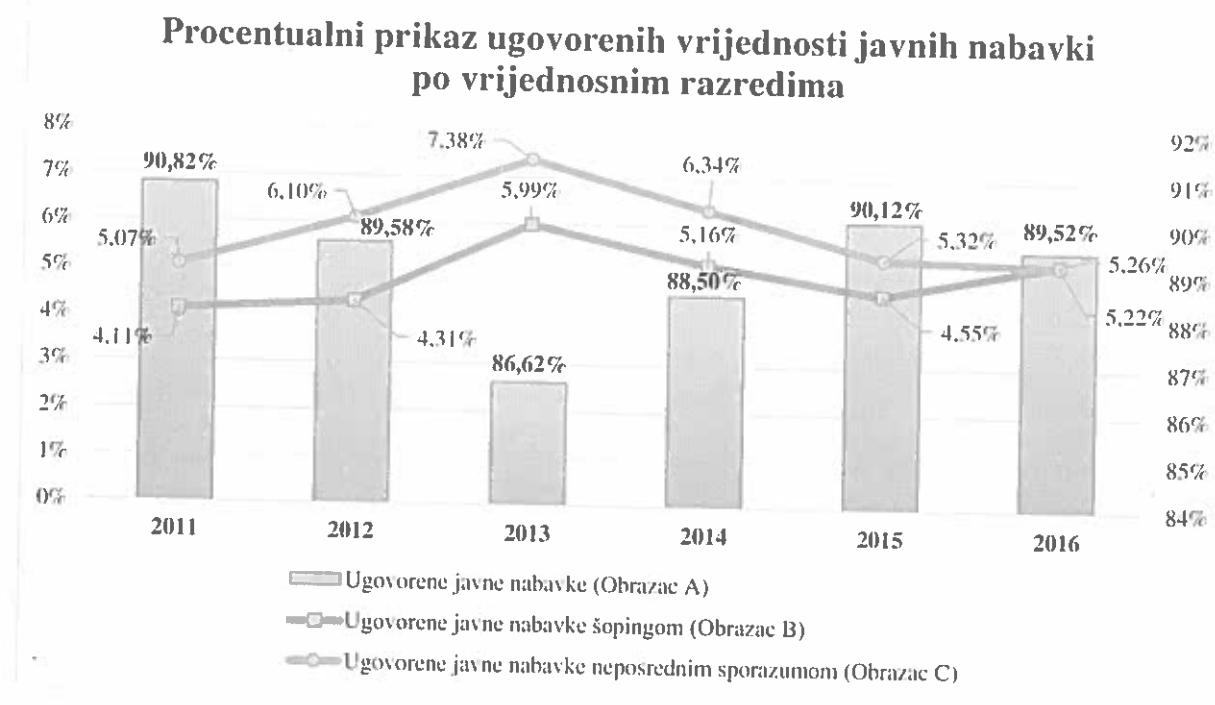

Tabela 15: Prikaz učešća nabavki velike i male vrijednosti po godinama

Godina	Broj		
	Ugovorene javne nabavke (Obrazac A)	Ugovorene javne nabavke (Obrazac B+C)	
2011.	90,82 %	9,18 %	
2012.	89,58 %	10,41 %	
2013.	86,62 %	13,38 %	
2014.	88,50 %	11,50 %	
2015.	90,12 %	9,88 %	
2016.	89,52 %	10,48 %	

Učešće nabavki male vrijednosti (*neposredni sporazum i šoping*) u ukupnoj vrijednosti javnih nabavki u 2016 godini, iznosilo je 10,48%. Ovakav dobar balans odnosa između velikih vrijednosti i malih vrijednosti rezultat je povećanja transparentnosti ovog postupka uvodenjem zakonske obaveze da se nabavke male vrijednosti moraju objavljivati (*šoping*) po principima otvorenog postupka sa nešto kraćim vremenom za podnošenje ponuda (*12 dana*) i (*neposredni sporazum*) gdje svaki naručilac koji se odluči za ovaj postupak javne nabavke mora donijeti poseban akt i javno ga objaviti na svom portalu, kao i obavezu za neposredni a tiče se vođenja na „*dnevnoj*“ osnovi evidencije o dodijeljenim javnim nabavkama primjenom neposrednog sporazuma, čime je otklonjen motiv da se nabavke dijele kako bi bile ispod granične vrijednosti za male nabavke i time izbjeglo objavljivanje.

11.6. Nabavke po vrsti predmeta javne nabavke⁴¹

U tabelama koje slijede dat je pregled vrijednosti ugovora za robe, usluge i radove dodijeljenih tokom javnog nadmetanja za period od šest godina i procentualno učešće.

Tabela 16: Ugovorene nabavke po vrsti predmeta javne nabavke

		Vrsta predmeta javne nabavke	Ugovorena vrijednost
	2011.		
		Robe	163.251.429,97 €
		Usluge	67.354.998,00 €
		Radovi	111.999.105,61 €
		Robe	200.282.733,26 €
		Usluge	45.513.712,68 €
		Radovi	77.358.812,96 €
		Robe	170.009.348,69 €
		Usluge	44.992.600,27 €
		Radovi	61.999.511,54 €
		Robe	215.182.613,49 €
		Usluge	51.359.874,35 €
		Radovi	60.619.151,89 €
		Robe	235.104.724,35 €
		Usluge	66.636.351,43 €
		Radovi	127.149.625,86 €
		Robe	219.652.414,02 €
		Usluge	72.341.769,66 €
		Radovi	155.745.038,68 €

Tabela 17: Uporedni godišnji pregled vrijednosti javnih nabavki po predmetima javne nabavke izražene u procentima

Godina	Predmet		
	Robe	Usluge	Radovi
2011.	47,65 %	19,66 %	32,69 %
2012.	61,98%	14,08%	23,94%
2013.	61,37 %	16,24 %	22,39 %
2014.	65,77 %	15,70 %	18,53 %
2015.	54,82 %	15,54 %	29,65 %
2016.	49,06 %	16,16 %	34,78 %

U 2016. godini u ukupnom broju objavljenih ugovora robe učestvuju u ukupnom iznosu od **219.652.414,02 EUR-a**, usluge sa **72.341.769,66 EUR-a**, a radovi sa **155.745.038,68 EUR-a**, dok je procenat vrijednosti za robe **49,06 %**, za usluge **16,16 %** i za radove **34,78 %**.

Upoređujući vrijednost javnih nabavki po predmetima i godinama vidno je da je ugovorena vrijednost javnih nabavki za robe najniža u 2011. godini a najveća u 2014. godini, za usluge

⁴¹ Zakon o javnim nabavkama CG, član 34, 35 i 36

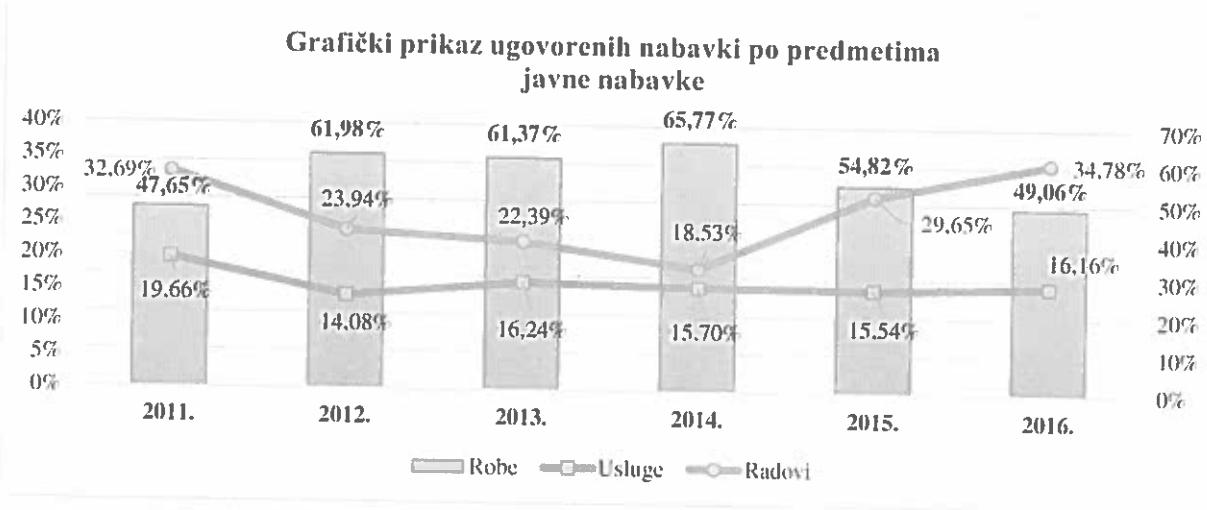
najniža u 2012. godini a najveća u 2011. godini, dok je za radove najniža u 2014., a najveća u 2016. godini. Jasna slika kretanja ugovorenih javnih nabavki po predmetima nabavke predstavljena je i **Grafičkom 8:**

Nabavke usluga imaju uravnovezen, skoro jednak procent učešća u ukupnim javnim nabavkama i prosječno se kreće za period 2011-2016 oko 16,23 %.

Ovaj procenat za radove je veoma različit i uslovljen prije svega ekonomskom krizom što se jasno pokazuje kontinuiranim padom u ukupnoj vrijednosti od 2012-2016 godine od 23,94 % pa do 34,78 %. Znači pad za skoro 30 % 2011. na 2012., a upoređujući 2012. sa 2014. još značajniji pad učešća radova od oko 44,09 %. Učešće radova kako opada ekonomski kriza sa jedne strane i povećavaju se investicije već raste i u 2015. i 2016. godinu.

Nasuprot radovima robe imaju izrazit kontinuitet u 2012/13 i 2014 godinu i blagi pad u 2015 i 2016 godinu.

Grafički 8: Ugovorene nabavke za period od 2011-2016 po predmetima nabavke

11.7. Nabavke iznad EU pragova po predmetima nabavke⁴²

U tabeli koja slijedi dat je ukupan broj ugovora i ugovorena vrijednost po predmetima nabavke, za nabavke iznad pragova EU za period od 2011 do 2016 godine.

⁴² Pragovi EU za 2016. i 2017. godinu su: 135,000,00 € za robe i usluge i 5,225,000,00 € za radove.

Tabela 18: Nabavke iznad pragova EU za period od 2011-2016. godine po predmetima nabavke

Godina	Predmet nabavke	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost	Ugovorenna vrijednost
2011	Robe	88	78.602.658,02	64.594.303,84
	Usluge	49	32.529.508,62	30.478.296,58
	Radovi	2	14.000.000,00	12.347.368,33
2012	Robe	47	27.912.428,71	24.652.910,60
	Usluge	25	11.692.922,23	11.313.679,19
	Radovi	2	18.360.000,00	17.161.221,96
2013	Robe	118	85.694.996,34	67.419.648,68
	Usluge	28	11.508.434,00	10.870.579,16
	Radovi	-	-	-
2014	Robe	140	164.302.147,02	153.371.640,36
	Usluge	43	10.670.981,90	10.390.126,98
	Radovi	-	-	-
2015	Robe	211	174.047.016,82	169.329.843,03
	Usluge	79	25.084.728,14	25.083.713,64
	Radovi	6	48.000.000,00	42.297.345,71
2016	Robe	186	150.780.248,14	148.780.519,37
	Usluge	75	21.963.561,85	21.886.983,16
	Radovi	3	44.060.000,00	41.122.347,55

U 2016. godini zaključeno je ukupno 264 ugovora za robe, radove i usluge iznad pragova EU, ugovorenna vrijednost ovih nabavki iznosi 211.789.850,08 eura ili 47,30% ukupno ugovorenih javnih nabavki za 2016. godinu.

U 2015 godinu zaključeno je ukupno 296 ugovora, vrijednosti 236.710.902,38 eura, što je za 10,81 % više u broju ugovora a vrjednosno manje za 10,52 %.

11.8. Nabavke po vrstama postupka⁴³

Pokazatelj uslova za slobodno djelovanje konkurenčije jeste zastupljenost i konkurentnih postupaka (otvoreni, ograničeni, pregovarački sa predhodnim objavljivanjem poziva, šoping postupak, konkurs) nasuprot nekonkurentnim postupcima (*pregovaračkim bez predhodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje, neposredni postupak*). Osim ograničene konkurenčije, pregovarački postupak karakteriše i povećan rizik od dogovaranja kako između naručioca i ponudača, tako i među samim ponudačima. Zbog toga je pregovarački postupak predviđen samo u izuzetnim slučajevima, i njegovo učešće u zemljama EU se kreće oko 5 % ukupne vrijednosti javnih nabavki. Zastupljenost vrsta postupaka u ukupnim javnim nabavkama u Crnoj Gori prikazana je u Tabeli 19 i Grafičku 9.

⁴³ Zakon o javnim nabavkama CG, član 20.

Tabela 19: Broj ugovora po vrstama postupka i premetima javne nabavke sa procijenjenom i ugovorenom vrijednošću

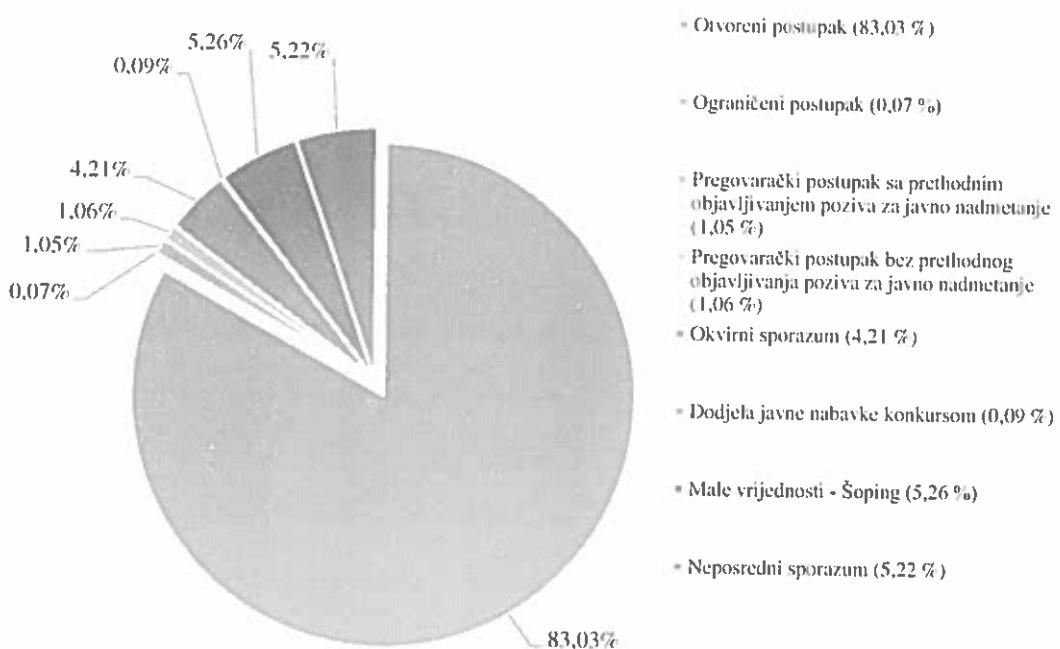
Pravilnik - Obrazac A (velike nabavke)	Vrsta postupka	Vrsta predmeta	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost	Ugovorena vrijednost
Otvoreni postupak	robe	2032	198.616.334,96 €	184.728.992,55 €	
	usluge	1045	44.241.419,75 €	40.080.803,54 €	
	radovi	490	167.738.225,48 €	146.931.354,71 €	
Ograničeni postupak	robe	6	272.842,94 €	271.405,54 €	
	usluge	4	54.280,50 €	54.198,87 €	
	radovi	-	-	-	
Pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje	robe	17	1.144.700,00 €	1.124.826,84 €	
	usluge	15	1.896.000,00 €	1.717.938,19 €	
	radovi	3	2.040.000,00 €	1.862.046,44 €	
Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje	robe	36	1.507.087,09 €	1.361.603,64 €	
	usluge	74	3.169.752,65 €	2.593.843,03 €	
	radovi	15	801.236,50 €	797.783,84 €	
Okvirni sporazum	robe	206	11.359.226,01 €	10.897.971,88 €	
	usluge	145	7.790.033,20 €	7.702.291,96 €	
	radovi	3	267.149,63 €	260.407,70 €	
Dodjela javne nabavke konkursom	robe	-	-	-	
	usluge	6	429.700,00 €	421.575,00 €	
	radovi	-	-	-	
UKUPNO:		4097	441.327.988,71 €	400.807.043,73 €	

Pravilnik - Obrazac B	Vrsta postupka	Vrsta predmeta	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost	Ugovorena vrijednost
	robe	1906	14.291.558,84 €	11.185.789,57 €	
Male vrijednosti - Šoping	usluge	1343	8.813.086,81 €	7.879.502,45 €	
	radovi	307	5.105.656,38 €	4.482.669,50 €	
UKUPNO:		3556	28.210.302,03 €	23.547.961,52 €	

Pravilnik - Obrazac C	Vrsta postupka	Vrsta predmeta	Broj ugovora	Ugovorena vrijednost
	Neposredni sporazum	robe	46842	
		usluge	37002	
		radovi	1123	
UKUPNO:		84967		23.384.217,11 €

Grafikon 9

Procentualni prikaz ugovorene vrijednosti po vrsti postupka

Podaci iz Tabele 19 i Grafikona 9 pokazuju da je učešće pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje bilo svega 1,06 % što je najniži nivo u proteklih devet godina.

Na osnovu podataka o kretanju učešća pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje u proteklom periodu predstavljenih i javno objavljenim Izvještajima na Portalu Uprave www.ujn.gov.me/izvjestaji, može se izvući zaključak da je za ovako stanje zaslužna Uprava za javne nabavke koja daje predhodnu saglasnost na opravdanosti primjene ovog postupka.

U 2016. godini Uprava je dala 137 „*pozitivnih*“ saglasnosti i 49 „*negativnih*“ za sprovođenje pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje. Procent „*pozitivnih*“ saglasnosti u odnosu na ukupan broj zahtjev (186) iznosi 73,66 %, nasuprot „*negativnim*“ u iznosu od 26,34%.

Imajući u vidu da su naručiocu, tokom proteklog vremena, stekli znanja o primjeni pregovaračkog postupka bez predhodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje uz pomoć saglasnosti, mišljenja i obuka, postavlja se pitanje svrshishodnosti daljeg zadržavanja ovog instrumenta.

Uporedno sa smanjivanjem učešća nekonkurentnih postupaka, povećala se zastupljenost otvorenog postupka. Učešće otvorenog postupka dostiglo je nivo od oko čak 93,71 % u 2016.godinu, što predstavlja napredak za skoro 1% u odnosu na 2015 godinu za (92,81 %), a što je nastavak rasta koji je započeo već ranijih godina.

Kao što je već istaknuto, davanje predhodne saglasnosti Uprave za javne nabavke na pokretanje ovog postupka imala je veliki značaj za porast primjene otvorenog postupka na račun pregovaračkog i dovodenja njihovog odnosa na nivo koji je u zemljama EU.

Takođe je udio ugovorenih javnih nabavki neposrednim sporazumom u ukupnoj ugovorenoj vrijednosti u 2016. godini je nešto niži u odnosu na predhodne godine.

Radi potpunije informisanosti, u prilogu izvještaja je dat pregled ugovorenih javnih nabavki po naručiocima sa najvećom ugovorenom vrijednošću nabavki neposrednim sporazumom.

U tabeli koja slijedi dat je broj ugovora i ugovorena vrijednost, pojedinačno učešće postupaka u ukupnom iznosu ugovorenih nabavki, iskazano odgovarajućim procentom po godinama, za period od 2011. do 2016. godine.

Tabela 20: Uporedni pregled broja ugovora i ugovorenih nabavki iskazan numerički i procentima za period od 2011-2016. godine, po postupcima nabavki

Vrsta postupka	Godina	Broj ugovora	%	Ugovorena vrijednost	%
Otvoreni postupak	2011	2373	47,25%	324.902.467,81 €	86,12%
	2012	2465	55,73%	274.991.512,15 €	85,10%
	2013	2747	51,59%	225.015.448,49 €	81,23%
	2014	2679	46,20%	266.980.332,79 €	81,61%
	2015	2941	45,21%	356.806.744,39 €	83,19%
	2016	3567	46,61%	371.741.150,80 €	83,03%
Ograničeni postupak	2011	3	0,06%	335.265,00 €	0,09%
	2012	2	0,05%	70.000,00 €	0,02%
	2013	2	0,04%	60.889,17 €	0,02%
	2014	1	0,02%	6.497,40 €	0,00%
	2015	13	0,20%	494.309,44 €	0,12%
	2016	10	0,13%	325.604,41 €	0,07%
Pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje	2011	3	0,06%	57.312,00 €	0,02%
	2012	4	0,09%	365.285,56 €	0,11%
	2013	6	0,11%	145.251,72 €	0,05%
	2014	-	-	-	-
	2015	6	0,09%	579.095,32 €	0,14%
	2016	35	0,46%	4.704.811,47 €	1,05%
Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje	2011	135	2,69%	13.463.058,74 €	3,57%
	2012	147	3,32%	10.346.106,32 €	3,20%
	2013	161	3,02%	9.019.939,24 €	3,26%
	2014	140	2,41%	8.701.088,52 €	2,66%
	2015	131	2,01%	7.992.327,10 €	1,86%
	2016	125	1,63%	4.753.230,51 €	1,06%
Okvirni sporazum	2011	38	0,76%	3.201.748,80 €	0,85%
	2012	68	1,54%	3.263.183,51 €	1,01%
	2013	71	1,33%	5.503.789,20 €	1,99%
	2014	198	3,41%	13.580.826,69 €	4,15%
	2015	258	3,97%	19.994.669,33 €	4,66%
	2016	354	4,63%	18.860.671,54 €	4,21%
	2011	2	0,04%	654.068,00 €	0,17%

Dodjela javne nabavke konkursom	2012	1	0,02%	3.400,00 €	0,00%
	2013	-	-	-	-
	2014	4	0,07%	42.117,00 €	0,01%
	2015	6	0,09%	47.613,52 €	0,01%
	2016	6	0,08%	421.575,00 €	0,09%
Šoping	2011	3475	69,20%	15.507.728,70 €	4,11%
	2012	1729	39,09%	13.941.245,77 €	4,31%
	2013	2330	43,76%	16.605.717,42 €	5,99%
	2014	2771	47,78%	16.882.918,81 €	5,16%
	2015	3144	48,33%	19.533.017,98 €	4,55%
	2016	3556	46,47%	23.547.961,52 €	5,26%
Neposredni sporazum	2011	57963		19.138.445,33 €	5,07%
	2012	54370		19.721.342,59 €	6,10%
	2013	64579		20.450.765,26 €	7,38%
	2014	70659		20.728.038,52 €	6,34%
	2015	79303		22.822.054,56 €	5,32%
	2016	84967		23.384.217,11 €	5,22%

11.9. Okvirni sporazum⁴⁴

Okvirni sporazum je ZoJN uveden 2006. godine. Nakon izmjena i dopuna ZoJN iz 2014. godine i podzakonske regulative korišćenje ove tehnike ugovaranja preciznije je uredeno, u smislu uskladivanja sa direktivama EU. Razvojem sistema javnih nabavki u Crnoj Gori, naručioci su učestalije koristili ovaj instrument, jer je njegova primjena u praksi pokazala kao dobar alat za naručioca i daje značajne prednosti u odnosu na klasične postupke javnih nabavki. Specifičnost okvirnog sporazume je u tome, što se nakon sprovedenog otvorenog, ograničenog ili pregovaračkog postupka može se zaključiti sporazum sa jednim ili više ponuđača, a potom se može zaključiti više pojedinačnih ugovora za vrijeme njegovog trajanja, da sporazum može trajati više godina, kao i to da se može zaključiti od strane više naručilaca sa više ponuđača, jednog naručioca i više ponuđača, jednog naručioca sa jednim ponuđačem i više naručilaca sa jednim ponuđačem. Ovaj sporazum nije tipičan obligaciono pravni ugovor, na osnovu istog ne postoji obaveza izvršenja javne nabavke, već obaveza nastaje zaključivanjem pojedinačnih ugovora o javnoj nabavci na osnovu prethodno zaključenog okvirnog sporazuma.

Okvirnim sporazumom omogućava se naručiocu da ne preuzme konačnu obavezu, već se definišu okviri potreba, a konačna obavezu naručilac preuzima kada bude izvjesna, nakon zaključenja pojedinačnih ugovora. Naručilac na ovaj način brže zadovoljava svoje potrebe nego u slučajevima, kada pokreće poseban postupak u momentu kada se iskaže potreba za robom, uslugama ili radovima.

Prednost okvirnog sporazuma je u tome, što je predviđena mogućnost ponovnog postizanja konkurenčije među ponuđačima sa kojima je zaključen okvirni sporazum, pružanje nove šanse da ponuđači u fazi zaključivanja pojedinačnih ugovora daju konkurentniju ponudu nego prije zaključivanja okvirnog sporazuma.

⁴⁴ Zakon o javnim nabavkama CG, član 26 i član 26a.

U CG, kao i u prethodnim godinama, okvirni sporazum se najčešće zaključuje nakon sprovedenog otvorenog postupka javnih nabavki za usluge popravki i servisiranja, telefonske usluge, nabavke zakupa robe, zatim nabavke prehrambenih proizvoda, goriva, lož ulja, medicinskih sredstava, laboratorijskog medicinskog potrošnog materijala, tj. kada je u pitanju stalna potrošna roba, stalne popravke ili radovi na održavanju, kada se zaključivanjem istovjetnih ugovora smanjuju troškovi nabavke.

Izmjenama Zakona iz 2011, korišćenje ovog instrumenta je detaljnije, preciznije i bolje (*u smislu usklađenosti sa Direktivama*) uredeno, što je rezultiralo širom primjenom okvirnih sporazuma te je odnos primjene ovog instrumenta posmatrano za godine 2011/12 i 2013 kada je za sve tri godine ugovoreno 177 ugovora i 2014/15 ili 2016 kada je ugovoreno 810 ugovora, čini povećanje od oko 4,5 puta u odnosu na period 2011/12 i 2013.

Tabela 21: Uporedni prikaz realizacije okvirnog sporazuma za 2015 i 2016. godinu

2015. godina				2016. godina			
Vrsta predmeta	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost	Ugovorena vrijednost	Vrsta predmeta	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost	Ugovorena vrijednost
Robe	145	16.476.554,02 €	13.703.348,37 €	Robe	206	11.359.226,01 €	10.897.971,88 €
Usluge	109	5.971.720,34 €	5.943.478,26 €	Usluge	145	7.790.033,20 €	7.702.291,96 €
Radovi	4	352.873,33 €	347.842,70 €	Radovi	3	267.149,63 €	260.407,70 €

U 2016. godini zaključeno je 354 ugovora na osnovu prethodno zaključenog okvirnog sporazuma za robe, usluge i radove ukupne vrijednosti 18.860.671,54 eura. Učešće okvirnog sporazuma u ukupnoj ugovorenoj vrijednosti za 2016 je niže za 6% u odnosu na 2015. godinu, a broj ugovora je veći za 96 ili za 37,21 %, u odnosu na broj dodijeljenih ugovora u prethodnoj godini.

11.10. Otvoreni postupak javne nabavke⁴⁵

Ovim postupkom javne nabavke postiže se najveći stepen transparentnosti i konkurenčnosti, poštovanje načela javnih nabavki i pravilnog sprovođenja ZoJN. U CG, iz godine u godinu, primjetan je kontinuirani rast korišćenja ovog postupka. U tabeli koja slijedi dat je uporedni prikaz primjene ovog postupka za 2015 i 2016. godinu po broju ugovora, ugovorenoj vrijednosti i predmetima nabavke, a grafikon se prikazuje ukupna ugovorena vrijednost za period od 2011-2016.godine.

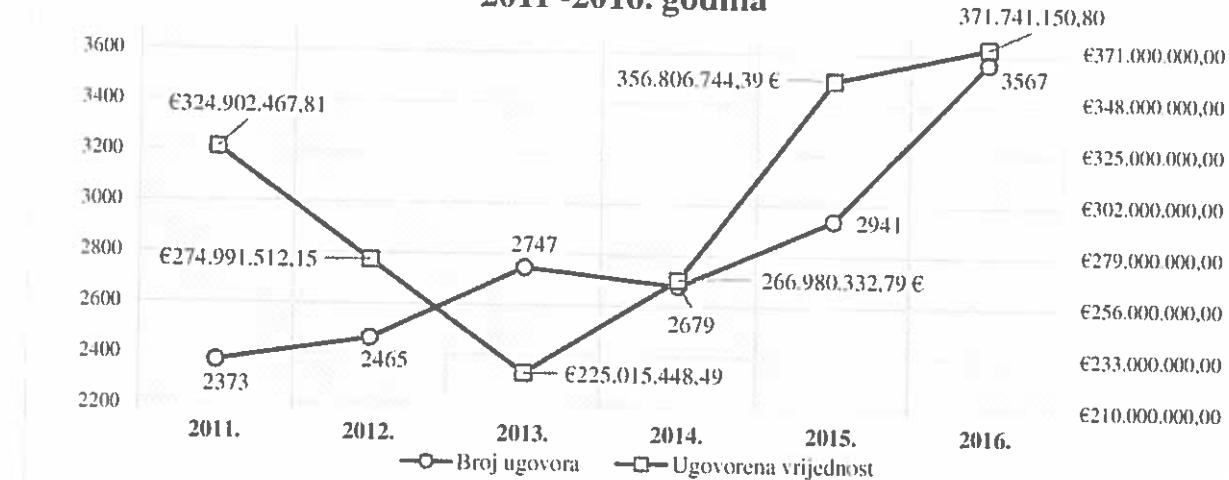
Tabela 22: Broj ugovora i ugovorena vrijednost otvorenim postupkom za 2015 i 2016. g.

2015. godina				2016. godina			
Vrsta predmeta	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost	Ugovorena vrijednost	Vrsta predmeta	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost	Ugovorena vrijednost
Robe	1817	211.690.954,83 €	198.165.062,51 €	Robe	2032	198.616.334,96 €	184.728.992,55 €
Usluge	777	41.846.636,60 €	38.726.567,05 €	Usluge	1045	44.241.419,75 €	40.080.803,54 €
Radovi	347	139.836.263,55 €	119.915.114,83 €	Radovi	490	167.738.225,48 €	146.931.354,71 €

⁴⁵ Zakon o javnim nabavkama CG, član 22.

Grafikon 10

**Uporedni pregled realizacije otvorenog postupka za period
2011 -2016. godina**

11.11. Šoping⁴⁶

Procedura nabavke šopingom po stepenu transparentnosti izjednačena je sa otvorenim postupkom javne nabavke. Razlika je u tome što ga sprovodi službenik za javne nabavke, obuhvata nabavke roba, usluga do vrijednosti od 25.000,00 eura, radova do 50.000,00 eura, te ima rok za pripremu ponuda do 12 dana.

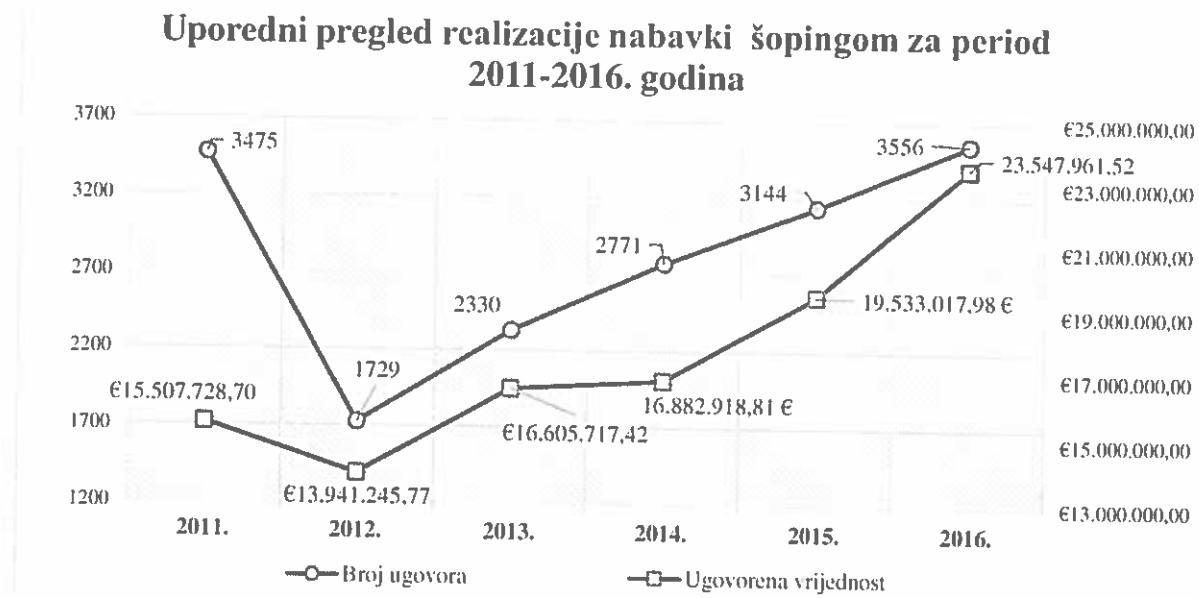
Broj ugovora i ugovorena vrijednost u 2016. godini u odnosu na 2015 godinu je značajno porastao, o čemu svjedoče podaci iz tabele i grafikona koji slijede.

Tabela 23: Broj ugovora i ugovorena vrijednost šopingom za 2015 i 2016 godinu

2015. godina				2016. godina			
Vrsta predmeta	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost	Ugovorena vrijednost	Vrsta predmeta	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost	Ugovorena vrijednost
Robe	1727	10.766.514,10 €	9.391.301,81 €	Robe	1906	14.291.558,84 €	11.185.789,57 €
Usluge	1169	7.732.162,33 €	6.691.789,00 €	Usluge	1343	8.813.086,81 €	7.879.502,45 €
Radovi	248	3.870.012,48 €	3.449.927,17 €	Radovi	307	5.105.656,38 €	4.482.669,50 €

⁴⁶ Zakon o javnim nabavkama CG, član 29.

Grafikon 11

Može se zaključiti da je jačanje kapaciteta, kontinuirana obuka, uža specijalizacija službenika za javne nabavke uticala na povećanje stepena uspješnosti realizacije nabavki ovim postupkom i njegovu dobru primjenu u praksi.

11.12. Neposredni sporazum⁴⁷

ZoJN ureden je postupak javne nabavke neposrednim sporazum, kao i obaveza naručioca da ovaj postupak uredi posebnim aktom, koji objavljuje na svojoj internet stranici. Ovaj postupak se koristi u slučaju nabavke čija je procijenjena vrijednost do 5.000,00 eura. Ta vrijednost se podrazumijeva kao limitna ukupna godišnja suma koju jedan naručilac može utrošiti na nabavku određenog predmeta nabavke. Da li će naručilac tu sumu iscrpiti u jednom ili više postupaka zavisiće od njegovih konkretnih potreba za predmetnom nabavkom.

Zakon takođe predviđa i kumulativna ograničenja vrijednosti koju javni subjekt može na godišnjem nivou utrošiti putem neposrednog sporazuma. Ova ograničenja variraju u zavisnosti od veličine naručioca, odnosno visine njegovog ukupnog budžeta za javne nabavke.

Naručilac je obavezan da se pridržava odredbi koje se tiču procjene vrijednosti ugovora, uključujući zabranu dijeljenja predmeta nabavke u cilju izbjegavanja primjene odgovorajućeg postupka definisanog zakonom.

Ukupne ugovorene nabavke ovim postupkom date su u tabeli koja slijedi. Vidno je da imaju stabilan trend rasta iz godine u godinu, koji varira u zavisnosti od ukupne ugovorene vrijednosti. Bliži prikaz kretanja ugovorene vrijednosti ovim postupkom dat je sljedećim grafičkom za period od šest godina.

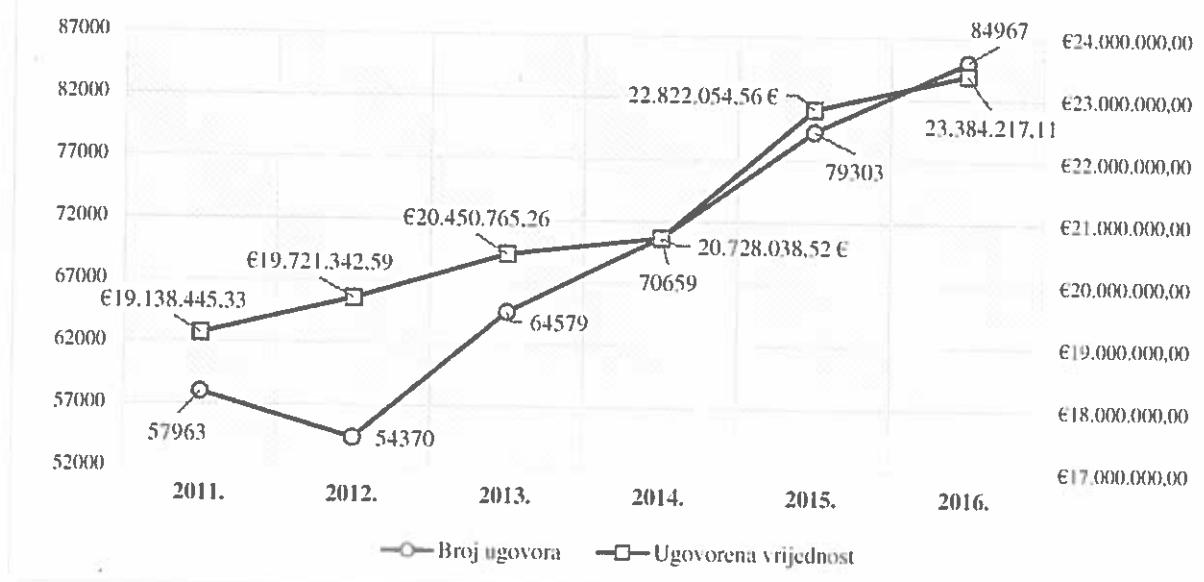
⁴⁷ Zakon o javnim nabavkama CG, član broj 30.

Tabela 24: Broj ugovora i ugovorena vrijednost neposrednim sporazumom za 2015 i 2016 g

2015. godina			2016. godina		
Vrsta predmeta	Broj ugovora	Ugovorena vrijednost	Vrsta predmeta	Broj ugovora	Ugovorena vrijednost
Robe	45748	10.010.073,38 €	Robe	46842	10.081.824,00 €
Usluge	32245	11.092.424,25 €	Usluge	37002	11.891.616,62 €
Radovi	1310	1.719.556,93 €	Radovi	1123	1.410.776,49 €

Grafikon 12

Uporedni pregled realizacije nabavki neposrednim sporazumom za period 2011-2016. godina

Iz date Tabele i Grafikona jasno se može uočiti povećanje kao u broju neposredno sprovedenih postupaka (6,66 %) tako i u vrijednosnom iznosu (2,40 %) posmatrano period 2015 /2016 godinu, sa druge strane zapažen je skoro jednak procenat učešća neposrednog sporazuma u ukupnim ugovorenim nabavkama za 2015/2016. godinu (5,32 % i 5,22%).

11.13. Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje

UzJN ovaj postupak sa posebnom pažnjom prati, iz razloga jer se radi o manje transparentnom postupku javnih nabavki. Naručioci prije pokretanja postupka, dužni su da pribave prethodnu saglasnost o ispunjenosti uslova od strane ovog organa, pri čemu su uz zahtjev u obavezi dostaviti dokaze koji su povezani sa pravnim osnovom i predmetom javne nabavke⁴⁸.

U vezi sa tim, tokom 2016. godine pristiglo je 186 zahtjeva za nabavku roba, usluga ili radova ukupne procijenjene vrijednosti 17.543.234,63 eura.

Sve pristigle zahtjeve stručne službe ovog organa su obradile u predvidenom roku, od čega je usvojeno 137 zahtjeva procijenjene 13.147.699,27 eura, dok je 49 zahtjeva odbijeno

⁴⁸ Zakona o javnim nabavkama CG, član 31 a u vezi sa članom 25.

procijenjene vrijednosti **4.395.535,36 eura**. Broj Ugovora potpisanih i evidentiranih kroz Izvještaje naručilaca je **125**.

U tabeli koja slijedi dat je prikaz zahtjeva za pregovarački postupak.

Tabela 25: Zahtjevi za prethodnu saglasnost u 2016. godini

Pregled podnijetih zahtjeva za prethodnu saglasnost	
Zahtjevi koji su ispunjavali uslove	137
Zahtjevi koji su odbijeni	49
Ukupan broj podnijetih zahtjeva	186

UzJN negativno je odgovorila na 26,30 % zahtjeva, tj. za 73,70% je izdala pozitivno mišljenje o opravdanosti primjene ovog postupka. Negativno mišljenje čini jednu trećinu ukupnih zahtjeva.

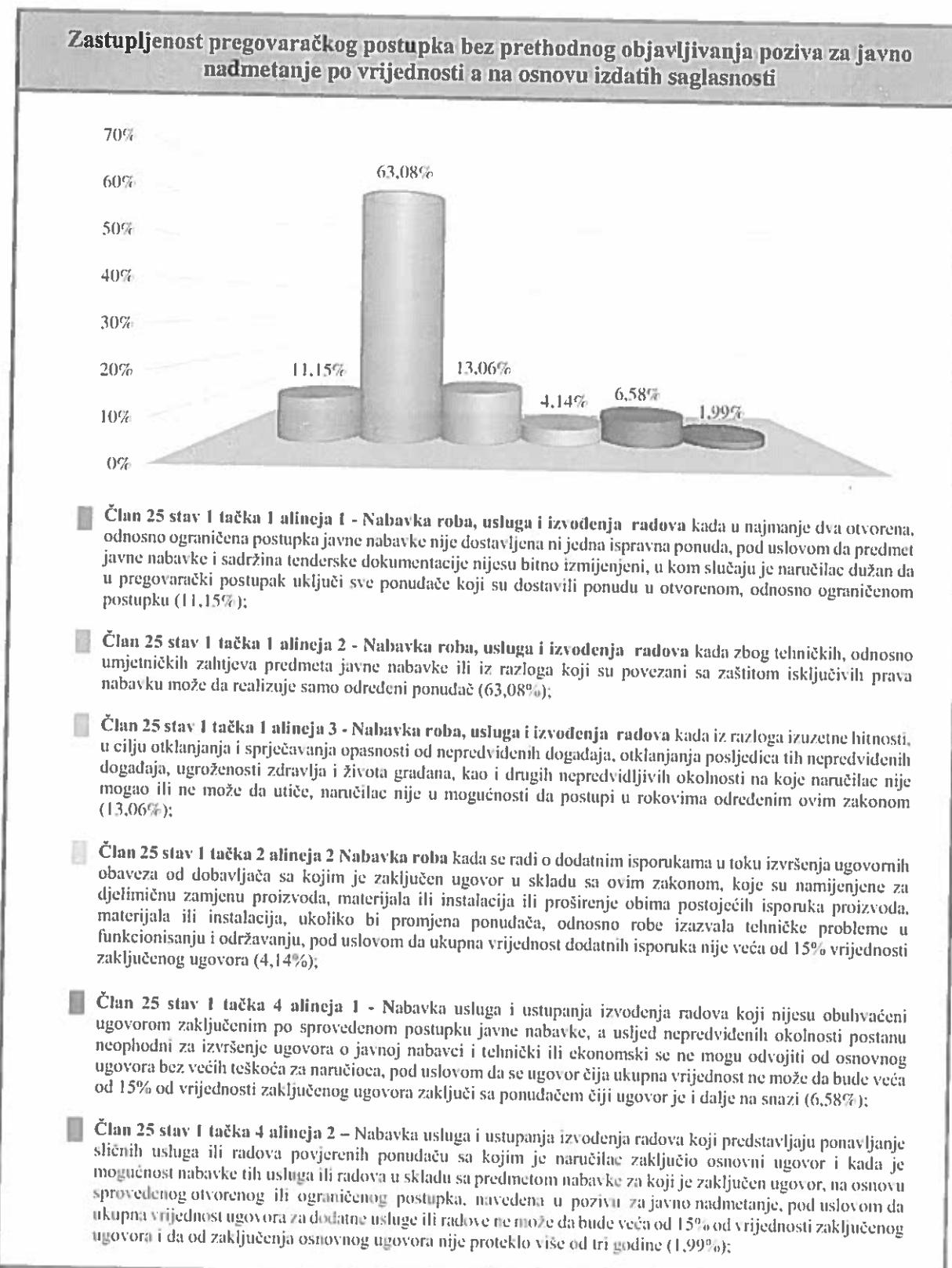
Ugovorene javne nabavke pregovaračkim postupkom bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje koje učestvuju sa 1,06% u ukupnoj ugovorenoj vrijednosti, pokazuju da naručiocu dobro znaju kada postoje zakonski osnovi za pokretanje ovog postupka.

Opravданost uključivanja UzJN za ocjenu ispunjenosti uslova ogleda se u tome što ovaj postupak karakteriše ograničena konkurenca i povećan rizik dogovaranja između naručioca i ponuđača, te među samim ponuđačima. Zatim, prosječan broj ponuda po postupku u ovim slučajevima je jako nizak, najčešće jedna ponuda, na taj način zastupljenost ovog postupka neposredno utiče na intezitet konkurenčije u javnim nabavkama. Ovaj postupak se predviđa samo u izuzetnim slučajevima i u zemljama EU.

Struktura zastupljenosti pojedinog pravnog osnova na koji su se pozivali naručiocu u zahtjevu obraćajući se UzJN dat je **grafikonom 13 i 14**.

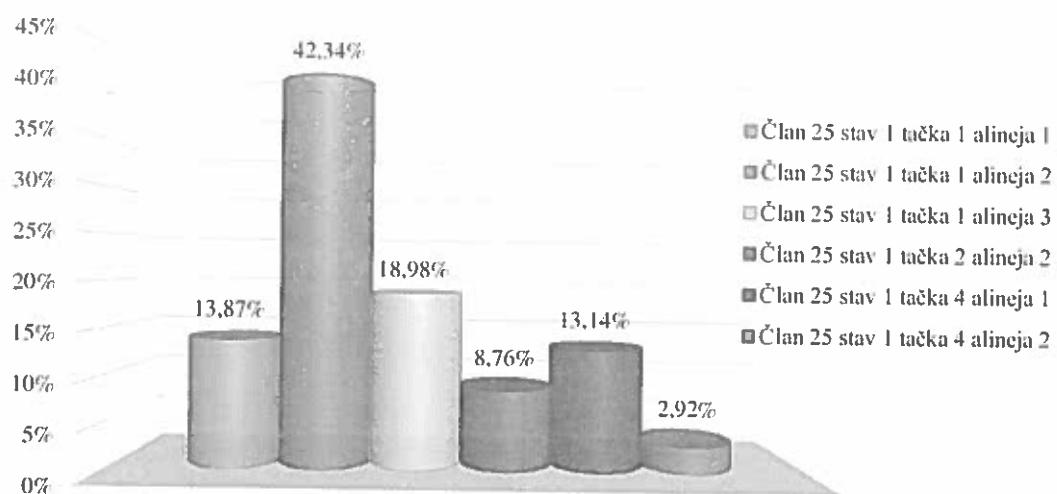
Praćenje zastupljenosti pregovaračkog postupka je od posebne važnosti za dalji razvoj sistema javnih nabavki u Crnoj Gori. S tim u vezi UzJN vrši poseban monitoring postupka po kategorijama naručilaca (*državni organi, jedinice lokalne samouprave, privredna društva*), predmetu javne nabavke (*robe, usluge, radovi*), pravnom osnovu pregovora (*hitnost, tehnička povezanost i dr.*) u cilju ukazivanja da se dobrim planiranjem, jačanjem administrativnih kapaciteta mogu postići veće povoljnosti nabavke za naručioca, kroz životni vijek, tj. „*trošak životnog ciklusa*“ predmetne nabavke.

Grafikon 13

Zastupljenost pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje po broju datih saglasnosti

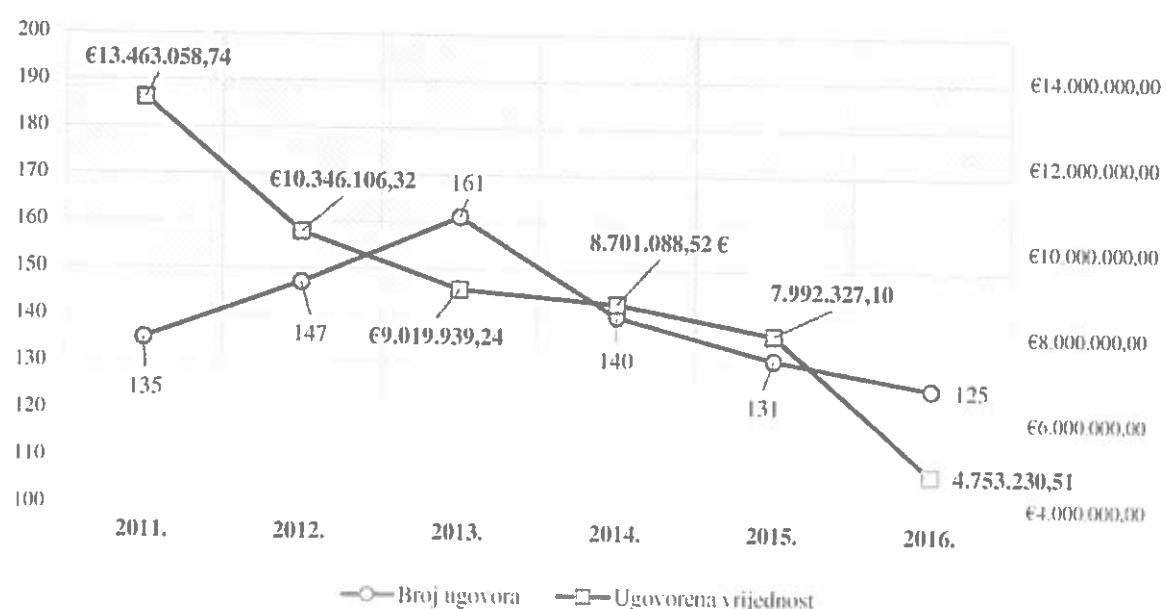
Grafikon 14

Uporednim pregledom broja ugovora i ugovorene vrijednosti, **grafikon 15** koji slijedi, ukazuje na smanjenje u kontinuitetu sa 13.463.058,74 EUR-a u 2011. godini na 4.753.230,51 EUR u 2016. godini.

Grafikon 15

Uporedni pregled realizacije pregovaračkog postupka bez prethodnog objavljivanja, prema broju ugovora i ukupnoj vrijednosti

Poseban monitoring od strane UzJN, NVO i zainteresovane javnosti ima primjena postupka vezano za proširenje osnovnog ugovora u vezi sa pravnim osnovom iz člana 25 stav 1 tačka 2 alineja 2 i tačka 4 al. 1 i 2.

U vezi sa tim u tabeli koja slijedi dat je prikaz ukupnog broja datih saglasnosti, sprovedenih postupaka, ukupne vrijednosti osnovnih ugovora, procijenjene vrijednosti do propisanog limita ZoJN, ugovorena vrijednost.

Tabela 26: Pregled ovorenih nabavki koji nijesu obuhvaćene osnovnim ugovorom i čine njegovo proširenje/Aneks ugovora

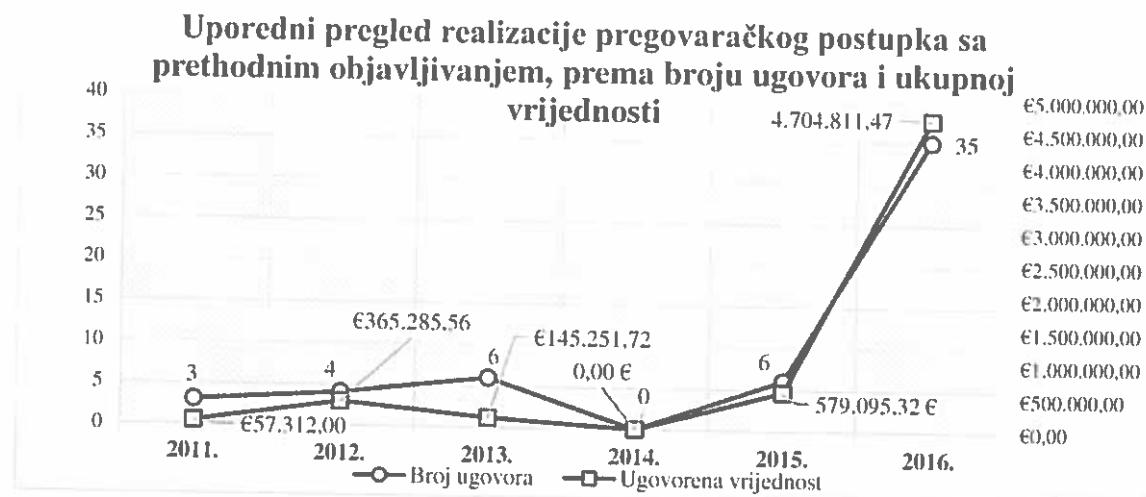
Osnov za sprovođenje pregovaračkog postupka	Broj sprovedenih postupaka nabavke	Ukupna vrijednost osnovnih ugovora	Ukupna procijenjena vrijednost (do 15% osnovnog ugovora)	Ukupna ugovorena vrijednost
Član 25 stav 1 tačka 2 alineja 2	9	655.039,95 €	187.011,29 €	185.954,68 €
Član 25 stav 1 tačka 4 alineja 1	18	6.463.603,69 €	838.094,99 €	550.472,77 €
Član 25 stav 1 tačka 4 alineja 2	1	17.150,40 €	2.752,50 €	2.750,94 €
UKUPNO:	28	7.135.794,04 €	1.027.858,78 €	739.178,39 €

11.14. Pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje

UzJN u skladu sa Zakonom izdaje prethodno mišljenje o opravdanosti primjene i pregovaračkog postupka sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje za javni sektor. Ovaj postupak naručilici rijetko primjenjuju, tako su naručiocci realizovali dva postupka u 2011, četiri u 2012, šest u 2013, nula u 2014, šest u 2015 i maksimalnih 35 ugovora u 2016. godini ukupne ugovorene vrijednosti 4.704.811,47 EUR.

ZoJN u članu 116c uređeno je da se za nabavke iz oblastima odbrane i bezbjednosti ne primjenjuju odredbe iz člana 31 za ovaj postupak. Na ovaj način se podstiču naručiocci za oblast odbrane i bezbjednosti da aktivnije primjenjuju ovaj postupak. Shodno tome, primjetno je korišćenje ovog postupka u 2016. godini.

Grafikon 16

11.15. Ostvarene uštede⁴⁹

Naručilac može u svim fazama ciklusa javnih nabavki da sagleda korake ušteda, dovodenjem u vezu odnos procijenjene i ugovorene vrijednosti predmetnih nabavki. U tabeli koja slijedi dat je prikaz broja ugovora, procijenjena vrijednost, ugovorena vrijednost i ostvarena ušteda po vrstama postupka javne nabavke. Vidno je da su u 2016. godini ostvarene uštede u iznosu **45.183.285,49 eura**, da su najveće uštede u otvorenom postupku javnih nabavki.

Tabela 27: Ostvarene uštede

Vrsta postupka	Broj ugovora	Procijenjena vrijednost	Ugovorena vrijednost	Ušteda	Procenat ⁵⁰
Otvoreni postupak	3567	410.595.980,19 €	371.741.150,80 €	38.854.829,39 €	9,46%
Ograničeni postupak	10	327.123,44 €	325.604,41 €	1.519,03	0,46%
Pregovarači postupak sa prethodnim objavljinjem poziva za javno nadmetanje	35	5.080.700,00 €	4.704.811,47 €	375.888,53 €	7,40%
Pregovarači postupak bez prethodnog objavljinja poziva za javno nadmetanje	125	5.478.076,24 €	4.753.230,51 €	724.845,73 €	13,23%
Okvirni sporazum	354	19.416.408,84 €	18.860.671,54 €	555.737,30 €	2,86%
Dodjela javne nabavke konkursom	6	429.700,00 €	421.575,00 €	8.125,00 €	1,89%
Male vrijednosti - Šoping	3556	28.210.302,03 €	23.547.961,52 €	4.662.340,51 €	16,53%
UKUPNO:	7653	469.538.290,74 €	424.355.005,25 €	45.183.285,49 €	

⁴⁹ Tabelom nijesu obuhvaćene ugovorene javne nabavke neposrednim sporazumom.

⁵⁰ Formula po kojoj Svjetska banka (WB) računa uštedu je $S \equiv \left[\frac{R-P}{R} \right] \times 100$, gdje je S - procenat uštede, R - procijenjena vrijednost, a P - ugovorena vrijednost.

11.16. Kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude

Kriterijum je mjerilo na osnovu kojeg se vrši vrednovanje ponuda. Naručilac je dužan da preduzme potrebne mjere kojima se obezbjeduje konkurenčija među ponuđačima, ne smije da ograniči ili spriječi konkurenčiju među ponuđačima, a posebno ne može da onemogući bilo kojeg ponuđača da učestvuje u postupku javne nabavke neopravdanim korišćenjem diskriminatorskih uslova i kriterijuma ili mjera koje favorizuju pojedine ponuđače. Naručilac u tenderskoj dokumentaciji odreduje kriterijum (*najniža ponuđena cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda*) i podkriterijume za izbor najpovoljnije ponude u okviru kriterijuma ekonomski najpovoljnija ponuda.

Komisija za otvaranje i vrednovanje ponuda naručioca u postupku nabavke vrši izbor između ova dva kriterijuma, isti moraju biti jasno opisani, razumljivi i primjenljivi u skladu sa ZoJN. U postupku vrednovanja ponuda komisija je dužna da primjenjuje samo onaj kriterijum koji je utvrđen tenderskom dokumentacijom. Na izbor kriterijuma, pored ostalog, veoma važnu ulogu ima stručnost lica, članova komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda ili lica angažovanih za sprovodenje postupka javne nabavke.

Prikaz odnosa korišćenih kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude dat je u tabeli koja slijedi. Isti je sačinjen na osnovu detaljne analize svih realizovanih postupaka za prvih šest mjeseci 2016. godine.

Tabela 28: Kriterijumi za izbor ponude

Najniža ponuđena cijena	Ekonomski najpovoljnija ponuda
93,02 %	6,98 %

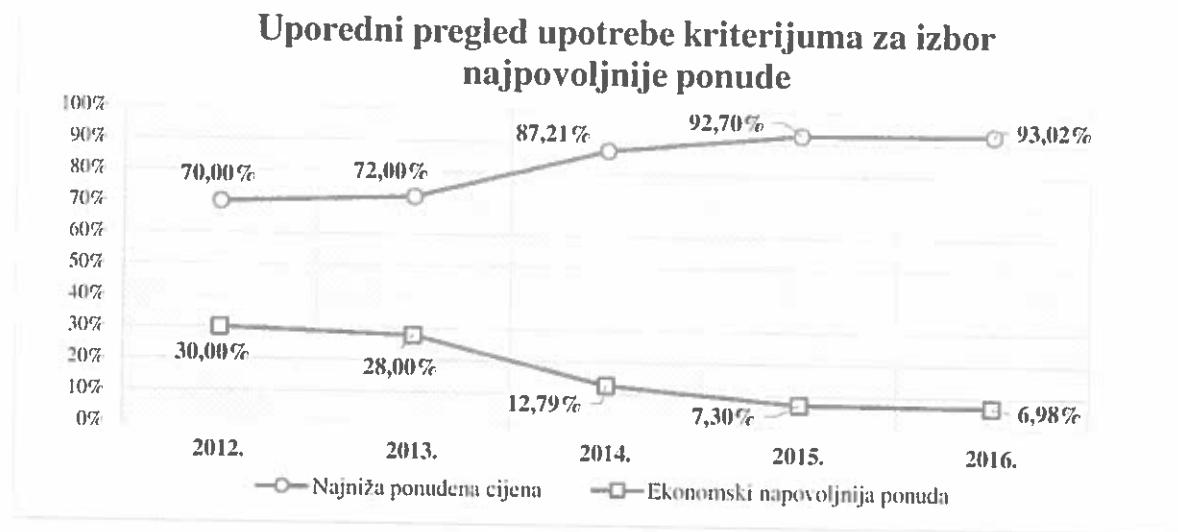
Iz datog prikaza vidno je da su naručiocu u izvještajnom periodu, za izbor najpovoljnije ponude, primjenjivali kriterijum najniže ponuđena cijena u 93,02% postupaka javnih nabavki od ukupnog broja analiziranih postupaka⁵¹. Koji su kriterijum najčešće korišćeni u periodu 2012-2016. godin a dato je u tabeli koja slijedi.

Tabela 29: Uporedni pregled procenata korišćenja kriterijuma za izbor najpovoljnije ponude, za period 2012-2016.

Godina	Procenat	
	Najniža ponuđena cijena	Ekonomski najpovoljnija ponuda
2012.	70 %	30 %
2013.	72 %	28 %
2014.	87,21 %	12,79 %
2015.	92,70 %	7,30 %
2016.	93,02 %	6,98 %

⁵¹ Praksa zemalja Evropske unije ukazuje da kriterijum ekonomski najpovoljnija ponuda češće se primjenjuju od kriterijuma najniže ponuđena cijena

Grafikon 17

Primjetno je da naručiocu u CG u kontinuiranom rastu od 2013. godine primjenjuju kriterijum najniže ponudena cijena u odnosu na kriterijum ekonomski najpovoljnija ponuda. Ovakva pojava može da ima za posledicu, da roba, usluge i radovi koji se nabavljaju sa nižom cijenom posjeduju neadekvatna svojstva i kvalitet. Stoga je važno da naručiocu više primjenjuju kriterijum ekonomski najpovoljnije ponude, o čemu UzJN ukazuje naručiocima.

Da bi naručiocu primjenjivali kriterijum ekonomski najpovoljnija ponuda, te za to imali efikasnije korišćenje javnih sredstava, neophodno je da sveobuhvatno sagledaju sve troškove nabavke, ne samo nabavne cijene, da pri tom zastupaju koncept „troškovi životnog ciklusa“ koji pored ostalog obuhvataju troškove održavanja, servisiranja i popravki, potrošnju električne energije, rada opreme, transport, troškove odlaganja tj. potrebno je sagledati sve troškove nabavke i rizike, kao i sva moguća rješenja kako bi nabavka bila najoptimalnija za naručiocu.

11.17. Intezitet konkurenčije i broj postupaka sa jednim ponuđačem

Važan pokazatelj performansi javnih nabavki jeste prosječan broj ponuda po postupku javne nabavke. U 2016 godinu, prosječan broj ponuda iznosio je 2,21 i manja je za 22,18 % u odnosu na 2015 godinu a manja u odnosu na 2014 za 39,77 %.

Shodno pokazateljima koji su dati u tabeli koja slijedi za period od šest godina, prosječan broj pristiglih ponuda je u stalnom padu od 4,34 ponuda po postupku u 2011 godini i blagim porastom u 2014 godini, slijedi pad u 2016 godini na 2,21 ponude po jednom postupku.

Ovo ima i svoje opravdanje kada uzmemmo malo tržište, mali broj specijalizovanih preduzeća, slabo interesovanje međunarodnih ponuđača i dr.

Tabela 30: Intenzitet konkurenčije u postupcima javnih nabavki

Godina	Broj	
	Prosječan broj ponuda po tenderu	
2011.	4,34	
2012.	4,09	
2013.	3,10	
2014.	3,52	
2015.	2,84	
2016.	2,21	

11.18. Odluke o obustavljanju postupka⁵²

ZoJN u članu 105 uredeni su uslovi za donošenje odluke o obustavljanju postupka javne nabavke. U skladu sa tim u 2016. godini starom i novom portalu objavljeno je 1439 odluka o obustavljanju postupka javne nabavke.

Od ukupnog broja objavljenih odluka o obustavljanju postupaka na starom portalu objavljena je 21 odluka (*rješenja*), a na novom portalu objavljeno je 1.375 odluka (*rješenja*) o obustavljanju postupaka i 43 odluka (*rješenja*) o poništenju postupaka za postupak u cijelini ili po partijama.

U tabeli koja slijedi dat je prikaz odluka o obustavljanju postupaka za period 2012-2016. godine.

Tabela 31: Broj objavljenih odluka o obustavljanju postupka (*u cijelini i po partijama*)

2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
932	1214	1270	1732	1439

Vidna je pad broja objavljenih odluka o obustavljanju postupaka kada posmatramo odnos 2015/2016 godinu i to sa padom za 16,91 %.

⁵² Zakon o javnim nabavkama CG, član 105.: „Postupak javne nabavke obustavlja se u slučaju da: 1) nije dostavljena nijedna ponuda i/ili nijedna ispravna ponuda; 2) naručilac prije isteka roka za podnošenje ponuda ocijeni da je neophodno bitno izmijeniti tendersku dokumentaciju; 3) prestane potreba za predmetom javne nabavke i javna nabavka se neće ponavljati tokom budžetske ili finansijske godine. Odluku o obustavljanju postupka javne nabavke donosi ovlašćeno lice naručioca, na predlog komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda, odnosno službenika za javne nabavke. U slučaju iz stava 1 tačka 1 ovog člana odlukom o obustavljanju postupka javne nabavke odlučuje se o neblagovremenosti i neispravnosti ponuda. Naručilac je dužan da odluku o obustavljanju postupka javne nabavke sa obrazloženjem dostavi ponuđačima, najkasnije u roku od tri dana od dana donošenja i da je objavi na portalu javnih nabavki.

11.19. Portal javnih nabavki⁵³

UzJN je obvezna da uspostavlja i održava portal javnih nabavki radi obezbjedenja transparentnosti javnih nabavki i promoviše sprovošenje javnih nabavki u elektronskoj formi. Broj objava na portalu se znatno povećavao iz godine u godinu od početka rada portala, čime je značajno porasla transparetnost javnih nabavki. Svi korisnici portala, osim naručilaca, imaju mogućnost pretrage kompletne baze podataka objavljenih dokumenata bez prethodne registracije. Obaveza registracije korisnika je aktuelna jedino za naručioce, koji tom prilikom prolaze kroz nekoliko obaveznih koraka. U tabeli koja slijedi dat je prikaz objava za period od pet godina, pri čemu je 2016. godini izvršeno je 25.815 objava raznih dokumenata

Tabela 32: Ukupan broj objava za Portalu javnih nabavki, za period 2012-2016. godine

2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
13.791	17.553	18.786	20.820	25.815

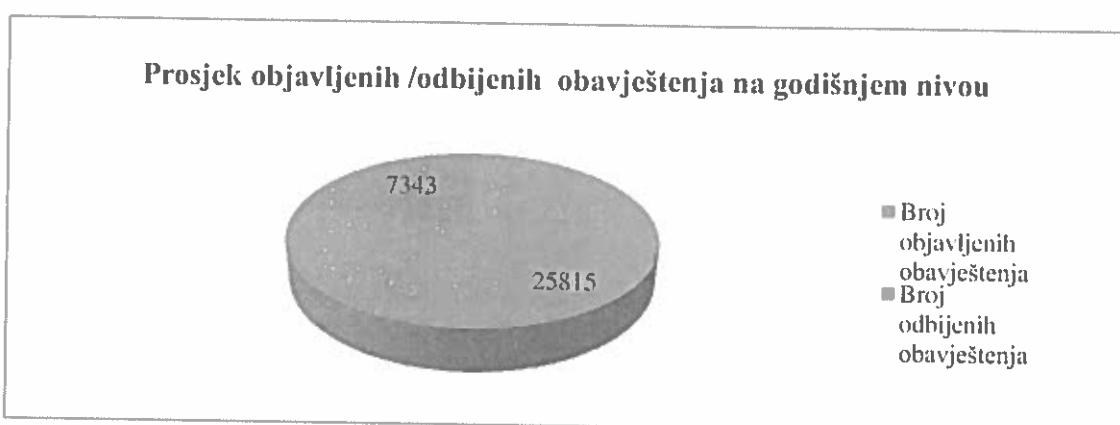
U narednoj tabeli i grafikonu koji slijede su prikazani podaci o ukupnom broju objavljenih obavještenja na portalu javnih nabavki, broju odbijenih objava obavještenja po mjesecima, podaci o dnevnom prosjeku objavljenih obavještenja u toku mjeseca, podaci dnevnom prosjeku odbijenih objava obavještenja u toku mjeseca, te podaci o godišnjem prosjeku objavljenih/odbijenih obavještenja .

Tabela 33: Ukupan broj objavljenih/odbijenih obavještenja na Portalu javnih nabavki

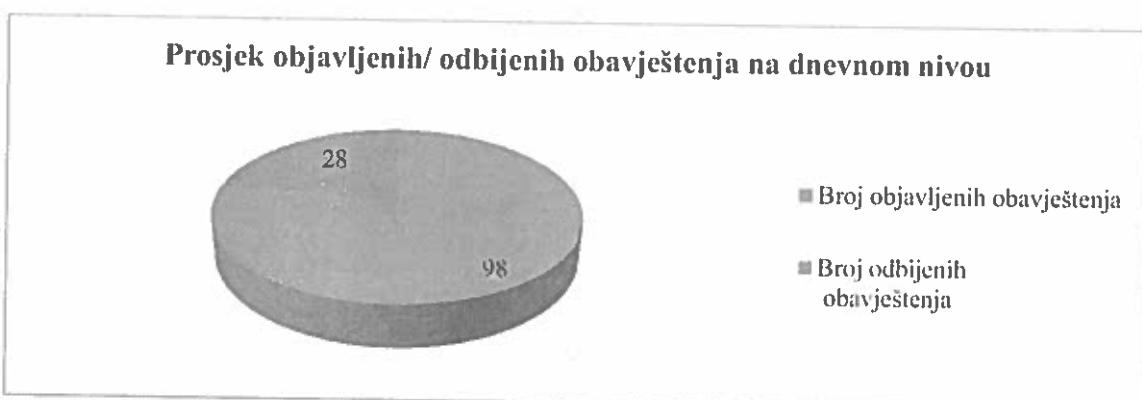
Mjesec 2016 godine	Broj objavljenih obavještenja	Broj odbijenih obavještenja	Dnevni prosjek objava obavještenja u mjesecu	Dnevni prosjek odbijenih objava obavještenja u mjesecu
1	1085	394	49	18
2	1901	866	86	39
3	2536	789	115	36
4	2759	791	125	36
5	2566	751	117	34
6	2735	779	124	35
7	2192	611	100	28
8	1974	460	90	21
9	1969	475	90	22
10	1843	396	84	18
11	2038	511	93	23
12	2217	520	101	24
Ukupno	25815	7343		

⁵³ Zakon o javnim nabavkama član 19. stav 1 tač. 7, 8, 9, 13 i 14: uspostavlja i održava portal javnih nabavki radi obezbjedivanja transparentnosti javnih nabavki; objavljuje planove javnih nabavki, tendersku dokumentaciju za sprovođenje postupka po pozivu za javno nadmetanje, odluke o kvalifikaciji kandidata, odluke o izboru najpovoljnije ponude, odluke o obustavi postupka javne nabavke, odluke o ponistištanju postupka javne nabavke, ugovore o javnoj nabavci, izmjene, odnosno dopune plana javnih nabavki, poziva za javno nadmetanje, odluka i ugovora, i druge akte u skladu sa ovim zakonom; priprema i objavljuje na portalu javnih nabavki Listu naručilaca; priprema i objavljuje na portalu javnih nabavki listu ponuđača na osnovu odluka o izboru najpovoljnije ponude; priprema i objavljuje na portalu javnih nabavki jedinstveni rječnik javnih

Grafikon 18

Grafikon 19

UzJN radi objave na portalu javnih nabavki pristiglo je ukupno 33.158 dokumenta. Uprava je svaki dokument monitoringovala u skladu sa ZoJN i nakon toga je objavljeno 25.815 dokumenta, dok je usled različitih razloga odbijeno ili vraćeno na doradu 7.343 dokumenta, što je u prosjeku svaki četvrti dokument imao određene mankavosti tj. sačinjeni su u suprotnosti sa odredbama ZoJN.

11.20. Vrijednost dodijeljenih ugovora i učešće u ukupnom broju ugovora ponuđačima van CG

U cilju potpunije informisanosti svih zainteresovanih za postupke javnih nabavki UzJN naročito prati trend kretanja u obimu zaključenih ugovora sa ponuđačima iz država članica EU i drugih država, kao i zaključenih ugovora sa ponuđačima čije je sjedište u CG.

U 2016. godini ukupno je ugovoreno 60.754.730,42 EUR-a ili 13,56% od ukupne ugovorene vrijednosti u 2016. godini sa kompanijama iz država članica EU i drugih država.

U tabeli koja slijedi prikazana je ukupna ugovorena vrijednost sa kompanijama čije je sjedište izvan Crne Gore za period 2012-2016. godine.

Tabela 34: Ukupna vrijednost dodijeljenih ugovora kompanijama van CG

2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
15.073.729,20 €	14.742.163,87 €	52.634.864,39 €	67.425.635,61 €	60.754.730,42 €

Ugovorena vrijednost za posmatrani period ima kontinuirani rast od 2012. do 2015. godine i blagi pad u 2016 godinu.

Bliži odnos ugovorenih nabavki između ino i domaćih kompanija dat je u tabeli koja slijedi. Prikaz je dat prema broju ugovora, ugovorenoj vrijednosti i procentualnom učešću.

Tabela 35: Uporedni pregled broja ugovora i ukupne ugovorene vrijednosti dodijeljenih ponuđačima u CG i ponuđačima iz drugih država

	Broj ugovora	Procenat u odnosu na ukupan broj ugovora	Ugovorena vrijednost	Procenat u odnosu na ukupnu ugovorenu vrijednost
Ponuđači u Crnoj Gori	7171	93,70%	386.984.491,94 €	86,43 %
Ponuđači van Crne Gore	482	6,30%	60.754.730,42 €	13,57 %

Ako posmatramo broj zaključenih ugovora ino ponuđači u ukupnom broju zaključenih ugovora za 2016. godinu, može se reći da inoponuđači učestviju sa 6,30%, dok je učešće ino ponuđača u ukupnoj ugovorenoj vrijednosti oko 13,57 %.

Navedne odnos se jasnije može sagledati datim grafikonima koji slijede.

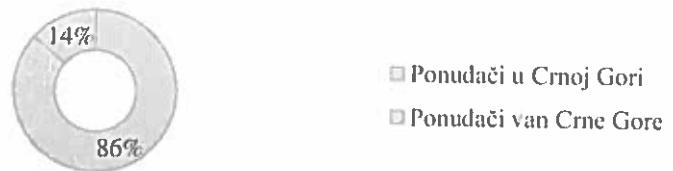
Grafikon 20

Procenat u odnosu na ukupan broj ugovora

Grafikon 21

Procenat u odnosu na ukupnu ugovorenu vrijednost

12. JAVNE NABAVKE U ZDRAVSTVU, JEDINICAMA LOKALNIH SAMOUPRAVA, MINISTARSTIVIMA I ŠKOLAMA

Uprava je za izvještajni period posebno analizirala ostvarenje rezultata u javnim nabavkama za oblast zdravstva, lokalne samouprave, ministarstva i vaspitno obrazovne ustanove iz razloga da svaka djelatnost, oblast, naručilac, predmet javne nabavke ima svoju posebnost.

Za nabavke iz oblasti zdravstve i lokalnih samouprava postoje jasne preporuke i utvrđene mjere iz Akcionog plana za poglavlje 23, u djelu borbe protiv korupcije, **da se poseban monitoring nabavki vrši za nabavke na novou lokalnih samouprava i u oblasti zdravstva**, kao posebno osjetljivim oblastima od korupcije.

Akcioni plan za poglavlje 23 sadrži mjere/aktivnosti, indikatore rezultata i indikatore uticaja koje se mogu pratiti kroz dosljednju primjenu ZoJN i redovnim objavljivanjem izvještaja o javnim nabavkama u zdravstvu (2.1.7.11). Za navedenu aktivnost od jula 2013. godine formirana je radna grupa koja **dva puta godišnje sačinjava izvještaj o realizaciji ove mjere** i isti podnosi Vladi CG radi sagledavanja i usvajanja.

12.1. Javne nabavke u zdravstvenim institucijama

Uprava je za izvještajni period posebno analizirala ostvarenje rezultata u javnim nabavkama po pojedinim oblastima, obzirom da je svaka oblast, naručilac, predmet javne nabavke ima svoju posebnost. Takođe postoje jasne preporuke i utvrđene mjere iz AP za poglavlje 23, u djelu borbe protiv korupcije, da se poseban monitoring nabavki vrši u oblasti zdravstva, kao jednoj od osjetljivih oblasti korupcije. Akcioni plan za poglavlje 23 sadrži mjere/aktivnosti, indikatore rezultata i indikatore uticaja koje se mogu pratiti kroz dosljednju primjenu ZoJN i redovnim objavljivanjem izvještaja o javnim nabavkama u zdravstvu (2.1.7.11), s tim u vezi za navedenu aktivnost od jula 2013. godine formirana je radna grupa koja dva puta godišnje sačinjava izvještaj o realizaciji ove mjere i isti podnosi Vladi CG radi sagledavanja i usvajanja.

Zdravstvene usluge u CG pružaju 34 javne zdravstvene ustanove, koje su ujedno i obveznici primjene ZoJN. U skladu sa tim, svaka zdravstvena ustanova tokom jedne finansijske ili fiskalne godine sačinjava plan javnih nabavki za taj period na osnovu predhodno obezbijedenih finansijskih sredstava u skladu sa zakonom. U tabeli koja slijedi data je ukupna planirana vrijednost po predmetima nabavke za izvještajni period, te odnos planiranih vrijednosti za poslednje dvije godine.

Tabela 36: Planirane javne nabavke na nivou zdravstvenih ustanova 2015/2016. godina

Predmet javne nabavke	Planirana vrijednost	
	2015	2016
Robe	86.101.451,35 eura	103.050.168,06 eura
Usluge	1.856.330,44 eura	6.218.873,25 eura
Radovi	6.263.123,32 eura	1.272.857,00 eura
UKUPNO:	94.220.905,11 eura	110.541.898,31 eura

U 2016. godini zdravstvene ustanove su planirale da nabave robu, usluge i radove u iznosu od 110.541.898,31 eura ili za 14,76 % više nego u 2015. godini.

Povećanje planiranih nabavki odnosi se na robe za 16.948.716 eura i usluga za 4.362.546,06 eura, dok je planirano manje nabavki za radove u iznosu od 4.990.266,32 eura.

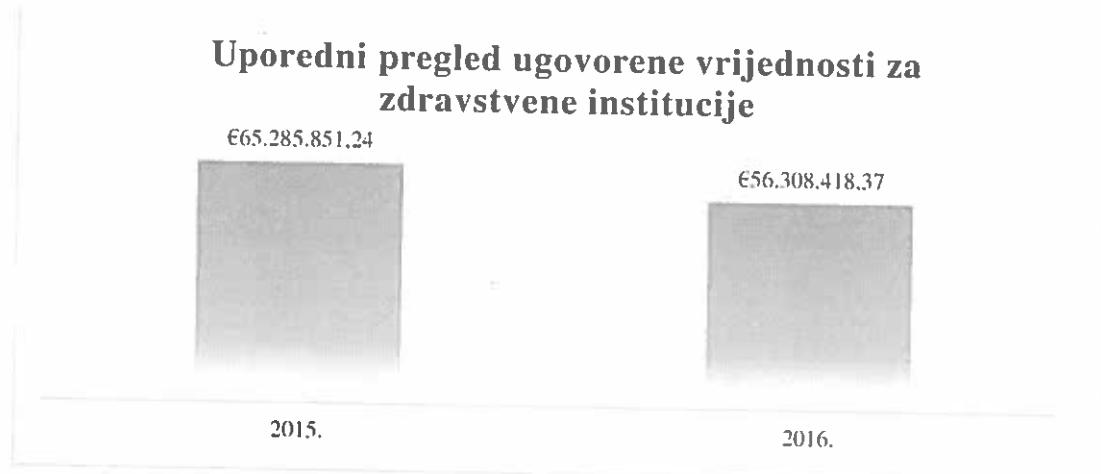
Tokom 2016. godine zdravstvene ustanove su sprovele postupak javne nabavke u zaključili ugovore za nabavku roba usluga i radova u iznosu od 56.308.418,37 eura, što čini 12,58% ukupnih ugovorenih javnih nabavki u CG.

U tabeli i grafikonu koji slijede dat je uporedni prikaz za ugovorene javne nabavke, 2015/2016 godine.

Tabela 37: Ugovorene javne nabavke

Godina	Ukupna ugovorena vrijednost
2015.	65.285.851,24 eura
2016.	56.308.418,37 eura

Grafikon 22

Zastim u tabeli koja slijedi dat je uporedni prikaz planiranih i ugovorenih nabavki za 2015/2016. godinu.

Tabela 38: Odnos planiranih i ugovorenih nabavki⁵⁴

2015		2016	
Ukupna planirana vrijednost	Ukupna ugovorena vrijednost	Ukupna planirana vrijednost	Ukupna ugovorena vrijednost
94.220.905,11 €	65.285.851,24 €	110.541.898,31 €	56.308.418,37 €

Uvidom u pojedinačne planove i izvještaje o sprovedenim i ugovorenim javnim nabavkama za 2016. godinu uočena je razlika između planiranih i ugovorenih javnih nabavki u iznosu od 54.233.479,94 EUR-a, uz napomenu da je znatna razlika u planiranim vrijednostima bila i u

⁵⁴ Uporedni pregled planiranih i ugovorenih javnih nabavki pojedinačno po zdravstvenim ustanovama za 2016. godinu dat je u Prilogu 10, a za 2015. godinu u Prilogu 9 Izvještaju za tu godinu.

2015. godini. Navedena razlika između planiranih i ugovorenih vrijednosti najčešće nastaje zbog netačnog i neobjektivnog planiranja, te dupliranja planova za određena medicinska sredstva i opremu u situacija kada te predmetne nabavke realizuje Fond za zdravstveno osiguranje CG. U tim slučajevima isti predmet nabavke planira Fond i sve zdravstvene ustanove pojedinačno.

Dalje, u tabeli koja slijedi, dat je prikaz broja ugovora po vrstama postupka javne nabavke koji su zdravstvene ustanove zaključile tokom 2015/2016 godinu.

Tabela 39: Uporedan prikaz ukubnog broja postupaka, prema vrsti postupka 2015/2016

Pravilnik - Obrázac A (velike nabavke)	Vrsta postupka	Broj ugovora	
		2015.	2016.
Otvoreni postupak		258	256
Ograničeni postupak		0	0
Pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje		1	0
Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje		14	10
Okvirni sporazum		37	45
Dodjela javne nabavke konkursom		0	0
UKUPNO:		310	311
Pravilnik - Obrázac B	Vrsta postupka	Broj ugovora	
Pravilnik - Obrázac C	Male vrijednosti - Šoping	2015.	2016.
	Vrsta postupka	Broj ugovora	
Neposredni sporazum		8627	9244

Nakon sprevedenih postupaka javnih nabavki u skladu sa članom 20 ZoJN (*osim nabavki neposrednim sporazumom*), u 2016. godini zdravstvene ustanove su zaključile 651 ugovor, pri tom ukupno ugovorili vrijednost od 53.769.193,34 eura. Tokom sprovodenja postupaka na ukupnom nivou prispjelo 2.107 ponuda od čega su naručiocci odbacili 98 i odbili 280 ponuda. Zdravstvene ustanove su tokom 2016. godine realizovale 9.244 neposrednih sporazuma, ukupne ugovorene vrijednosti 2.539.225,03 eura, pri tom je učešće neposrednog sporazuma u ukupnim ugovorenim nabavkama od 4,51%⁵⁵.

Upoređivanjem datih pokazatelja može se zaključiti da su tokom 2016 godine zdravstvene ustanove zaključile 96 ugovora više nego na 2015 godinu, ali ukupna ugovorena vrijednost je niža za 8.977.432,87 eura.

Uprava je u skladu sa uspostavljenom praksom iz 2015. godine uputila anketu⁵⁶ zdravstvenim institucijama sredinom aprila ove godine kako bi prikupila dodatne informacije od važnosti za praćenje ostvarivanja sistema javnih nabavki u zdravstvu.

Uvidom u dostavljene informacije, shodno postavljenim pitanjima uočeno je sljedeće:

⁵⁵ Detaljnije informacije se mogu pronaći na adresi <http://www.ujn.gov.me/pojedinačni-izvještaji-o-javnim-nabavkama-za-2016-godinu/>.

⁵⁶ Anketa u prilogu izvještaja

- a) 40,91 % zdravstvenih ustanova nailazi na probleme u procesu planiranja javnih nabavki,
- b) 89,12 % zadovoljno je Portalom javnih nabavki,
- c) 54,55 % smatra da je u fazи planiranja i pripreme postupka naviše izrazen rizik od nastanka korupcije,
- d) 45,42 % zdravstvenih ustanova upoznato sa Pravilnikom o metodologiji analize rizika u vršenju kontrole javne nabavke,
- e) 40,90 % koristilo je upustva koja je sačinila UzJN radi primjene pravilnika,
- f) 94,41 % da su postupci za dodjelu ugovora dovoljno jasni,
- g) 31,85 % smatra da su vrednosni razredi na osnovu kojih naručilac bira postupak dodjele ugovora nisko određeni,
- h) 100 % nije nailazilo na probleme dodjele ugovora o javnoj nabavci putem okvirnog sporazuma,
- i) 45,42 % nije dovoljno jasan podkriterijum kvalitet u okviru kriterijuma ekonomski najpovoljnija ponuda
- j) 90,93 % nema dileme u odnosu na ocjenu ponude ponuđača koji je naveo da će angažovati podugovorača odnosno podizvođača,
- k) 90,95 % nije imalo problema prilikom otvaranja ponude,
- l) 86,39 % nije nailazilo na probleme prilikom pregleda, ocjene i vrednovanja ponude,
- m) 13,61 % je imalo izmjenu ugovora o javnoj nabavci u smislu dodatnih isporuka roba, dodatnih usluga ili naknadnih radova,
- n) 27,22 % ima problema prilikom izvještavanja o javnim nabavkama,
- o) **13,34 % pokrenutih postupaka zaštite prava ponuđača,**
- p) 40,95 % zdravstvenih ustanova nailazi na probleme u odnosu na blagovremenost realizacije nabavke zbog žalbenih postupaka;
- q) 7,00 % od ukupno dostavljeni anketiranih zdravstvenih institucija imalo je inspekcijski nadzor
- r) 3,11 % slučaja poništenja odluka DK od strane Upravnog suda.

12.1.1. Odluke DK po žalbama kod zdravstvenih ustanova

U cilju sagledavanja i analize postupaka javnih nabavki koje realizuju zdravstvene ustanove Crne Gore kao naručioци, pretragom odluka na internet stranici DK, utvrdila da je tokom 2016. godine ovaj organ donio ukupno 55 rješenja i zaključaka po osnovu žalbe ponuđača i drugih zainteresovanih lica na tendersku dokumentaciju i odluke ovih naručilaca za nabavku roba, usluga i radova, čija je ukupna procijenjena vrijednost iznosila **7.006.952,84 eura**.

Od ukupnog broja rješenja za sve zdravstvene ustanove **33 rješenja** odnosilo se na robe, **4 na radove i 18 rješenja na usluge**.

Predmet žalbe	Broj rješenja
Roba	33
Radovi	4
Usluge	18
Ukupno	55

Najveći broj odluka po žalbama DK donijela je za nabavke koje je realizovao Fond za zdravstveno osiguranja (*11 rješenja za robe proc.vrij. od 3.398.982,44 eura, tri rješenja za usluge proc. vrij. od 241.146,55 eura*), zatim za KCCG (*7 rješenja za robe proc. vrij. 501.743,75 eura, 6 rješenja za usluge proc. vrij. 615.000 eura*), Montefarm (*6 rješenja za*

robe čija je proc. vrij. **1.794.865,74 eura**), a za ostale zdravstvene ustanove donijeto je ukupno **32 odluke**.

Žalbu su najčešće ulagala prva dva ponudača: **Farmont MP** doo Danilovgrad, **Farma Lab** doo Danilovgrad i **Osmi red** doo Podgorica.

U skladu sa ZoJN, DK u postupku po žalbi odlučuje zaključkom i rješenjem. Zaključkom odbacuje žalbu, ako je nedopuštena, neblagovremena i izjavljena od strane neovlašćenog lica i obustavlja postupak, prijemom pisanog obavještenja podnosioca žalbe da odustaje od podnijete žalbe. DK rješenjem odbija žalbu kao neosnovanu ili usvaja žalbu i u cijelosti ili djelimično poništava postupak javne nabavke i donijetu odluku, ukazuje naručiocu na učinjene nepravilnosti i nalaže mu sprovođenje novog postupka i odlučivanja ili DK zapreuzimanja potrebnih mjera kojima se učinjene nepravilnosti otklanaju. Postupajući po žalbama ponudača na zakonom utvrđeni način, DK je u 2016. godini za zdravstvene institucije usvojila 15 ili 27,30 % a nije usvojila 40 žalbi ili 72,70% (*odbila 19, odbacila 19 i obustavila 2 žalbe*).

12.2. Javne nabavke na nivou lokalnih samouprava (*opština*)

UzJN je tokom izvještajnog perioda intezivno pratila ostvarivanje rezultata javnih nabavki na nivou lokalnih samouprava u cilju jačanja regionalnog razvoja, te radi praćenja AP za poglavlje 22 i poglavlje 23 ostvarena je intezivna komunikacija sa ukupno 25 jedinica lokalnih samouprava, od čega sa 21-om opštinom, Glavnim gradom Podgorica, Prijestonicom Cetinje i gradskim opštinama Golubovci i Tuzi, kao i sa Zajednicom opština CG.

S tim u vezi UzJN je posebno pratila ostvarivanje planiranja javnih nabavki, sprovođenje postupaka javnih nabavki, zaključivanje ugovora, kao druge aktivnosti i u izvještajnom periodu prikupila je putem ankete odgovore na druga pitanja značajna za sistem javnih nabavki.

Uvidom u planove javnih nabavki objavljenih na Portalu javnih nabavki za nabavku roba, usluga i radova u 2016. godini, opštine su ukupno planirali **55.871.205,00 eura** ili za 10,42% više nego 2015. godine.

Osnovno povećanje planiranih javnih nabavki odnosilo se na radove.

U tabeli koja slijedi dat je uporedni prikaz ukupnih planiranih vrijednosti po predmetima nabavke na nivou lokalnih samouprava za 2015/2016. godinu.

Tabela 40: Planirane javne nabavke na nivou lokalnih samouprava 2015/2016. godina

Predmet javne nabavke	Planirana vrijednost	
	2015.	2016.
Robe	10.079.108,00 €	9.275.626,00 €
Usluge	7.189.760,00 €	7.961.839,00 €
Radovi	32.779.720,00 €	38.633.740,00 €
UKUPNO:	50.048.588,00 €	55.871.205,00 €

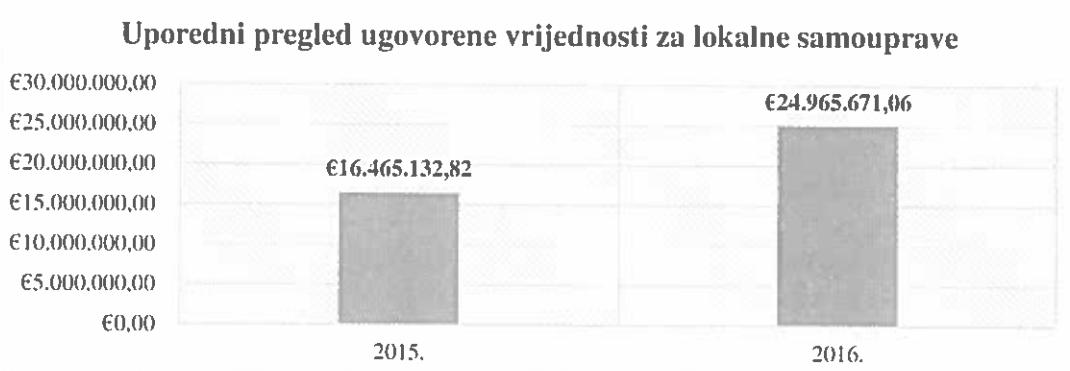
Od ukupno planiranih 55.871.205,00 eura ovi obveznici su za izvještajni period jedinice lokalne samouprave ugovorile su ukupno 23.346.703,88 eura ili 44,68 % planirane vrijednosti.

U tabeli i na grafikonu koji slijede dat je uporedni prikaz ukupnih ugovorenih vrijednosti nabavke na nivou lokalnih samouprava za 2015 i 2016. godinu

Tabela 41: Ugovorene javne nabavke na nivou lokalnih samouprava 2015/2016. g

Godina	Ukupna ugovorena vrijednost
2015	16.465.132,82 €
2016	24.965.671,06 €

Grafikon 23

Ovi obveznici su ostvarili vidnu razliku između planiranih i ugovorenih javnih nabavki, koja iznosi 30.905.533,94 eura.⁵⁷

Ovo se jasno vidi iz tabele koja slijedi.

Tabela 42: Odnos planiranih i ugovorenih nabavki⁵⁸

2015		2016	
Ukupna planirana vrijednost	Ukupna ugovorena vrijednost	Ukupna planirana vrijednost	Ukupna ugovorena vrijednost
50.048.588,00 €	55.871.205,00 €	16.465.132,82 €	24.965.671,06 €

Obzorom da je ostvarena značajna razlika kod pojedinih lokalnih samouprava između planiranih i ugovorenih nabavki u cilju prikupljanja informacija i utvrđivanja uzroka koji dovode do ovakvih pokazatelja UzJN je krajem marta uputila cirkularno pismo svim jedinicama lokalnih samouprava na ime starješina/ovlašćenih lica ovih naručilaca⁵⁹.

⁵⁷ Detaljnije informacije se mogu pronaći na adresi <http://www.ujn.gov.me/pojedinaci-izvjestaji-o-javnim-nabavkama-za-2016-godinu/>

⁵⁸ Uporedni pregled planiranih i ugovorenih nabavki po jedinicama lokalnih samouprava dat je u Prilogu

⁵⁹ Uporedni pregled planiranih i ugovorenih nabavki po jedinicama lokalnih samouprava dat je u Prilogu

Cilj obraćanja UzJN je prikupljanje informacija i istraživanje uzroka slabog planiranja ili slabe realizacije planiranih postupaka nabavki. Do početka maja dostavili su odgovor sa obrazloženjem opštine: Andrijevica, Berane, Budva, Bar, Mojkovac, Nikšić, Petnjica, Kolašin, Pljevlja i Ulcinj.

Iz odgovora taksativno prenosimo obrazloženja pomenutih lokalnih samouprava:

Opština Andrijevica

Neusklađenost vremena donošenja plana javnih nabavki sa vremenom kada Vlada opredeljuje sredstva iz svog kapitalnog budžeta za radove koje se odnose na projekte lokalnih samouprava. Plan javnih nabavki donosi se u januaru mjesecu, a radovi iz Kapitalnog dijela budžeta odobravaju u aprilu mjesecu, te nije bilo mogućnosti da se tačno planira nabavka roba, radova i usluga;

Plan javnih nabavki obuhvatan nabavku roba, usluge i radova koji kasnije budu finansirani iz Kapitalnog budžeta CG, a nabavku pokreće nadležni državni organ mimo lokalne uprave;

Radi kvalitetnijeg planiranja potrebo je sihronizovati period u kojem se donosi Plan javnih nabavki sa vremenom kada se odobravaju sredstva za kapitalne radove od strane Vlade CG, kao i da se tačno utvrde obaveze ko je u konkretnom slučaju odgovoran za pokretanje postupka javne nabavke.

Opština Berane

Često obustavljanje postupaka javnih nabavki zato što nije bilo prispjelih ponuda ili nije bilo ispravnih ponuda, pa ponavljanje postupaka u više navrata iz tih razloga;

Postupci nijesu pokrenuti za odredene planirane nabavke roba, usluga i radova jer organizacione jedinice koje su inicirale da se nabavke planiraju tokom 2016. godine nijesu dostavljale zahtjev za pokretanje postupka nadležnom organu za javne nabavke radi sprovođenja procedure.

Opština Budva

Plan javnih nabavki baziran je na sredstvima opredijeljenim budžetom za tekuću godinu koji je obuhvatio nabavku roba, usluga i radova koji su predviđeni Programom uređenja građevinskog zemljišta i Programom investicionih aktivnosti koje je usvaja skupština; Tokom godine izvršen je rebalans budžeta za 2016. godinu, čime je izvršeno znatno smanjenje realizacije budžeta koji se reflektovao na smanjenje tj. neostvarivanje plana javnih nabavki;

Sadašnji Predsjednik opštine Budva preuzeo je funkciju krajem 2016. godine, samim tim nije učestvovao u kreiranju i realizaciji plana javnih nabavki, te nije u mogućnosti dati precizan odgovor zašto je ostvarena značajna razlika između planiranih i ugovorenih javnih nabavki za 2016. godinu.

Opština Bar

Opština je obustavila 5 otvorenih postupaka i 13 postupaka šopingom;

Neki postupci javnih nabavki su u više navrata ponavljeni;

Kod 3 postupka je u toku rješavanje po žalbi kod Državne komisije;

Često obustavljanje postupka u cijelini ili za pojedine partije iz razloga što nije pristigla nijedna ponuda ili nijedna ispravna ponuda;

Često neosnovano ulaganje žalbi Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javnih nabavki;

Rješavanje po žalbama kod DK dugo traje, čak do sedam mjeseci, a neke žalbe iz aprila i jula mjeseca do danas nijesu riješene;
Pojava da odabrani ponudač odustaje od ugovora;
Nepostojanje uslova za realizaciju pregovaračkih postupaka javnih nabavki, iz razloga što se dinamičkim planom nije postigla dinamika izvođenja radova;
Nerealizacija prihoda od strane investitora;
Postupci rješavanja imonisko - pravnih odnosi radi pribavljanja građevinskih dozvola za građevinske objekte koji su planirani.

Opština Mojkovac

Planirani radovi nijesu realizovani zbog nedostatka finansijskih sredstava, prihod od donacija nije ostvaren, a za određene radove nije došlo do konkretnih investitora;
Nijesu riješeni imovonsko-pravni dneski i radovi su osporavani od privatnih vlasnika zemljišta;
Određeni postupci javnih nabavki su obustavljeni jer nije pristigla nijedna ponuda;
Za pokrenute nabavke krajem 2016. godine ugovori će se zaključiti u 2017. godini te isti nijesu sastavni dio izvještaja za 2016. godinu.

Opština Nikšić

Budžetski prihodi nijesu ostvareni planiranom dinamikom;
Značajni dio ostvarenih prihoda usmjereni su za nadoknadu šteta po raznim osnovama kojim se uticalo na smanjenje finansijskih sredstava;
Određene nabavke roba, usluga ili radova nijesu realizovane usled nedostatka finansijskih sredstava;
Dio planiranih radova povjeren je JP "Vodovod i kanalizacija" Nikšić, čiji je osnivač opština;
Za dio pokrenutih postupaka biće zaključen ugovor u 2017. godini.

Opština Petnjica

Za dio pokrenutih postupaka u 2016. godini ugovor se zaključuje naredne godine.

Opština Kolašin

Plan javne nabavke nije ažuriran u skladu sa izmjenama budžeta Opštine.

Opština Pljevlja

Započeti postupci javnih nabavki nijesu realizovani jer su na odluke Opštine uložene žalbe Državnoj komisiji i čeka se njihova odluka;
Određene nabavke nijesu realizovane usled nedostatka finansijskih sredstava, dugovanja i slabe naplate prihoda od koncesija i poreza pravnih i fizičkih lica.

Opština Ulcinj

Nedostatak finansijskih sredstava i prisjede nepredviđene obaveze iz predhodnih godina.

U procesu nabavke jedinice lokalne samouprave na godišnjem nivou zaključile su **540** ugovora u skladu sa članom 20 ZoJN (*osim nabavki neposrednim sporazumom*). Za ove postupke prispjelo je **1.195 ponuda**, od čega su naručiocici odbacili (*neblagovremene*) **7** i odbili (*neispravne*) **170** ponuda.

Zatim iste su realizovale **3.099** postupaka neposrednim sporazumom ukupne ugovorene vrijednosti **1.618.967,18 eura**. Učešće neposrednog sporazuma u ukupnim ugovorenim nabavkama na nivou lokalnih samouprava iznosi **6,48%**⁶⁰.

Shodno gore navedenom, ukupna ugovorena vrijednost javnih nabavki lokalne samouprave iznosi **24.965.671,06 eura**, što čini **5,57%** ukupno ugovorenih javnih nabavki u CG za 2016. godinu.

U tabeli je dat uporedan prikaz ukupnog broja postupaka, prema vrsti postupka, za period 2015/2016. godina

Tabela 43: Uporedan prikaz ukupnog broja postupaka, prema vrsti postupka 2015/2016

	Vrsta postupka	Broj ugovora	
		2015.	2016.
Pravilnik - Obrazac A (velike nabavke)	Otvoreni postupak	136	196
	Ograničeni postupak	0	0
	Pregovarački postupak sa prethodnim objavljinjem poziva za javno nadmetanje	0	1
	Pregovarački postupak bez prethodnog objavljinjanja poziva za javno nadmetanje	3	11
	Okvirni sporazum	7	3
	Dodjela javne nabavke konkursom	0	0
	UKUPNO:	146	211
Pravilnik – Obrazac B	Vrsta postupka	Broj ugovora	
		2015.	2016.
	Male vrijednosti - Šoping	244	329
Pravilnik – Obrazac C	Vrsta postupka	Broj ugovora	
		2015.	2016.
	Neposredni sporazum	3251	3099

U 2016. godini sporovedeno je **211** postupaka velike vrijednosti, ukupno **577** ponuda, od kojih je **64** ponude odbačeno, odbijenih nije bilo, što znači da je prosječno **2,73** ponude po jednom postupku. Postupaka male vrijednosti (*šopingu*) u 2016. godini bilo je **329**, ukupno **618** ponuda, **7** odbačenih i **106** odbijenih, iz čega proizilazi da je **1,87** ponuda po postupku.

UzJN je uputila anketu lokalnim samoupravama sredinom aprila ove godine, anketirani naručioci odazvali su se i podijelili podatke sa Upravom, te uvidom u dostavljene informacije izdvajamo sledeće:

- a) **25,11 %** lokalnih samouprava nailazi na probleme u procesu planiranja javnih nabavki,
- b) **100 %** zadovoljno je Portalom javnih nabavki,
- c) **35,12 %** smatra da je u fazi planiranja i pripreme postupka i sprovodenja postupka javne nabavke najviše izrazen rizik od nastanka korupcije,
- d) **85,14%** lokalnih samouprava upoznato sa Pravilnikom o metodologiji analize rizika u vršenju kontrole javne nabavke,

⁶⁰ Detaljnije informacije se mogu pronaći na adresi: <http://www.ujn.gov.me/pojedinacni-izvjestaji-o-javnim-nabavkama-za-2016-godinu>

- e) 52,90 % koristilo je upustva koja je sačinila UzJN radi primjene pravilnika,
- f) 100 % misli da su postupci za dodjelu ugovora dovoljno jasni,
- g) 80,65 % smatra da su vrednosni razredi na osnovu kojih naručilac bira postupak dodjele ugovora nisko određeni,
- h) 95,87 % nije nailazilo na probleme dodjele ugovora o javnoj nabavci putem okvirnog sporazuma,
- i) 30,23 % lokalnih samouprava smatra da nije dovoljno jasan podkriterijum kvalitet u okviru kriterijuma ekonomski najpovoljnija ponuda,
- j) 72,28 % nema dileme u odnosu na ocjenu ponude ponuđača koji je naveo da će angažovati podugovorača odnosno podizvodača,
- k) 82,35 % nije imalo problema prilikom otvaranja ponude,
- l) 82,39 % nije nailazilo na probleme prilikom pregleda, ocjene i vrednovanja ponude,
- m) 23,53 % je imalo izmjenu ugovora o javnoj nabavci u smislu dodatnih isporuka roba, dodatnih usluga ili naknadnih radova,
- n) 6,25 % ima problema prilikom izvještavanja o javnim nabavkama,
- o) **15,45 % ima pokrenutih postupaka zaštite prava ponuđača,**
- p) 50,00 % nailazi na probleme u odnosu na blagovremenost realizacije nabavke zbog žalbenih postupaka,
- q) 7,89 % od ukupno dostavljeni anketiranih lokalnih samouprava imalo je inspekcijski nadzor,
- r) 2,33 % slučaja poništenja odluka DK od strane Upravnog suda.

12.2.2. Odluke DK po žalbama za lokalne samouprave

Tokom 2016. godine DK donijela je 98 rješenja po osnovu žalbe ponuđača i drugih lica, na tenudersku dokumentaciju i odluke lokalnih samouprava, od čega 28 usvojenih, 12 odbijenih, 40 odbačenih i 6 gdje se obustavlja postupak. Procijenjena vrijednost javne nabavke u eurima sa uračunatim PDV-om iznosi: **218,765.22 eura**.

Ponuđači koji su se najčešće žalili, tj. na osnovu čijih žalbi je DK donijela rješenja su: **Kastex doo, Podgorica, Civil enginner doo Podgorica, Fini Dom doo Podgorica.**

12.3. Javne nabavke za potrebe državnih organa (*ministarstva*)

Kako nabavke na nivou državnih organa imaju značajno učešće u ukupnim nabavkama za 2016. godinu, UzJN cijenila je posebno vaznim da podijeli informacije kako su nabavke realizovala ministarstva (*16 ministarstava*).

Uvidom u planove javnih nabavki roba, usluga i radova u 2016.godini ovi naručiocи planirali su ukupno **330.008.550,22 eura**.

U tabeli koja slijedi dat je prikaz ukupnih planiranih vrijednosti po predmetima nabavke na nivou ministarstava.

Tabela 44: Planirane javne nabavke na nivou ministarstava

Predmet javne nabavke	Planirana vrijednost
Robe	45.223.841,58 eura
Usluge	30.142.461,43 eura

Radovi	254.642.247,21 eura
UKUPNO:	330.008.550,22 eura

Od ukupno planiranih **330.008.550,22 eura**, za ovaj period ministarstva su ugovorili **108.926.329,58 eura** ili **33,01%** planirane vrijednosti, zaključili 721 ugovora sproveđeći postupke javnih nabavki u skladu sa članom 20 ZoJN (*osim nabavki neposrednim sporazumom*) čija je ugovorena vrijednost **3.143.667,29 eura**.

Za sprovedene postupke, osim neposrednog sporazuma, prispjelo je **2077** ponuda, od čega su naručiocu odbacili **19** i odbili **373** ponude.

Ministarstva su realizovala **5704** neposredna sporazuma, ukupne ugovorene vrijednosti **3.143.667,29 eura**. Učešće neposrednog sporazuma u ukupnim ugovorenim javnim nabavkama na nivou ministarstava je **2,80%**.

Shodno gore navedenom, ukupna ugovorena vrijednost javnih nabavki svih ministarstava iznosi **112.105.996,29 eura** ili **25,04 %** ukupnih ugovorenih javnih nabavki u CG za 2016.godinu⁶¹.

Ministarstva su ostvarila vidnu razliku između planiranih i ugovorenih javnih nabavki, koja iznosi **217.902.553,35 eura**, što se može vidjeti u tabeli koja slijedi.

Tabela 45: Odnos planiranih i ugovorenih nabavki⁶²

2016	
Ukupna planirana vrijednost	Ukupna ugovorena vrijednost
330.008.550,22 eura	112.105.996,29 eura

U 2016. godini sporovedeno je **517** postupaka velike vrijednosti, ukupno **1505** ponuda, od kojih je **288** ponude odbačeno, odbijenih **9**, što znači da je prosječno **2,91** ponude po jednom postupku. Postupaka nabavki šopingom u 2016.godini bilo je **204**, prispjelo ukupno **572** ponuda, **10** odbačenih i **85** odbijenih, iz čega proizilazi da je **2,80** ponude po postupku.

U tabeli prikazan je ukupni broj ugovora po postupcima javne nabavke.

Tabela 46: Ukupan broj postupaka prema vrsti postupka

Pravilnik - Obrazac A (velike nabavke)	Vrsta postupka	Broj ugovora
	Otvoreni postupak	414
	Ograničeni postupak	3
	Pregovarački postupak sa prethodnim objavljivanjem poziva za javno nadmetanje	17
	Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za javno nadmetanje	32
	Okvirni sporazum	50

⁶¹ Detaljnije informacije se mogu pronaći na adresi <http://www.ujn.gov.me/pojedinaci-izvjestaji-o-javnim-nabavkama-za-2016-godinu/>

⁶² Uporedni pregled planiranih i ugovorenih nabavki po jedinicama lokalnih samouprava dat je u Prilogu

	Dodjela javne nabavke konkursom	1
	UKUPNO:	517
Pravilnik – Obrazac B	Vrsta postupka	Broj ugovora
	Male vrijednosti - Šoping	204
Pravilnik – Obrazac C	Vrsta postupka	Broj ugovora
	Neposredni sporazum	5704

Procijenjena vrijednost ugovorenih javnih nabavki za 2016. godinu iznosila je **125.653.368,14 eura**, iz čega proizlazi da je razlika između ukupne procijenjene i ukupne ugovorene vrijednosti **13.547.371,85 eura**.

12.4. Javne nabavke za potrebe javnih ustanova (*vaspitno obrazovne ustanove*)

Grupa obveznika primjene ZoJN koja obuhvata vaspitno-obrazovne ustanove u CG je posebno interesantna, pa se iz tog razloga po prvi put pojedinačno vrši analiza. Naime, u CG postoji ukupno **247** vaspitno-obrazovnih ustanova, u koje spadaju predškolske ustanove, osnovne i srednje škole, osnovne i srednje muzičke i umjetničke škole, domovi učenika i studenata, kao i pojedini resursni centri za obrazovanje djece i omladine sa posebnim potrebama.

Uvidom u planove javnih nabavki objavljenih na Portalu javnih nabavki za nabavku roba, usluga i radova u 2016. godini ovi obveznici primjene Zakona ukupno su planirali **21.278.835,29 eura**.

U tabeli koja sijedi dat je prikaz ukupnih planiranih vrijednosti po predmetima nabavke na nivou vaspitno-obrazovnih ustanova.

Tabela 47: Planirane javne nabavke na nivou vaspitno-obrazovnih ustanova

Predmet javne nabavke	Planirana vrijednost
Robe	9.972.830,41 eura
Usluge	5.549.863,31 eura
Radovi	5.756.141,57 eura
UKUPNO:	21.278.835,29 eura

U toku 2016. godine, obveznici iz ove grupe su ugovorili ukupno **8.803.647,14 eura**, ili **41,37%** planirane vrijednosti i zaključili ukupno **688** ugovora, sprovodeći postupke javnih nabavki u skladu sa članom 20 ZoJN (*osim nabavki neposrednim sporazumom*). Za sprovedene postupke (*osim neposrednog sporazuma*) prispljelo je **1.173** ponuda, od čega su naručiocci odbacili **20** i odbili **192** ponude. Takođe, vaspitno-obrazovne ustanove su zaključile ukupno **17.749** neposrednih sporazuma, ukupne vrijednosti **3.074.871,48 eura**⁶³.

⁶³ Pojedinačni izvještaji za 2016. godinu, za vaspitno-obrazovne ustanove se mogu pronaći na adresi:<http://www.ujn.gov.me/pojedinacni-izvjestaji-obveznika-primjene-zakona-o-javnim-nabavkama/>

Prema tome, ukupna ugovorena vrijednost javnih nabavki na nivou ove grupe obveznika iznosi **11.878.518,62** eura, što predstavlja **2,65%** ukupnih ugovorenih javnih nabavki u CG za 2016.godinu.

U narednoj tabeli prikazan je ukupan broj ugovora po vrsti postupka javne nabavke.

Tabela 48: Ukupan broj postupaka prema vrsti postupka

Pravilnik - Obrazac A (velike nabavke)	Vrsta postupka	Broj ugovora
Otvoreni postupak	414	
Ograničeni postupak	3	
Pregovarački postupak sa prethodnim objavljinjem poziva za javno nadmetanje	17	
Pregovarački postupak bez prethodnog objavljinjanja poziva za javno nadmetanje	32	
Okvirni sporazum	50	
Dodjela javne nabavke konkursom	1	
UKUPNO:	517	
Pravilnik - Obrazac B	Vrsta postupka	Broj ugovora
Male vrijednosti - Šoping	204	
Pravilnik - Obrazac C	Vrsta postupka	Broj ugovora
Neposredni sporazum	5704	

Kako smo prethodno naveli, u CG postoji ukupno 247 vaspitno-obrazovnih institucija, što u odnosu na ukupan broj obveznika za 2016. godinu čini **40,1%**. Ova činjenica logično nameće potrebu da se organizacija javnih nabavki na nivou vaspitno-obrazovnih institucija znatno poboljša. Naime, u cilju efikasnijeg funkcionisanja sistema javnih nabavki u CG, UzJN je mišljenja da je idealno rješenje za ovu grupu naručilaca određeni vid objedinjavanja ili centralizacije javnih nabavki. S tim u vezi početkom 2017. godine UzJN uputila je poziv nadležnom ministartsvu radi iznalaženja najboljeg rješenja.

13. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Na osnovu analize podataka o javnim nabavkama u 2016.godini mogu se izvući sljedeći zaključci i preporuke:

Ukupna ugovorena vrijednost javnih nabavki za 2016. godinu, obveznici primjene ZoJN u 2016. godini ugovorili su ukupno **447.739.222,36 eura** za nabavku roba, usluga i radova, zaključili ukupno **7.653 ugovora**. Učešće ugovorenih javnih nabavki u u BDP je **11,89 %**.

Povećanje efikasnosti postupaka javne nabavke. Tokom u ovom slučaju dvogodišnjeg perioda (2015-2016) došlo je do značajnog povećanja efikasnosti i ekonomičnosti postupaka javnih nabavki mjereno prosječnim brojem dana potrebnih da se postupak sprovede. U 2015 godinu prosječno trajanje otvorenog postupka javne nabavke, računajući od dana objavljanja poziva na Portalu Uprave za javne nabavke pa do dana zaključivanja ugovora, iznosilo je 118 dana, dok je, u 2016 godini, za iste aktivnosti bio potreban 91, što znači skoro 23 % manje vremena. U istom periodu, dužina trajanja postupka javne nabavke male vrijednosti (*shopping*) skraćena je sa 32 na 27 dana.

Intezitet konkurenциje Važan pokazatelj performansi javnih nabavki jeste prosječan broj ponuda po postupku javne nabavke. U 2016 godinu, prosječan broj ponuda iznosio je 2,21 i manja je za 22,18 % u odnosu na 2015 godinu a manja u odnosu na 2014 za 39,77 %. Shodno pokazateljima koji su dati u tabeli koja slijedi za period od šest godina, prosječan broj pristiglih ponuda je u stalnom padu od 4,34 ponuda po postupku u 2011 godini i blagim porastom u 2014 godini, slijedi pad u 2016 godini na 2,21 ponude po jednom postupku. Ovo ima i svoje opravdanje kada uzmemmo malo tržiste, mali broj specijalizovanih preduzeća, slabo interesovanje međunarodnih ponuđača i dr.

Učešće pregovaračkog postupka bez predhodnog objavljanja postupka javne nabavke smanjilo se sa 2,66 % u 2015 na 1,06 %, dok je učešće otvorenog postupka javne nabavke povećano, u istom periodu, sa 92,81% na 93,71%.

„Registrar“ ponuđača je od velike koristi ponuđačima o čemu svjedoči sve veća lista ponuđača koju vodi UzJN. U 2015 godinu bilo je registrirano 2328, da bi, u 2016 godinu, taj broj porastao za 7,54 % na 2518.

Portal javnih nabavki www.ujn.gov.me, karakteriše rastući broj posjeta od još 2010 godine. Prosječan dnevni broj posjeta Portalu u 2015 godinu bio je 1670, u 2016 godini 2100.

Okvirni sporazum se sve više koristi u javnim nabavkama, što je jedan od pokazatelja jačanja ekonomičnosti javnih nabavki. Izmjenama Zakona iz 2011, korišćenje ovog instrumenta je detaljnije, preciznije i bolje (*u smislu usklađenosti sa Direktivama*) uređeno, što je rezultiralo širom primjenom okvirnih sporazuma te je odnos primjene ovog instrumenta posmatrano za godine 2011/12 i 2013 kada je za sve tri godine ugovoreno 177 ugovora i 2014/15 ili 2016 kada je ugovoreno 810 ugovora, čini povećanje od oko 4,5 puta u odnosu na period 2011/12 i 2013.

Kriterijum ekonomsko najpovoljnija ponuda iz datog prikaza vidno je da su naručiocu u izveštajnom periodu, za izbor najpovoljnije ponude, primjenjivali kriterijum najniže ponuđena cijena u 93,02% postupaka javnih nabavki od ukupnog broja analiziranih

postupaka. Primjetno je da naručiocu u CG u kontinuiranom rastu od 2013. godine primjenjuju kriterijum najniže ponuđena cijena u odnosu na kriterijum ekonomski najpovoljnija ponuda. Ovakva pojava može da ima za posledicu, da roba, usluge i radovi koji se nabavlja sa nižom cijenom posjeduju neadekvatna svojstva i kvalitet. Stoga je važno da naručiocu više primjenjuju kriterijum ekonomski najpovoljnije ponude, o čemu UzJN ukazuje naručiocima. Da bi naručiocu primjenjivali kriterijum ekonomski najpovoljnija ponuda, te za to imali efikasnije korišćenje javnih sredstava, neophodno je da sveobuhvatno sagledaju sve troškove nabavke, ne samo nabavne cijene, da pri tom zastupaju koncept „troškovi životnog ciklusa“ koji pored ostalog obuhvataju troškove održavanja, servisiranja i popravki, potrošnju električne energije, rada opreme, transport, troškove odlaganja itd. potrebno je sagledati sve troškove nabavke i rizike, kao i sva moguća rješenja kako bi nabavka bila najoptimalnija za naručioca. Pomenimo da je ovaj kriterijum u 2015 bio 82,70%. Riječ je o negativnom trendu koji se mora preokrenuti promjenom već rečenog ali i prakse javnih nabavki.

Prosječan rok trajanja rješavanja po žalbi iznosi 66 dana (zdravstvo i lokalne samouprave).

U predstojećem periodu potrebno je preduzeti sljedeće aktivnosti

Preispitati zakonska rješenja sa aspekta ekonomičnosti postupka javne nabavke, vodeći računa da se sačuva puna transparentnost i nediskriminacija. Nove Direktive kao jedan od prioritetnih ciljeva sadrže upravo povećanje ekonomičnosti i efikasnosti postupaka uz otklanjanje nepotrebnog administrativnog opterećenja gdje se prije svega misli na regulatorne mehanizme koji nijesu pokazali očekivane efekte u praksi zemalja EU. Novi ZoJN i puno uskladivanje sa Direktivama iz paketa 2014/EC doprinijeće ostvarivanju ovog cilja.

Pored toga, da bi se povećala efikasnost postupka, neophodno je da se unaprijedi organizacija na nivou naručilaca. Iz ankete jasno se može uočiti da na pitanje, da li imaju posebnu organizacionu jedinicu u okviru institucije koja se bavi poslovima javnih nabavki, od ukupno broja dostavljenih odgovora (300 naručilaca) 92 % je odgovoren sa „NE“ a 8% sa „DA“. Od 8 % naručilaca koji su odgovorili da imaju posebnu organizacionu jedinicu, na pitanje koliko broje zaposlenih i kako su organizovani, dobili smo različite odgovore. Najčešći odgovor je od dva do pet zaposlenih. Zapazili smo da manji broj naručilaca ima organizovane nabavke službe sa više od 10 zaposlenih sa zadacima u skladu sa koracima u ciklusu javnih nabavki, tako da prate planiranje, sprovođenje postupka i realizaciju ugovorenih javnih nabavki. Dalje, prikaz odgovora na pitanje da li imate službenika za javne dat je grafikonom koji slijedi. Vidno je da je odgovor „DA“ u 99% dostavljenih odgovora.

Smanjenje broja neuspjelih postupaka, bilo da su obustavljeni ili poništeni od strane Državne komisije za kontrolu postupaka javnih nabavki, zahtijeva obuku i naručilaca i ponuđača, kao i unaprjedenje istraživanja tržišta od strane naručilaca i uspostavljanja bolje komunikacije između naručilaca i ponuđača. Ovo proizilazi iz strukture osnova za obustavljanje postupaka. Monitoringom Odluka o obustavi postupka javne nabavke najčešći razlog obustavljanja postupka (oko 85%) je to što u postupku javne nabavke nije dostavljena nijedna ponuda i/ili nijedna ispravna ponuda. Oko 10 % odluka o obustavi donešeno je iz razloga što je naručilac prije isteka roka za podnošenje ponuda ocijenio da je neophodno bitno izmijeniti tendersku dokumentaciju dok svega 5% odluka se donese iz razloga prestanka potrebe za predmetom javne nabavke. Istraživanje tržišta treba da pomogne naručiocu da bolje definiše traženi predmet nabavke, uzimajući u obzir i aktuelnu ponudu na tržištu. Time bi se smanjio ne samo broj postupaka koji se obustavljeni jer su prispjele ponude bile neodgovarajuće i neprihvatljive, već i broj postupaka koji je obustavljen jer nije primljena nijedna ponuda.

Za jačanje konkurenčije u postupcima javnih nabavki, mjereno prosječnim brojem ponuda po postupku neophodno je identifikovati faktore koji ograničavaju konkurenčiju i jasno razdvojiti oni koji proizlaze iz postupaka javnih nabavki od onih koji su odraz postojeće tržišne strukture na strani ponude i drugih, eksternih faktora u odnosu na sistem javnih nabavki, kao što su ažurnost plaćanja i drugo. Potreba za ovakvim pristupom proizilazi iz činjenice da je, u periodu 2015-2016, došlo do povećanja učešća postupaka oblikovanih po partijama (32,00 % na 36,12 %) čime se stvaraju povoljniji uslovi za konkurenčiju, a da je učešće postupaka u kojima je prispjela samo jedna ponuda ostalo visoko (55,97 %). Skoro dvije trećine postupaka sa samo jednom ponudom bilo je podijeljeno po partijama, najviše u zdrastvu. Situacija kada se za partiju javlja samo jedan ponudač, što je, kao što se može zaključiti iz navedenih podataka, često bio slučaj upućuje na to da se nije radilo o ograničenju konkurenčije koji je proizilazio iz postupaka, već da na tržištu nije bilo veće ponude.

Intezitet konkurenčije zavisi i od **zastupljenosti konkurentnih postupaka**, odnosno onih kod kojih je konkurenčija ograničena. U tom pogledu CG je ostvarila povoljnu strukturu tako da je učešće otvorenog postupka javne nabavke u vrijednosti nabavki velike vrijednosti 93,71 % a učešće pregovaračkog postupka bez objavljivanja javnog poziva svega 1,06 % čime su **stvoreni povoljni uslovi za slobodno djelovanje konkurenčije**. Smanjeno je i učešće pregovaračkog postupka „*po hitnosti*“ sa 19,26 % na 13,06 % vrijednosti iz predhodne godine što ukazuje na bolje planiranje javnih nabavki.

U narednom periodu napore treba usmjeriti na to da se **unaprijedi praksa pregovaračkog postupka** kako bi se ostvarili povoljniji efekti nabavke. Dosadašnja praksa sprovodenja pregovaračkog postupka bila je da naručiocu kao po pravilu prihvataju ponuđenu cijenu smatrajući da nemaju mehanizme da primoraju ponuđača da učini ustupak u pogledu cijene i drugih uslova kupovine. Iskustvo zemalja EU pokazuje, međutim, da u procesu pregovaranja postoje značajne mogućnosti za **poboljšanje uslova kupovine kao rezultat pregovaranja**. Uštede koje su ostvarene korišćenjem ovog postupka u 2016 godini iznose za 125 pokrenutih postupaka 13,23 % (*procijenjeno 5.478.076,24 eura, ugovoren 4.753.230,51 eura*).

Portal javnih nabavki je od ključnog značaja za transparentnost javnih nabavki. Da bi se ostvarili dodatni pozitivni efekti od transparentnosti potrebno je unaprijediti rad Portala, a prije svega funkciju **pretraživanja** kako bi zainteresovane strane brzo i lako mogle da dođu do informacija. Projekat e – javne nabavke će nam zasigurno pomoći u unaprjedenju ose značajne funkcije koju ima UzJN.

Pored uloge u oglašavanju, Portal ima značajniju ulogu u **praćenju i preventivnom otklanjanju neregularnosti** u postupcima javnih nabavki. Uprava koristi informacije sa Portala za praćenje postupaka javnih nabavki i kada uoči nepravilnosti (javni pozivi, odluke, ugovori...), ukazuje naručiocu kako bi je otklonio dok je postupak još u toku. U gotovo svim slučajevima naručiocu su postupali po instrukcijama UzJN otklanjajući nepravilnost. Na taj način su **preventivne mjere (ex ante)** na **suzbijanju neregularnosti** uz pomoć Portala za **javne nabavke**. Dalje unaprjedenje efikasnosti ove vrste kontrole podrazumijeva kako smo već rekli je u **razvoju sistema za automatsko signaliziranje** određenih pojava koje se prate, putem usavršavanja Portala i dodavanjem novih funkcionalnosti.

U 2016 godiju, značajno je proširena **primjena okvirnog sporazuma**. S obzirom da okvirni sporazumi imaju čitav niz potencijalno pozitivnih efekata i da su relativno skoro počeli da se primjenjuju u domaćoj praksi, neophodno je da se **nastavi** sa aktivnostima koje imaju za cilj da bolje upoznaju naručioce načinom korišćenja ovog instrumenta. Uprava će posvetiti

posebnu pažnju u svom radu podsticanju šire primjene okvirnog sporazuma tako što će pripremiti modele okvirnih sporazuma, kao i modele tenderskih dokumentacija za okvirne sporazume za konkretnе predmete nabavki. Ovi dokumenti će služiti kao praktična upustva naručiocima kako da primjenjuju okvirne sporazume u praksi. Praktična pitanja primjene okvirnih sporazuma planirana su da budu obuhvaćena na svim trening seminarima koje će Uprava organizovati za naručioce kako na državnom tako i na likalnom nivou.

Trend sprovodenja postupaka javnih nabavki od strane drugog naručioца i objedinjavanje javnih nabavki nastavio se u 2016 godinu. Naročito je to bilo karakteristično za „nove obveznike“, dobar posao u ovoj oblasti ostvarili su Rektorat CG, Sekretarijat Tužilačkog Savjeta, Sudski Savjet, Fond zdrastva CG. Pokrenuta je inicijativa od strane UzJN da u saradnji sa Ministarstvom prosvjete nastavimo aktivnosti na nivou škola. UzJN je u stalnom kontaktu sa ovim „naručiocima“ i radi na smeјrnicama za unaprjeđenje ovog segmenta ZoJN a da ne dovede u pitanje mali i srednji biznis tj. preduzeća koju posluju u ovoj oblasti. Ovo je naročito važno sa aspekta znanja sa kojima treba da operišu naručioc u smislu da se isparavno odredi u kojim nabavkama je sprovodenja postupaka javnih nabavki od strane drugog naručioца i objedinjavanje javnih nabavki opravdano, a u kojima nije kako bi se izbjegle greške koje mogu ne samo da naručiocu stvore probleme, već i da diskredituju ovaj proces.

Tendencija manjeg korišćenja kriterijuma ekonomski najpovoljnije ponude se nastavila i u 2016 godini (93,02 % naspram 6,98 %), iako je ona u 2015 bila (82,70 % naspram 17,30 %). Ovi podaci nijesu baš u skladu sa EU praksom gdje je učešće ovog kriterijuma oko 80%, pri čemu nove direktive upućuju na još širu primjenu ovog kriterijuma nego što je to do sada bio slučaj. Praksa je pokazala da je kriterijum najniže cijene pogodan za nabavke visokostandardizovanih, jednostavnih roba, dok kod nabavki ostalih, kompleksnih roba i usluga treba koristiti i druge elemente kriterijuma, pored cijene. U suprotnom, rezultat korišćenja najniže cijene kao jedinog kriterijuma za izbor je da se kupuju predmeti nabavke koji su inicijalno najjeftiniji, s tim da su njihovi troškovi eksploracije visoki zbog čestog kvarenja, visokog utroška električne energije idr. tako da je ukupni trošak kojiima naručilac veći nego u slučaju kvalitetnijeg i inicijalno skupljeg proizvoda ili usluge. Da bi se došlo do najekonomičnijeg rješenja, potrebno je sagledati cijelokupan životni ciklus proizvoda, sve do kraja perioda njegovog korišćenja. Trošak životnog ciklusa sve više se koristi kako bi se obuhvatili troškovi zaštite životne sredine, kao i troškovi energetske efikasnosti koji će u novim ZoJN biti predmet posebnog načela. Pored toga, može se očekivati da će, u budućnosti, njihov značaj biti sve veći, pa je neophodno preuzeti mjere u cilju šire primjene troškova životnog ciklusa, posebno u oblastima energetske efikasnosti i ekologije.

Neke od aktivnosti koje je neophodno preuzeti u narednom periodu kako bi se unaprijedio sistem javnih nabavki nijesu obuhvaćeni izvještajima naručilaca, niti su uređene Zakonom, ali su bitne za efikasno i regularno funkcionisanje sistema. Konkretno, praćenje i kontrola izvršenja ugovora je od velikog značaja za javne nabavke.

U pravcu ove preporuke neophodno je uraditi analizu svih različitih aktivnosti obuhvaćenih „ciklusom javne nabavke“ („red flags“ u javnim nabavkama) i dati preporuke u pogledu mehanizama za poboljšanje do sadašnjih aktivnosti i kroz zakon i kroz obuke. „Ciklus javne nabavke“ obuhvata: 1) planiranje i pripremu javne nabavke, 2) proceduru sprovođenja i ugovaranje i 3) realizacija ugovora.

Obaveza identifikovanja rizika i jačanja mehanizama praćenja i kontrole u čitavom „*ciklusu javne nabavke*“, a posebno u fazi realizacije ugovora, odredena je mjerilom za zatvaranje Poglavlja 5. Kada tome dodamo da je realizacija ugovora od posebnog značaja za jačanje regularnosti i suzbijanju korupcije u javnim nabavkama i da je ova faza vrlo slabo bila kontrolisana do sada, proizilazi da će se ovoj oblasti morati posvetiti posebna pažnja u 2017 godini i nadalje.

Očigledno je da postoji **opstrukcija** u sprovodenju javnih nabavki i to ne ide samo od ponudača nego i od naručilaca koji pokušavaju da pronadu slabe tačke u regulativi. Novim ZoJN, koji bi trebalo da se nađe pred Parlamentom do kraja godine, nastojaćemo da onemogućimo zloupotrebe, ali i da poboljšamo sam Zakon kako bi imao efikasniju primjenu – naročito ćemo posvetiti pažnju, promjeni **kaznene politike**. Cijela jedna mašinerija je upotrebljena da se sabotira ZoJN, najviše je zloupotrebljavano pravo na žalbu, koje su u nekim slučajevima podnošene i prije objavljivanja tenderske dokumentacije. Dogada se i da ponudači sastavljaju takvu tendersku dokumentaciju da se **unaprijed vidi** ko će dobiti posao, a ima i takvih slučajeva da se po završetku tenderske procedure mjesecima ne donose odluke, kako bi, utisak je, najbolji ponudači odustali od ponude itd.

Ovo je razlog više da su javne nabavke, istovremeno i oblast koja se najviše vrednuje kod stranih poslovnih institucija kada ocenjuju stepen korupcije u zemlji. Kod zemalja u tranziciji u budućnosti naša zemlja mora poboljšati neke elemente da bi sistem javnih nabavki bolje funkcionisao, prilika je da Direktive iz 2014 godine dobro analiziramo i prenesemo norme i standarde koje iste propisuju prije svega; **povećanje discipline** većim angažovanjem svih subjekata u javnim nabavkama; Pojačati aktivnosti na što bržoj realizacije e **javnih nabavki**; Ojačati Sektor za obuku UzJN; Značajno ojačati kontrolne mehanizme; **Pojednostaviti pravila** tj. procedure javnih nabavki uz maksimiziranje IKT, **umrežavanjem** institucija sistema koje izdaju različite vrste dokaza

14. PRILOZI

Prilog 1: Naručioци koji u toku 2016. godine nijesu sačinili i objavili plan javnih nabavki na Portalu javnih nabavki

Redni broj	Naziv institucije
1	Ekokatun „Štavna“ d.o.o. – Andrijevica
2	JP za uzgoj, zaštitu i lov divljači „Rumija“ – Bar
3	Barska plovidba a.d. – Bar
4	Lokalni javni emiter „Radio Berane“ d.o.o.
5	Regionalni biznis centar d.o.o. – Berane
6	JU OŠ „Vukašin Radunović“ - Berane
7	JU Srednja stručna škola - Berane
8	Turistička organizacija – Bijelo Polje
9	JU Muzeji i galerije Budve
10	JU Narodna biblioteka Budve
11	JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju - Budva
12	Sportsko - rekreativni centar d.o.o. - Budva
13	Preduzeće za konsalting i inženjering BSP d.o.o. – Budva
14	JU OŠ „Mirko Srzentić“ – Petrovac, Budva
15	JU OŠ „Boro Vukmirović“ - Rijeka Crnojevića, Cetinje
16	JU OŠ „Šimjo Pešikan“ – Trešnjevo, Cetinje
17	JU Gimnazija - Cetinje
18	Lokalni javni emiter „Radio Danilovgrad“ - Danilovgrad
19	Agencija za gazdovanje gradskom lukom d.o.o. - Herceg Novi
20	Društvo za izgradnju vodovodne i kanalizacione infrastrukture - Herceg Novi
21	Komunalno d.o.o. – Kolašin
22	JP Sportski centar – Kolašin
23	Pomorski muzej Crne Gore - Kotor
24	JU OŠ „Nikola Đurković“ - Radanovići, Kotor
25	JU Centar za kulturu - Nikšić
26	JU Stari grad „Anderv“ - Nikšić
27	Institut za crnu metalurgiju a.d. – Nikšić
28	JU OŠ „Branko Višnjić“ - Krstac, Nikšić
29	JU OŠ „Dragan Kovačević“ - Nudo, Nikšić
30	JU OŠ „Rade Perović“ - Velimlje, Nikšić
31	JU ŠOMO „Dara Čokorilo“ - Nikšić
32	JU OŠ „Mahmut Adrović“ - Petnjić
33	Turistička organizacija - Plav
34	JU OŠ „Bećko Jovović“ - Stabna, Plužine
35	JU OŠ „Bratstvo - jedinstvo“ - Kovačevići, Pljevlja
36	JU OŠ „Dušan Ivoić“ – Kosanica, Pljevlja
37	JU OŠ „Jakub Kubur“ - Boljanići, Pljevlja
38	Crnogorski fond za solidarnu stambenu izgradnju d.o.o. - Podgorica
39	Fudbalski klub „Budućnost“ a.d. – Podgorica

40	JU Filmski centar Crne Gore - Podgorica
41	Komisija za koncesije - Podgorica
42	Socijalni savjet Crne Gore - Podgorica
43	Uprava za mlade i sport - Podgorica
44	JU OŠ „Đerd Kastrioti - Skenderbeg“ - Zatrijebač, Podgorica
45	JU OŠ „Jedinstvo“ - Skorać, Podgorica
46	JU OŠ „Mahmut Lekić“ - Tuzi, Podgorica
47	JU OŠ „Šćepan Đukić“ - Ljeva Rijeka, Podgorica
48	JU Umjetnička škola osnovnog, srednjeg muzičkog i baletskog obrazovanja „Vasa Pavić“ - Podgorica
49	JU „Obrazovni centar“ - Šavnik
50	JU OŠ „Branko Brinić“ - Radovići, Tivat
51	Agencija za izgradnju i razvoj Ulcinja d.o.o. - Ulcinj
52	JP Centar za kulturu - Ulcinj
53	JU Centar za kulturu - Žabljak
54	Turistička organizacija Žabljak
55	JU OŠ „Dušan Obradović“ - Žabljak

Prilog 2: Naručioци sa čestim izmjenama plana javnih nabavki

Naziv naručioca	Ukupna vrijednost plana	Broj amandmana na Plan javnih nabavki
Glavni grad Podgorica	4.093.995,00 €	21
Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	963.920,00 €	16
Ministarstvo održivog razvoja i turizma	74.045.544,91 €	15
Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Podgorica	6.164.750,00 €	13
JZU Zavod za transfuziju krvi CG	198.157,83 €	11
Opština Bijelo Polje	2.728.300,00 €	11
Direkcija za uredenje i izgradnju Kotora	6.282.200,00 €	10
Opština Bar	3.737.300,00 €	10
Opština Rožaje	3.113.600,00 €	10
Opština Tivat	7.433.800,00 €	10
Univerzitet CG	5.247.727,00 €	10
Aerodromi Crne Gore a.d. – Podgorica	8.048.000,00 €	9
Monteput d.o.o. – Podgorica	1.960.050,00 €	9
Opština Žabljak	595.250,00 €	9
Agencija za izgradnju i razvoj d.o.o. – Podgorica	8.885.758,00 €	8
JZU Klinički centar Crne Gore	39.893.594,81 €	8
JZU Zavod za hitnu medicinsku pomoć CG	827.220,00 €	8
Opština Nikšić	3.166.500,00 €	8
Opština Pljevlja	10.677.861,00 €	8
JP Komunalno – Nikšić	775.200,00 €	7
JU Škola za srednje i više stručno obrazovanje "Sergije Stanić" – Podgorica	636.800,00 €	7
Opština Petnjića	591.400,00 €	7

ZU Institut za javno zdravlje CG	1.915.100,00 €	7
Komunalno d.o.o. - Cetinje	381.700,00 €	6
Vodovod i kanalizacija d.o.o. – Cetinje	3.784.501,08 €	6
Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Kotor	739.800,00 €	6
Zelenilo d.o.o. – Podgorica	267.250,00 €	6
Željeznički prevoz Crne Gore a.d. - Podgorica	8.519.584,00 €	6
JP Radio i televizija CG	17.891.140,00 €	5
JP za nacionalne parkove CG	1.061.899,85 €	5
JP za upravljanjem morskim dobrom CG – Budva	2.604.900,00 €	5
JZU Dom zdravlja – Kotor	537.353,00 €	5
JZU Opšta bolnica - Berane	1.280.957,73 €	5
JZU Opšta bolnica - Kotor	995.160,00 €	5
Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija	929.961,71 €	5
Opština Herceg Novi	1.885.000,00 €	5
Prijestonica Cetinje	804.450,00 €	5

Prilog 3: Naručiocci sa najvećom razlikom između planiranih i ugovorenih javnih nabavki

Redni broj	NAZIV NARUČIOCA	Ukupna planirana vrijednost	Ukupna ugovorena vrijednost
1	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva - Podgorica	180.023.739,00 €	37.493.333,88 €
2	Elektroprivreda Crne Gore a.d. - Nikšić	174.352.922,20 €	52.607.688,11 €
3	Crnogorski elektrodistributivni sistem d.o.o. – Podgorica	61.366.480,57 €	2.762.518,72 €
4	Crnogorski elektroprenosni sistem a.d. - Podgorica	58.279.705,00 €	4.467.928,17 €
5	Ministarstvo održivog razvoja i turizma - Podgorica	74.045.544,91 €	30.847.540,95 €
6	JZU Klinički centar Crne Gore - Podgorica	39.893.594,81 €	8.044.113,64 €
7	Ministarstvo unutrašnjih poslova - Podgorica	32.415.591,15 €	12.589.155,41 €
8	Radio i televizija Crne Gore - Podgorica	17.891.140,00 €	1.260.577,63 €
9	Montenegro Airlines a.d. – Podgorica	13.688.400,00 €	2.107.753,09 €
10	13. jul – Plantaže a.d., Podgorica	22.457.000,00 €	12.417.740,82 €
11	Komunalne usluge d.o.o. - Podgorica	9.454.660,00 €	1.278.004,75 €
12	Opština Prijepolje	10.677.861,00 €	2.752.653,96 €
13	Željeznički prevoz Crne Gore a.d. - Podgorica	8.519.584,00 €	1.769.539,57 €
14	Zdravstvena ustanova Apoteke CG „MONTEFARM“ - Podgorica	40.171.896,60 €	33.666.782,23 €
15	Aerodromi Crne Gore a.d. - Podgorica	8.048.000,00 €	1.760.758,12 €
16	Opština Budva	7.004.600,00 €	1.305.547,65 €
17	Ministarstvo odbrane - Podgorica	14.046.002,07 €	8.799.752,43 €
18	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Podgorica	6.164.750,00 €	2.077.425,26 €
19	JP Regionalni vodovod „Crnogorsko primorje“ - Budva	4.473.000,00 €	659.337,81 €
20	Opština Ulcinj	4.148.750,00 €	354.518,04 €
21	Ministarstvo rada i socijalnog staranja - Podgorica	12.312.405,28 €	9.002.038,51 €
22	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Cetinje	3.784.451,08 €	534.316,30 €
23	Direkcija za uređenje i izgradnju Kotora	6.282.200,00 €	3.180.920,00 €
24	JZU Dom zdravlja - Podgorica	2.966.000,00 €	254.237,51 €
25	Univerzitet CG - Podgorica	5.247.727,00 €	2.656.765,44 €
26	Opština Bar	3.737.300,00 €	1.189.471,50 €
27	Montecargo a.d. - Podgorica	3.741.595,00 €	1.212.817,50 €

Prilog 4: Naručioци nijesu dostavili informaciju UzJN o imenovanom licu za službenika za javne nabavke

Redni broj	Naziv naručioca
1	JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju - Budva
2	Opština Petnjica
3	JU Filmski centar CG
4	Komisija za koncesije - Podgorica
5	Socijalni savjet CG
6	JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju - Rožaje
7	Institut za crnu metalurgiju a.d. - Nikšić
8	Ekokatun „Štavna“ d.o.o. - Andrijevica
9	Lokalni javni emiter „Radio Berane“ d.o.o.
10	Pogrebne usluge d.o.o. - Budva
11	Akademija znanja d.o.o. - Budva
12	Preduzeće za konsalting i inženjeringu BSP d.o.o. - Budva
13	Crnogorski fond za solidarnu stambenu izgradnju d.o.o. - Podgorica

Napomena: Ukupan broj institucija koje imaju službenika **603**, a koje nemaju ili nijesu poslale informacije **13**.

Prilog 5: Naručioци koji nijesu u zakonskom roku dostavili izvještaj za 2016. godinu

Redni broj	NAZIV NARUČIOCA
1	Ekokatun „Štavna“ d.o.o. – Andrijevica
2	Lokalni javni emiter „Radio Berane“ d.o.o. – Berane
3	JU Ratkovićeve večeri poezije – Bijelo Polje
4	JU Dnevni centar za djecu i omladinu sa smetnjama i teškoćama u razvoju – Budva
5	Sportsko - rekreativni centar d.o.o. – Budva
6	Preduzeće za konsalting i inženjeringu BSP d.o.o. – Budva
7	Opština Gusinje
8	JP Sportski centar – Kolašin
9	JU OŠ „Nikola Đurković“ - Radanovići, Kotor
10	JU Centar za kulturu - Nikšić
11	JU Stari grad „Anderva“ – Nikšić
12	Institut za crnu metalurgiju a.d. – Nikšić
13	JU Centar za kulturu – Plav
14	JU Centar za kulturu – Plužine
15	Crnogorski fond za solidarnu stambenu izgradnju d.o.o. – Podgorica
16	Fudbalski klub „Budućnost“ a.d. – Podgorica
17	JU Filmski centar CG
18	Ljekarska komora Crne Gore – Podgorica
19	Socijalni savjet CG

20	JU OŠ „Šćepan Đukić“ – Lijeva Rijeka, Podgorica
21	JU OŠ „Branko Brinić“ – Radovići, Tivat
22	JU Srednja mješovita škola „Bratstvo-jedinstvo“ – Ulcinj

Prilog 6: Naručioc i sa najvećim vrijednostima ugovorenih nabavki neposrednim sporazumom u 2016. godini

Redni broj	Naziv organizacije	Ukupna ugovorena vrijednost	Ugovorena vrijednost neposrednim sporazumom	%
1	Crnogorski elektrodistributivni sistem d.o.o. - Podgorica	2.762.518,72 €	447.583,32 €	16,20%
2	Univerzitet CG - Podgorica	2.656.765,44 €	374.764,06 €	14,11%
3	Radio difuzni centar d.o.o. - Podgorica	1.955.874,72 €	328.311,83 €	16,79%
4	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva - Podgorica	823.314,99 €	303.761,64 €	36,89%
5	Luka Bar a.d. - Bar	814.564,48 €	298.493,92 €	36,64%
6	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Herceg Novi	648.482,50 €	260.919,11 €	40,24%
7	Crnogorska plovidba a.d. - Kotor	375.466,36 €	250.554,39 €	66,73%
8	Deponija d.o.o. - Podgorica	1.594.926,21 €	213.119,84 €	13,36%
9	JU Srednja pomorska škola - Kotor	253.609,49 €	205.391,40 €	80,99%
10	Čistoća d.o.o. - Podgorica	1.984.040,44 €	197.099,80 €	9,93%
11	Vodovod d.o.o. - Pljevlja	286.856,60 €	187.674,52 €	65,42%
12	Opština Budva	1.305.547,65 €	178.843,96 €	13,70%
13	Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija - Podgorica	515.797,98 €	170.865,64 €	33,13%
14	Opština Herceg Novi	1.251.026,35 €	158.419,23 €	12,66%
15	Vrhovno državno tuzilastvo - Podgorica	497.621,15 €	155.924,53 €	31,33%
16	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Kotor	501.810,93 €	148.344,52 €	29,56%
17	JU Narodni muzej Crne Gore - Cetinje	382.098,01 €	140.409,22 €	36,75%
18	Komunalno d.o.o. - Budva	1.236.326,38 €	133.780,72 €	10,82%
19	Skupština CG - Podgorica	958.893,18 €	120.679,12 €	12,59%
20	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Cetinje	534.316,30 €	119.157,97 €	22,30%
21	JZU Opšta bolnica - Niksic	611.033,84 €	110.613,25 €	18,10%
22	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Tivat	229.583,95 €	109.772,23 €	47,81%
23	Čistoća d.o.o. - Pljevlja	282.604,95 €	107.667,30 €	38,10%

NAPOMENA: Pojedinačni izvještaji za sve naručioce su objavljeni na web stranici UzJN (www.ujn.gov.me), za neposredni sporazum (Obrazac C).

Prilog 7: Ukupne ugovorene javne nabavke po naručiocima čija ukupna ugovorena vrijednost prelazi 500.000,00 eura

Naziv naručioca	Ugovoreno u 2016. godini
13. jul - Plantaže a.d. - Podgorica	12.417.740,89 €

Aerodromi CG a.d. - Podgorica	1.760.758,12 €
Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost - Podgorica	613.108,86 €
Agencija za izgradnju i razvoj d.o.o. - Podgorica	8.232.563,63 €
Agencija za stanovanje d.o.o. - Podgorica	775.633,95 €
Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	774.593,17 €
Centralna banka CG - Podgorica	1.145.341,40 €
Čistoća d.o.o. - Podgorica	1.984.040,44 €
Crnogorski elektrodistributivni sistem d.o.o. - Podgorica	2.762.518,72 €
Crnogorski elektroprenosni sistem a.d. - Podgorica	4.467.928,17 €
Deponija d.o.o. - Podgorica	1.594.926,21 €
Direkcija za uredenje i izgradnju - Kotor	3.180.920,00 €
Državna izborna komisija - Podgorica	587.819,32 €
Elektroprivreda CG a.d. - Nikšić	121.325.890,75 €
Fond penzijskog i invalidskog osiguranja (P/O) Crne Gore - Podgorica	589.353,80 €
Fond za zdravstveno osiguranje CG - Podgorica	6.774.928,65 €
Generalni sekretarijat Vlade CG - Podgorica	1.512.936,31 €
Glavni grad Podgorica	2.812.491,37 €
HG Budvanska rivijera a.d. - Budva	11.063.532,65 €
HTP Ulcinjska rivijera a.d. - Ulcinj	1.096.834,89 €
JKP Komunalno - Nikšić	540.132,55 €
JP Komunalne djelatnosti - Bar	547.526,14 €
JP Radio i televizija CG - Podgorica	1.260.577,63 €
JP Regionalni vodovod Crnogorsko primorje - Budva	659.337,81 €
JP Sportski centar - Nikšić	830.974,26 €
JP Vodovod i kanalizacija - Nikšić	808.658,38 €
JP za upravljanje morskim dobrom CG - Budva	1.557.270,41 €
JPU "Đina Vrbica" - Podgorica	562.344,10 €
JU Dom starih "Grabovac" - Risan, Kotor	603.196,65 €
JU Dom učenika i studenata - Podgorica	2.350.061,99 €
JU "Lovćen-Bečići" - Cetinje	994.660,66 €
JZU Klinički centar CG - Podgorica	8.044.113,64 €
JZU Opšta bolnica - Nikšić	611.033,84 €
Komunalne usluge d.o.o. - Podgorica	1.268.004,75 €
Komunalno d.o.o. - Budva	1.236.326,38 €
Komunalno d.o.o. - Kotor	512.938,49 €
Luka Bar a.d. - Bar	814.564,48 €
Ministarstvo finansija - Podgorica	2.513.254,84 €
Ministarstvo odbrane - Podgorica	8.331.734,47 €
Ministarstvo održivog razvoja i turizma - Podgorica	30.847.541,03 €
Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja - Podgorica	1.897.077,55 €
Ministarstvo privrede - Podgorica	2.002.075,68 €
Ministarstvo prosvjete - Podgorica	3.311.128,01 €
Ministarstvo rada i socijalnog staranja - Podgorica	9.002.038,51 €
Ministarstvo saobraćaja i pomorstva - Direkcija za saobraćaj, Podgorica	36.534.875,27 €

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva - Podgorica	823.314,99 €
Ministarstvo unutrašnjih poslova - Podgorica	12.589.155,47 €
Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija - Podgorica	515.797,98 €
Ministarstvo za informaciono drustvo i telekomunikacije - Podgorica	2.124.474,23 €
Montecargo a.d. - Podgorica	1.212.817,50 €
Montenegro Airlines a.d. - Podgorica	2.107.753,09 €
Montenegro Bonus d.o.o. - Cetinje	696.200,25 €
Monteput d.o.o. - Podgorica	911.414,84 €
Nacionalna turistička organizacija CG - Podgorica	507.792,28 €
Opština Bar	1.189.471,50 €
Opština Berane	626.814,38 €
Opština Bijelo Polje	1.349.778,87 €
Opština Budva	1.305.547,65 €
Opština Danilovgrad	722.248,94 €
Opština Herceg Novi	1.251.026,35 €
Opština Nikšić	1.713.016,73 €
Opština Pljevlja	2.752.653,96 €
Opština Rožaje	2.761.812,16 €
Opština Tivat	5.547.314,67 €
Pošta CG a.d. - Podgorica	2.757.820,01 €
Prijestonica Cetinje	524.813,48 €
Putevi d.o.o. u reorganizaciji - Podgorica	2.368.381,86 €
Radio difuzni centar d.o.o. - Podgorica	1.955.874,72 €
Sekretarijat Sudskog savjeta - Podgorica	3.122.295,91 €
Skupština CG - Podgorica	958.893,18 €
Sportski objekti d.o.o. - Podgorica	2.345.445,47 €
Turistička organizacija - Budva	827.716,00 €
Univerzitet Crne Gore - Podgorica	2.656.765,44 €
Uprava za imovinu - Podgorica	3.482.012,17 €
Uprava za inspeksijske poslove - Podgorica	685.135,06 €
Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Budva	741.194,66 €
Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Cetinje	534.316,30 €
Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Herceg Novi	648.482,50 €
Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Kotor	501.810,93 €
Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Podgorica	2.107.425,26 €
Zavod za školstvo - Podgorica	663.776,57 €
Zavod za udžbenike i nastavna sredstva - Podgorica	1.611.534,54 €
Željeznička infrastruktura CG a.d. - Podgorica	645.169,26 €
Željeznički prevoz CG a.d. - Podgorica	1.768.850,24 €
ZU Apoteke CG "Montefarm" - Podgorica	33.666.782,31 €
ZU Institut za javno zdravlje - Podgorica	1.775.887,95 €

NAPOMENA: Pojedinačni izvještaji za sve naručioce su objavljeni na web stranici UzJN (www.ujn.gov.me).

Prilog 8: Ugovori zaključeni sa ponuđačima čije je sjedište van CG

Redni broj	Naručilac	Vrsta predmeta	Naziv ponuđača	Država ponuđača	Ugovorená vrijednost
1	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Korken Schiesser GES MbH	Austrija	246.330,00 €
2	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Korken Schiesser GES MbH	Austrija	28.654,24 €
3	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Aldemo turs d.o.o.	Bosna i Hercegovina	55.796,72 €
4	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Bosnet group d.o.o.	Bosna i Hercegovina	127.319,30 €
5	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Printing house DAGA llc	Bugarska	25.275,66 €
6	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Vetropack straza d.d.	Hrvatska	1.607.377,58 €
7	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Vetropack straza d.d.	Hrvatska	485.579,50 €
8	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Vetropack straza d.d.	Hrvatska	334.190,70 €
9	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Pezzolato officine construzione meccaniche spa	Italija	159.460,00 €
10	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Jorge pinto de sa	Portugal	322.133,00 €
11	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Jorge pinto de sa	Portugal	99.960,00 €
12	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Jorge pinto de sa	Portugal	24.692,50 €
13	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Jorge pinto de sa	Portugal	45.898,30 €
14	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Aeb d.o.o.	Slovenija	27.429,50 €
15	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Aeb d.o.o.	Slovenija	11.971,40 €
16	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Aeb d.o.o.	Slovenija	6.318,90 €
17	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Aeb d.o.o.	Slovenija	9.044,00 €
18	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Aeb d.o.o.	Slovenija	17.255,00 €
19	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Aeb d.o.o.	Slovenija	64.855,00 €
20	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Aeb d.o.o.	Slovenija	72.649,50 €
21	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Aeb d.o.o.	Slovenija	44.571,45 €
22	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Aeb d.o.o.	Slovenija	17.106,25 €
23	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Belchim crop protection SRB	Srbija	313.808,26 €
24	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Belchim crop protection SRB	Srbija	212.606,11 €
25	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Agrimatec d.o.o.	Srbija	137.199,19 €
26	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Galeb metal pack d.o.o.	Srbija	47.685,51 €
27	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Unipromet d.o.o.	Srbija	26.703,60 €
28	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Unipromet d.o.o.	Srbija	43.439,76 €
29	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Marex d.o.o.	Srbija	71.792,10 €

30	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Marex d.o.o.	Srbija	27.349,06 €
31	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Marex d.o.o.	Srbija	44.482,20 €
32	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Eurodrip d.o.o.	Srbija	157.342,99 €
33	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Galeb metal pack d.o.o.	Srbija	71.733,39 €
34	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Galeb metal pack d.o.o.	Srbija	65.491,36 €
35	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Belgravia d.o.o.	Srbija	90.844,60 €
36	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Total media d.o.o.	Srbija	18.177,25 €
37	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Agroglobe d.o.o.	Srbija	214.200,00 €
38	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Total Media d.o.o. - Beograd	Srbija	22.145,90 €
39	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Sigoc d.o.o. - Šimanovci	Srbija	352.811,20 €
40	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Fabrika masina "Morava" a.d.	Srbija	33.617,50 €
41	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Danstar ferment AG	Svajcarska	33.386,64 €
42	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Danstar ferment AG	Svajcarska	29.028,86 €
43	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Danstar ferment AG	Svajcarska	87.000,90 €
44	13. jul - Plantaže a.d. – Podgorica	Robe	Ceres products Ltd	Velika Britanija	253.108,50 €
45	Aerodromi CG a.d. – Podgorica	Radovi	"Pismorad" dd Zagreb	Hrvatska	24.990,00 €
46	Aerodromi CG a.d. – Podgorica	Robe	"Lucebit GmbH" Manheim, Njemačka	Njemačka	99.867,77 €
47	Aerodromi CG a.d. – Podgorica	Robe	"Dekal agregati" doo Slovenija	Slovenija	14.997,57 €
48	Aerodromi CG a.d. – Podgorica	Robe	"Security company Kobra" d.o.o. Beograd	Srbija	49.801,50 €
49	Aerodromi CG a.d. – Podgorica	Robe	" Fifth screen" d.o.o. Novi Sad	Srbija	54.618,14 €
50	Aerodromi CG a.d. – Podgorica	Robe	"Security company Kobra" doo Beograd	Srbija	4.948,02 €
51	Aerodromi CG a.d. – Podgorica	Usluge	"Hewlett-Packard"(Schweizz.) GmbH, Dubendorf, Switzerland	Švajcarska	139.700,00 €
52	Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost - Podgorica	Usluge	KPMG Croatia d.o.o., Zagreb	Hrvatska	5.000,00 €
53	Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost - Podgorica	Usluge	Gdi Gisdata d.o.o., Beograd	Srbija	64.456,35 €
54	Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost - Podgorica	Robe	Ibis Instruments d.o.o., Beograd	Srbija	59.488,10 €
55	Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost - Podgorica	Robe	Ibis Instruments d.o.o., Beograd	Srbija	150.643,35 €
56	Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost - Podgorica	Usluge	Ipsos strategic marketing d.o.o., Beograd	Srbija	5.236,00 €
57	Agencija za ljekove i medicinska sredstva – Podgorica	Usluge	Oracle Srbija & Crna Gora d.o.o. Beograd	Srbija	2.400,00 €
58	Agencija za nadzor osiguranja - Podgorica	Usluge	KPMG Croatia d.o.o. Zagreb	Hrvatska	8.600,00 €

59	Agencija za sprječavanje korupcije - Podgorica	Usluge	"PROZONE" DOO Novi Sad	Srbija	39.567,50 €
60	Agencija za sprječavanje korupcije - Podgorica	Usluge	"PROZONE" D.O.O. Novi Sad	Srbija	29.988,00 €
61	Agencija za zaštitu životne sredine - Podgorica	Usluge	EKONERG DOO ZAGREB	Hrvatska	26.762,00 €
62	Agencija za zaštitu životne sredine - Podgorica	Usluge	EKONERG DOO ZAGREB	Hrvatska	40.500,00 €
63	Agencija za zaštitu životne sredine - Podgorica	Usluge	doo ENVIROLAB Subotica	Srbija	15.310,54 €
64	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Eurotest doo Sarajevo	Bosna i Hercegovina	11.650,10 €
65	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	"Ekonerg" Zagreb, Hrvatska	Hrvatska	59.381,00 €
66	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Usluge	DOO Ekonerg Zagreb	Hrvatska	1.999,20 €
67	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Doo "Ansar-analitika" Zagreb	Hrvatska	4.236,40 €
68	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Ekonerg doo Zagreb	Hrvatska	21.896,00 €
69	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	"Ekonerg" doo Zagreb	Hrvatska	5.474,00 €
70	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Usluge	"EKONERG" doo Zagreb	Hrvatska	4.998,00 €
71	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	Doo "Kobis" Zagreb	Hrvatska	8.878,48 €
72	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	DOO "Kemolab" Zagreb	Hrvatska	7.973,00 €
73	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Usluge	DOO „METROALFA“ Zagreb/Hrvatska	Hrvatska	1.200,00 €
74	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	"SHIMADZU" doo Beograd/R.Srbija	Srbija	59.143,00 €
75	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	DOO "UNICHEM" Beograd/R.Srbija	Srbija	14.660,86 €
76	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. - Podgorica	Robe	DOO "DSP Chromatography" Beograd/R.Srbija	Srbija	1.979,30 €

77	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Robe	DOO "UNICHEM" Beograd/R.Srbija	Srbija	4.923,03 €
78	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Robe	DOO "DONAU LAB" Beograd/R.Srbija	Srbija	2.950,01 €
79	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Robe	DOO "SHIMADZU" Beograd/R.Srbija	Srbija	10.998,22 €
80	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Robe	DOO "Envirolab" Subotica	Srbija	13.463,66 €
81	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Usluge	DOO "Donau Lab" Beograd	Srbija	2.000,00 €
82	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Robe	"DONAU LAB" doo Beograd	Srbija	1.948,03 €
83	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Robe	doo "UNI-CHEM" Beograd	Srbija	1.370,58 €
84	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Robe	doo "UNI-CHEM" Beograd	Srbija	11.987,17 €
85	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Robe	Doo „Uni-Chem" Beograd	Srbija	2.826,25 €
86	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Robe	"UNI-CHEM" Beograd	Srbija	9.640,23 €
87	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Robe	DOO "UNICHEM" Beograd/R.Srbija	Srbija	14.274,05 €
88	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Usluge	"Laboratorija" DOO Beograd	Srbija	625,00 €
89	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Robe	"LABORATORIJA" doo Beograd/R.Srbija	Srbija	3.094,00 €
90	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Usluge	doo „Analysis" Beograd	Srbija	6.806,80 €
91	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Robe	Doo „Analysis" Beograd	Srbija	999,60 €
92	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Robe	Doo "Analysis" Novi Beograd	Srbija	5.947,62 €
93	Centar za ekotoksikološka	Robe	DOO "Analysis" Beograd	Srbija	3.565,84 €

	ispitivanja d.o.o. – Podgorica				
94	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Robe	"SUPERLAB" Novi Beograd	Srbija	2.391,90 €
95	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Usluge	INSTITUT ZA NUKLEARNE NAUKE "VINČA" Beograd	Srbija	5.184,00 €
96	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Usluge	INSTITUT ZA NUKLEARNE NAUKE "VINČA" Beograd	Srbija	1.366,12 €
97	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Usluge	"LAB PROVA" DOO Beograd	Srbija	963,90 €
98	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Robe	"KRUG INTERNATIONAL LTD MALTA" –Ogranak Krug Beograd	Srbija	1.909,95 €
99	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Usluge	"KRUG INTERNATIONAL LTD MALTA" –Ogranak Krug Beograd	Srbija	892,50 €
100	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Robe	DOO "SHIMADZU" Beograd	Srbija	17.195,50 €
101	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Usluge	DOO "SHIMADZU" Beograd	Srbija	5.000,00 €
102	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Robe	"PRIMA LAB" doo Beograd	Srbija	3.966,32 €
103	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Robe	DSP Chromatography Beograd	Srbija	2.982,15 €
104	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Usluge	"Krug Internationa LTD Malta - Ogranak Krug Beograd"	Srbija	6.000,00 €
105	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Usluge	LKB Vertriebs Ges.m.b.H Beč/Austria	Austrija	4.337,55 €
106	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Usluge	FJ SPECIALTY PRODUCTS, INC. Ocala Florida/US	SAD	714,00 €
107	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Usluge	GMI RAMSEY/USA	SAD	9.996,00 €
108	Centar za ekotoksikološka ispitivanja d.o.o. – Podgorica	Robe	"Eurostandard" R. Česka	Česka	5.807,20 €
109	Centralna banka CG - Podgorica	Usluge	BTC d.o.o.,Nedelišće,Hrvatska	Hrvatska	5.244,33 €
110	Centralna banka CG - Podgorica	Usluge	CIS d.o.o.,Novi Sad	Srbija	21.063,00 €

111	Centralna banka CG - Podgorica	Usluge	MDS Informatički Inžinjering d.o.o.,Beograd	Srbija	22.372,00 €
112	Centralna banka CG - Podgorica	Robe	Neolibris d.o.o.,Pančevo	Srbija	4.644,16 €
113	Centralna banka CG - Podgorica	Usluge	CMA Small Systems AB,Stockholm Sweden	Švedska	84.918,40 €
114	Čistoća d.o.o. - Herceg Novi	Robe	"Feroprom"do Mostar	Bosna i Hercegovina	19.980,00 €
115	Čistoća d.o.o. - Herceg Novi	Robe	"EurotimEko"do Split	Hrvatska	24.871,00 €
116	Čistoća d.o.o. - Pljevlja	Robe	Pinus-Bor DOO Valjevo	Srbija	6.860,35 €
117	Čistoća d.o.o. - Podgorica	Robe	TEHNIX DOO	Hrvatska	10.412,50 €
118	Čistoća d.o.o. - Podgorica	Robe	TEHNIX DOO	Hrvatska	10.210,20 €
119	Čistoća d.o.o. - Podgorica	Robe	TEHNIX DOO	Hrvatska	2.618,00 €
120	Čistoća d.o.o. - Podgorica	Robe	TEHNIX DOO	Hrvatska	3.445,25 €
121	Čistoća d.o.o. - Podgorica	Robe	TEHNIX DOO	Hrvatska	13.447,00 €
122	Čistoća d.o.o. - Podgorica	Robe	TEHNIX DOO	Hrvatska	4.938,50 €
123	Crnogorski elektroprenosni sistem a.d. - Podgorica	Usluge	Adnet doo Zagreb Hrvatska	Hrvatska	17.255,00 €
124	Crnogorski elektroprenosni sistem a.d. - Podgorica	Usluge	Elektroinštitut Milan Vidmar Slovenija	Slovenija	42.840,00 €
125	Crnogorski elektroprenosni sistem a.d. - Podgorica	Usluge	Konzorcijum Ekonomski Institut Beograd i Energoprojekt Entel Beograd	Srbija	34.153,00 €
126	Crnogorski elektroprenosni sistem a.d. - Podgorica	Robe	IMP Automatika doo Beograd	Srbija	2.368.158,31 €
127	Direkcija za zaštitu tajnih podataka - Podgorica	Robe	Secunet Security Networks AG, Essen, Germany	Njemačka	17.375,19 €
128	Državni arhiv - Cetinje	Robe	Papirus papiri Zagreb	Hrvatska	10.964,00 €
129	Elektroprivreda CG a.d. - Nikšić	Robe	ERS - Trebinje	Bosna i Hercegovina	246.332,45 €
130	Elektroprivreda CG a.d. - Nikšić	Robe	Interenergo - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	151.990,94 €
131	Elektroprivreda CG a.d. - Nikšić	Robe	Petrol - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	431.019,56 €
132	Elektroprivreda CG a.d. - Nikšić	Robe	Ezpada - Mostar	Bosna i Hercegovina	71.507,10 €
133	Elektroprivreda CG a.d. - Nikšić	Robe	EPHZHB - Mostar	Bosna i Hercegovina	62.162,85 €
134	Elektroprivreda CG a.d. - Nikšić	Robe	Genl - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	854.861,58 €
135	Elektroprivreda CG a.d. - Nikšić	Robe	HSE - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	604.286,32 €
136	Elektroprivreda CG a.d. - Nikšić	Robe	Alpiq - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	139.895,53 €
137	Elektroprivreda CG a.d. - Nikšić	Robe	Axpo - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	77.054,61 €
138	Elektroprivreda CG a.d. - Nikšić	Robe	DOO Energo - Servis - Sarajevo	Bosna i Hercegovina	57.715,00 €
139	Elektroprivreda CG a.d. - Nikšić	Usluge	DOO PK PALFINGER KRAN Rijeka	Hrvatska	32.522,70 €
140	Elektroprivreda CG a.d. - Nikšić	Usluge	Siemens dd Zagreb	Hrvatska	89.250,00 €
141	Elektroprivreda CG a.d. - Nikšić	Robe	Siemens d.d. Zagreb	Hrvatska	24.732,42 €
142	Elektroprivreda CG a.d. - Nikšić	Robe	Siemens d.d. Zagreb	Hrvatska	9.424,28 €

143	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	DOO "InfoDom" Zagreb	Hrvatska	66.283,00 €
144	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	DOO "InfoDom" Zagreb	Hrvatska	234.668,00 €
145	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	DD Končar - institut za elektrotehniku	Hrvatska	30.226,00 €
146	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	DOO "InfoDom" Zagreb	Hrvatska	332.724,00 €
147	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	Veski d.o.o. Zagreb	Hrvatska	8.449,00 €
148	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	DOO "Rade Končar" Skoplje	Makedonija	213.750,00 €
149	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	UKIM IZHS Skopje	Makedonija	44.744,00 €
150	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Robe	HSE - Ljubljana	Slovenija	204.348,26 €
151	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	Digit doo Beograd	Srbija	129.999,17 €
152	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Radovi	"Energomontaža" AD Beograd	Srbija	1.070.602,54 €
153	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	DOO Energoprojekt Hidroinženjering Beograd	Srbija	149.761,51 €
154	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	Energoprojekt Hidroinženjering AD	Srbija	59.381,00 €
155	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	El Nikola Tesla Ad Beograd	Srbija	19.754,00 €
156	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	AD Elektrotehnički institut Nikola Tesla	Srbija	9.520,00 €
157	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	AD Elektrotehnički institut Nikola Tesla	Srbija	10.997,98 €
158	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	Institut za ispitivanje materijala AD – Centar za metale i energetiku Beograd	Srbija	33.915,00 €
159	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Robe	DOO Potens Perforacija Požega	Srbija	320.699,41 €
160	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Robe	DOO PD Termooprema Beograd	Srbija	123.986,10 €
161	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Robe	DOO PD Termooprema Beograd	Srbija	123.986,10 €
162	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Radovi	"Elektromontaža" d.o.o. Kraljevo	Srbija	884.170,00 €
163	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	Centar za kontrolu i ispitivanje doo	Srbija	23.800,00 €
164	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	Centar za kontrolu i ispitivanje d.o.o.	Srbija	29.631,00 €
165	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Radovi	PD ELEKTROISTOK IZGRADNJA DOO BEOGRAD	Srbija	86.275,00 €
166	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Radovi	DOO Balcan energy team Beograd	Srbija	354.620,00 €
167	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	Girtpro inženjering d.o.o.	Srbija	9.758,00 €
168	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Robe	EPCG - Beograd	Srbija	5.460.416,61 €
169	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Robe	GEN-i - Beograd	Srbija	4.705.177,41 €
170	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Robe	Čez - Beograd	Srbija	263.775,07 €
171	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Robe	Interenergo - Beograd	Srbija	2.498.161,54 €
172	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Robe	Petrol - Beograd	Srbija	235.080,59 €
173	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Robe	EPS - Beograd	Srbija	24.126,14 €

174	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Robe	Axpo - Beograd	Srbija	1.136.543,42 €
175	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Robe	Ezpada - Beograd	Srbija	38.938,32 €
176	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	DOO "Digit" Beograd	Srbija	85.680,00 €
177	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	DOO "Digit" Beograd	Srbija	147.583,80 €
178	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	DOO "Digit" Beograd	Srbija	238.000,00 €
179	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	ICI d.o.o. Beograd	Srbija	41.888,00 €
180	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	DOO Elektroremont Subotica	Srbija	46.172,00 €
181	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	Univerzitet u Beogradu, Mašinski fakultet	Srbija	23.681,00 €
182	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	Elektrotehnički institut Nikola Tesla	Srbija	6.723,50 €
183	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	Meris d.o.o. Beograd	Srbija	11.894,29 €
184	Elektroprivreda Crne Gore a.d. – Nikšić	Usluge	MGR Energetika d.o.o.	Hrvatska	7.735,00 €
185	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	Rad Rašo doo	Srbija	30.112,00 €
186	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Robe	EFT - Švajcarska	Švajcarska	3.942.309,40 €
187	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Robe	Danske Commodities - Danska	Danska	1.078.537,88 €
188	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Robe	Alpiq - Prag	Česka	4.703.037,96 €
189	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Robe	JAS Budapest	Madarska	57.932,77 €
190	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Robe	Ayen - Tirana	Albanija	12.138,18 €
191	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	Naleo Austria Ges.m.b.H.	Austrija	355.021,51 €
192	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	IMP Automatika d.o.o.	Srbija	8.449,00 €
193	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	DOO Z.P. Antikorozija i DOO Termoelektron Mont	Hrvatska	69.317,50 €
194	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	Esotech d.d	Slovenija	141.122,10 €
195	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	ProSoft-ID-GmbH Mühlhausen	Njemačka	23.919,00 €
196	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	Naleo Austria Ges.m.b.H.	Austrija	220.058,97 €
197	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Radovi	Zajednička ponuda: EthosEnergy Poland S.A. i ZRE Gdańsk S.A.	Poljska	2.074.765,00 €
198	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	RoTech ei d.o.o.	Srbija	23.681,00 €
199	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	Energo servis d.o.o.	Srbija	8.449,00 €
200	Elektroprivreda CG a.d. – Nikšić	Usluge	RMS d.o.o.	Srbija	4.998,00 €
201	Fond za zdravstveno osiguranje CG – Podgorica	Usluge	Digit d.o.o. Beograd	Srbija	68.200,00 €
202	Generalni sekretarijat Vlade CG – Podgorica	Usluge	Ipssos Strategic Marketing	Srbija	16.779,00 €
203	Generalni sekretarijat Vlade CG – Podgorica	Usluge	Eurocontrol	Belgija	43.494,57 €
204	Generalni sekretarijat Vlade CG – Podgorica	Usluge	Jeppesen	SAD	9.080,00 €

205	Generalni sekretarijat Vlade CG – Podgorica	Robe	Europ Star	Austrija	53.212,00 €
206	Generalni sekretarijat Vlade CG – Podgorica	Robe	Lux Flight Solutions SA	Njemačka	64.313,00 €
207	Generalni sekretarijat Vlade CG – Podgorica	Usluge	Aero Dienst GmbH & CO, KG	Njemačka	133.048,92 €
208	Generalni sekretarijat Vlade CG – Podgorica	Usluge	Bombardier-Smart Part Plus	SAD	34.500,00 €
209	Generalni sekretarijat Vlade CG – Podgorica	Usluge	Bombardier-Smart Part Plus	SAD	122.643,35 €
210	Generalni sekretarijat Vlade CG – Podgorica	Usluge	Honeywell	SAD	157.011,42 €
211	Glavni grad Podgorica	Robe	Elektrovat doo	Srbija	35.000,00 €
212	Glavni grad Podgorica	Radovi	Svetlost Teatar doo	Srbija	15.969,00 €
213	HG Budvanska rivijera a.d. – Budva	Usluge	CD Solution Int LTD Sofija	Bugarska	33.330,00 €
214	HG Budvanska rivijera a.d. – Budva	Usluge	Wawa DOO Samobor	Hrvatska	10.942,39 €
215	HG Budvanska rivijera a.d. – Budva	Usluge	Wawa DOO Samobor	Hrvatska	6.598,88 €
216	JKP Komunalno – Nikšić	Robe	SZPR Mitrović Zoran Loznica	Srbija	7.698,70 €
217	JKP Komunalno – Nikšić	Robe	Usluga AD Bačka Topola	Srbija	11.796,00 €
218	JKP Komunalno – Nikšić	Robe	Miss moda doo Arilje	Srbija	10.995,00 €
219	JP Radio i televizija Crne Gore – Podgorica	Usluge	"Inbox" d.o.o. Beograd	Srbija	14.280,00 €
220	JP Radio i televizija CG – Podgorica	Robe	"Amisys" beograd	Srbija	8.687,00 €
221	JP Radio i televizija CG – Podgorica	Robe	Amisys d.o.o. Beograd	Srbija	44.030,00 €
222	JP Radio i televizija CG – Podgorica	Usluge	Amisys, Beograd	Srbija	90.678,00 €
223	JP Radio i televizija CG – Podgorica	Usluge	Globecast, France	Francuska	129.948,00 €
224	JP Regionalni vodovod Crnogorsko primorje – Budva	Radovi	"Ind-eko" d.o.o. Rijeka	Hrvatska	298.987,50 €
225	JP za upravljanje morskim dobrom CG – Budva	Usluge	SVEUČILIŠTE U SPLITU, FAKULTET GRAĐEVINARSTVA, ARHITEKTURE I GEODEZIJE "HARPA SEA" D.O.O. KOPER	Slovenija	119.000,00 €
226	JP za upravljanje morskim dobrom CG – Budva	Usluge	"IS PROJEKT" D.O.O.	Slovenija	6.485,50 €
227	JPU "Vukosava Ivanović-Masanovic" – Bar	Robe	ZOMEX DOO Beograd	Srbija	19.900,37 €
228	JPU "Vukosava Ivanović-Masanovic" ~ Bar	Robe	Zomex DOO Beograd	Srbija	14.929,66 €
229	JU Biblioteka za slikepe CG – Podgorica	Usluge	BRAILLO NORWAY A/S	Norveška	8.483,00 €
230	JU Muzički centar CG – Podgorica	Usluge	KRIS SOUND, Beograd	Srbija	4.500,00 €
231	JU Resursni centar za sluh i govor "Dr. Peruta Ivanović" - Kotor	Robe	"ELMISS line" Krugujevac	Srbija	9.924,60 €
232	JU Specijalistička veterinarska laboratorija – Podgorica	Usluge	Visaris d.o.o. Beograd	Srbija	2.142,00 €
233	JU Specijalistička veterinarska laboratorija – Podgorica	Usluge	Superlab d.o.o. Beograd	Srbija	2.500,00 €

234	JZU Klinički centar CG - Podgorica	Robe	Omnia medic d.o.o. Zenica	Bosna i Hercegovina	500,00 €
235	JZU Klinički centar CG - Podgorica	Robe	Omnia Medic d.o.o. Zenica	Bosna i Hercegovina	10.399,00 €
236	JZU Klinički centar CG - Podgorica	Robe	Omnia Medic d.o.o. Zenica	Bosna i Hercegovina	1.360,00 €
237	JZU Klinički centar Crne Gore - Podgorica	Robe	Gosper d.o.o. Beograd	Srbija	35.190,00 €
238	JZU Klinički centar Crne Gore - Podgorica	Robe	Gosper d.o.o. Beograd	Srbija	133.997,50 €
239	JZU Klinički centar Crne Gore - Podgorica	Robe	DSP Chromatography d.o.o. Beograd	Srbija	40.935,76 €
240	JZU Klinički centar Crne Gore - Podgorica	Robe	Ecotrade BG d.o.o. Niš	Srbija	4.987,41 €
241	JZU Klinički centar Crne Gore - Podgorica	Robe	Neomedica d.o.o. Beograd	Srbija	18.750,00 €
242	JZU Klinički centar Crne Gore - Podgorica	Robe	Tim Co d.o.o. Beograd	Srbija	22.000,00 €
243	JZU Klinički centar Crne Gore - Podgorica	Usluge	Gorenje GTI d.o.o. Beograd	Srbija	130.000,00 €
244	JZU Klinički centar Crne Gore - Podgorica	Usluge	Beolaser d.o.o. Beograd	Srbija	11.900,00 €
245	JZU Klinički centar Crne Gore - Podgorica	Usluge	Voxel d.o.o. Beograd	Srbija	12.000,00 €
246	JZU Klinički centar Crne Gore - Podgorica	Robe	Gorenje GTI d.o.o. Beograd	Srbija	16.873,44 €
247	JZU Opšta bolnica – Nikšić	Usluge	Gorenje GTI doo Beograd	Srbija	27.340,00 €
248	JZU Zavod za hitnu medicinsku pomoć CG – Podgorica	Usluge	PHTLS Srbija	Srbija	11.200,00 €
249	JZU Zavod za hitnu medicinsku pomoć CG – Podgorica	Usluge	PHTLS Srbija	Srbija	8.400,00 €
250	JZU Zavod za transfuziju krvi Crne Gore – Podgorica	Robe	Diahem - Gramim doo Beograd	Srbija	40.946,40 €
251	Komunalne usluge d.o.o. – Podgorica	Robe	Konzorejum Elitas doo i Irma projekt sistem doo Beograd	Srbija	365.568,00 €
252	Komunalno d.o.o. – Budva	Robe	UNIWAB Beograd	Srbija	3.986,50 €
253	Komunalno d.o.o. – Cetinje	Robe	Eurilast International d.o.o.	Srbija	33.915,00 €
254	Luka Bar a.d. – Bar	Robe	Unis-Usha Višegrad	Bosna i Hercegovina	13.280,40 €
255	Ministarstvo ekonomije – Podgorica	Usluge	Geoquest system B.V. Hag, Holandija	Holandija	29.022,44 €
256	Ministarstvo finansija – Podgorica	Usluge	Lanaco doo Banja Luka	Bosna i Hercegovina	94.848,62 €
257	Ministarstvo finansija – Podgorica	Usluge	Lanaco doo Banja Luka	Bosna i Hercegovina	124.690,45 €
258	Ministarstvo finansija – Podgorica	Usluge	Lanaco doo Banja Luka	Bosna i Hercegovina	59.237,73 €
259	Ministarstvo finansija – Podgorica	Usluge	ZZI doo Ljubljana	Slovenija	147.017,36 €
260	Ministarstvo finansija – Podgorica	Usluge	Epsilon Software - Informacijske rešitve Ljubljana	Slovenija	24.990,00 €
261	Ministarstvo finansija – Podgorica	Usluge	Com trade Ljubljana	Slovenija	142.800,00 €
262	Ministarstvo finansija – Podgorica	Usluge	Informatika Beograd	Srbija	69.972,00 €
263	Ministarstvo finansija – Podgorica	Usluge	Vekom Geo doo	Srbija	28.878,00 €

264	Ministarstvo finansija – Podgorica	Usluge	Oracle Srbija & Crna Gora	Srbija	28.553,60 €
265	Ministarstvo finansija – Podgorica	Usluge	Oracle Srbija & Crna Gora Beograd	Srbija	58.112,02 €
266	Ministarstvo finansija – Podgorica	Usluge	Nuctech Company Limited Kina	Kina	84.000,00 €
267	Ministarstvo odbrane – Podgorica	Usluge	AS "Ikar" AD Banja Luka	Bosna i Hercegovina	14.494,20 €
268	Ministarstvo odbrane – Podgorica	Robe	"Netra" doo Skopje	Makedonija	249.918,92 €
269	Ministarstvo odbrane – Podgorica	Robe	"Team traders company" doo Beograd	Srbija	174.922,00 €
270	Ministarstvo odbrane – Podgorica	Robe	"Proizvodnja Mile Dragić" doo Zrenjanin	Srbija	49.995,18 €
271	Ministarstvo odbrane – Podgorica	Robe	"Proizvodnja Mile Dragić" doo Zrenjanin	Srbija	19.993,07 €
272	Ministarstvo odbrane – Podgorica	Robe	"Security Company Kobra" doo Beograd	Srbija	52.657,50 €
273	Ministarstvo odbrane – Podgorica	Usluge	Vazduhoplovna akademija Beograd	Srbija	14.900,00 €
274	Ministarstvo odbrane – Podgorica	Usluge	Jugoimport-SDPR	Srbija	39.995,66 €
275	Ministarstvo odbrane – Podgorica	Usluge	"MC company" Zemun	Srbija	79.611,00 €
276	Ministarstvo odbrane – Podgorica	Usluge	Jugoimport-SDPR	Srbija	19.893,00 €
277	Ministarstvo odbrane – Podgorica	Usluge	"Arsenal-Rem" doo Kraljevo	Srbija	419.713,00 €
278	Ministarstvo odbrane – Podgorica	Usluge	"Teoelektronik" doo Beograd	Srbija	24.636,00 €
279	Ministarstvo odbrane – Podgorica	Usluge	"Delfin servis" AB Sremska Kamenica	Srbija	14.999,95 €
280	Ministarstvo odbrane – Podgorica	Usluge	AVIO SERVIS "IKAR" AD	Bosna i Hercegovina	7.140,00 €
281	Ministarstvo odbrane – Podgorica	Usluge	AVIO SERVIS "IKAR" AD	Bosna i Hercegovina	71.400,00 €
282	Ministarstvo odbrane – Podgorica	Usluge	AVIO SERVIS "IKAR" AD	Bosna i Hercegovina	47.005,00 €
283	Ministarstvo odbrane – Podgorica	Usluge	AVIO SERVIS "IKAR" AD	Bosna i Hercegovina	58.548,00 €
284	Ministarstvo odbrane – Podgorica	Usluge	AVIO SERVIS "IKAR" AD	Bosna i Hercegovina	249.679,74 €
285	Ministarstvo odbrane – Podgorica	Robe	"BIM-TEX" doo	Srbija	10.614,80 €
286	Ministarstvo održivog razvoja i turizma – Podgorica	Usluge	Zajednička ponuda "BALKAN MEDIA TIM"do Beograd i "CINNAMON PRODUCTION"do Beograd	Srbija	54.480,00 €
287	Ministarstvo održivog razvoja i turizma – Podgorica	Usluge	"BIZNIS LINK" doo	Srbija	21.983,00 €
288	Ministarstvo održivog razvoja i turizma – Podgorica	Usluge	"BIZNIS LINK"do	Srbija	24.990,00 €
289	Ministarstvo održivog razvoja i turizma – Podgorica	Radovi	ad Novi Pazazar -put Novi Pazar	Srbija	63.974,40 €
290	Ministarstvo održivog razvoja i turizma – Podgorica	Usluge	"HORWATH&HORWATH CONSULTING"	Hrvatska	39.464,50 €
291	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja - Podgorica	Usluge	doo Igea, Zagreb i doo IN2, Zagreb	Hrvatska	47.005,00 €

292	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja - Podgorica	Robe	Inop Doo, Sabac	Srbija	16.707,60 €
293	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja - Podgorica	Robe	doo Tehnoplast, Beograd	Srbija	57.006,95 €
294	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja - Podgorica	Robe	doo Tehnoplast, Beograd	Srbija	4.284,00 €
295	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja - Podgorica	Robe	Genostar Rinderbesamung GMBH, Austrija	Austrija	240.429,00 €
296	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja - Podgorica	Robe	Genostar Rinderbesamung GMBH, Austrija	Austrija	119.840,00 €
297	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja - Podgorica	Robe	Silva Solis d.o.o.	Bosna i Hercegovina	8.333,09 €
298	Ministarstvo pravde – Podgorica	Usluge	"Info Studio" DOO Sarajevo BIH	Bosna i Hercegovina	30.000,00 €
299	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Podgorica	Robe	Superlab DOO, Beograd	Srbija	7.988,95 €
300	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Podgorica	Robe	Krug International LTD Malta, Beograd	Srbija	27.441,40 €
301	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Podgorica	Robe	Alfamed DOO, Beograd	Srbija	61.581,31 €
302	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Podgorica	Usluge	MRG Export Import DOO, Beograd	Srbija	7.996,80 €
303	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Podgorica	Usluge	Gas Aviation DOO, Smederevska Palanka	Srbija	35.700,00 €
304	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Podgorica	Robe	Analisis DOO, Beograd	Srbija	18.889,11 €
305	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Podgorica	Robe	DSP Chromatography DOO, Beograd	Srbija	14.757,64 €
306	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Podgorica	Robe	Sky Technologies DOO, Beograd	Srbija	20.230,00 €
307	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Podgorica	Robe	Air Tractor Europe, Članija	Španija	2.641.800,00 €
308	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Podgorica	Robe	Air Tractor Europe, Članija	Španija	32.459,63 €
309	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Podgorica	Robe	Air Tractor Europe, Članija	Španija	7.140,00 €
310	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Podgorica	Usluge	Air Tractor Europe, Članija	Španija	29.460,00 €
311	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Podgorica	Usluge	Air Tractor Europe, Članija	Španija	20.040,00 €
312	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Podgorica	Robe	Norwegian People's aid-norveška narodna pomoć, Vogošča	Norveška	22.000,00 €
313	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Podgorica	Usluge	Motorflug Baden Baden	Njemačka	140.000,00 €
314	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Podgorica	Usluge	Motorflug Baden Baden, Njemačka	Njemačka	124.050,00 €
315	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Podgorica	Usluge	Motorflug Baden Baden, Njemačka	Njemačka	5.950,00 €
316	Ministarstvo unutrašnjih poslova – Podgorica	Usluge	Motorflug Baden Baden, Njemačka	Njemačka	22.400,00 €
317	Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije – Podgorica	Usluge	"Biznis Link" doo Beograd	Srbija	29.987,00 €
318	Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije – Podgorica	Usluge	"Oracle Srbija i Crna Gora" d.o.o. Beograd	Srbija	39.977,50 €

319	Montecargo a.d. – Podgorica	Robe	Jedinstvo Livnica Požega	Srbija	26.751,20 €
320	Montecargo a.d. – Podgorica	Robe	Alemani trade doo Beograd	Srbija	63.040,25 €
321	Montecargo a.d. – Podgorica	Usluge	Alemani trade doo Beograd	Srbija	41.352,50 €
322	Montecargo a.d. – Podgorica	Robe	Alemani trade Beograd	Srbija	7.970,20 €
323	Montecargo a.d. – Podgorica	Robe	Alemani Trade doo Beograd	Srbija	64.236,20 €
324	Montecargo a.d. – Podgorica	Robe	Alemani trade doo Beograd	Srbija	39.496,10 €
325	Montecargo a.d. – Podgorica	Robe	Alemani trade doo Beograd	Srbija	19.712,35 €
326	Montecargo a.d. – Podgorica	Robe	Alemani trade doo Beograd	Srbija	64.777,65 €
327	Montecargo a.d. – Podgorica	Robe	Alemani trade doo Beograd	Srbija	34.129,20 €
328	Montecargo a.d. – Podgorica	Robe	Alemani trade doo Beograd	Srbija	23.740,50 €
329	Montecargo a.d. – Podgorica	Usluge	Alemani trade doo Beograd	Srbija	34.807,50 €
330	Montecargo a.d. – Podgorica	Usluge	Alemani trade doo Beograd	Srbija	7.854,00 €
331	Montecargo a.d. – Podgorica	Robe	Alemani trade doo Beograd	Srbija	39.466,77 €
332	Montecargo a.d. – Podgorica	Robe	Alemani trade doo Beograd	Srbija	55.692,00 €
333	Montenegro Airlines a.d. – Podgorica	Usluge	New Company doo Beograd	Srbija	40.137,50 €
334	Montenegro Airlines a.d. – Podgorica	Robe	Sky product doo	Srbija	130.725,66 €
335	Montenegro Airlines a.d. – Podgorica	Robe	Sky product doo	Srbija	29.732,15 €
336	Montenegro Airlines a.d. – Podgorica	Usluge	LOT Aircraft Maintenance Services Sp. Zoo	Poljska	87.000,00 €
337	Montenegro Airlines a.d. – Podgorica	Usluge	Jetran LLC	SAD	217.214,23 €
338	Montenegro Airlines a.d. – Podgorica	Usluge	Mass Vision doo	Srbija	996,00 €
339	Monteput d.o.o. – Podgorica	Usluge	Sanef ITS Tehnologije doo Zagreb	Hrvatska	35.819,00 €
340	Monteput d.o.o. – Podgorica	Radovi	Signalizacija doo Zagreb	Hrvatska	31.774,00 €
341	Monteput d.o.o. – Podgorica	Usluge	Gradevinski fakultet Univerziteta Beograd	Srbija	21.896,00 €
342	Monteput d.o.o. – Podgorica	Robe	Konvereks doo Beograd	Srbija	5.176,50 €
343	Monteput d.o.o. – Podgorica	Usluge	Indra Sistemas S.A. Madrid	Španija	46.576,60 €
344	Monteput d.o.o. – Podgorica	Robe	Indra Sistemas SA Madrid	Španija	19.816,00 €
345	Opština Bar	Robe	Koteks DOO Tesanj	Bosna i Hercegovina	2.570,40 €
346	Opština Berane	Radovi	"NOVI PAZAR- PUT" a.d. Novi Pazar	Srbija	49.672,98 €
347	Opština Bijelo Polje	Radovi	Zlatko Glamočak	Hrvatska	16.100,00 €
348	Opština Bijelo Polje	Robe	Stevčević co doo	Srbija	2.584,68 €
349	Opština Bijelo Polje	Robe	Koteks doo	Bosna i Hercegovina	22.746,85 €
350	Opština Bijelo Polje	Robe	Koteks doo	Bosna i Hercegovina	1.725,50 €
351	Opština Herceg Novi	Robe	M.G.S. grupa Kraljevica	Hrvatska	66.707,00 €

352	Opština Pljevlja	Robe	"LOVĆEN TRADE" DOO Foča	Bosna i Hercegovina	194.998,44 €
353	Opština Pljevlja	Usluge	"Esotech" d.d. Velenje	Slovenija	84.900,00 €
354	Opština Rožaje	Radovi	NOVI PAZAR P PUT AD Novi Pazar Srbija	Srbija	79.003,64 €
355	Opština Rožaje	Radovi	Novi Pazar put AD Novi Pazar Srbija	Srbija	430.601,13 €
356	Opština Rožaje	Radovi	NOVI PAZAR PUT AD Srbija	Srbija	96.892,79 €
357	Opština Rožaje	Radovi	NOVI PAZAR-PUT AD Novi Pazar Srbija	Srbija	177.916,48 €
358	Opština Rožaje	Radovi	NOVI PAZAR PUT AD Novi Pazar Srbija	Srbija	69.496,90 €
359	Opština Rožaje	Radovi	NOVI PAZAR PUT AD Novi Pazar Srbija	Srbija	15.876,21 €
360	Opština Rožaje	Radovi	NOVI PAZAR PUT AD Novi Pazar Srbija	Srbija	69.985,80 €
361	Opština Rozaje	Radovi	NOVI PAZAR PUT AD Novi Pazar Srbija	Srbija	24.657,87 €
362	Opština Tivat	Robe	Eurotim d.o.o. Split	Hrvatska	24.800,00 €
363	Opština Tivat	Robe	Eurotim d.o.o.,Split	Hrvatska	24.800,00 €
364	Opština Tivat	Radovi	Signalizacija d.o.o.,Zagreb	Hrvatska	14.325,11 €
365	Opština Zabljak	Robe	Koteks doo Tešanj	Bosna i Hercegovina	2.984,52 €
366	Pogrebne usluge d.o.o. - Podgorica	Robe	Palma doo Hrvatska	Hrvatska	93.849,70 €
367	Pošta CG a.d. - Podgorica	Usluge	Energoprojekt Energodata	Srbija	71.280,00 €
368	Pošta CG a.d. - Podgorica	Usluge	Fakultet tehničkih nauka	Srbija	9.996,00 €
369	Pošta CG a.d. - Podgorica	Usluge	OSA Računarski inžinjering	Srbija	49.999,00 €
370	Pošta CG a.d. - Podgorica	Robe	OSA Računarski inžinjering	Srbija	29.999,00 €
371	Pošta Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Beoteleprom	Srbija	44.792,00 €
372	Pošta CG a.d. - Podgorica	Robe	Beoteleprom	Srbija	9.877,00 €
373	Pošta CG a.d. - Podgorica	Usluge	Algotech d.o.o.	Srbija	4.902,00 €
374	Prijestonica Cetinje	Robe	KOTEKS DOO,Tešanj	Bosna i Hercegovina	7.015,05 €
375	Radio difuzni centar d.o.o. - Podgorica	Robe	Rohde&Schwarz Beč	Austrija	637.492,75 €
376	Radio difuzni centar d.o.o. - Podgorica	Robe	Ceragon Networks d.o.o. Beograd	Srbija	83.345,00 €
377	Radio difuzni centar d.o.o. - Podgorica	Usluge	Ceragon Networks doo Beograd	Srbija	32.890,00 €
378	Radio difuzni centar d.o.o. - Podgorica	Robe	Panos Inženjering d.o.o. Novi Sad	Srbija	23.704,80 €
379	Radio difuzni centar d.o.o. - Podgorica	Robe	Panos inženjering d.o.o Novi Sad	Srbija	5.871,82 €
380	Radio difuzni centar d.o.o. - Podgorica	Robe	Panos inženjering d.o.o Novi Sad	Srbija	261.651,25 €
381	Regionalni ronilački centar za podvodno deminiranje i obuku ronilaca - Bijela, Herceg Novi	Robe	Red Tech doo Zagreb	Hrvatska	17.806,21 €
382	Regulatorna agencija za energetiku - Podgorica	Usluge	Appraisal Associates DOO, Beograd	Srbija	4.760,00 €
383	Regulatorna agencija za energetiku - Podgorica	Usluge	Appraisal Associates DOO, Beograd	Srbija	12.495,00 €
384	Sportski objekti d.o.o. - Podgorica	Robe	Vipn Niš Srbija	Srbija	34.510,00 €

385	Turistička organizacija – Budva	Usluge	Visio team doo Beograd	Srbija	86.541,00 €
386	Univerzitet CG - Podgorica	Radovi	"Zlatibor Inženjering" d.o.o.	Srbija	49.973,42 €
387	Univerzitet CG - Podgorica	Radovi	Pro Link Group d.o.o.	Srbija	1.499,86 €
388	Univerzitet CG - Podgorica	Usluge	"Analysis" d.o.o.	Srbija	1.785,00 €
389	Univerzitet CG - Podgorica	Usluge	"BUREAU VERITAS" D.O.O.	Slovenija	27.999,99 €
390	Univerzitet CG - Podgorica	Robe	DEX d.o.o.	Srbija	5.390,70 €
391	Univerzitet CG - Podgorica	Robe	DEX d.o.o.	Srbija	3.189,20 €
392	Univerzitet CG - Podgorica	Usluge	Tehnicom d.o.o.	Srbija	22.855,54 €
393	Univerzitet CG - Podgorica	Usluge	Tehnicom d.o.o.	Srbija	3.945,00 €
394	Univerzitet CG - Podgorica	Robe	"Rafo" d.o.o.	Hrvatska	38.649,86 €
395	Univerzitet CG - Podgorica	Robe	"Krug International LTD"	Srbija	41.412,00 €
396	Vodovod d.o.o. - Pljevlja	Robe	INSA AD Zemun	Srbija	4.454,81 €
397	Vodovod d.o.o. - Pljevlja	Usluge	Zavod za javno zdravlje Užice	Srbija	11.995,36 €
398	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Budva	Robe	Patentu ing Beograd	Srbija	10.202,40 €
399	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Budva	Usluge	Aqua interma Beograd	Srbija	6.594,12 €
400	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Budva	Usluge	Fluks Doo Uice	Srbija	16.216,20 €
401	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Budva	Usluge	Fluks Doo Uice	Srbija	4.000,00 €
402	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Budva	Usluge	Fluks Doo Uice	Srbija	4.846,14 €
403	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Cetinje	Robe	Insa AD Zemun	Srbija	284.318,37 €
404	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Herceg Novi	Robe	doo Insa Zemun Srbija	Srbija	35.008,97 €
405	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Podgorica	Robe	Aqua V.M.V. Doo Zagreb	Hrvatska	69.615,00 €
406	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Podgorica	Usluge	ASW inženjering doo Beograd	Srbija	34.986,00 €
407	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Podgorica	Robe	Analysis doo Beograd	Srbija	8.692,03 €
408	Vodovod i kanalizacija d.o.o. - Podgorica	Robe	Hemija patenting doo Lukavac	Bosna i Hercegovina	13.244,70 €
409	Vrhovno državno tuzilastvo - Podgorica	Usluge	Telegroup DOO Beograd	Srbija	38.768,77 €
410	Zavod za hidrometeorologiju i seismologiju - Podgorica	Usluge	NOVOS DOO BEOGRAD	Srbija	1.796,90 €
411	Zavod za hidrometeorologiju i seismologiju - Podgorica	Robe	DEX DOO	Srbija	8.389,50 €
412	Zavod za hidrometeorologiju i seismologiju - Podgorica	Usluge	ANALYSIS DOO	Srbija	1.190,00 €
413	Zavod za metrologiju – Podgorica	Usluge	Zvizdić Davor Zagreb Bana Jelačića 10	Hrvatska	1.190,50 €
414	Zavod za metrologiju – Podgorica	Usluge	„Fakultet za elektrotehniku“ Ljubljana tržačka 25	Slovenija	4.520,00 €
415	Zavod za metrologiju – Podgorica	Usluge	„Fakultet za elektrotehniku“ Ljubljana Tržačka cesta 25	Slovenija	1.073,23 €

416	Zavod za metrologiju – Podgorica	Usluge	Popović Dušan Beograd Kneginje Ljubice 24	Slovenija	2.000,00 €
417	Zavod za metrologiju – Podgorica	Usluge	„Slovenski institut za kakovost in meroslavje Ljubljana Tržačka cesta 2	Slovenija	1.800,00 €
418	Zavod za metrologiju – Podgorica	Usluge	Sloven. Instit za kakovost in meroslavje" Ljubljana Tržačka cesta 2	Slovenija	1.270,00 €
419	Zavod za metrologiju – Podgorica	Usluge	Urad Republike Slovenije za meroslovje" Celje Tkalska ulica 15	Slovenija	439,00 €
420	Zavod za metrologiju – Podgorica	Usluge	„Fakultet za strojništvo" Maribor Smetanova 17	Slovenija	250,00 €
421	Zavod za metrologiju – Podgorica	Usluge	„CHIP" Zemun - Beograd	Srbija	5.794,11 €
422	Zavod za metrologiju – Podgorica	Robe	Piktime Systems Sp z.o.o. Poznan Poland	Poljska	28.540,00 €
423	Zavod za metrologiju – Podgorica	Usluge	„Piktime systems" Sp. Z.o.o. Poznan Mazowiecka 59 Poland	Poljska	3.000,00 €
424	Zavod za statistiku (MONSTAT) - Podgorica	Usluge	Zavod za statistiku Holandije	Holandija	8.840,51 €
425	Zavod za statistiku (MONSTAT) - Podgorica	Usluge	"SAS" institute doo	Slovenija	9.192,75 €
426	Željeznička infrastruktura CG a.d. – Podgorica	Robe	Mašin Elektro d.o.o. Šabac	Srbija	3.524,78 €
427	Željeznička infrastruktura CG a.d. - Podgorica	Usluge	Motoremont Rajkov-Rumenka	Srbija	10.000,00 €
428	Željeznička infrastruktura CG a.d. - Podgorica	Usluge	Šinvoz d.o.o. Zrenjanin R.S.	Srbija	20.000,00 €
429	Željeznička infrastruktura CG a.d. - Podgorica	Usluge	SR Pneumatik Zrenjanin R.Srbija	Srbija	9.436,70 €
430	Željeznička infrastruktura CG a.d. - Podgorica	Usluge	AŽD Praha s.r.o	Češka	19.993,36 €
431	Željeznička infrastruktura CG a.d. - Podgorica	Robe	Betonplus Company SHPK - Kopilnik-Albanija	Albanija	99.960,00 €
432	Željeznički prevoz CG a.d. - Podgorica	Usluge	TV Gredelj d.o.o. U stecaju Zagreb	Hrvatska	133.814,91 €
433	Željeznički prevoz CG a.d. - Podgorica	Usluge	TV Gredelj d.o.o. u stecaju Zagreb	Hrvatska	95.107,80 €
434	Željeznički prevoz CG a.d. - Podgorica	Usluge	TV Gredelj d.o.o. U stecaju Zagreb	Hrvatska	47.553,90 €
435	Željeznički prevoz CG a.d. - Podgorica	Usluge	TV Gredelj d.o.o. u stecaju Zagreb	Hrvatska	47.553,90 €
436	Željeznički prevoz CG a.d. - Podgorica	Usluge	TV Gredelj d.o.o. U stecaju Zagreb	Hrvatska	21.092,65 €
437	Željeznički prevoz CG a.d. - Podgorica	Usluge	Supra informatika d.o.o. Zagreb	Hrvatska	11.424,00 €
438	Željeznički prevoz CG a.d. - Podgorica	Robe	Jedinstvo Livnica Poega doo	Srbija	37.161,32 €
439	Željeznički prevoz CG a.d. - Podgorica	Robe	Alemani trade d.o.o.	Srbija	12.661,60 €
440	Željeznički prevoz CG a.d. - Podgorica	Robe	Alemani trade d.o.o	Srbija	7.735,00 €
441	Željeznički prevoz CG a.d. - Podgorica	Robe	Alemani trade d.o.o.	Srbija	65.533,30 €
442	Željeznički prevoz Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	Alemani trade d.o.o. Beograd	Srbija	11.620,35 €
443	Željeznički prevoz Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	Elsig electronics and signaling d.o.o. Beograd	Srbija	6.896,05 €
444	Željeznički prevoz Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	Elerss d.o.o. Smederevo	Srbija	15.053,50 €
445	Željeznički prevoz Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	Elerss d.o.o. Smederevo	Srbija	12.078,50 €

446	Željeznički prevoz Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	Alemani trade d.o.o. Beograd	Srbija	14.660,80 €
447	Željeznički prevoz Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	Elok centar d.o.o, Ni	Srbija	9.805,60 €
448	Željeznički prevoz Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	Elerss d.o.o. Smederevo	Srbija	5.831,00 €
449	Željeznički prevoz Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	Com trade system integration d.o.o. Beograd	Srbija	7.200,00 €
450	Željeznički prevoz Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	Elektro remont d.o.o. Subotica	Srbija	57.120,00 €
451	Željeznički prevoz Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	Slavija hoteli d.o.o. Beograd	Srbija	28.500,00 €
452	Željeznički prevoz Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Toneli doo	Slovenija	16.707,60 €
453	Željeznički prevoz Crne Gore a.d. - Podgorica	Robe	Kedra d.o.o.	Srbija	46.172,00 €
454	Željeznički prevoz Crne Gore a.d. - Podgorica	Usluge	TŽV Gredelj d.o.o.	Hrvatska	77.350,00 €
455	ZU Apoteke Crne Gore "Montefarm" - Podgorica	Robe	Vetmetal doo Beograd	Srbija	127.081,50 €
456	ZU Apoteke Crne Gore "Montefarm" - Podgorica	Robe	Inopharm doo Beograd	Srbija	8.052,00 €
457	ZU Apoteke Crne Gore "Montefarm" - Podgorica	Robe	Inopharm doo Beograd	Srbija	61.287,00 €
458	ZU Apoteke Crne Gore "Montefarm" - Podgorica	Robe	Inopharm doo Beograd	Srbija	16.384,00 €
459	ZU Apoteke Crne Gore "Montefarm" - Podgorica	Robe	SanMed GMBH Baden	Njemačka	24.998,38 €
460	ZU Apoteke Crne Gore "Montefarm" - Podgorica	Robe	SanMed GMBH Baden	Njemačka	15.360,00 €
461	ZU Apoteke Crne Gore "Montefarm" - Podgorica	Robe	SanMed GMBH Baden	Njemačka	23.821,00 €
462	ZU Apoteke Crne Gore "Montefarm" - Podgorica	Robe	SanMed GMBH Baden	Njemačka	24.900,00 €
463	ZU Apoteke Crne Gore "Montefarm" - Podgorica	Robe	SanMed GMBH Baden	Njemačka	21.690,00 €
464	ZU Apoteke Crne Gore "Montefarm" - Podgorica	Robe	SanMed GMBH Baden	Njemačka	20.064,00 €
465	ZU Apoteke Crne Gore "Montefarm" - Podgorica	Robe	SanMed GMBH Baden	Njemačka	16.800,00 €
466	ZU Institut za javno zdravlje - Podgorica	Usluge	Yunycom doo Beograd	Srbija	24.995,00 €
467	ZU Institut za javno zdravlje - Podgorica	Usluge	Labolatorija doo Beograd	Srbija	1.832,41 €
468	ZU Institut za javno zdravlje - Podgorica	Usluge	UNI- CHEM doo Beograd	Srbija	3.316,00 €
469	ZU Institut za javno zdravlje - Podgorica	Usluge	Labolatorija doo Beograd	Srbija	571,20 €
470	ZU Institut za javno zdravlje - Podgorica	Usluge	Labolatorija doo Beograd	Srbija	892,50 €
471	ZU Institut za javno zdravlje - Podgorica	Usluge	Labolatorija doo Beograd	Srbija	267,75 €
472	ZU Institut za javno zdravlje - Podgorica	Usluge	Analysis doo Beograd	Srbija	178,50 €
473	ZU Institut za javno zdravlje - Podgorica	Usluge	Analysis doo Beograd	Srbija	199,92 €
474	ZU Institut za javno zdravlje - Podgorica	Usluge	Analysis doo Beograd	Srbija	95,12 €
475	ZU Institut za javno zdravlje - Podgorica	Usluge	Analysis doo Beograd	Srbija	95,12 €
476	ZU Institut za javno zdravlje - Podgorica	Usluge	Analysis doo Beograd	Srbija	95,12 €
477	ZU Institut za javno zdravlje - Podgorica	Usluge	Analysis doo Beograd	Srbija	199,92 €

478	ZU Institut za javno zdravlje - Podgorica	Usluge	Analysis doo Beograd	Srbija	148,75 €
479	ZU Institut za javno zdravlje - Podgorica	Usluge	Labprova doo Beograd	Srbija	5.800,00 €
480	ZU Institut za javno zdravlje - Podgorica	Usluge	DSP egromotographly doo Beograd	Srbija	10.487,04 €
481	ZU Institut za javno zdravlje - Podgorica	Usluge	Analysis doo Beograd	Srbija	5.597,00 €
482	ZU Institut za javno zdravlje - Podgorica	Usluge	Hemolab doo Beograd	Srbija	5.530,00 €
					60.754.730,42 €

Prilog 9: Ponuđači sa najvećim ugovorenim javnim nabavkama u 2016. godini

Redni broj	Naziv ponuđača	Ugovorena vrijednost
1	Mehanizacija i programat a.d. – Nikšić	30.695.219,27 €
2	Alpiq – Prag	27.009.347,04 €
3	Glosarij d.o.o. – Podgorica	23.196.257,84 €
4	Tehnoput d.o.o. – Podgorica	17.223.878,26 €
5	Bemax d.o.o. – Podgorica	15.432.622,62 €
6	Jugopetrol a.d. – Podgorica	13.381.280,33 €
7	Eminent d.o.o. - Podgorica	10.070.390,26 €
8	Fini dom d.o.o. – Podgorica	7.357.014,98 €
9	Farmegra d.o.o. – Podgorica	6.243.374,70 €
10	Veletex d.o.o. – Podgorica	4.448.821,94 €
11	Toškovići d.o.o. – Podgorica	4.087.934,73 €
12	Cijevna Commerce d.o.o. – Podgorica	3.928.878,80 €
13	Medica d.o.o. – Podgorica	3.816.545,60 €
14	Arsenal-Rem d.o.o. – Kraljevo	3.626.310,03 €
15	Neimar inženjering d.o.o. – Podgorica	3.552.651,81 €
16	Electro Team d.o.o. – Budva	3.325.326,91 €
17	Ind-eko d.o.o. – Rijeka, Hrvatska	3.082.682,44 €
18	Meso-promet d.o.o. – Bijelo Polje	3.064.823,21 €
19	Urion d.o.o. – Podgorica	3.035.560,89 €
20	Montenegro bonus d.o.o. – Cetinje	2.738.357,24 €
21	Air Tractor Europe – Španija	2.730.899,63 €
22	Erlang d.o.o. – Podgorica	2.632.453,75 €
23	Civil engineer d.o.o. – Podgorica	2.609.082,37 €
24	IMP Automatika d.o.o.	2.376.607,31 €
25	Čikom d.o.o. – Podgorica	2.177.161,62 €
26	Kastex d.o.o. – Podgorica	2.132.397,15 €
27	Baranka Export-Import Pejanović d.o.o. – Bar	2.070.033,08 €
28	Normal Tours d.o.o. – Podgorica	1.890.000,00 €
29	Osmanagić Co d.o.o. – Nikšić	1.853.339,41 €
30	Unipred d.o.o. – Podgorica	1.765.492,89 €

31	IGP Fidija d.o.o. – Podgorica	1.738.459,20 €
32	Carinvest d.o.o. – Kotor	1.610.547,61 €
33	Farma Lab d.o.o. – Podgorica	1.585.703,33 €
34	Lovćen osiguranje a.d. – Podgorica	1.577.718,50 €
35	Glosarij CD d.o.o. – Podgorica	1.460.938,68 €
36	Sigillum Co d.o.o. – Podgorica	1.443.731,02 €
37	Comtrade Distribution d.o.o. – Podgorica	1.415.259,91 €
38	Eurozox d.o.o. – Danilovgrad	1.404.909,52 €
39	Crnogorski telekom a.d. – Podgorica	1.396.883,85 €
40	Goranović d.o.o. – Nikšić	1.325.760,68 €
41	Alliance d.o.o. – Podgorica	1.325.668,96 €
42	Hemomont d.o.o. – Podgorica	1.306.933,20 €
43	Ving d.o.o. – Pljevlja	1.271.763,42 €
44	Pošta Crne Gore a.d. – Podgorica	1.209.306,52 €
45	Hidrocop d.o.o. – Podgorica	1.206.816,89 €
46	Lukoil Montenegro d.o.o. – Podgorica	1.191.915,16 €
47	Artek d.o.o. – Podgorica	1.188.707,68 €
48	Generali osiguranje a.d. – Podgorica	1.179.127,42 €
49	Crnagoraput a.d. – Podgorica	1.095.291,01 €
50	Energomontaža a.d. – Beograd	1.070.602,54 €
51	AP Print d.o.o. – Podgorica	1.018.321,90 €
52	Refena d.o.o. – Podgorica	1.005.542,44 €

Prilog 10: Uporedni pregled planiranih i ugovorenih javnih nabavki za zdravstvene institucije

Red ni broj	NAZIV NARUČIĆOC A	UKUPNA PLANIRANA VRIJEDNOST (Plan javnih nabavki za 2016. godinu)				UGOVORENE NABAVKE (Izvještaj o javnim nabavkama za 2016. godinu)			
		Robe	Rudovi	Usluge	UKUPNO	Obrazac A	Obrazac B	Obrazac C	UKUPNO
1	Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore	7.004.491,67 €	79.000,00 €	984.960,00 €	8.068.451,67 €	6.638.935,15 €	52.053,13 €	83.940,40 €	6.774.928,68 €
2	JZU Dom zdravlja - Andrijevica	77.215,91 €	15.000,00 €	14.100,00 €	106.315,91 €	0,00 €	14.795,62 €	7.808,41 €	22.604,03 €
3	JZU Dom zdravlja - Bar	159.000,00 €	135.000,00 €	204.000,00 €	498.000,00 €	133.218,86 €	13.387,00 €	61.804,60 €	208.410,46 €
4	JZU Dom zdravlja - Bijelo Polje	53.500,00 €	15.000,00 €	39.500,00 €	108.000,00 €	0,00 €	56.362,55 €	18.474,39 €	74.836,94 €
5	JZU Dom zdravlja - Budva	48.500,00 €	9.000,00 €	13.000,00 €	70.500,00 €	0,00 €	48.296,08 €	44.478,57 €	92.774,65 €
6	JZU Dom zdravlja - Cetinje	140.000,00 €	55.200,00 €	22.200,00 €	217.400,00 €	0,00 €	79.353,65 €	36.178,37 €	115.532,02 €
7	JZU Dom zdravlja - Kolašin	218.710,00 €	10.000,00 €	27.250,00 €	255.960,00 €	0,00 €	1.428,00 €	28.963,87 €	30.391,87 €
8	JZU Dom zdravlja - Kotor	379.496,00 €	37.957,00 €	119.900,00 €	537.353,00 €	0,00 €	20.571,62 €	31.130,12 €	51.701,74 €
9	JZU Dom zdravlja - Nikšić	1.016.878,40 €	30.000,00 €	82.340,25 €	1.129.218,65 €	53.062,82 €	126.615,27 €	80.836,52 €	260.514,61 €
10	JZU Dom zdravlja - Pljevlja	544.800,00 €	14.000,00 €	126.400,00 €	685.200,00 €	27.286,11 €	56.835,92 €	13.455,36 €	97.577,39 €
11	JZU Dom zdravlja - Podgorica	2.710.000,00 €	54.000,00 €	202.000,00 €	2.966.000,00 €	212.900,67 €	20.360,96 €	20.975,88 €	254.237,51 €
12	JZU Dom zdravlja - Rožaje	483.500,00 €	5.000,00 €	46.000,00 €	534.500,00 €	0,00 €	20.502,19 €	20.070,14 €	40.572,33 €
13	JZU Dom zdravlja - Tivat	266.500,00 €	27.000,00 €	8.500,00 €	302.000,00 €	0,00 €	5.460,32 €	20.808,46 €	26.268,78 €
14	JZU Dom zdravlja „Bogdan Vujošević“ - Ulcinj	100.300,00 €	42.500,00 €	35.200,00 €	178.000,00 €	14.000,00 €	45.822,70 €	35.924,54 €	95.747,24 €
15	JZU Dom zdravlja „Boško Dedejić“ - Mojkovac	192.600,01 €	0,00 €	14.780,00 €	207.380,01 €	0,00 €	23.765,26 €	35.122,48 €	58.887,74 €
16	JZU Dom zdravlja „Dimitrija-Dika Marenić“ - Danilovgrad	25.220,00 €	8.500,00 €	23.200,00 €	56.920,00 €	0,00 €	18.353,67 €	20.575,67 €	38.929,34 €
17	JZU Dom zdravlja „dr Branko Zogović“ - Plav	341.650,00 €	20.000,00 €	29.150,00 €	390.800,00 €	0,00 €	76.818,22 €	90.740,79 €	167.559,01 €
18	JZU Dom zdravlja „dr Nika	414.000,00 €	1.600,00 €	38.100,00 €	453.700,00 €	32.000,00 €	1.800,00 €	45.520,28 €	79.320,28 €

	Labović" - Berane								
19	JZU Dom zdravlja „dr Stevo Mrden" - Herceg Novi	597.768,00 €	25.000,00 €	48.850,00 €	671.618,00 €	32.500,00 €	47.487,48 €	50.947,09 €	130.934,57 €
20	JZU Klinički centar Crne Gore - Podgorica	37.141.154,81 €	300.000,00 €	2.452.440,00 €	39.893.594,81 €	7.193.091,05 €	373.945,74 €	477.076,85 €	8.044.113,64 €
21	JZU Opšta bolnica - Berane	1.178.257,73 €	0,00 €	102.700,00 €	1.280.957,73 €	258.931,95 €	54.007,30 €	64.697,78 €	377.637,03 €
22	JZU Opšta bolnica - Bijelo Polje	1.352.400,00 €	25.000,00 €	177.600,00 €	1.555.000,00 €	124.719,74 €	127.865,32 €	103.183,44 €	355.768,50 €
23	JZU Opšta bolnica - Kotor	942.560,00 €	0,00 €	52.600,00 €	995.160,00 €	281.385,80 €	123.069,58 €	66.033,48 €	470.488,86 €
24	JZU Opšta bolnica - Nikšić	1.486.590,00 €	90.000,00 €	161.648,00 €	1.738.238,00 €	445.744,55 €	54.676,04 €	110.613,25 €	611.033,84 €
25	JZU Opšta bolnica - Pljevlja	209.672,85 €	30.000,00 €	0,00 €	239.672,85 €	116.693,89 €	81.938,61 €	51.048,80 €	249.681,30 €
26	JZU Opšta bolnica „Blažo Orlandić" - Bar	1.088.000,00 €	5.000,00 €	145.600,00 €	1.238.600,00 €	242.204,67 €	140.169,64 €	62.226,42 €	444.600,73 €
27	JZU Opšta bolnica „Danilo I" - Cetinje	669.950,00 €	8.600,00 €	48.400,00 €	726.950,00 €	92.866,88 €	105.015,76 €	100.296,18 €	298.178,82 €
28	JZU Specijalnu bolnicu za ortopediju, neurohirurgiju i neurologiju „Vaso Čuković" - Risan, Kotor	663.500,00 €	5.000,00 €	95.000,00 €	763.500,00 €	88.277,17 €	31.143,09 €	75.704,90 €	195.125,16 €
29	JZU Specijalnu bolnicu za plućne bolesti „dr Jovan Bulajić" - Brezovik, Nikšić	875.077,25 €	12.000,00 €	38.000,00 €	925.077,25 €	35.219,12 €	111.947,14 €	74.263,04 €	221.429,30 €
30	JZU Specijalna bolnica za psihijatriju - Dobrota, Kotor	412.676,00 €	78.000,00 €	85.180,00 €	575.856,00 €	332.478,39 €	14.732,85 €	41.932,09 €	389.143,33 €
31	JZU Zavod za hitnu pomoć Crne Gore - Podgorica	650.000,00 €	0,00 €	177.220,00 €	827.220,00 €	85.586,03 €	252.906,08 €	45.086,13 €	383.578,24 €
32	Ljekarska komora Crne Gore - Podgorica	11.100,00 €	0,00 €	48.500,00 €	59.600,00 €				0,00 €
33	Zavod za transfuziju krvи Crne Gore - Podgorica	186.457,83 €	0,00 €	11.700,00 €	198.157,83 €	70.946,40 €	91.347,70 €	40.946,15 €	203.240,25 €
34	Zdravstvena ustanova	39.997.896,60 €	100.000,00 €	74.000,00 €	40.171.896,60 €	32.862,23 €,90 €	413.154,74 €	391.394,59 €	33.666,78 €,23 €

	Apoteke Crne Gore „MONTEFA RM“ - Podgorica								
35	ZU Institut za javno zdravlje Crne Gore - Podgorica	1.410.745,0 0 €	35.500,00 €	468.855,0 0 €	1.915.100,0 0 €	1.493.950, 58 €	194.971,3 8 €	86.965,99 €	1.775.887, 95 €
	UKUPNO:	103.050,16 8,06 €	1.272.857 ,00 €	6.218.873 .25 €	110.541,89 8,31 €	50.868,23 2,73 €	2.900.960 ,61 €	2.539.225 ,03 €	56.308,41 8,37 €

Prilog 11: Uporedni pregled planiranih i ugovorenih javnih nabavki na nivou lokalnih samouprava

Red ni broj	NAZIV NARUČI O CA	UKUPNA PLANIRANA VRIJEDNOST (Plan javnih nabavki za 2016. godinu)				UGOVORENE NABAVKE (Izvještaj o javnim nabavkama za 2016. godinu)			
		Robe	Rudovi	Usluge	UKUPNO	Obruzac A	Obruzac B	Obruzac C	UKUPNO
1	Opština Andrijevića	60.000,00 €	300.000,00 €	113.000,0 0 €	473.000,00 €	0,00 €	21.444,44 €	7.422,29 €	28.866,73 €
2	Opština Bar	384.300,0 0 €	2.929.300, 00 €	423.700,0 0 €	3.737.300, 00 €	1.007.365, 65 €	126.692,5 9 €	55.413,26 €	1.189.471, 50 €
3	Opština Berane	527.820,0 0 €	423.000,00 €	269.550,0 0 €	1.220.370, 00 €	542.512,61 €	37.462,49 €	46.839,28 €	626.814,38 €
4	Opština Bijelo Polje	587.200,0 0 €	1.758.350, 00 €	382.750,0 0 €	2.728.300, 00 €	845.347,40 €	417.076,1 2 €	87.355,35 €	1.349.778, 87 €
5	Opština Budva	922.100,0 0 €	4.933.500, 00 €	1.149.000 ,00 €	7.004.600, 00 €	1.031.613, 75 €	95.089,94 €	178.843,9 6 €	1.305.547, 65 €
6	Prijestonica Cetinje	167.350,0 0 €	492.000,00 €	145.100,0 0 €	804.450,00 €	418.991,22 €	63.795,80 €	42.026,46 €	524.813,48 €
7	Opština Danilovgrad	218.000,0 0 €	653.000,00 €	295.100,0 0 €	1.166.100, 00 €	626.340,16 €	58.531,12 €	51.564,25 €	736.435,53 €
8	Opština Gusinje	48.519,00 €	657.000,00 €	96.230,00 €	801.749,00 €				
9	Opština Herceg Novi	600.000,0 0 €	1.090.000, 00 €	195.000,0 0 €	1.885.000, 00 €	860.863,53 €	231.743,5 9 €	158.419,2 3 €	1.251.026, 35 €
10	Opština Kohašin	28.400,00 €	0,00 €	15.240,00 €	43.640,00 €	0,00 €	33.914,41 €	19.791,84 €	53.706,25 €
11	Opština Kotor	236.000,0 0 €	42.000,00 €	239.500,0 0 €	517.500,00 €	228.282,92 €	24.744,01 €	57.040,63 €	310.067,56 €
12	Opština Mojkovac	64.500,00 €	221.400,00 €	40.000,00 €	325.900,00 €	30.597,00 €	47.183,72 €	47.093,75 €	124.874,47 €
13	Opština Nikšić	532.500,0 0 €	2.267.500, 00 €	366.500,0 0 €	3.166.500, 00 €	1.351.041, 06 €	244.935,1 2 €	117.040,5 5 €	1.713.016, 73 €
14	Opština Petnjica	404.100,0 0 €	63.500,00 €	123.800,0 0 €	591.400,00 €	83.882,15 €	57.830,46 €	22.464,52 €	164.177,13 €
15	Opština Plav	42.920,00 €	142.000,00 €	56.520,00 €	241.440,00 €	58.987,42 €	0,00 €	44.196,84 €	103.184,26 €
16	Opština Plužine	87.300,00 €	437.600,00 €	143.500,0 0 €	668.400,00 €	332.624,14 €	26.784,61 €	38.751,27 €	398.160,02 €

17	Opština Pljevlja	1.118.622 .00 €	8.744.940, 00 €	814.299,0 0 €	10.677.861 .00 €	2.556.702, 49 €	124.186,2 0 €	71.765,27 €	2.752.653, 96 €
18	Glavni grad Podgorica	1.938.545 .00 €	524.500,00 €	1.630.950 .00 €	4.093.995, 00 €	2.297.389, 45 €	322.275,1 4 €	192.826,7 8 €	2.812.491, 37 €
19	<i>Gradska opština Golubovići</i>	50.500,00 €	0,00 €	57.000,00 €	107.500,00 €	36.779,00 €	31.264,57 €	23.810,30 €	91.853,87 €
20	<i>Gradska opština Tuzi</i>	42.000,00 €	104.000,00 €	27.500,00 €	173.500,00 €	0,00 €	151.627,0 3 €	12.340,37 €	163.967,40 €
21	Opština Rožaje	45.500,00 €	2.685.600, 00 €	382.500,0 0 €	3.113.600, 00 €	2.402.843, 51 €	228.558,2 4 €	130.410,4 1 €	2.761.812, 16 €
22	Opština Šavnik	67.900,00 €	45.000,00 €	28.400,00 €	141.300,00 €	50.000,00 €	67.116,37 €	17.676,07 €	134.792,44 €
23	Opština Tivat	663.850,0 0 €	6.501.450, 00 €	278.500,0 0 €	7.443.800, 00 €	4.980.154, 94 €	444.581,1 8 €	122.578,5 5 €	5.547.314, 67 €
24	Opština Ulcinj	402.100,0 0 €	3.196.400, 00 €	550.250,0 0 €	4.148.750, 00 €	305.071,63 €	28.002,49 €	21.443,92 €	354.518,04 €
25	Opština Žabljak	35.600,00 €	421.700,00 €	137.950,0 0 €	595.250,00 €	344.626,19 €	69.848,02 €	51.852,03 €	466.326,24 €
UKUPNO:		9.275.626 .00 €	38.633.740 .00 €	7.961.839 .00 €	55.871.205 .00 €	20.392.016 .22 €	2.954.687 .66 €	1.618.967 .18 €	24.965.671 .06 €

Prilog 12: Uporedni pregled planiranih i ugovorenih javnih nabavki za vaspitno-obrazovne ustanove

Redni broj	NAZIV NARUČIĆA	UKUPNA PLANIRANA VRIJEDNOST (Plan javnih nabavki za 2016. godinu)				UGOVORENE NABAVKE (Izvještaj o javnim nabavkama za 2016. godinu)			
		Robe	Radovi	Usluge	UKUPNO	Obrazac A	Obrazac B	Obrazac C	UKUPNO
1	JU OŠ „Bajo Jocić“ – Andrijevića JPU „Andrijević u“ – Andrijevića	17.400,00 €	10.900,00 €	3.600,00 €	31.900,00 €	0,00 €	11.000,00 €	14.576,92 €	25.576,92 €
2	JU OS „Milić Keljanović“ – Konjuhe, Andrijevića	750,00 €	1.500,00 €	950,00 €	3.200,00 €	0,00 €	0,00 €	474,66 €	474,66 €
3	JU Srednja mješovita škola – Andrijevićen	1.900,00 €	2.500,00 €	9.400,00 €	13.800,00 €	0,00 €	0,00 €	1.938,08 €	1.938,08 €
4	JPU „Vukosava Ivanović - Mašanović“ - Bar	175.700,0 0 €	20.000,00 €	29.500,00 €	225.200,00 €	79.335,15 €	108.222,7 5 €	20.239,68 €	207.797,58 €
5	JU Dom učenika „Dušan Marović“ - Bar	35.000,00 €	10.000,00 €	4.000,00 €	49.000,00 €	0,00 €	24.957,32 €	0,00 €	24.957,32 €
6	JU OŠ „Anto Đedović“ - Bar	8.200,00 €	13.810,00 €	21.450,00 €	43.460,00 €	0,00 €	20.355,20 €	19.357,21 €	39.712,41 €
7	JU OŠ „Blažo“	6.000,00 €	6.000,00 €	1.800,00 €	13.800,00 €	12.300,00 €	0,00 €	12.182,50 €	24.482,50 €

	Jokov Orlandić - Bar								
8	JU OŠ „Bratstvo - jedinstvo“ - Durveci, Bar	1.617,00 €	1.000,00 €	177,00 €	2.794,00 €	0,00 €	885,60 €	1.684,02 €	2.569,62 €
9	JU OŠ „Derd K. Skenderbeu“ - Ostros, Bar	13.225,00 €	5.000,00 €	6.726,00 €	24.951,00 €	0,00 €	0,00 €	27.473,72 €	27.473,72 €
10	JU OŠ „Jovan Tomašević“ - Virpazar, Bar	2.423,00 €	17.000,00 €	2.429,00 €	21.852,00 €	0,00 €	13.649,00 €	4.257,35 €	17.906,35 €
11	JU OŠ „Jugoslavija“ - Bar	15.600,00 €	0,00 €	28.500,00 €	44.100,00 €	0,00 €	22.533,36 €	15.353,63 €	37.886,99 €
12	JU OŠ „Kekec“ - Sutomore, Bar	2.515,00 €	0,00 €	26.180,00 €	28.695,00 €	0,00 €	25.761,97 €	4.935,94 €	30.697,91 €
13	JU OŠ „Meksiko“ - Bar	9.390,00 €	1.000,00 €	18.240,00 €	28.630,00 €	11.175,00 €	4.462,51 €	10.129,54 €	25.767,05 €
14	JU OŠ „Mrkojevići“ - Pečurice, Bar	9.800,00 €	0,00 €	12.325,00 €	22.125,00 €	0,00 €	6.045,00 €	8.099,54 €	14.144,54 €
15	JU OŠ „Srbija“ - Stari Bar	3.860,00 €	0,00 €	8.110,00 €	11.970,00 €	0,00 €	7.000,00 €	4.334,00 €	11.334,00 €
16	JU ŠOMO „Petar II Petrović Njegoš“ - Bar	2.904,00 €	0,00 €	2.820,00 €	5.724,00 €	0,00 €	0,00 €	6.303,27 €	6.303,27 €
17	JU Gimnaziju „Niko Rolović“ - Bar	4.200,00 €	0,00 €	34.143,00 €	38.343,00 €	28.815,00 €	0,00 €	11.008,93 €	39.823,93 €
18	JU Srednja ekonomsko - ugostiteljska škola - Bar	4.780,00 €	0,00 €	35.540,00 €	40.320,00 €	0,00 €	0,00 €	8.181,24 €	8.181,24 €
19	JU Srednja stručna škola - Bar	80.350,00 €	32.000,00 €	18.000,00 €	130.350,00 €	0,00 €	46.141,58 €	5.057,91 €	51.199,49 €
20	JU Dom učenika - Berane	109.500,00 €	8.000,00 €	5.250,00 €	122.750,00 €	49.773,91 €	2.000,00 €	6.487,03 €	58.260,94 €
21	JPU „Radmila Nedelić“ - Berane	77.500,00 €	62.000,00 €	19.300,00 €	158.800,00 €	60.297,12 €	0,00 €	8.284,50 €	68.581,62 €
22	JU OŠ „Radomir Mitrović“ - Berane	5.300,00 €	1.700,00 €	5.200,00 €	12.200,00 €	0,00 €	0,00 €	7.177,00 €	7.177,00 €
23	JU OŠ „Vuk Karadžić“ - Berane	8.500,00 €	20.000,00 €	22.100,00 €	50.600,00 €	0,00 €	11.405,00 €	5.034,20 €	16.439,20 €
24	JU OŠ „Vukašin Radunović“ - Berane	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	6.065,02 €	6.065,02 €
25	JU OŠ „Donja Ržanica“ - Donja	15.000,00 €	6.000,00 €	5.000,00 €	26.000,00 €	0,00 €	0,00 €	438,20 €	438,20 €

	Ržanica, Berane								
26	JU OŠ „Lubnica“ - Lubnica, Berane	3.400,00 €	72.455,52 €	300,00 €	76.155,52 €	0,00 €	0,00 €	797,15 €	797,15 €
27	JU OŠ „Polica“ - Polica, Berane	8.550,00 €	11.000,00 €	3.250,00 €	22.800,00 €	0,00 €	0,00 €	10.148,58 €	10.148,58 €
28	JU OŠ „Vladislav R. Korac“ - Štitari, Berane	1.800,00 €	400,00 €	1.100,00 €	3.300,00 €	0,00 €	0,00 €	5.284,00 €	5.284,00 €
29	JU OŠ „Vukajlo Kukalj“ - Šekular, Berane	9.900,00 €	7.000,00 €	4.050,00 €	20.950,00 €				0,00 €
30	JU ŠOMO - Berane	5.300,00 €	1.900,00 €	1.000,00 €	8.200,00 €	0,00 €	0,00 €	4.920,33 €	4.920,33 €
31	JU Gimnazija „Panto Mališić“ - Berane	4.400,00 €	0,00 €	28.040,00 €	32.440,00 €	0,00 €	22.950,00 €	2.849,13 €	25.799,13 €
32	JU Srednja medicinska škola „dr Branko Zogović“ - Berane	24.500,00 €	17.000,00 €	37.000,00 €	78.500,00 €	0,00 €	13.925,00 €	27.945,14 €	41.870,14 €
33	JU Srednja stručna škola - Berane	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	9.334,17 €	9.334,17 €
34	JU Srednja stručna škola „Vukadin Vukadinović “ - Berane	23.250,00 €	108.500,0 0 €	2.700,00 €	134.450,00 €	85.937,25 €	0,00 €	22.779,79 €	108.717,04 €
35	JPU „Dušo Basekić“ - Bijelo Polje	151.600,0 0 €	0,00 €	4.900,00 €	156.500,00 €	0,00 €	134.700,7 6 €	58.439,90 €	193.140,66 €
36	JU OŠ „21. maj“ - Goduša, Bijelo Polje	10.750,00 €	70.000,00 €	4.360,00 €	85.110,00 €	0,00 €	0,00 €	13.719,77 €	13.719,77 €
37	JU OŠ „9. maj“ - Sutivan, Bijelo Polje	7.005,91 €	5.750,00 €	4.283,31 €	17.039,22 €	0,00 €	0,00 €	18.478,92 €	18.478,92 €
38	JU OŠ „Aleksa Bećo Dilić“ - Ravn Rijeka, Bijelo Polje	58.650,00 €	24.400,00 €	5.680,00 €	88.730,00 €	0,00 €	11.306,19 €	16.565,52 €	27.871,71 €
39	JU OŠ „Braca Ribar“ - Zaton, Bijelo Polje	17.310,00 €	71.700,00 €	9.100,00 €	98.110,00 €	0,00 €	0,00 €	31.236,84 €	31.236,84 €
40	JU OŠ „Dušan Korac“ - Bijelo Polje	4.700,00 €	0,00 €	350,00 €	5.050,00 €	0,00 €	0,00 €	7.113,14 €	7.113,14 €
41	JU OŠ „Krsto Radojević“ - Tomašević, Bijelo Polje	14.300,00 €	550,00 €	900,00 €	15.750,00 €	0,00 €	0,00 €	11.706,02 €	11.706,02 €

42	JU OŠ „Marko Miljanović“ - Bijelo Polje	6.000,00 €	37.000,00 €	63.330,00 €	106.330,00 €	0,00 €	49.410,00 €	7.082,48 €	56.492,48 €
43	JU OŠ „Milomir Dalović“ - Sušica, Bijelo Polje	11.350,00 €	15.000,00 €	4.150,00 €	30.500,00 €	0,00 €	0,00 €	11.676,99 €	11.676,99 €
44	JU OŠ „Milovan Jelić“ - Pavino Polje, Bijelo Polje	9.400,00 €	23.000,00 €	3.100,00 €	35.500,00 €	0,00 €	0,00 €	10.222,16 €	10.222,16 €
45	JU OŠ „Mladost“ - Kunje, Bijelo Polje	6.510,00 €	98.000,00 €	4.413,00 €	108.923,00 €	0,00 €	0,00 €	10.205,90 €	10.205,90 €
46	JU OŠ „Nedakusi“ - Nedakusi, Bijelo Polje	8.000,00 €	200.800,00 €	20.000,00 €	228.800,00 €	0,00 €	0,00 €	14.241,06 €	14.241,06 €
47	JU OŠ „Pavle Žižić“ - Njegnjevo, Bijelo Polje	17.705,00 €	2.300,00 €	2.400,00 €	22.405,00 €	0,00 €	0,00 €	6.991,37 €	6.991,37 €
48	JU OŠ „Rifat Burdžović Tršč“ - Lozna, Bijelo Polje	10.200,00 €	50.000,00 €	4.000,00 €	64.200,00 €	0,00 €	0,00 €	11.826,12 €	11.826,12 €
49	JU OŠ „Risto Ratković“ - Nikoljac, Bijelo Polje	6.450,00 €	65.000,00 €	11.500,00 €	82.950,00 €	0,00 €	0,00 €	16.459,21 €	16.459,21 €
50	JU OŠ „Šukrija Mededović“ - Godijevac, Bijelo Polje	8.050,00 €	30.000,00 €	2.550,00 €	40.600,00 €	0,00 €	0,00 €	6.584,73 €	6.584,73 €
51	JU OŠ „Vladislav Sl. Ribnikar“ - Rasovo, Bijelo Polje	2.960,00 €	1.450,00 €	550,00 €	4.960,00 €	0,00 €	0,00 €	8.968,71 €	8.968,71 €
52	JU OŠ „Vuk Karadžić“ - Bistrica, Bijelo Polje	88.294,50 €	10.493,85 €	460,00 €	99.248,35 €	0,00 €	0,00 €	11.092,65 €	11.092,65 €
53	JU ŠOMO - Bijelo Polje	1.700,00 €	0,00 €	2.400,00 €	4.100,00 €	0,00 €	0,00 €	3.758,48 €	3.758,48 €
54	JU Gimnazija „Miloje Dobrošinović“ - Bijelo Polje	10.000,00 €	5.000,00 €	9.700,00 €	24.700,00 €	0,00 €	0,00 €	38.755,66 €	38.755,66 €
55	JU Srednja elektro - ekonomска škola - Bijelo Polje	15.600,00 €	0,00 €	8.930,00 €	24.530,00 €	0,00 €	0,00 €	24.421,73 €	24.421,73 €
56	JU Srednja stručna škola - Bijelo Polje	19.900,00 €	2.000,00 €	3.000,00 €	24.900,00 €	0,00 €	0,00 €	10.891,10 €	10.891,10 €
57	JPU „Ljubica Jovanović“ -	228.700,00 €	19.000,00 €	7.900,00 €	255.600,00 €	0,00 €	2.014,00 €	24.933,10 €	26.947,10 €

	Mašev - Budva								
58	JU Druga osnovna škola - Budva	20.500,00 €	0,00 €	101.500,00 €	122.000,00 €	0,00 €	0,00 €	6.511,66 €	6.511,66 €
59	JU OŠ „Mirko Srzentić“ - Petrovac, Budva	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	10.017,66 €	10.017,66 €
60	JU OŠ „Stefan Mitrov Ljubiša“ - Budva	19.000,00 €	13.056,46 €	74.000,00 €	106.056,46 €	61.716,96 €	18.920,00 €	18.020,98 €	98.657,94 €
61	JU ŠOMO - Budva	1.800,00 €	0,00 €	1.700,00 €	3.500,00 €	0,00 €	0,00 €	3.571,55 €	3.571,55 €
62	JU Srednja mješovita škola „Danilo Kiš“ - Budva	4.800,00 €	2.000,00 €	55.800,00 €	62.600,00 €	0,00 €	0,00 €	10.168,27 €	10.168,27 €
63	JU Dom učenika i studenata - Cetinje	47.870,00 €	28.200,00 €	7.565,00 €	83.635,00 €	38.982,67 €	8.102,37 €	7.354,28 €	54.439,32 €
64	JPU „Zagorka Ivanović“ - Cetinje	100.000,00 €	80.000,00 €	0,00 €	180.000,00 €	63.518,21 €	0,00 €	23.108,72 €	86.626,93 €
65	JU OŠ „Boro Vukmirović“ - Rijeka Crnojevića, Cetinje	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €				0,00 €
66	JU OŠ „Lovćenski partizanski odred“ - Cetinje	3.140,00 €	0,00 €	16.860,00 €	20.000,00 €	0,00 €	0,00 €	5.285,30 €	5.285,30 €
67	JU OŠ „Njegoš“ - Cetinje	3.950,00 €	0,00 €	1.150,00 €	5.100,00 €	0,00 €	0,00 €	5.016,55 €	5.016,55 €
68	JU OŠ „Šunja Pešikan“ - Trešnjevo, Cetinje	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	6.785,20 €	6.785,20 €
69	JU ŠOMO „Savo Popović“ - Cetinje	2.080,00 €	0,00 €	400,00 €	2.480,00 €	0,00 €	0,00 €	3.620,00 €	3.620,00 €
70	JU Gimnazija - Cetinje	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	7.269,89 €	7.269,89 €
71	JU Srednja likovna škola „Petar Lubardu“ - Cetinje	1.550,00 €	0,00 €	770,00 €	2.320,00 €	0,00 €	0,00 €	1.633,64 €	1.633,64 €
72	JU Srednja stručna škola - Cetinje	8.810,00 €	0,00 €	24.300,00 €	33.110,00 €				0,00 €
73	JPU „Irena Radović“ - Danilovgrad	167.000,00 €	43.987,00 €	9.000,00 €	219.987,00 €	85.651,53 €	19.031,79 €	10.431,60 €	115.114,92 €
74	JU OŠ „Blažo Mraković“ - Donji Zagorač, Danilovgrad	6.000,00 €	6.000,00 €	1.800,00 €	13.800,00 €	0,00 €	0,00 €	269,56 €	269,56 €

75	JU OŠ „Milosav Koljenšić“ - Slap, Danilovgrad	27.900,00 €	14.400,00 €	3.800,00 €	46.100,00 €	0,00 €	14.139,58 €	1.275,98 €	15.415,56 €
76	JU OŠ „Njegoš“ - Spuž, Danilovgrad	0,00 €	22.000,00 €	25.000,00 €	47.000,00 €	0,00 €	0,00 €	7.193,52 €	7.193,52 €
77	JU OŠ „Vuko Jovović“ - Danilovgrad	5.700,00 €	2.500,00 €	42.700,00 €	50.900,00 €	0,00 €	12.457,50 €	1.362,12 €	13.819,62 €
78	JU Gimnaziju „Petar I Petrović Njegoš“ - Danilovgrad	2.600,00 €	0,00 €	56.150,00 €	58.750,00 €				0,00 €
79	JU OŠ „Džafer Nikočević“ - Gusinje	12.000,00 €	500,00 €	16.000,00 €	28.500,00 €	0,00 €	0,00 €	6.469,82 €	6.469,82 €
80	JPU „Naša radost“ - Herceg Novi	174.600,00 €	18.500,00 €	0,00 €	193.100,00 €	95.552,00 €	35.550,50 €	14.009,41 €	145.111,91 €
81	JU OŠ „Dašo Pavlić“ - Herceg Novi	12.400,00 €	2.500,00 €	37.000,00 €	51.900,00 €	0,00 €	31.153,05 €	10.879,33 €	42.032,38 €
82	JU OŠ „Ilija Kišić“ - Zelenika, Herceg Novi	3.800,00 €	0,00 €	16.160,00 €	19.960,00 €	0,00 €	5.400,00 €	8.387,03 €	13.787,03 €
83	JU OŠ „Milan Vuković“ - Herceg Novi	5.400,00 €	0,00 €	32.250,00 €	37.650,00 €	0,00 €	20.436,84 €	5.571,95 €	26.008,79 €
84	JU OŠ „Orjenski bataljon“ - Bijela, Herceg Novi	0,00 €	0,00 €	29.500,00 €	29.500,00 €	0,00 €	28.880,00 €	16.703,77 €	45.583,77 €
85	JU ŠOMO - Herceg Novi	9.400,00 €	4.800,00 €	11.500,00 €	25.700,00 €	0,00 €	0,00 €	5.287,94 €	5.287,94 €
86	JU Srednju mještovita škola „Ivan Goran Kovačić“ - Herceg Novi	19.000,00 €	14.000,00 €	4.500,00 €	37.500,00 €	0,00 €	0,00 €	3.733,85 €	3.733,85 €
87	JPU „Sestre Radović“ - Kolašin	11.080,00 €	12.150,00 €	1.750,00 €	24.980,00 €	0,00 €	11.457,22 €	10.826,84 €	22.284,06 €
88	JU OŠ „dr Radušlav Jugović Vešović“ - Bare Kraljske, Kolašin	11.080,00 €	12.150,00 €	1.750,00 €	24.980,00 €	0,00 €	0,00 €	6.551,87 €	6.551,87 €
89	JU OŠ „Medurićeđe“ - Medurićeđe, Kolašin	8.200,00 €	0,00 €	2.350,00 €	10.550,00 €	0,00 €	0,00 €	9.058,77 €	9.058,77 €
90	JU OŠ „Mojsije Stevanović“ - Manastir Morača, Kolašin	9.500,00 €	24.300,00 €	7.350,00 €	41.150,00 €	0,00 €	3.500,00 €	6.749,98 €	10.249,98 €
91	JU OŠ „Risto	20.100,00 €	10.000,00 €	34.050,00 €	64.150,00 €	0,00 €	35.850,00 €	25.299,35 €	61.149,35 €

	Manojlović" - Kolašin								
92	JU OS „Vojin Čepić“ - Dragović Polje, Kolašin	9.500,00 €	5.300,00 €	7.300,00 €	22.100,00 €	0,00 €	3.500,00 €	5.698,83 €	9.198,83 €
93	JU ŠOMO - Kolašin	2.550,00 €	0,00 €	2.150,00 €	4.700,00 €	0,00 €	0,00 €	2.068,05 €	2.068,05 €
94	JU Srednja mješovita škola „Braća Selč“ - Kolašin	63.520,00 €	55.000,00 €	27.960,00 €	146.480,00 €	0,00 €	27.363,12 €	42.703,68 €	70.066,80 €
95	JU Dom učenika „Spasić - Mašera“ - Kotor	315.000,0 0 €	56.000,00 €	23.000,00 €	394.000,00 €	224.924,1 9 €	31.303,13 €	50.895,03 €	307.122,35 €
96	JPU „Radost“ - Kotor	143.900,0 0 €	25.000,00 €	3.000,00 €	171.900,00 €	103.768,0 0 €	2.165,33 €	14.497,36 €	120.430,69 €
97	JU OS „Ivo Visin“ - Prčanj, Kotor	300,00 €	200,00 €	0,00 €	500,00 €	0,00 €	0,00 €	244,85 €	244,85 €
98	JU OS „Narodni heroj Savo Ilić“ - Dobrota, Kotor	0,00 €	240.000,0 0 €	48.310,00 €	288.310,00 €	210.476,6 3 €	37.250,86 €	4.628,00 €	252.355,49 €
99	JU OS „Nikola Durković“ - Radonovići, Kotor	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €				0,00 €
100	JU OS „Njegoš“ - Kotor	5.400,00 €	7.000,00 €	63.350,00 €	75.750,00 €	0,00 €	49.143,26 €	19.235,81 €	68.379,07 €
101	JU OS „Veljko Drobnjakovi ć“ - Risan, Kotor	6.335,00 €	1.262,00 €	5.610,00 €	13.207,00 €	0,00 €	3.910,00 €	9.538,85 €	13.448,85 €
102	JU Škola za osnovno i srednje muzičko obrazovanje „Vida Matjan“ - Kotor	34.000,00 €	10.000,00 €	7.000,00 €	51.000,00 €	0,00 €	13.909,62 €	6.028,97 €	19.938,59 €
103	JU Srednja pomorska škola - Kotor	810.000,0 0 €	250.000,0 0 €	25.000,00 €	1.085.000, 00 €	34.899,51 €	13.138,58 €	205.391,4 0 €	253.429,49 €
104	JU Gimnazija - Kotor	13.000,00 €	2.000,00 €	7.010,00 €	22.010,00 €	0,00 €	1.498,98 €	18.667,63 €	20.166,61 €
105	Resursni centar za sluh i govor „Dr. Perutu Ivanović“ - Kotor	152.500,0 0 €	1.209.500 ,00 €	37.000,00 €	1.399.000, 00 €	19.555,63 €	42.755,25 €	40.542,23 €	102.853,11 €
106	JPU „Jevrosima Jevra Rabrenović“ - Mojkovac	10.500,00 €	0,00 €	4.800,00 €	15.300,00 €	0,00 €	0,00 €	12.355,73 €	12.355,73 €
107	JU OS „Aleksa	4.200,00 €	0,00 €	14.050,00 €	18.250,00 €	0,00 €	0,00 €	59.898,93 €	59.898,93 €

	Dilas Bećo" - Mojkovac								
108	JU OŠ „Milovan Rakočević“ - Lepenac, Mojkovac	4.760,00 €	0,00 €	1.220,00 €	5.980,00 €	0,00 €	0,00 €	4.194,00 €	4.194,00 €
109	JU OŠ „Radomir Rakočević“ - Prošćenje, Mojkovac	4.350,00 €	0,00 €	1.210,00 €	5.560,00 €	0,00 €	0,00 €	4.168,00 €	4.168,00 €
110	JU Srednja mješovita škola „Vuksan Dukic“ - Mojkovac	10.500,00 €	0,00 €	4.800,00 €	15.300,00 €	0,00 €	0,00 €	7.369,68 €	7.369,68 €
111	JU Dom učenika i studenata „Braća Vučinić“ - Nikšić	282.900,00 €	294.900,00 €	63.000,00 €	640.800,00 €	288.165,05 €	8.602,43 €	22.462,33 €	319.229,81 €
112	JPU „Dragan Kovačević“ - Nikšić	185.000,00 €	69.520,00 €	30.950,00 €	285.470,00 €	134.845,74 €	46.409,19 €	4.432,64 €	185.687,57 €
113	JU OŠ „Braća Bulajić“ - Vilusi, Nikšić	8.000,00 €	1.800,00 €	1.530,00 €	11.330,00 €				0,00 €
114	JU OŠ „Braća Labudović“ - Nikšić	6.500,00 €	5.000,00 €	23.000,00 €	34.500,00 €	0,00 €	195,00 €	14.250,16 €	14.445,16 €
115	JU OŠ „Braća Ribar“ - Nikšić	2.400,00 €	3.500,00 €	22.900,00 €	28.800,00 €	0,00 €	13.129,60 €	1.377,17 €	14.506,77 €
116	JU OŠ „Branko Višnjić“ - Krstac, Nikšić	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	7.602,93 €	7.602,93 €
117	JU OŠ „Dobrilav Dedo Perunović“ - Bogetići, Nikšić	3.930,00 €	10.000,00 €	1.980,00 €	15.910,00 €	0,00 €	0,00 €	3.721,56 €	3.721,56 €
118	JU OŠ „Dragan Kovačević“ - Nudo, Nikšić	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	668,10 €	668,10 €
119	JU OŠ „Dušan Bojović“ - Župa Nikšićka, Nikšić	900,00 €	0,00 €	9.800,00 €	10.700,00 €	0,00 €	0,00 €	5.699,47 €	5.699,47 €
120	JU OŠ „Dušan Dukanović“ - Lukovo, Nikšić	2.850,00 €	0,00 €	900,00 €	3.750,00 €	0,00 €	0,00 €	3.701,25 €	3.701,25 €
121	JU OŠ „Ivan Vušović“ - Vidrovan, Nikšić	5.230,00 €	2.500,00 €	3.950,00 €	11.680,00 €	0,00 €	0,00 €	6.447,99 €	6.447,99 €
122	JU OŠ „Jagoš Kontić“ -	3.200,00 €	4.000,00 €	24.107,00 €	31.307,00 €	0,00 €	19.840,00 €	3.592,32 €	23.432,32 €

	Straševina, Nikšić								
123	JU OŠ „Janko Bjelica“ - Donje Crkvice, Nikšić	2.200,00 €	0,00 €	0,00 €	2.200,00 €	0,00 €	0,00 €	2.631,75 €	2.631,75 €
124	JU OŠ „Janko Mićunović“ - Moštanica, Nikšić	15.050,00 €	31.476,00 €	5.750,00 €	52.276,00 €	0,00 €	19.836,47 €	7.232,08 €	27.068,55 €
125	JU OŠ „Jovan Draganić“ - Petrovići, Nikšić	9.750,00 €	0,00 €	3.630,00 €	13.380,00 €	0,00 €	0,00 €	11.527,81 €	11.527,81 €
126	JU OŠ „Jovan Gnjatović“ - Vraćenovići, Nikšić	10.600,00 €	0,00 €	2.200,00 €	12.800,00 €	0,00 €	0,00 €	7.638,85 €	7.638,85 €
127	JU OŠ „Luka Simonović“ - Nikšić	5.700,00 €	4.000,00 €	67.400,00 €	77.100,00 €	13.620,00 €	0,00 €	3.642,33 €	17.262,33 €
128	JU OŠ „Mileva Lajović - Lalatović“ - Nikšić	4.000,00 €	0,00 €	43.700,00 €	47.700,00 €	0,00 €	17.010,00 €	10.639,39 €	27.649,39 €
129	JU OŠ „Milija Nikčević“ - Kličević, Nikšić	5.730,00 €	2.000,00 €	17.260,00 €	24.990,00 €	0,00 €	8.477,00 €	7.353,84 €	15.830,84 €
130	JU OŠ „Olga Golović“ - Nikšić	8.040,00 €	83.000,00 €	20.420,00 €	111.460,00 €	8.298,69 €	0,00 €	6.475,18 €	14.773,87 €
131	JU OŠ „Pavle Kovačević“ - Gračovo, Nikšić	1.500,00 €	0,00 €	2.800,00 €	4.300,00 €	0,00 €	0,00 €	5.405,96 €	5.405,96 €
132	JU OŠ „Rade Perović“ - Velimlje, Nikšić	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	6.414,91 €	6.414,91 €
133	JU OŠ „Radoje Čizmović“ - Ozrinici, Nikšić	3.800,00 €	0,00 €	400,00 €	4.200,00 €	0,00 €	0,00 €	6.052,08 €	6.052,08 €
134	JU OŠ „Ratko Žarić“ - Nikšić	4.280,00 €	2.000,00 €	52.400,00 €	58.680,00 €	29.625,00 €	17.910,00 €	4.290,55 €	51.825,55 €
135	JU ŠOMO „Dara Čokorilo“ - Nikšić	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €				0,00 €
136	JU Gimnaziju „Stojan Čerović“ - Nikšić	27.200,00 €	5.000,00 €	109.350,0 0 €	141.550,00 €	83.265,00 €	0,00 €	13.497,53 €	96.762,53 €
137	JU Ekonomsko - ugostiteljska škola - Nikšić	15.700,00 €	1.600,00 €	61.450,00 €	78.750,00 €	20.400,00 €	9.618,69 €	8.878,14 €	38.896,83 €

138	JU Prva srednja stručna škola - Nikšić	20.000,00 €	12.000,00 €	41.395,00 €	73.395,00 €	15.540,00 €	10.354,59 €	20.224,72 €	46.119,31 €
139	JU Srednja stručna škola - Nikšić	16.000,00 €	0,00 €	54.500,00 €	70.500,00 €	0,00 €	0,00 €	7.372,54 €	7.372,54 €
140	JU OŠ „Mahmut Adrović“ - Petnjića	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	5.565,45 €	5.565,45 €
141	JU OŠ „25. maj“ - Vrbica, Petnjića	3.790,00 €	0,00 €	1.200,00 €	4.990,00 €	0,00 €	0,00 €	4.544,16 €	4.544,16 €
142	JU OŠ „Savin Bor“ - Savin Bor, Petnjića	5.870,00 €	4.100,00 €	1.000,00 €	10.970,00 €	0,00 €	0,00 €	6.342,02 €	6.342,02 €
143	JU OŠ „Trpeži“ - Trpeži, Petnjića	7.430,00 €	11.500,00 €	2.490,00 €	21.420,00 €	0,00 €	0,00 €	10.600,00 €	10.600,00 €
144	JU OŠ „Tucanje“ - Tucanje, Petnjića	6.191,00 €	1.200,00 €	1.226,00 €	8.617,00 €	0,00 €	0,00 €	894,76 €	894,76 €
145	JPU „Plav“ - Plav	32.700,00 €	4.500,00 €	1.700,00 €	38.900,00 €	0,00 €	19.909,63 €	8.563,09 €	28.472,72 €
146	JU OŠ „Hajro Šahmanović“ - Plav	5.000,00 €	40.000,00 €	0,00 €	45.000,00 €	0,00 €	0,00 €	11.033,56 €	11.033,56 €
147	JU OŠ „Petar Dedović“ - Murino, Plav	3.600,00 €	65.475,00 €	3.300,00 €	72.375,00 €	63.059,31 €	0,00 €	2.940,00 €	65.999,31 €
148	JU Srednja mještovita škola „Bećo Bašić“ - Plav	26.700,00 €	53.000,00 €	25.800,00 €	105.500,00 €	0,00 €	0,00 €	16.311,83 €	16.311,83 €
149	JU OŠ „Bajo Pivljanin“ - Donju Breznu, Plužine	7.970,00 €	2.000,00 €	3.050,00 €	13.020,00 €	0,00 €	0,00 €	7.838,94 €	7.838,94 €
150	JU OŠ „Bećko Jovović“ - Stabna, Plužine	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €				0,00 €
151	JU „Obrazovni centar“ - Plužine	28.500,00 €	20.000,00 €	32.750,00 €	81.250,00 €	19.375,00 €	24.803,00 €	15.551,12 €	59.729,12 €
152	JPU „Eko bajka“ - Pljevlja	70.500,00 €	10.500,00 €	9.000,00 €	90.000,00 €	29.625,00 €	0,00 €	3.124,77 €	32.749,77 €
153	JU OŠ „Boško Boša“ - Pljevlja	20.000,00 €	10.500,00 €	30.500,00 €	61.000,00 €	0,00 €	9.570,00 €	1.025,19 €	10.595,19 €
154	JU OŠ „Bratstvo - jedinstvo“ - Kovačevići - Pljevlja	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	9.816,34 €	9.816,34 €
155	JU OŠ „Dušan Ivović“ -	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €				0,00 €

	Kosanica, Pljevlja								
156	JU OS „Jakub Kubur“ - Bojanići, Pljevlja	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	10.324,33 €	10.324,33 €
157	JU OS „Kruševa“ - Kruševa, Pljevlja	7.860,00 €	0,00 €	2.020,00 €	9.880,00 €	0,00 €	0,00 €	6.247,61 €	6.247,61 €
158	JU OS „Mataruge“ - Mataruge, Pljevlja	3.380,00 €	0,00 €	1.490,00 €	4.870,00 €	0,00 €	0,00 €	4.472,94 €	4.472,94 €
159	JU OS „Mihailo Žugić“ - Odžak, Pljevlja	10.810,00 €	4.000,00 €	2.120,00 €	16.930,00 €	0,00 €	0,00 €	7.866,93 €	7.866,93 €
160	JU OS „Mile Peruničić“ - Mađe, Pljevlja	27.110,00 €	12.300,00 €	2.359,00 €	41.769,00 €	0,00 €	0,00 €	8.326,49 €	8.326,49 €
161	JU OS „Radoje Kontić“ - Gradac, Pljevlja	2.540,00 €	350,00 €	2.520,00 €	5.410,00 €	0,00 €	0,00 €	4.688,64 €	4.688,64 €
162	JU OS „Radoje Tošić“ - Srdanov Grob, Pljevlja	5.530,00 €	1.370,00 €	28.150,00 €	35.050,00 €	0,00 €	0,00 €	2.063,22 €	2.063,22 €
163	JU OS „Ristan Pavlović“ - Pljevlja	5.530,00 €	1.370,00 €	28.150,00 €	35.050,00 €	0,00 €	0,00 €	10.036,78 €	10.036,78 €
164	JU OS „Salko Alijković“ - Pljevlja	4.250,00 €	1.750,00 €	41.000,00 €	47.000,00 €	0,00 €	0,00 €	4.853,92 €	4.853,92 €
165	JU OS „Vladimir Rolvic“ - Šula, Pljevlja	6.150,00 €	1.000,00 €	650,00 €	7.800,00 €	0,00 €	0,00 €	7.952,41 €	7.952,41 €
166	JU OS „Živko Džuver“ - Bobovo, Pljevlja	8.870,00 €	4.500,00 €	1.490,00 €	14.860,00 €	0,00 €	0,00 €	4.776,41 €	4.776,41 €
167	JU ŠOMO - Pljevlja	610,00 €	0,00 €	130,00 €	740,00 €	0,00 €	0,00 €	738,30 €	738,30 €
168	JU Gimnaziju „Tanasije Pejatović“ - Pljevlja	22.200,00 €	4.500,00 €	54.200,00 €	80.900,00 €	0,00 €	0,00 €	13.852,41 €	13.852,41 €
169	JU Srednja stručna škola - Pljevlja	4.500,00 €	800,00 €	19.700,00 €	25.000,00 €	0,00 €	0,00 €	4.966,70 €	4.966,70 €
170	JU Centar za obrazovanje i osposobljavanje „1. jun“ - Podgorica	24.000,00 €	10.000,00 €	17.000,00 €	51.000,00 €	0,00 €	4.511,18 €	36.509,97 €	41.021,15 €
171	JU za smještaj djeca i mladih	57.500,00 €	7.800,00 €	1.940,00 €	67.240,00 €	0,00 €	24.588,43 €	57.856,65 €	82.445,08 €

	„Ljubović" - Podgorica								
172	JPU „Dina Vrbica" - Podgorica	622.000,0 0 €	95.000,00 €	163.000,0 0 €	880.000,00 €	428.050,6 2 €	76.407,70 €	57.885,78 €	562.344,10 €
173	JPU „Ljubica Popović" - Podgorica	765.000,0 0 €	66.000,00 €	67.000,00 €	898.000,00 €	369.549,0 7 €	76.941,90 €	31.931,46 €	478.422,43 €
174	JU Dom učenika i studenata - Podgorica	2.490.000 .00 €	730.000,0 0 €	279.000,0 0 €	3.499.000, 00 €	1.989.074 .51 €	196.767,8 8 €	164.219,6 0 €	2.350.061, 99 €
175	JU Gimnazija „25. maj" - Tuzi, Podgorica	4.000,00 €	1.500,00 €	27.500,00 €	33.000,00 €	20.316,41 €	16.875,00 €	2.787,52 €	39.978,93 €
176	JU Gimnazija „Slobodan Škerović" - Podgorica	8.060,00 €	1.300,00 €	157.840,0 0 €	167.200,00 €	147.820,0 0 €	0,00 €	17.745,21 €	165.565,21 €
177	JU OS „18. oktobar" - Bloče, Podgorica	3.025,00 €	200,00 €	7.600,00 €	10.825,00 €	0,00 €	0,00 €	10.769,73 €	10.769,73 €
178	JU OS „21. maj" - Podgorica	10.700,00 €	0,00 €	80.900,00 €	91.600,00 €	76.586,00 €	358,27 €	17.218,64 €	94.162,91 €
179	JU OS „29. novembar" - Dinoša, Podgorica	3.550,00 €	800,00 €	1.650,00 €	6.000,00 €	0,00 €	0,00 €	1.085,88 €	1.085,88 €
180	JU OS „Boško Radulović" - Komani, Podgorica	820,00 €	0,00 €	1.340,00 €	2.160,00 €	0,00 €	0,00 €	2.950,71 €	2.950,71 €
181	JU OS „Božidar Vuković Podgoričani n" - Podgorica	29.700,00 €	0,00 €	19.800,00 €	49.500,00 €	0,00 €	0,00 €	22.520,75 €	22.520,75 €
182	JU OS „Branko Božović" - Podgorica	19.580,00 €	1.000,00 €	55.600,00 €	76.180,00 €	0,00 €	0,00 €	1.994,14 €	1.994,14 €
183	JU OS „dr Dragiša Ivanović" - Podgorica	3.350,00 €	0,00 €	169.800,0 0 €	173.150,00 €	84.550,00 €	0,00 €	2.026,77 €	86.576,77 €
184	JU OS „Derd Kastrioti - Skenderbeg " - Zatrijebač, Podgorica	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	6.948,63 €	6.948,63 €
185	JU OS „Doko Prelević" - Ubli, Podgorica	9.900,00 €	0,00 €	0,00 €	9.900,00 €	0,00 €	0,00 €	6.363,84 €	6.363,84 €
186	JU OS „Gornja Zeta" - Srpska, Podgorica	2.850,00 €	2.000,00 €	7.100,00 €	11.950,00 €	0,00 €	0,00 €	3.508,02 €	3.508,02 €
187	JU OS „Jedinstvo" - Skorač, Podgorica	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	3.845,77 €	3.845,77 €

188	JU OŠ „Mahmut Lekić“ - Tuži, Podgorica	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	3.843,85 €	3.843,85 €
189	JU OŠ „Maksim Gorki“ - Podgorica	9.700,00 €	30.000,00 €	140.100,00 €	179.800,00 €	132.129,54 €	18.792,33 €	10.987,76 €	161.909,63 €
190	JU OŠ „Marko Miljanov“ - Podgorica	5.000,00 €	5.000,00 €	25.000,00 €	35.000,00 €	0,00 €	15.146,96 €	0,00 €	15.146,96 €
191	JU OŠ „Milan Vukotić“ - Golubovci	88.670,00 €	8.760,00 €	2.000,00 €	99.430,00 €	4.251,00 €	16.000,00 €	12.846,52 €	33.097,52 €
192	JU OŠ „Milorad - Musa Burzan“ - Podgorica	8.600,00 €	29.500,00 €	31.810,00 €	69.910,00 €	22.468,00 €	6.554,61 €	5.203,05 €	34.225,66 €
193	JU OŠ „Niko Maras“ - Bijelo Polje, Podgorica	1.500,00 €	0,00 €	6.500,00 €	8.000,00 €	0,00 €	0,00 €	1.179,00 €	1.179,00 €
194	JU OŠ „Oktolli“ - Podgorica	16.650,00 €	0,00 €	113.780,00 €	130.430,00 €	51.897,00 €	4.714,90 €	17.060,36 €	73.672,26 €
195	JU OŠ „Pavle Rovinski“ - Podgorica	5.100,00 €	0,00 €	53.200,00 €	58.300,00 €	0,00 €	0,00 €	16.924,08 €	16.924,08 €
196	JU OŠ „Radojica Perović“ - Podgorica	9.700,00 €	0,00 €	108.600,00 €	118.300,00 €	0,00 €	70.672,00 €	7.239,33 €	77.911,33 €
197	JU OŠ „Savo Kažić“ - Barutana, Podgorica	1.100,00 €	250,00 €	200,00 €	1.550,00 €	0,00 €	0,00 €	8.946,43 €	8.946,43 €
198	JU OŠ „Savo Pejanović“ - Podgorica	3.950,00 €	400,00 €	36.350,00 €	40.700,00 €	11.520,00 €	15.089,34 €	3.373,98 €	29.983,32 €
199	JU OŠ „Sutjeska“ - Podgorica	6.100,00 €	54.000,00 €	246.800,00 €	306.900,00 €	128.650,00 €	4.980,13 €	17.644,18 €	151.274,31 €
200	JU OŠ „Šćepan Dukić“ - Lijeva Rijeka, Podgorica	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €				0,00 €
201	JU OŠ „Štampar Mukarije“ - Podgorica	7.510,00 €	15.392,00 €	150.850,00 €	173.752,00 €	149.600,30 €	0,00 €	26.687,56 €	176.287,86 €
202	JU OŠ „Vladimir Nazor“ - Podgorica	6.600,00 €	2.000,00 €	96.780,00 €	105.380,00 €	15.847,75 €	12.008,00 €	14.125,55 €	41.981,30 €
203	JU OŠ „Vlado Milić“ - Donja Gorica, Podgorica	3.100,00 €	500,00 €	16.250,00 €	19.850,00 €	0,00 €	15.124,90 €	4.464,24 €	19.589,14 €
204	JU OŠ „Vojin Popović“ - Drezga, Podgorica	1.550,00 €	0,00 €	0,00 €	1.550,00 €	0,00 €	0,00 €	651,21 €	651,21 €

205	JU OS „Vuk Karadžić“ - Podgorica	4.500,00 €	4.500,00 €	15.475,00 €	24.475,00 €	0,00 €	15.570,92 €	1.353,65 €	16.924,57 €
206	JU OS „Zarija Vujošević“ - Mataguži, Podgorica	7.600,00 €	3.000,00 €	27.890,00 €	38.490,00 €	0,00 €	8.318,50 €	5.032,40 €	13.350,90 €
207	JU Resursni centar za djece i mlade „Podgorica“ - Podgorica	42.350,00 €	14.500,00 €	19.650,00 €	76.500,00 €	0,00 €	30.256,48 €	17.504,78 €	47.761,26 €
208	JU Srednja ekonomomska škola „Mirko Vešović“ - Podgorica	14.500,00 €	2.000,00 €	146.600,0 0 €	163.100,00 €	90.750,00 €	16.974,91 €	16.964,89 €	124.689,80 €
209	JU Srednja elektrotehnička škola „Vaso Aligrudić“ - Podgorica	48.000,00 €	0,00 €	132.000,0 0 €	180.000,00 €	116.700,0 0 €	46.437,06 €	16.569,26 €	179.706,32 €
210	JU Srednja građevinsko - geodetska škola „Inž. Marko Radović“ - Podgorica	32.700,00 €	4.500,00 €	29.000,00 €	66.200,00 €	0,00 €	31.012,77 €	9.760,30 €	40.773,07 €
211	JU Srednja stručna škola „Ivan Uskoković“ - Podgorica	37.500,00 €	28.500,00 €	54.990,00 €	120.990,00 €	0,00 €	111.509,8 0 €	9.494,59 €	121.004,39 €
212	JU Srednja stručna škola „Sergije Stanić“ - Podgorica	468.450,0 0 €	79.000,00 €	89.350,00 €	636.800,00 €	247.944,5 4 €	192.810,8 1 €	272.639,9 5 €	713.395,30 €
213	JU Srednja stručna škola „Spasoje Raspopović“ - Podgorica	10.000,00 €	0,00 €	24.700,00 €	34.700,00 €	0,00 €	1.880,00 €	15.526,01 €	17.406,01 €
214	JU Stručna medicinska škola - Podgorica	19.000,00 €	2.000,00 €	81.500,00 €	102.500,00 €	42.350,00 €	12.419,23 €	7.343,01 €	62.112,24 €
215	JU Umjetnička škola osnovnog i srednjeg muzičkog obrazovanja za talente „Andre Navara“ - Podgorica	4.800,00 €	0,00 €	7.500,00 €	12.300,00 €	0,00 €	0,00 €	3.278,30 €	3.278,30 €
216	JU Umjetnička škola osnovnog, srednjeg muzičkog i baletskog obrazovanja „Vasa	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	17.191,99 €	0,00 €	17.191,99 €

	Pavlović" - Podgorica								
217	JPU „Boško Buha" - Rožaje	21.150,00 €	300,00 €	2.500,00 €	23.950,00 €	0,00 €	14.105,50 €	9.309,18 €	23.414,68 €
218	JU OŠ „25. maj" - Rožaje	12.500,00 €	14.638,74 €	5.000,00 €	32.138,74 €	0,00 €	8.000,00 €	7.126,11 €	15.126,11 €
219	JU OŠ „Bać" - Bać, Rožaje	10.400,00 €	0,00 €	1.820,00 €	12.220,00 €	6.748,65 €	3.046,68 €	2.320,76 €	12.116,09 €
220	JU OŠ „Balotiće" - Balotiće, Rožaje	11.500,00 €	3.500,00 €	1.900,00 €	16.900,00 €	0,00 €	4.793,00 €	8.579,00 €	13.372,00 €
221	JU OŠ „Bratstvo - jedinstvo" - Skarepača, Rožaje	3.810,00 €	5.000,00 €	2.200,00 €	11.010,00 €	0,00 €	0,00 €	6.682,76 €	6.682,76 €
222	JU OŠ „Bukovica" - Bukovica, Rožaje	16.450,00 €	1.500,00 €	5.950,00 €	23.900,00 €	4.050,53 €	4.937,18 €	1.472,78 €	10.460,49 €
223	JU OŠ „Daciće" - Daciće, Rožaje	5.650,00 €	500,00 €	1.240,00 €	7.390,00 €	4.272,69 €	4.078,60 €	1.422,07 €	9.773,36 €
224	JU OŠ „Donja Lovnica" - Donja Lovnica, Rožaje	2.550,00 €	106.375,00 €	4.000,00 €	112.925,00 €	0,00 €	0,00 €	8.624,43 €	8.624,43 €
225	JU OŠ „Milun Ivanović" - Bićevo, Rožaje	6.280,00 €	6.700,00 €	3.260,00 €	16.240,00 €	0,00 €	0,00 €	12.958,00 €	12.958,00 €
226	JU OŠ „Miroslav Durović" - Baća, Rožaje	7.950,00 €	600,00 €	1.240,00 €	9.790,00 €	2.500,00 €	4.813,77 €	899,07 €	8.212,84 €
227	JU OŠ „Mustafa Pećanin" - Rožaje	4.100,00 €	0,00 €	2.490,00 €	6.590,00 €	0,00 €	0,00 €	3.186,10 €	3.186,10 €
228	JU Gimnazija „30. septembar" - Rožaje	3.800,00 €	0,00 €	22.600,00 €	26.400,00 €	0,00 €	0,00 €	2.617,11 €	2.617,11 €
229	JU Srednja stručna škola - Rožaje	11.950,00 €	2.200,00 €	9.200,00 €	23.350,00 €	0,00 €	0,00 €	11.567,46 €	11.567,46 €
230	JU OŠ „Bogdan Kotlić" - Bojan, Šavnik	13.000,00 €	0,00 €	4.950,00 €	17.950,00 €	0,00 €	0,00 €	13.186,47 €	13.186,47 €
231	JU OŠ „Jovan Čorović" - Gornja Bukovica, Šavnik	3.700,00 €	0,00 €	600,00 €	4.300,00 €	0,00 €	0,00 €	2.918,94 €	2.918,94 €
232	JU „Obrazovni centar" - Šavnik	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	21.494,11 €	21.494,11 €
233	JPU „Bambi" - Tivat	96.000,00 €	15.000,00 €	2.000,00 €	113.000,00 €	56.058,11 €	0,00 €	26.463,88 €	82.521,99 €

234	JU OŠ „Branko Brinčić“ – Radovići, Tivat	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €				0,00 €
235	JU OŠ „Drago Milović“ - Tivat	12.900,00 €	6.000,00 €	72.650,00 €	91.550,00 €	0,00 €	40.611,66 €	13.061,31 €	53.672,97 €
236	JU ŠOMO - Tivat	700,00 €	0,00 €	0,00 €	700,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
237	JU Srednja mješovita škola „Mladost“ - Tivat	13.400,00 €	260.000,00 €	47.670,00 €	321.070,00 €	185.200,98 €	1.831,83 €	15.001,52 €	202.034,33 €
238	JPU „Solidarnost“ - Ulcinj	43.500,00 €	0,00 €	0,00 €	43.500,00 €	34.065,85 €	0,00 €	21.452,49 €	55.518,34 €
239	JU OŠ „Bedri Elezaga“ - Vladimir, Ulcinj	11.300,00 €	0,00 €	63.470,00 €	74.770,00 €	0,00 €	6.000,00 €	14.947,94 €	20.947,94 €
240	JU OŠ „Boško Strugar“ - Ulcinj	10.310,00 €	5.500,00 €	11.650,00 €	27.460,00 €	0,00 €	6.794,00 €	13.220,67 €	20.014,67 €
241	JU OŠ „Marko Nučulović“ - Štaj, Ulcinj	7.800,00 €	300,00 €	25.000,00 €	33.100,00 €	0,00 €	0,00 €	14.278,03 €	14.278,03 €
242	JU OŠ „Maršal Tito“ - Ulcinj	4.350,00 €	200,00 €	24.350,00 €	28.900,00 €	0,00 €	14.062,00 €	12.393,55 €	26.455,55 €
243	JU ŠOMO - Ulcinj	1.500,00 €	0,00 €	3.400,00 €	4.900,00 €	0,00 €	0,00 €	1.117,70 €	1.117,70 €
244	JU Srednja mješovita škola „Bratstvo - jedinstvo“ - Ulcinj	4.050,00 €	1.000,00 €	67.600,00 €	72.650,00 €				0,00 €
245	JU OŠ „Dušan Obradović“ - Žabljak	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	10.481,41 €	10.481,41 €
246	JU OŠ „Vuk Knežević“ - Njegovuda, Žabljak	16.190,00 €	0,00 €	3.100,00 €	19.290,00 €	0,00 €	0,00 €	8.038,88 €	8.038,88 €
247	JU Srednja mješovita škola „17. septembar“ - Žabljak	2.500,00 €	0,00 €	9.750,00 €	12.250,00 €	0,00 €	0,00 €	1.627,18 €	1.627,18 €
UKUPNO:		9.972.830 ,41 €	5.756.141 ,57 €	5.549.863 ,31 €	21.278.835 ,29 €	6.395.449 ,10 €	2.408.198 ,04 €	3.074.871 ,48 €	11.878.518 ,62 €

Prilog 13: Uporedni pregled planiranih i ugovorenih javnih nabavki za ministarstva

Red ni bro j	NAZIV NARUČI O CA	UKUPNA PLANIRANA VRIJEDNOST (Plan javnih nabavki za 2016. godinu)				UGOVORENE NABAVKE (Izvještaj o javnim nabavkama za 2016. godinu)			
		Robe	Rudovi	Usluge	UKUPNO	Obrazac A	Obrazac B	Obrazac C	UKUPNO
1	Ministarstvo kulture - Cetinje	89.650,00 €	45.000,00 €	208.210,00 €	342.860,00 €	233.331,01 €	58.046,61 €	84.708,39 €	376.086,01 €

2	Ministarstvo ekonomije - Podgorica	77.893,43 €	0,00 €	401.694,24 €	479.587,67 €	290.571,18 €	18.052,79 €	17.141,58 €	325.765,55 €
3	Ministarstvo finansija - Podgorica	845.350,23 €	0,00 €	2.773.068,52 €	3.618.418,75 €	2.270.780,99 €	68.382,55 €	174.091,30 €	2.513.254,84 €
4	Ministarstvo za informaciono i društvo i telekomunikacije - Podgorica	210.050,00 €	0,00 €	2.399.000,00 €	2.609.050,00 €	2.053.956,42 €	0,00 €	70.517,81 €	2.124.474,23 €
5	Ministarstvo nauke - Podgorica	28.025,38 €	0,00 €	45.500,00 €	73.525,38 €	31.270,00 €	17.073,66 €	14.415,79 €	62.759,45 €
6	Ministarstvo odbrane - Podgorica	9.360.097,30 €	1.749.824,00 €	2.936.080,77 €	14.046,00,207 €	8.348.021,22 €	170.809,85 €	280.921,36 €	8.799.752,43 €
7	Ministarstvo održivog razvoja i turizma - Podgorica	1.502.322,99 €	64.538.000,00 €	8.005.221,92 €	74.045,54,491 €	30.419,02,650 €	40.729,11 €	387.785,34 €	30.847,54,095 €
8	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja - Podgorica	1.177.860,73 €	43.000,00 €	999.845,14 €	2.220.705,87 €	1.740.824,77 €	29.692,29 €	119.785,71 €	1.890.302,77 €
9	Ministarstvo pravde - Podgorica	1.706.070,00 €	0,00 €	547.400,00 €	2.253.470,00 €	1.712.039,85 €	198.141,62 €	91.894,21 €	2.002.075,68 €
10	Ministarstvo prosvete - Podgorica	3.331.583,00 €	446.000,00 €	468.750,00 €	4.246.333,00 €	3.015.773,59 €	199.299,67 €	96.054,75 €	3.311.128,01 €
11	Ministarstvo rada i socijalnog staranja - Podgorica	263.128,38 €	11.398.925,21 €	650.351,69 €	12.312,40,528 €	8.646.698,96 €	71.638,08 €	283.701,47 €	9.002.038,51 €
12	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva - Podgorica	155.627,00 €	175.292.998,00 €	4.575.114,00 €	180.023,739,00 €	36.918,14,501 €	0,00 €	575.188,87 €	37.493,33,388 €
13	Ministarstvo unutrašnjih poslova - Podgorica	26.088,076,00 €	1.068.500,00 €	5.259.015,15 €	32.415,591,15 €	11.574.006,80 €	274.461,55 €	740.687,06 €	12.589,155,41 €
14	Ministarstvo vanjskih poslova - Podgorica	207.611,71 €	60.000,00 €	622.350,00 €	889.961,71 €	293.964,90 €	50.967,44 €	170.864,66 €	515.797,00 €
15	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava - Podgorica	48.745,43 €	0,00 €	110.760,00 €	159.505,43 €	180,00 €	16.218,00 €	17.420,15 €	33.818,15 €
16	Ministarstvo zdravlja - Podgorica	131.750,00 €	0,00 €	140.100,00 €	271.850,00 €	193.225,16 €	7.000,00 €	18.488,84 €	218.714,00 €
UKUPNO:		45.223.841,58 €	254.642,24,721 €	30.142,461,43 €	330.008,550,22 €	107.741,816,36 €	1.220,513,22 €	3.143,667,29 €	112.105,996,87 €

Prilog 14 Aneksi

R. B.	Naruči lac	Opis predmet a	Vrijed nost osnov nog ugovo ra	Data saglasn ost za prošre nje ugovor a - pregov arački postup ak (do 15 %)	BR. Saglas nosti Uprav e	Osnov za sprovod jenje pregova rakog postupk a	Procije njena vrijed nost	Ugov orena vrijed nost	Naziv ponud aču	Objava na Portalu javnih nabavki	Iskaz ano u izvje štaju
1	Glavni grad Podgo rica	Izgradnj a spomeni ka vojvodi Mirku Petrović u	100,00 0,00 €	01- 5276 od 21.07.2 016	Član 25 stav 1 tačka 2 alineja 2	100,00 0,00 €	99,99 5,70 €	Dimitri je Popov ić - Zagreb	Na Portalu javnih nabavki nema osnovno g ugovora, niti ugovora po pregova račkom postupk u. Za pregova rački postupa k je objavlje na samo odлуču	Ugov or nije prika zan u Izvje taju za 2016. godin u	
2	Minist arstvo pravde	Osigura nje službeni ka	17.150 .40 €	2.752,5 0 €	01- 7533 od 09.12.2 016	Član 25 stav 1 tačka 4 alineja 2	2.752,5 0 €	2.750, 94 €	Sava Monte negro a.d. - Podgo rica	Sva dokume nta objavlje na na Portalu javnih nabavki	Ugov or prika zan u Izvje štaju za 2016. god nu. Izvje štaj naru čioce za 2016 god nu je obja vljen na inter net stran ici
3	Minist arstvo održiv og razvoj a i turizm a	Rekonstr ukeija Doma Vojske	1.664, 867,89 €	249,73 0,18 €	01- 4967 od 04.07.2 016	Član 25 stav 1 tačka 4 alineja 1				Nema objavlje nih dokume nta na Portalu	Ugov or nije prika zan u Izvje taju za

										2016. godin u	
4	Minist arstvo vanjsk ih poslov a i evrops kih integra cija	Snadbije vanje naftnim derivati ma	19.160 .00 €	4.000,0 0 €	01- 5471 od 22.07.2 016	Član 25 stav 1 tačka 2 alineja 2	4.000,0 0 €	3.644, 00 €	Jugop etrol a.d. + Podgo rica	Sva dokume nta objavlje na na Portalu javnih nabavki	Nije prika zan u Izvje štaju za 2016. godin u, ali jeste osno vni ugov or
5	HG "Budv anska rivijer a" a.d. - Budva	isporuka sokova, kafe, mljeka cokolade	110.95 3,22 €	16.642, 00 €	01- 5887 od 21.09.2 016	Član 25 stav 1 tačka 2 alineja 2	16.642, 00 €	16.62 5,97 €	Nektar Natura d.o.o. - Herce g Novi	Sva dokume nta objavlje na na Portalu javnih nabavki	Nije prika zan u Izvje štaju za 2016. godin u, ali jeste osno vni ugov or
6	HG "Budv anska rivijer a" a.d. - Budva	Proizvod i od ribe, smrznut a morska riba i plodovi mora	122.44 1,66 €	18.366, 25 €	01- 6212 od 22.09.2 016	Član 25 stav 1 tačka 2 alineja 2	1.891,0 0 €	1.888, 65 €	Velete x d.o.o. - Podgo rica	Sva dokume nta objavlje na na Portalu javnih nabavki	Nije prika zan u Izvje štaju za 2016. godin u, ali jeste osno vni ugov or
7	Minist arstvo vanjsk ih poslov a i evrops kih	Nabavka dodatah n kolici na roba kancelar ijski materijal	15.953 .00 €	2.392,9 6 €	01- 6243 od 23.09.2 016	Član 25 stav 1 tačka 2 alineja 2	2.392,9 6 €	2.392, 96 €	Kastex d.o.o. - Podgo rica	Sva dokume nta objavlje na na Portalu javnih nabavki	Ugov or prika zan u Izvje štaju za 2016.

		integra cija								godi nu. Izvje štaj naru čioce za 2016 godi nu je obja vljen na inter net stran ici	
8	HG "Budv anska rivijer a" a.d. - Budva	Nabavka dodatanih količina suhomes natih proizvod a	178,22 4,10 €	26.733, 00 €	01- 6211 od 23.09.2 016	Član 25 stav 1 tačka 2 alineja 2	26.733, 00 €	26,56 5,04 €	Meso- prome t d.o.o. - Bijelo Polje	Sva dokume nta objavlje na na Portalu javnih nabavki	Nije prika zan u Izvje štaju za 2016. godin u, ali jeste osno vni ugov or
9	Minist arstvo pravde	Štampan i materijal	22.931 .05 €	3.370,0 8 €	01- 7267 od 23.11.2 016	Član 25 stav 1 tačka 2 alineja 2	3.439,6 5 €	3.198, 72 €	DPC d.o.o. - Podgo rica	Sva dokume nta objavlje na na Portalu javnih nabavki	Ugov or prika zan u Izvje štaju za 2016. godi nu. Izvje štaj naru čioce za 2016 godi nu je obja vljen na inter net stran ici
10	HG "Budv anska rivijer a" a.d. - Budva	Nabavka roba mljeka i mlječni h proizvod a	175,69 3,40 €	14.055, 00 €	01- 7305 od 24.11.2 016	Član 25 stav 1 tačka 2 alineja 2	14.055, 00 €	14,05 0,56 €	Velete x d.o.o. - Podgo rica	Sva dokume nta objavlje na na Portalu javnih nabavki	Nije prika zan u Izvje štaju za 2016. godin u, ali jeste osno

									vni ugov or		
11	Uprav a za javne nabav ke	Nabavka dodatah ih količina roba kancelar ijski materijal	9.683, 52 €	1.452,0 0 €	01- 7598 od 06.12.2 016	Član 25 stav 1 tačka 2 alineja 2	1.452,0 0 €	1.452, 00 €	Raster Office d.o.o. - Podgo rica	Sva dokume nta objavlje na na Portalu javnih nabavki	Ugov or prika zan u Izvje štaju za 2016. godi nu. Izvje štaj naru čioca za 2016 godi nu je obja vljen na inter net stran ici
12	Monte negro Airline s a.d. - Podgo rica	Osigura nje avio flote	\$980,2 08,67	133,10 4,50 €	01- 1021 od 25.02.2 016	Član 25 stav 1 tačka 4 alineja 1	133,10 4,50 €	111,1 55,46 €	Gener ali Osigur anje Monte negro a.d. - Podgo rica	Na Portalu je nejasno stanje. Postoji objavlje n pregova rački postupa k, pa poslije mjesec dama odлуka i ugovor	Ugov or prika zan u Izvje štaju za 2016. godi nu. Izvje štaj naru čioca za 2016 godi nu je obja vljen na inter net stran ici
13	JU OŠ "Stefu n Mitrov Ljubiš a" - Budva	Radovi na rekonstr ukciji	69.751 .26 €	8.256,4 6 €	01- 1394 od 10.03.2 016	Član 25 stav 1 tačka 4 alineja 1	8.256,4 6 €	8.196, 96 €	Ening d.o.o. - Podgo rica	Sva dokume nta objavlje na na Portalu javnih nabavki	Ugov or prika zan u Izvje štaju za 2016. godi nu. Izvje štaj

												naru čioca za 2016 godi nu je obja vljen na inter net stran ici
14	JZU Klinič ki centar Crne Gore	Osigura nje zaposlen ih	99.357 ,30 €	14.903, 60 €	01- 5412 od 22.07.2 016	Član 25 stav 1 tačka 4 alineja 1	14.903, 60 €	14.82 3,78 €	Lovče n osigur anje a.d. - Podgo rica	Sva dokume nta objavlje na na Portalu javnih nabavki	Ugov or prika zan u Izvje štaju za 2016. godi nu. Izvje štaj naru čioca za 2016 godi nu je obja vljen na inter net stran ici	
15	Minist arstvo održiv og razvoj a i turizm a	Komuna lni otpad vasove vode	109.35 7,23 €	16.400, 00 €	01- 5657 od 10.08.2 016	Član 25 stav 1 tačka 4 alineja 1	16.400, 00 €	16.39 8,00 €	Tehno put- MNE d.o.o. - Podgo rica	Sva dokume nta objavlje na na Portalu javnih nabavki	Ugov or prika zan u Izvje štaju za 2016. godi nu. Izvje štaj naru čioca za 2016 godi nu je obja vljen na inter net stran ici	
16	Uprav a za javne	Nabavka dodatacne usluge mobilne	6.500, 00 €	747,00 €	01- 6601 od	Član 25 stav 1 tačka 4 alineja 1	747,00 €	747,0 0 €	Crnog orski Teleko m a.d.	Sva dokume nta objavlje	Ugov or prika zan u	

	nabavke	telefonije			28.10.2016			- Podgorica	na na Portalu javnih nabavki	Izvještaju za 2016. godinu. Izvještaj naručioца за 2016 godinu je objavljen na internet stranici	
17	Uprava za javne nabavke	Nabavka dodatne usluge fiksnih telefonije	5.000,00 €	970,00 €	01-6601 od 28.10.2016	Član 25 stav 1 tačka 4 alineja 1	970,00 €	970,00 €	Crnogorski Telekom d.o.d. - Podgorica	Sva dokumenta objavljena na na Portalu javnih nabavki	Ugovor prikazan u Izvještaju za 2016. godinu. Izvještaj naručioца za 2016 godinu je objavljen na internet stranici
18	Deponija d.o.o. - Podgorica	Izgradnja sanitarnih kade	1.149.807,77 €	45.838,04 €	01-6231 od 09.11.2016	Član 25 stav 1 tačka 4 alineja 1	45.838,04 €	45.837,43 €	Bemax d.o.o. - Podgorica	Sva dokumenta objavljena na na Portalu javnih nabavki	Ugovor prikazan u Izvještaju za 2016. godinu. Izvještaj naručioца za 2016 godinu je objavljen na

										internet stranici
19	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Izrada geodetskih podloga	100,00 0,00 €	40.162, 50 €	01- 6751 od 11.11.2 016	Član 25 stav 1 tačka 4 alineja 1	40.162, 50 €	40.16 2,50 €	Arhicon d.o.o. - Podgorica	Sva dokumenta objavljena na Portalu javnih nabavki
20	JZU Klinički centar Crne Gore	Osiguranje inovine	27.551 ,40 €	4.132,7 1 €	01- 7133 od 14.11.2 016	Član 25 stav 1 tačka 4 alineja 1	4.063,8 2 €	4.063, 82 €	Lovćen osiguranje a.d. - Podgorica	Sva dokumenta objavljena na Portalu javnih nabavki
21	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	Dodatni radovi na modernizaciji lokalnih puteva u Opština Petnjica	110.51 6,38 €	16.500, 00 €	01- 7193 od 16.11.2 016	Član 25 stav 1 tačka 4 alineja 1	13.000, 00 €	12.99 7,96 €	Crnagoraput a.d. - Podgorica	Sva dokumenta objavljena na Portalu javnih nabavki

22	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva	Reekonstrukcija raskrsnice na magistralnom putu	916,85 5,79 €	125,00 0,00 €	01-7300 od 14.12.2 016	Član 25 stav 1 tačka 4 alineja 1	125,00 0,00 €	124,97 78,92 €	Met&Alu Plast d.o.o. - Danilo vgrad	Sva dokumenta objavljena na Portalu javnih nabavki (Osnovni ugovor je objavljen na starom Portalu javnih nabavki)	Ugovor nije prikazan u Izvještaju za 2016. godinu
23	Agencija za nacionalnu bezbjednost	održavanje putničkih motornih vozila	70.000,00 €	10.500,00 €	01-7652 od 16.12.2 016	Član 25 stav 1 tačka 4 alineja 1	10.500,00 €	10,50 0,00 €	Omnio il d.o.o. - Podgorica	Sva dokumenta objavljena na Portalu javnih nabavki	Ugovor prikazan u Izvještaju za 2016. godinu.
24	Ministarstvo unutrašnjih poslova	Usluge osiguranje	775,10 9,41 €	116,20 0,00 €	01-6119 od 19.09.2 016	Član 25 stav 1 tačka 4 alineja 1	15.510,00 €	15,28 1,44 €	Lovćen osiguranje a.d. - Podgorica	Lovćen osiguranje a.d. - Podgorica	Ugovor prikazan u Izvještaju za 2016. godinu.

									starom Portalu javnih nabavki)	
										Ugov or priku zam u Izvje štaju za 2016. godi nu. Izvje štaj naru čioca za 2016 godi nu je obja vljen na inter net stran ici
28	JU Škola za srednj e stručn o obrazo vanje "Sergi je Stanić "- Podgo rica	Nabavka dodatnih radova	207.72 0,59 €	25.000, 00 €	01- 5710 od12,0 8.2016	Član 25 stav 1 tačka 4 alineja 1	25.000, 00 €	24,69 2,40 €	Akting d.o.o. - Podgo rica	Sva dokume nta objavlje na na Portalu javnih nabavki
UKUPNO:			7.135, 794,04 €	1.027,8 58,78 €			773,46 8,03 €	739,1 78,39 €		